This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

HARVARD DEPOSITORY
SPECIAL COLLECTION
CIRCULATION RESTRICTED

816.9
Turk., Asm
1858

יהוה

ՄԻՔԱՅԵԼԻ

ՆՈՒՐՈՅ

ԾԸՂՄՈՑԼԸՐ

Խաղաղութիւն ամէն մեր եղբայրներուն
ողջոյն՝ ներկայիններուն պատճառ ողջունողուն
պոլիս:

ՍԹԱՄՊՈԼՏԱ

Ա. Գ. ՉԸՐՉՉԸՀԸՆ ԳԱՍՄԱԽԱՆԷՈՒՆՏ

1858

32	,,		
49	18	չաժըշ	չաչըշ
83	24	Ո֊ֆիր	Ոփիր
88	4	Ո֊բաաա	Ոբաաա
98	4	գավմըմըն	գավմըմըն
109	13	՝Ր.աղաաաք	Կաազաաք
132	3	ֆա	ֆա՛
150	26	օնլաբա	օնլաբը
152	23	ՀաւշլաբըՆա	գաւշլաբըՆա
,,	24	գանավարլաբըՆա	ՀանավարլաբըՆա
193	5	ա՛իշ	ա՛իշ

ՄԻՋԱՄԻՐ

ԵՍԻՈՍ

ՍԵՂՄՈՍԱԼԸՐ

ՄԻՋԱՄՈՒՐ Ը

1 Ով, է մուքլու օլ քիմսէյէ քի՝ ֆասըգ-
լարըն մէշվէրէքինտէ կէզմէզ , վէ
կիւնահքարլարըն եօլունտա տուրմազ , վէ
զէվզէնիճի մէճլիսինտէ օթուրմազ :

2 Իլլա օնուն հազզ էթտիյի՝ Լապպէյ-
էվվաթը տըր . վէ օնուն թէվաթընտա՝
իւնահիւզ վէ կէճէ թէֆէքքիւր էտէր :

3 Ով՝ սուլարըն ագընթըսը եանընտա
տիքիլմիշ աղաճ կիպի օլուր , քի մէյվէսի-
նի մէվսիմինտէ վէրիր , վէ օնուն եափրաղը
սօլմազ . վէ հէր նէ քի էտէր իսէ , միւյէս-
սէր օլուր :

4 Ֆասըգլար էօյլէ տէյիլ տիր . իլլա նէ-
լին սամուրտուղու սաման ուճաղը կիպի
տիր :

5 Ոնտան էօթիւբիւ ֆասըգլար շէրապէթ-
տա՝ վէ կիւնահքեաթլար սաղըգլարըն ճէմա-
ա՛թընտա տուրմայաճագլար ։
6 Ոհրա Իապպ սաղըգլարըն եօլունու
պիլիր • ամմա ֆասըգլարըն եօլու խարապ օ-
լաճագ տըր ։

ՄԱՔԱԲԱՅ Ա

1 Անիշիւն Թայիֆելէր վէլվէլէ գօփարըը-
լար ՝ վէ իւմմէթլէր պօշ շէյ ուիւշիւնիւը-
լէր ։
2 Լէրին փատիշահլարը քէնտիլէրինի
գայիմ էտէրլէր ՝ վէ պէյլէր Իապպա գար-
շը վէ օնուն Ա՝էսիհինէ գարշը պիրլեքտէ
մէշվէրէթ էտիպ փէրլէր •
3 Ոնլարըն պաղլարընը գըրալըմ ՝ վէ օն-
լարըն ալէնտլէրինի պիզաէն աքթալըմ ։
4 Կէօքտէ սաքին օլան կիւլէճէք ՝ Իապպ
օնլարը զէվգլէնէճէք ։
5 Ոլ զէման օնլարա ղազապը իլէ սէօյ-
լէյէճէք ՝ վէ օնլարը խըշմը իլէ սարսըտա-
ճագ տըր •
6 Ա՛ֆ փէյլեճէ՛ քի՝ պէն փատիշահըմը
ա՛զիզ տաղըմ Սիհօնուն իւզէրինէ մէհ էյլէ-
սիմ ։

7 Ֆէրմանը նիտա էտէճէյիմ . Իսպռպ պանա տէտի քի՝ Օղլումտուն , պէն սէնի պու կիւն թէվլիւտ էյլէտիմ .
8 Պէնտէն տիլէ , վէ սանա միրաս իչիւն թայիֆէլէր՝ վէ միւլքիւն իչիւն եէրին նէհայէթլէրինի վէրէյիմ :
9 Օնլարը տէմիր ա՛սա իւէ գըրասըն . օնլարը չէօլմէքճի գասը կիսի փարէլէյէճին :
10 Վ է շիմտի եա՞ փատիշահլար՝ ա՛գըլացընըն , եէրին հաքիմլէրի՝ նասիհաթ ալըն :
11 Իսպռպա գօրգու իւէ ի՛պատէթ էտին , վէ տիթրէմէ իւէ խաֆիլ էտին :
12 Օղուլու էօփուն , օլմայա քի էօվքէլէնիպ՝ ափանարըզ զաղապը թուրթուշունճա , եօլտա հէլաք օլասընըզ . նէ՞ մուրթուս ճիւմլէ օնա կիւվէնէնէյէ :

ՄԻՆՉԵՒ ԴԱՒԹ Գ

Դաւիթին Աեզմուրս՝ օգտս Ընթացողման եիւգիւնաւն գաշտըդ գիման :

1 Ե՛ս Իսպռպ՝ տիւշմէնլէրիմ նէ՞ չօգ օլտու . իւզէրիմէ գալգանըպ՝ չօգ տուր :
2 Ձօգ քիմսէյէր ճանըմ իչիւն տէր քի՝ Ելլահտան օնա գուրթուլուշ եօգ տուր . Ակլա :

3 Ըմմա սէն եա՛ Թապպ՝ պանա սիփէր սին • ի՛զէթիմ՝ վէ պաշըմը եիւճէլտէն սին ։
4 Էհսիմ իլէ Թապպա չաղըրտըմ՝ վէ պանա ա՛զիզ տաղընտան ճէվապ վէրտի • Էհլա ։
5 Գէն եախտըմ՝ վէ ույուտում • ույանտըմ՝ զէրա Թապպ պանա տէխիէվիր օլտու ։
6 Պանա գաթըը չէփչէվէհ օնլարըն գօտուղու խալգըն ծնպինէլէրինտէն գօրգմամ ։
7 Գալգ եա՛ Թապպ՝ պէնի գուրթար եա՛ Ըլլահըմ • զիրա հէփ տիւշմէնլէրիմին չէնէսինէ վուրտուն • Ֆասըգլարըն տիշլէրինի գըրտըն ։
8 Խէլաս Թապպա մախտուս տուր • պէքլէթին՝ գավմինըն իւլէրինտէ տիր • Էհլա ։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ Դ

Նէկինօր իւզրէ՝ մուսիգա պաչք իչուն՝ Դաւիթին Մէզմաթու ։

1 Ղաղըտըղմտա պանա ճէվապ վէր՝ եա՛ սաատազաթըմըն Ըլլահը՝ սըգլէթտէ պէնի կէնիշլէթտին • պանա մերհամէթ գըլ՝ վէ նիյազըմը իշիթ ։
2 Նո՛ սաէմ օղուլլարը՝ նէչէյ՞տէք ի՛զ-

զէթիմ ա՛յըպ ասայըըր ։ պաթըլլըգ սեվէրսի-
նիզ ։ հալանը ասարսընըզ ։ Ալէլա ։

3 Ըմմա պիլին քի՝ Եապպ քէնտիսի իչիւն
սալհ օլանը այրտոը ։ Եապպ՝ օնա չաղըր-
ատրզմտա իչիտճէք տիր ։

4 Նօվքէլէնիպ կիւնահ էթմէն ։ տէօշէք-
լէքինիզին իւզէրինտէ եիւքէլէրինիզ իլէ
սէօյլէշին ։ վէ սիւքիւթ էտին ։ Ալէլա ։

5 Աստազաթ գուրպանլարը Եագրիպ է-
տին ։ վէ Եապպա կիւվէնին ։

6 Ձօգլար տէր քի՝ պիզէ քիմ էյլիք
կէօսթէրէճէք ։ եա՛ Եապպ՝ իւզէրիմիզէ եիւ-
զիւնիւն նուրունու եիւճէլթ ։

7 Նիւթէյիմէ սիւրիւր գօտուն՝ օնլարըն
պուղտայը վէ շարապը չօղալտըղը ղէմանտան
զիյատէ ։

8 Ալէլամէթ իլէ հէմ եաթաճաղըմ հէմ
տէ ույույաճաղըմ ։ զիրա եալընըզ սէն եա՛
Եապպ՝ պէնի էմնիյէթ իւզրէ սաքին էթտի-
քիրտին ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ Ն

Նեհիլէթ իւզրէ՝ մուհիմմար պուլը իլէն՝ Եաւէթին Մէջ-
մուրու ։

1 Նա՛ Եապպ աէօղլէրիմէ գուլագ վուր ։
հէբարէթիմէ տիգգաթ էթ ։

2 Ֆէբեհատըմէն սէխինի տինկլէ՝ ևա փա-
տիշահըմ վէ Ըլլահըմ. զերա սանա նէյազ
էտէբիմ։

3 Ի՞մ Ռապպ սապահլայըն սէխիմի իշիտէ-
ճէքսին, ծնող սապահլայըն սանա իհզազ
էտիպ՝ պէքլէյէճէյիմ։

4 Օյիրա սէն՝ ֆասրզլըգտան խօշլանըր
Ըլլահ տէյիլ սին. հաթամազ՝ սէնին ևանըն-
տա սաքին օլամազ։

5 Պէնին կէօզլէրինին էօնիւնտէ քիպիրլէր
տուրամազ. պինամուսլուգ իշլէյէնլէրին
ճիմլէսինտէն իքրահ էտէրսին։

6 Ի՞սլան սէօյլէյէնլէրի հէլաք էտէրսին.
գանըր վէ հիլէքաար ատէմտէն Ռապպ նէֆ-
րէթ էտէր։

7 Պէն իսէ՝ ի՛նայէթինին չօգլուղու իլէ
սէնին էվինէ կիրէճէյիմ. գօրգուն իլէ ա՛-
զէզ հէյբէլինէ տօղրու սէճտէ գըլաճաղըմ։

8 Ի՞մ Ռապպ՝ տիւշմէնլէրիմ սէպէպին-
տէն՝ ա՛տայէթին իլէ պէնի գուլաղուզա.
էօնիւմէ սէնին հօսունու տօղրուլթ։

9 Օյիրա ծնլարըն ապզընտա տօղրուլուգ
հօգ տուր. ծնլարըն տէբուռնի խապիսլէք
տիր. ծնլարըն պօղազը աչըգ մէզար տըր.
տիլլէրի միւտահանէ էտէր։

10 Օնլարը տուչտա չըգար ևա՛ Ըլլահ,

քէնտի միւշամէրէլէրի իլէ տիւշէճէքլէր ։ պատահարլարընդէ չօգլուղու իչիւն ծնլարը գօմ ։ զիրա տանա ա՛տը օլտուլար ։

11 Ըմմա տանա հէփ կիւվէնէնլէր շազ օլտունլար , տայիմա ալգըշ էթտինլէր , չիւն քի սէն ծնլարը հըճգ էտէրսին ։ վէ սէնին իտիիճի սէվէնլէր՝ սէնտէ մէսրուր օլտունլար ։

12 Օ իրա տատրղը սէն միւպարէքլէրօյնա եա՛ Ըսպպ , ծնու բիլան իլէ՝ գալգան իլէ գոլաստրը կիպի գուշատրըսըն ։

ՄԻՆՀՕՈՒՐ ՀՕ

Նէ կինօր իւզրէ՝ Ը էմինէթ մագամը միւհիմնէ՝ մուսէ-
դար պուլը իչիւն ՂաւէթինՁՄէզմուրու ։

1 Եա՛ Ըսպպ՝ պէնի զաշապըն իլէ թէքաւիր էթմէ , վէ խըշմըն իլէ պէնի թէտիպ էյլէմէ ։

2 Գանա մէրհամէթ էյլէ եա՛ Ըսպպ , զիրա պէն զայի՛ֆլէնտիմ ։ եա՛ Ըսպպ՝ պատնա շիֆա վէր ։ զիրա քէմիքլէրիմ սախսրլտը ։

3 Ձանըմ տախի զայէթ իլէ սարսրլտը ։ սէն իսէ եա՛ Ըսպպ՝ Նէհէյէ՞տէք ։

4 Ցէօն եա՛ Ըսպպ , ճանըմը խէլաս էյլէ ։ ի՛նայէթին իչիւն պէնի գուրթար ։

5 Ոչ թէ հօրմէդ անէի զքեզ եւ մօրդ. մեզարտաս սանա քիմ համառեսճեք։
6 Ընդմանան հօրուղտուս, հէր կէտճէ տէօշէնիմի տուվարըրըմ. հաթազըմը կէօղ եաշըարըմ իլէ ըսլատըրըմ։
7 Կէօզլէրիմ՝ գասավէթտէն իփրանտը, ճիւմլէ տիւշմէնլէրիմ սէպեպինտէն էնքիտի։
8 Պէնտէն կիտին՝ էյ ճիւմլէ ալինամուշ ուղ իշլէյէնլէր. զիրա Լապպ՝ աղլայըշմընն աբահնի իշխիտի։
9 Լապպ ըհճամը իշխիտի. Լապպ նիհայազմը գապուլ էյլէյճէք։
10 Էթի տիւշմէնլէրիմ ուխանըպ՝ ղայէթ իլէ սարսըլաճագլար. տէօնէճէքլէր՝ ափանըզդ հէճիլ օլաճագլար։

ՄԻՆՉՕՄՈՒՐ Ա

Ռէհոբոամին Իսրայէլն աբօշէրի խուսուսանտա Յաւիթէն Լապպա օգուտուղտա Շիկէյեան տուբ։

1 Եաթ Ռէհոբոամ Լապպ՝ սանա կիւվէնտիմ. պէնի գօվալայանլարըն ճիւմլէնտիտէն՝ պէնի գուրթարտ, վէ պէնի խէլասա էյլէ.
2 Օլմայա քի՝ սրսլան կիտի ճանըմը Քրթա, վէ գուրթարան հօղ իքէն՝ փարէ-ղէյճ։

3 Ի՛ր Ըլլահըմ Թապպ՝ էյէր պուննու
խղէմիշ խաէմ , էյէր էլլէրիմտէ եարամաղ-
լըզ վար խաե ,
4 Ի՛յէր ատօթուամա քէմլիք եօտէսիմ խ-
աե , վէ սէպէպսիզ պանա սըզլէթի վէրէնի
ազյտուամ խաե ,
5 Ֆիւշէնի ճանըմը գօվալասըն , վէ ևէ-
քիշկիզ է՛օմրիւմիւ եէրէ պասըն . հէմ շա-
նըմը թօփրաղա օֆտուրթասուն . Ակէա :
6 Ի՛ր Թապպ՝ ղազասըն իւէ գալը ,
սիւշմէնլէրիմին ղուրուրինտէ եիւճէլէն , վէ
էմր էթտիկին շէրասի՛թա՝ պէնիմ իչիւն ու-
յան :
7 Վ՚է իւմմէթլէր ձէմասա՛թը՝ սէնին էթ-
թաճընը ալաճագ , վէ օնուն իւզէրինէ եիւք-
սէյէ ատօն :
8 Թապպ գավմիտը մուհաքէմէ էտէճէք .
եա՛ Թապպ՝ սատտագաթրմա կէօրէ վէ պէնտէ
օլան քեամիւլկիյիմէ կէօրէ շէրասի՛թըմը կէօր :
9 Ֆալա ֆատգիւտրըն քէօֆիւլիւյիւ տիւ-
քէնուին , ամմա սատտագա սապիթ գըլ . զիրա
եա՛ սատտագ Ըլլահ՝ եիւրէքլէրի վէ պէօզ-
լէքլէրի թէֆֆիձիլ էտուն սէն սին :
10 Միսէրիմ՝ եիւրիւ տօղրու օլանլարը
խէլասա էտուն Ըլլահտա տըր :
11 Ըլլահ ա՛տիլ հաքիմ տիր , վէ հէր կիւն
զազապլէնէն Ըլլահ տըր :

12 Այլեր տէօնմէզ լաէ , գըլաճընը պիլէր ։ Հայընը գուրտուս , վէ օնու Հազըրլատը ։
13 Վէ օնուն իչիւն էօլիւմ ալէքթէրինէ Հազըրլատը ։ Օգլաթընը հազըմը էտէր ։
14 Այլեթ օ՝ Հարամզադէլըգ աղըր չէքէր , վէ ճէֆայա կէպէ օլուպ՝ Հալան տօղուրտու ։
15 Գուշլու գաշընը , վէ օնու ուչտը ։ ամմա Հափտընըղը չուգաւրա քէնտիսի տիւշէճէք ։
16 Օնուն ճէֆասը քէնտի պաշընա տէօ- նէճէք ։ վէ զուլմու քէնտի թէփէսի իւզէ- րինէ էնէճէք ։
17 Բարպա քէնտի սատադաթըրնա կէօրէ Համտ էտիմ , վէ Բարպա Գատա՛լանըն իս- մինէ մէզմուր օգուլմայըմ ։

ՄԱՂԱՔԱՑԻ Ը

Ալթթէթ խաղն՝ մուսիգար պաշը իչէն Վասիլին Մէզ- մուրու ։

1 Ընդ Այֆենտիմիզ Բարպա՝ իսմին պիւ- թիւն Եվրուե նէզ գատատը ճէլիլ տիր , սէն քի ճէլալինի կէօրէճէք խաղերինէ գօտուն ։
2 Ա՛սուամլարըն վէ ափսոս էմնիլէրին տա- պընասան՝ քէնտի տիւշմէնլէրին սէպէպսիսէն Բա՛զիմ սապիթ էվտուն , շէօյլէ քի տիւշ- մէնի վէ ինքիզամ սէվճինի իպքաման էտէսին ։

3 Ակնարկեցէք՝ սէնին փարմագլաբընըն իւ-
ընէնէ՝ եարաթըլըղըն՝ այս վէ ըրլաըղլաբա
պագաղըմտա , փէյղամ էվ՝

4 Ընտէմ նէ՞ տիր քի՝ օնու զէքր էտէբսին ,
վէ ատէմ օղլու՝ քի օնու զէյարէթ էտէբսին :

5 Այն իսկ օնու՝ մէլէքլէրտէն պիր աղ
էանա գըլըտըն . վէ օնու ճէհլա ու իղղէթ
իլէ թաճլատըն :

6 Օնա էլչէրինին ամէլլէրի իւզէրինէ հիւ-
քիւմէթ վէրտին . հէր շէյի օնունն այաղը
ալթընա գօտուն ,

7 Գօյունլարըն վէ ըղըթլարըն հէվիսի-
նի , վէ սահրանըն տավարլարընը պիլէ ,

8 Այէյիւն գուշլարընը վէ տէնիզին պա-
ղըգլարընը՝ տէնիզլէրին հօղլարընտա հէր կէ-
զինի :

9 Ե՞ր Ենէնտիմիզ Ղապպ՝ խամին պիւ-
թիւն ևէրտէ նէ գատար ճէհլիտիր :

ՄԱՂՄՈՍԱՐԿՈՒ ԹՒ

Մուհամմէտին իւզրէ՝ մուսիգար պաշը իչինն՝ Դաւիթին
Մէզմուրու :

1 Ղապպը պիւթիւն գալպիմտէն մեհ-
էտէյիմ , ճիւմլէ սէնին անճայըղլաբընը նագլ
էտէյիմ :

2 Ցնեռե չազ օլուզ՝ մէսուր օլայըմ ։ ահեին իսմինէ մէզմուր օգուլայըմ՝ եա ֆնա՛լա ։

3 Տիւշմէնլէրիմ կէրի ուէօնտիւքտէ , ահեին եիւզիւնատէն տիւշիւպ հէլաք օլաճագ՛լար ։

4 Ո՞իրա տա՛վամը վէ հազգըմը հազ էթտին ։ ահեն թախթա օֆուրտուն՝ եա հազ չէրատա՛թը ։

5 Թայիֆէլէրի ազաթլատըն , ֆասըղը հէլաք էյլէտին ։ խամլէրինի էպէտ իւլ ատատ մահվ էթտին ։

6 Տիւշմէնին խարապաթը՝ պիլ քիւլլէյէ ռիքքէնտի , վէ՛ շէհրլէր ըզդատըն ։ օնլարընը զէքըր պիլէլէրինճէ զայ՝ օլսուս ։

7 Վ է Ռասպ էպէտեն օֆուրատճագ ։ թախթընը չէրատա՛թ իչիւն հազըրլատը ։

8 Վ է օ՝ տիւնեայա ա՛տաչէթ իւէ չէրատա՛թ էտէճէք ։ իւմմէթլէրի տօղրուլուգ իւէ մուհաքէմէ էտէճէք տիր ։

9 Է՛մ Ռասպ մազուսա փէնահկահ՝ ազգլէթի զէմանլարընտա փէնահկահ օլաճագ ։

10 Վ է ահեին խամինի պիլէնլէր՝ սանա սըղընալար ։ զիքրա եա Ռասպ՝ ահեի արայանլարը թէզգը էթմէտին ։

11 Վհօնտա սագին օլան Ռասպա մէզմուր

օգուտ չունի. ինչո՞ւ էթոխքլէբինի գամմէրաե խապէր էտին։

12 Օխրա գանը թէֆթիշ էտէն ինձու զիքր էթմէի. ո՝ ոէրտիմնուլէրին ֆէրեաութնը ունենթմատը։

13 Պանա մերհամիթ գըլ եա Րապպ, պէնաէն խքրահ էտնէնէրտէն պանա օլան ոէրտիմէ պագ՝ եա պէնի էօլեմ գափուլաըրընտան գալտըրան։

14 Ինա քի Այնի գըզը գափուլաըրընտա՝ ոէնին հէմ մետհէլէրինի նագլ էտէյիմ. խելասըն իլէ մեսրուր օլաճաղամ։

15 Թայիֆէլէր՝ եափտըգլարը չուգուրա պաթմըլար. օնլարըն այաղը՝ կիզլէխքլէրի տուզաղա թուքթուլտու։

16 Րապպ էթտիյի շէրաա՝թտան պիլինմիշ տիր. ֆասըգ՝ էլլէրինին ա՝մէլի իլէ տուզաղա թուքթուլուր. Էհկկայօն. Այնա։

17 Ֆասըգլար՝ Ըլլահը ճիւմլէ ունուտան թայիֆէլէր՝ ճէհէննեմէ տէօնէճէքլեր։

18 Օխրա ֆագիր տայիմա ունուտուլմայաճագ, եօխտուլլաըրըն իւմիտի էպէտէն զայ՝ օլմայաճագ տըր։

19 Գալգ եա Րապպ՝ աստէմ պալնպ կէլմէխին. սէնին հուզուրունտա թայիֆէլէրին շէրաա՝թը քէսիլսին։

20 Ինչ Թապպ՝ օնլաթա գօրգու վէր • Թա-
յիֆելէր՝ աստմ օլտուգլարընը պիլմէնլէր •
Սեզա ։

ՄԻՆՉԱՐԻՐ Ժ

1 Ելիճիան ուզագտան տուրուրսուն եա՜
Թապպ ։ օրգլէթ զէմանլէրինտէ կիզլէնիրսին ։
2 Ֆաարղըն մաղրուրլուղու իլէ ֆագիր
եանար ԹուԹուշուր • տիւշինտիքլէրի
գուրսաԹուլարընտա ԹուԹուլաճադլար ։
3 Ալիրա ֆաարգ՝ քէնտի ձանընըն հէվէ-
սինէ էօյլէնիր • վէ գափըձը շիւքր էտէ-
քէր Թապպը Թահգիր էտէր ։
4 Ֆաարգ՝ եիւզեւնիան Թէքէպպիւրի իւզ-
րէ Ալլահը արամազ • ճիմլէ էֆքեարը պո-
+է՝ Ալլահ եօգ տուր ։
5 Էէր զէմանտա օնուն եօլլարը գավէ
տիր ։ աէնին հիւքմլէրին օնուն էօնիւնտէ
եիւքսէլէր տիր ։ օ՝ ճիմլէ տիւշմէնլէրինէ
իւֆլէր ։
6 Ինրէյինտէ տէր քի՝ պէն տէվրտէն
տէվրէ պէլայա օղրամամազ իլէ՝ գրմըլտան-
մայաճաղըմ ։
7 Օնուն աղզը պէտուտա՝ վէ հիլէլէր վէ
զուլմ իլէ տօլու տուր • տիլէ ալԹընտա
ճէֆիա վէ եարամազլըգ վար ։

8 Քեզմէ՛ երթալ փախուստ տալնուս օթեւարուր ,
կիզլի եբրէերտե սուչսուզու էօլտիւրիւբ ·
կէօզլերի պիչարէյի կէօզէտիբ ։

9 Կիզլի եբրէերտե ասլան կիպի քէնտի
ինինտե փուսատա օթուրուբ · փուսատա օ-
թուրուբ քի՝ ֆապիրի գափա · ֆապիրի՝ ա-
ղընա չէքմէտի իլէ գափար ։

10 Վէ էզիլիպ պիլզիւլիւբ , վէ պիչարէ-
լեր օնուն փէնչէսինէ տիւշէր ։

11 Քէնտի եիւրէյինտե տեր քի՝ Ալլահ
ունութմուշ տուր , եիւզունիւ կիզլէմիշ տիր ,
ասլա կէօրմէյէճէք տիր ։

12 Գալգ եա՛ Րապպ , էլինի գալտըր եա՛
Ալլահ · ֆագիրլերի ունութմա ։

13 Ան՞ իչիւն ֆասըգ Ալլահը թահգիր է-
տեր · քէնտի եիւրէյինտե տէտի քի՝ Այն
թէֆթիչ էթմէզսին ։

14 Այն կէօրտիւն · զիրա սէն ճէֆայա վէ
տեքտե նապար գըլարսըն քի՝ էլին իլէ ճէղա-
պընը վէրեբսին · պիչարէ քէնտինի սանա հէվա-
լէ էտեր · էօքսիւզիւն եարատմճըսը սէնսին ։

15 Ֆասըղընն գօլունու գըր · վէ եարատա-
ղընն ֆրսգրընը՝ պուլունմայանատէք արա ։

16 Ր՝ապպ էպէտ իւլ ապատ փատիշահ
տըր · օնուն եէրինտէն թայիֆէլէր հէլաք
օլտուլար ։

17 Եւ՝ բապով՝ ֆաթիրլէրին աքըլտուտնու իշլէմտին , ընլարըն եւրէբէյինի գավիլէտէ- ճէքտին , գուլաղընը իշլէտիր էտէճէքտին ։
18 Գի էգըսիլմէն վէ մալըմտուն ֆադ- գընը հադգ էտէսին , շէօյլէ քի եէրտէն օ- լան ատէմ՝ ասլընդ պիր տահա գօրգուճ- մայա ։

ՄԱՂԱՔԱԻ ԺԹ

Սուխդար պաշը խլան Դաւթին Սկզբնաբան ։

1 Բապպա կիւվէնտիմ ։ Ճանընմա նի՞ճէ տէրսինիզ քի՝ Գուշ կիլէ տողընըդա գաչ ։
2 Օխրա իշլէճ ֆասըգլար եայը կէրէ- լէր , օգլարընը քիրիշին իւղէրինտէ Հաղը- լատըլար քի՝ գարանլըգտա եիւրէյի տօղըտա օլանլարա աֆեալար ։
3 Ինէմէլլէր եըգըլընճա , սատըգ նէ՞ իշ- լէյէ պիլիր ։
4 Բապպ ա՛զիզ Հէյքէլինտէ տիր ։ Բապ- պընն թախթը կէօքլէրտէ տիր ։ ծնուն կէօզ- լէրի կէօրիւր , քիրփիքլէրի՝ ատէմ օղուլ- լարընը թէֆթիշ էտէր ։
5 Բապպ սատըղը թէֆթիշ էտէր ։ ամ- մա ֆասըգտան վէ զուլմու սէվէնտէն՝ ծնուն ճանը իքրահ էտէր ։

6 Ֆասըգլաբըն խզղերինէ՝ քեասէլէրինին նասիհաի օլան աուզանդլար՝ իւնի ալեշ վէ քիւքիւրթի վէ սէմուտ եէլի եաղըլըա- ճագ :

7 Օյիրա սատըգ օլան Իապիզ՝ սատըգ ա՛մէլլէր սէվիր . օնուն եիւզիւս տօղրաւ քիմ- սէյէ պագար :

ՄԻՆԴԵՄԻՈՒ ԺԳ

Շխիննէթ խզղէ՝ մուսիպաթ պաշգ խլան Դաւիթին Մէզ- մուրաւ :

1 Իսէլաա էյլէ եա՛ Իապիզ , զիքրա սալիհ գալմատը . զիքրա ատէմ օղուլլարընաան է- մին քիմսէլէր էքսիլտի :

2 Օնլար՝ պիրի պիրինէ պաթըրլ շէյլէր սէօյլէր . միւտահհանէ խօխն տուտուգլար խ- լէ վէ իքի եիւզլիւ եիւքէք իլէ սէօյլէրլէր

3 Իապիզ ճիւմլէ միւտահհանէ խօխն տուտ- տագլարը՝ վէ պէօյի՛ք սէօյլէյէն տիլի քէ- սէճէք տիր .

4 Օնլարը քի՝ Տիլիմիզ իլէ զալիպ օլա- լըմ , տուտտագլարըմըզ պիզիմ տիր , էֆէնդ- իմիզ քիմ տիր տէրլէր :

5 Իապիզ տէր քի՝ Ֆագիրլէրին զուլմանա-

առան՝ հօխտուելլարըն ահընտան էօթիւրիւ շլմտի գալըձաղըմ, վէ օլ իւֆլէտիյի քիմսէյի խէլասէ գօյաճաղըմ ։

6 Բաղպըն սէօզլէրի թօփրագ փօթատա գալլ օլուսա՝ ևէտի քէրբէ թէմիզլէնմիշ կիւմիւշ կիպի փագ սէօզլէր տիր ։

7 Այն ևա Բաղպ՝ օնլարը սագլայաճագ-սըն, օնլարը պու տէվլուէն թա էպէտէտէ հըզմզ էյլէյէճէքսին ։

8 Ընտ օղուլլարընն թէզիլլէրի եիւճէ-վինճէ, ֆաագըզլար էթրաֆտա կէզինիրլէր ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ԺԲ

Մաթիզար պաշը իչուն՝ Գաւթին Մեղմաբու ։

1 Ահէյչ՛ատէք ևա Բաղպ՝ պէնի սիլ քիւլլէյէ ունուտուրսուն . նէհէյչ՛ատէք եթէ-պիւնիւ պէնտէն էօրթէրսին ։

2 Նէհէյչ՛ատէք ճանըմա սիւթիւն կիւն էֆքարլէր՝ եիւրէյիմճէ գաւսավէթի գոյայըմ . նէհէյչ՛ատէք տիւշմէնիմ իւղէրիմճէ եիւճէլէ ։

3 ԵՒա Ընկհըմ Բաղպ՝ պագ , պանա ճէվապ վէր , կէօզլէրիմճէ ըշըգ վէր , օլմայա քի էօլիւմ ո-յդո-տո-նո-տ ա-յուշայըմ .

4 Օլմայա քի տիւշմէնիմ՝ Օնա եէնամ

ՄԱՂԱԿԱՑԻՆ ԺՈ

առէյէ , պէն սարսըլմաճա՝ խասխմէրեիմ սե-
վինէլէր ։

5 Պէն իսէ սէնին ի՛նայէթինէ կիւվէնտիմ
սէնին խելասըն իւլէ եիւրէյիմ մէսրուր օլա-
ճագ ։

6 Բապպա իլահի օգուլյաճաղըմ . զերթա
պանա իհսան էյլէտի ։

ՄԱՂԱՔԻԱՅ ԺՈ

Մուսիւար պաշը իչէն՝ Դաւիթեն Սկոտլոս ։

1 Տիվանէ քէնտի գալպինտէ՝ Ըլլահ հօգ
տուր տէտի . օնլար ֆէնաատա վարտը , մեք-
րուհ իշլեր էթտիլէր , էյլիք իշլէյէն հօգ
տուր ։

2 Բապպ կէօքլէրտէն ատէմ օղուլլարը-
նըն իւզէրինէ պագտը քի՝ ա՛գիլանէ հապա-
քեթի էտիպ Ըլլահը արայան վար մը կէօրէ ։

3 Օնլարըն ճիւմլէսի սափտը , պիրլիքտե
քէօթիւ օլտուլար , էյլիք էտէն հօգ տուր .
պիր +էլէ պիլէ հօգ տուր ։

4 Ճիւմլէ եարամազըգ իշլէյէնլէր՝ գավ-
մըմը էքմէք ևէր կնպէ եէյէնլեր՝ պիլմէզլէր
մի . օնլար Բապպա նիտա էթմէտիլէր ։

5 Օրտուա ղայէթ իւլէ գօղտուլար . զե-
րա Ըլլահ ատորգէլարըն սիւսիւէսի իւլէ տիր ։

6 Փաղիրին նիյեթինեի այըպլարըընըզ. զերա օնուն սիփէրի Բապպ ուրը։

7 Ու՞ղայտը Աբօնատ Իսրայէլին խեղաթը կէլէյտի. Բապպ գամմընըն էսիրլիքինի տէօնատըրընճէ, Յակոբ մէքռուբ օլուպ՝ Իսրայէլ շազ օլատճագ ուրը։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ԺԹ

Դաւիթին Մէզմուրը։

1 Եա՛ Բապպ՝ սէնին չատըրընտա քի՛մ տուրատճագ, սէնին ա՛զիզ տաղընտա քի՛մ տաքին օլատճագ։

2 Գեունիւլլեք իլէ նիւրիյէն, վէ տատագաթի իշլէյէն, հէմ հիւրէյինտէ կէրչէքլիք տէօյլէյէն.

3 Տիլի իլէ ղըյապէթ էթմէյէն, արգատաշընա քէմլիք իշլէմէյէն, վէ գօնշուսու իւզերինէ սիմէմ դապուլ էթմէյէն.

4 Ըէզիլ քիմսէյի քէնտի կէօզլէրինտէ քատգիր էտէն, վէ Բապպատան գօրգանլարա իքրամ էտէն, էնոպէ զարարընա նէմին էսիպ տէ՝ տէօնմէյէն.

5 Ըգչէսինի մուա՛մէյէ վէրմէյէն, վէ տուշսուզլուն հագդընա բիշվէթ ալմայան.

պուն[illegible]ը իշլէյէն՝ էպէտէն գըմըլտանմայա-
ճագ տըր ։

ՄԻՆՉՄՈՒ ԺՕ

Դաւթին չ՛ըխ ։

1 Նա՜ ըլլաս՝ պէնի հրջիզ էյլէ , զիրա
սանա կիւվէնտիմ ։

2 Բապպա տէտին . Ղֆէնտիմ սէն սին .
սէնսիզ էյլիյիմ ճօգ տուր ։

3 Ձիւմլէ հազզ էթտիյիմ՝ եէրտէ օլան
ա՛զիզլէր վէ ա՛լա քիմսէլէր տիր ։

4 Պայրիյէ սէյիրտէնլէրին տէրտլէրի չօ-
ղալըր . օնլարըն գանտան օլսն չէրպէմ փէշ-
քէշլէրինի սունմայաճաղըմ . վէ աւոլարընը
տուտուագ լարըմա ալմայաճաղըմ ։

5 Բապպ միրասըմըն վէ գատէհիմին հիս-
աէտի տիր . նասիպիմի սէն գօրուրսըն ։

6 Ձիսէլէրիմ լաթիֆ եէրլէրտէ տիւշ-
տիւ . պէլի՝ միւլքիւմ կիւզել տիր ։

7 Պանա նասիհաթ վէրէն Բապպա պէրէ-
քէթ օգուրյաճաղըմ . պանա պէօպէրքլէրիմ
կէճէտէ պիւլ էօյիւթ վէրիր ։

8 Բապպը տայիմա էօնիւմէ գօտուր . ՝
սաղըմտա օլտուղու իշլէն՝ գըմըլտանմայա-
ճաղըմ ։

9 Ինուն իչխեան գալպիմ շազ օլուպ՝ տէ-
բունիմ մէսրուր օլտու . թէնիմ պիլէ էմին-
յէթ իւզրէ սաքին օլաճագ ։
10 Ոհիրա ճանըմը ճէհէննէմտէ թէրք էթ-
մէյէճէքսին , սալիհինի չիւրիւքլիւք կէօր-
մէյէ գօյմէմէյէճէքսին ։
11 Ֆայթըն եօլունու պանա պիլտիրէ-
ճէքսին . սէնին տիտարըն իլէ շազլըդ թօգ-
լուդու վար . սէնին սաղընտա՝ տայիմա լա-
թիֆ շէյլէր վար ։

ՄԻՆԱՍԻՐ ԺԱ

Դաւիթին տուա՝սը ։

1 Նա՛ Բապպ՝ հագդը տինկլէ , ֆէր-
հատըմը իչնէթ . հիլէպազ օլմայան տուտագ-
լարտան ղըփան տուա՝մա գուլագ վուր ։
2 Այնին հուզուրունտան շէրաա՝թըմ չագ-
սըն , կէօզլէրին տօղրուլուղու կէօրսիւն ։
3 Նիւրէյիմի սընատըն , կէճէ իլէ զէյա-
րէթ էյլէտին , պէնի գալլ էթտին , պէր ղէյ
պուլմայտըն . նիյէթ էթտիմ քի՝ աղըզմ թէ-
ճաւիւզ էթմէտին ։
4 Ըտէմ ամէլլէրի իչիւն՝ սէնին տուտագ-

լարքն սէօզլէրինին վասիթասը իլէ զօրպաշըն
եօլլարընտան սապրնտըմ ։

5 Ըտըմլարըմը սէնին եօլլարընտա գայիմ
էյլէ , էվ այագլարըմ սարսըլմասըն ։

6 Պէն սանա նէյտա էյլէսիմ , զիրա պանա
ճէվապ վէրէճէքսին եա Ա՛լլահ , գուլաղը-
նը պանա մէյլ էթ , սէօզլէրիմի իշիթ ։

7 Ա՛յ սանա կիւվենէնլէրի հիւճիւմ է-
տէնլէրտէն սապ էլին իլէ գուրթարան՝ ի՛-
նայէթինի ա՛ճայիպ կէօսթէր ։

8 Պէնի կէօզ պէպէյի կիպի հըֆզ էյ-
լէ . պէնի գանատլարընն կէօլկէսի ալթըն-
տա սապլա ։

9 Պէնի խարտապ էտէն ֆասըգլարըն հիւ-
զիւնտէն սոփլա . պիննէֆս տիւշմէնիմ օ-
լանլար էթրաֆըմը ալտըլար ։

10 Ֆէնտիլէրին եաղընտան էօրթիւլտիւ-
լէր . աղզլարը իլէ մաղտուրլուգ սէօյլէտի-
լէր ։

11 Ֆալա ատըմլարըմզըն էթրաֆընը ալ-
մըլար . պէնի եէրէ սէրմէք իչիւն կէօզլէրի-
նի տիքտիլէր ,

12 Ֆըրթմաղա իշթահը օլան արսլան կիպի՛
վէ կիզլի եէրլէրտէ օթուրան կէնճ արսլան
կիպի ։

13 Գալգ եա՛ Ռապպ , օնուն էօնիւնիս-

քէս ։ օնու չէօքաիւք • դրլքճըն իլէ ճանըմը ֆիատը զ քիմսէտէն գուրթար՝

14 Իչլին իլէ աստմլէրտէն եամ Իսպպ՝ նասլսըլ ալու հայաթտա օլան տիւնիա աստմլէրտէն քի՛ գարրնըլարընը խազինէլէրին իլէ տօլտուրտուն • էվլատլարը տա տօյար-լար ։ վէ օնլարտան գալանը էվլատլարընա ալրաղրլար ։

15 Պէն սատտգաթ իլէ եիւզիւնիւ կէօքէյիմ • ուչանտըղըմտա՝ սիմանտան տօյաժրմ ։

ՄԻՆՉԱՄԻՒՐ ՅՈՒ

Մատիւ պաչը իչուն՝ Իսպպըն գուլու Դաւիթին Վէզ Մաուղուն էլինտէն գուրթարտըղը կիւնտ՝ ալու իւսհինին աէօղլէրինի Իսպպա սէօյլէյիպ տուր ։

1 Նա՛ գուվվէթիմ Իսպպ՝ սէնի սեվմէքտէ օլաճաղըմ ։

2 Իսպպ գայամ վէ գալէմ վէ գուրթարըճըմ տըր • Ըլլահըմ պէնիմ հիսաբըմ տըր ։ ծնա կիւվէնիրիմ • դալգանըմ վէ խէլասըմըն ալսյնուզու՝ փէնակ եամ տըր ։

3 Պէտէ լայըգ օլան Իսպպա նիսա էտէրիմ ։ վէ տիւշմէնլէրիմտէն խէլաս ալուրտում ։

4 Յօրհնեա՛մ քեմենտէրի էթրաֆըմը ալ-
սը, վէ հէլաքէյին սեվդէրի պէնի իւզքիւ-
տիւբ ։

5 Մէզարըն քեմենտէրի էթրաֆըմը չէ-
վիքտի. էօրիւմ տուզագլարը էօնիւմիւ ալ-
սը ։

6 Պըզէթիմտէ Պաղպա չաղըրըմ. վէ
Մուսհըմա ֆէրեաա էտէրիմ. օ՝ հէյքէլին-
տէն սեսիմի իշիտիր, հէմ ֆէրեաըմը օ-
նուն հուզուրունտա գուվագլարընա վարըը ։

7 Օլտըմ նէր սարսըլըպ տիթքէտի, վէ
տաղլարըն թէմէլլէրի Հարաքէթ էտիպ՝ սալ-
լանտըլար. զիրա ղազապէ կէլտի ։

8 Օնուն պուբնունտան տիւմանի՝ վէ աղ-
զընտան թէլէֆ էտիճի աթէշ չըգտը. օն-
տանն գօրլար թուրթուշտու ։

9 Վէ՛ հէօքէլերի էյիպ էնտի. վէ այագ-
լարը ալթընտա գօյու տիւմանն վար իտի ։

10 Վէ՛ քերովբէ իւզէրինէ պինիպ ուչտու,
վէ նէֆխն գանատլարը իւզէրինտէ ուչտու ։

11 Յօրթիւսիւ իւչ-ն գարանլըգ՝ էթրա-
ֆընտա խայմէսի իւչ-ն տու գարաթթըը՝ գա-
րա պուլութլար գօտու ։

12 Յօնիւնտէքի պի յուրնտան օնուն պու-
լութլարը՝ տօլու վէ աթէշ գօրլարը իւչ
կէչիւիւր ։

13 Վ֊է Բապել կէօթլէրուե կիւրլէմի • վէ
ֆաա՛լա ասլա՛ վէ ամէն գօրլարը իւե սե֊
տասընը վէրմի ։
14 Ե֊էմ օղլարընը ասլտը , վէ ծնլարը տա֊
ղըթտը • վէ նըլտըրըմլար ախտը , վէ ծն֊
լարը շա՛շըրտը ։
15 Վ֊է սէնին Թա՛զիրինտէն՝ սէնին դազա֊
պընն հէլինին իւէֆլէմէսինտէն եա՛ Բապել՝
սուլարընն տիպլէրի կէօրիւնտիւ , վէ տիւն֊
եանընն թէմիլլէրի աչըլտը ։
16 Կիւքաէքաէն կէօնտէրիպ՝ պէնի ալտը •
պէնի չօգ սուլարտան չօգարտը ։
17 Պէնի գուվվէթլի տիւշմէնիմտէն՝ հէմ
պէնտէն խքրահ էտէնլէրտէն գուրթարտը •
զիրա պէնտէն զօրլու օլտուլար ։
18 Պէլամընն կիւնիւնտէ օնլար էօնիւմիւ
ալտըլար • ամմա Բապել պանա ասյանաճադ
տ՛ոտ օլտու ։
19 Վ֊է պէնի կէնիշլիյէ չըգարտը • պէնի
խէլաս էյլէտի , զիրա պէնտէն բարի օլտու ։
20 Բապել ասատագիրմա կէօրէ էչխիմի
վէրտի • պանա էլլէրիմին փաքլիյինէ կէօրէ
ի՛վազ վէրտի ։
21 Օ֊իրա Բապելն հօլլաբընը հըմըզ էյ֊
լէտիմ , վէ Ալլահըմա՝ փասրգլըզ կիմէ֊
տիմ ։

22 Ո՛վ իրա ծնօղն հէգ չէրիվէլէրի էօնիւմ-
ուէ իտի , վէ ծնուն գանուէլտըրընը ևանըմուան
կիւէրմէտիմ :
23 Վ՚է ծնուն ի՛նտինուէ քեամիլ օլտուա՛մ ,
վէ եարամազլըղըմուան սագընտըմ :
24 Վ՚է Տապպ պանա սատտագէթմա կէօ-
րէ՝ ծնուն կէօզլէրի էօնիւնտէ օլան էլիմին
փաքլի չինէ կէօրէ ի՛վազ վէրտի :
25 Պաշի իլէ սալխ օլուբտուն . քեամիլ
առէմ իլէ քեամիլ օլուբտուն .
26 փաք իլէ փաք օլուբտուն , վէ թէքս ի-
լէ թէքս հարաքէթ էտէբսին :
27 Ո՛վ իրա սէն միհնէթտէ օլան գավմը
գուրթարըբսըն . վէ մաղրուր կէօզլէրի աչ-
չագլատըբսըն :
28 Ո՛վ իրա սէն՝ պէնիմ չըրաղըմը այտըն-
լատըբսըն . գարանլըղմա Ըլլահըմ Տապպ
զիյա վէրէճէք :
29 Ո՛վ իրա սէնին իլէ պէօլիւյէ հիւճիւմ է-
տէբիմ , վէ Ըլլահըմ իլէ հիսաբտան աշա-
բըմ :
30 Ըլլահըն հօղու քեամիլ տիր , Տապպը-
նէօզիւս գալլ օլմուշ տուր . օ՛ ճիւմլէ ծնա
կիւվէնէնլէրէ գալգան տըր :
31 Ո՛վ իրա Տապպտան մա՛ւտա Ըլլահ քի՞մ
տիր . վէ Ըլլահըմզատան ղայրի գայա քի՞մ
տիր :

32 Պանա գուվվեթ գուշատան՝ Ըլլահ տըր • վէ եօլումու քեամիլ էտէր :
33 Ըյագլարըմը կէյիքլէրինքինէ միւսաւիվ էտէր , վէ պէնի եիւքսէք եէրլէրիմ իւզէրինէ տուրտուրուր :
34 Իչլէրիմի ճէնկէ թա՛լիմ էտէր • վէ գօլլարըմ պագըր եայ էյտի :
35 Վ՚է պանա խէլասընըն գալգանընը վէրտին , վէ սէնին սաղ էլինն պանա տէթէկկիր օլտու • վէ սէնին թէնէզզիւլիւն պէնի պէօյիւթտիւ :
36 Ընտմլարըմը ալթընտա կէնիչլէթտին , վէ թօփուգլարըմ դըմդըլտանմատը :
37 Տիւշմէնլէրիմի գօվալատըմ , վէ օնլարա եէթիչտիմ , չէ օնլարը տիւքէտինճէյէտէք՝ տէօնմէտիմ :
38 Օնլարը էզտիմ , վէ գալգմադըլա գատըր օլամատըլար • այագլարըմընն ալթընտա ուիւշտիւէը :
39 Ե՛մ պանա ճէնք իչինն գուվվեթ գուշատընն • իւզէրիմէ գալգանլարը՝ ալթըմա չէօգտիւքտիւն :
40 Վ՚է տիւշմէնլէրիմին պօյնունու պանա վէրտին , քի պէնտէն իքրահ էտէնլէրի գըթայրմ :
41 Պաղըրտըլար , ամմա գուրթարան եօգ

իսի, Քասպա պէնէ՝ ամմա ծնլարա ձեվասդ վէրմէտի։

42 Օլաէմ ծնլարը՝ հէլ էօնիւնտէ թօզ թօփրադ կիպի էլտիմ. ծնլարը սօգադլար չամուրու կիպի տէօքտիւմ։

43 Խալգըն նիգա՝ լարընտան պէնի գուրթարըն, պէնի թայֆէլէրէ պաշ տիքտին. պիլմէտի յիմ գավմ պանա գուլլուգ էտէճէք։

44 Գուլլադլարը իշլէթտիյի կիպի՝ պանա իթաաթ էտէճէքլէր. եաու օղուլլարը պանա միւտահանէ էտէճէքլէր։

45 Քանա օղուլլարը զապտուն օլաճադլար. վէ սիփէրիճահլարընտան սիլքէյճէքլէր։

46 Քասպ տաղ տուր, վէ գայամ միւսարէք օլսուն. վէ խէլասըմըն Ալլահը նիւճէլսին։

47 Պանա ինթիգամլար վէրսէն՝ վէ ալթըմա գավմլէր չէօքտիւրսէն Ալլահ տուր։

48 Պէնի տիւշմէնլէրիմտէն գուրթարդը. պէլլի՝ ա՛լէյհիմէ գալգանլարըն խալէրինէ պէնի հիւճէթտին. պէնի զալիմ ատամտէն խալաս էթտին։

49 Պունուն իշճուն նա՞սպա՝ թայֆէլէրէ տէ սէնի մէտհ էտէճէյիմ, վէ սէնին խամինէ մէզմուր օգուլյաճադըմ։

50 Գէնտի փատիշահընըն խալասլարընը ա՛զիմ էտէն՝ վէ մէսիհի Ալաւիյէ հէմ օ-

Նուն գիւրեկէրին էպէտէն ի՛նայէք էտէն
օ տուր ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒ ԺԹ

Մուսիփար պաշը իչուն՝ Դաւիթին Սղմոսը ։

1 Երկքլեր՝ Ըլլահըն ճէլալինի նագլ է-
տեր ։ վէ ա՛էպաթ՝ փնուն էլլէրինին ա՛մէլինի
խապէր էտեր ։

2 Կիւն՝ կիւնէ սէօզ թագըր էտեր ։ վէ
կէճէ՝ կէճէյէ ի՛լմ կէօսթերիր ։

3 Սէօզ ճօզ՝ վէ քէլամլէր ճօղ իքէն ,
ծնլարըն սէսի իշիտիլմէզ իքէն ,

4 Օնլարըն սէստասը պիւթիւն երկրէ՝ վէ
ծնլարըն քէլամլէրի տիւնեանըն ուճլարընա-
ատէք չզ տը ։ ծնլարտա կիւնէշ իչիւն չտրը
գուզտա ։

5 Վ է օ՝ կէրտէյինտէն չըգան կիւվէյի
կիւղի տիր ։ նօլա սէյիրճիյէ ճէպտար կիւղի
շաշ օլուր ։

6 Թրտրուճու կէօքլերին ուճունտան՝ վէ
տէվրի ծնլարըն ուճունտուէք տիր ։ վէ ծնուն
աբճագ լողչնտան կիղլէնիր շէյ ճօզ տուր ։

7 Կատպըրն ճօմճու քճամիլ տիր , ճանը
թագըլըր ։ Կատպըրն չէհատէրի հագ տըր ,
ճահրերի ա՛յի՛մ էտեր ։

8 Կատպըրն թէնակիլերի տօղրու տուր ,

հնչեցէք շաղ էառէք · Պատպանը եմելեցին փառաւորը , կէօզլերէ զեյա վէրին ·

9 Պատպանը գօրգուտաս թէմիզ ասիր , էպէէէն տուրուր · Պատպանը շէքիա՝թէրին հադ՝ պիւ քիւլլիյէ սատըգ տըր ·

10 Ունար ալճունտան վէ չօգ խասա ալճունտան տոզուլու՝ վէ պալտան հէմ տամլա կէօմէհինտէն թամիլը տըր ։

11 Գուլուէն տախի ծնլար իլէ թէսիպ օլունմուշ տուր · ծնլարը տապլամագտա չօգ ի՛մազ մարդ ։

12 Ի՞նչոփ եանղլըշլըգլարընը քի՞մ անկլայա պիլիր · պէնի կիզլի օլանպարտան փառ գըլ ։

13 Գուլուէնէ զարուրլըէրտէն տախի կէրի թուէ , պէնտէ հիւքիւմէթ սիւրմէսինլէր · օլ զէմանը քէտիկլ օլուզ՝ չօգ գապագհաթլարտան փառ օլուրսուզ ։

14 Ըղդըմըն սէօզլէրի վէ նիւրէյիմին թէֆիքքիրի հուզուրունտա մադ պուլ օլսուն , նա՛ պէնիմ գայամ վէ ֆիտա էսիճիմ Պատպ ։

ՄԻՆ ՋԱՄԱՒՐ · Ի

Պուսիգտա պուշ խիւն Դաւիթին Մէղիւտա ։

1 Պատպ ասնա ս՛ըգլէթ կիւնիւնտէ ճհ-

վապ էյլէյե • Յակոբ Ալահընըն իսմի ակնի գօրուէյա ։

2 Պադաեսէտէն սանա երբոլըմ կէօնաէրե , վէ Միհնատան սանա տէսթէկիվը օ-լա ։

3 Հիւմլէ փէշքեշլէրինի զիքը էյլէյե , վէ պիւթիւն համմալարընը գապուլ էյլէյե • Ալա ։

4 Սանա գալախինէ կէօրէ վէրե • վէ հէփ միւրաատընը եէրինէ կէթիրե ։

5 Սէնին խէլասընը իլէ շազ օլաճաղըզ , վէ Ալահընմըզընն իսմինուե այայրագ գալըը-բաճաղըզ • Պապզ սէնին հէփ մաթլուպլա-րընը իճրա էյլէյե ։

6 Ո՛խմոի ալիլուիմ քի՝ Պապզ մէսիհինի խէլասա էտէր • ա՛զիզ կէօզէլէրինաէն օնա ճէ-վապ վէրիր՝ քէնոի սագ ելինին խէլասընըն գուվվէթի իլէ ։

7 Պուհնարը ա՛րապալարը վէ ծնլարը ափ-լարը՝ ալիզ խէ Ալահընմըզ Պապզընն խա-մինի զիքը էտէրիզ ։

8 Օնլար չէնգիւզ տիւշմիւլէր • ամմա ալիզ գալըրզ՝ գայիմ տուրատաճ ։

9 Այ՛ Պապզ՝ խէլասա էյլէ • Նիտա էփ-սոկմիզ կիւնտէ՝ փատիշահ ալիզէ ճէվապ վէրսին ։

ՄԻՆՉՄԱՆԻՆ ԻԵ

Մուսիկար պաշտ իչուն՝ Դաւիթին Սկզմուրս ։

1 Ընդ Լապպ՝ փատիշահ սէնին գուվվէթին իլէ շաղ օլաճագ . վէ խէլասըն իլէ՝ նէ գատար չօգ մէսրուր օլաճագ ։

2 Ընուն գալպինին արզուսունու ծնած վէրտին . վէ տուտագլարընըն տիլէյինի ընպան տիրիղ էմմէտին . Ամէն ։

3 Ոիրա էյլիք պէրէքէթլէրի իլէ ընուն էծնիւնիւ ալտրն . ընուն պաշընա խասս ալթունատան թաճ գօտուն ։

4 Պէնտէն է՛օմր տիլէտի , ընա կիւնլէր ուզունլուղու՝ էպէտ ու սերմէտ վէրտին ։

5 Խէլասըն իլէ ընուն ճէլալի ա՛զիմ օլաճագ . ընուն իւզէրինէ՝ ի՛զէթ ու սալթանէթ գօյաճագսըն ։

6 Ոիրա ընու՝ էպէտէն պէրէքէթլէր էտէճէքսին . սէնին նիւզիւն իլէ ընու շաղ ու մէսրուր գըլաճագսըն ։

7 Ոիրա փատիշահ Լապպա կիւվէնիր . վէ Քնանանըն ի՛նայէթի իլէ՝ գըմըլտանմայաճագ տըր ։

8 Ինչին՝ սէնին ճիւմլէ տիւշմէնլէրինէ պուլաճագ տըր . սաղ էլին սէնտէն խզմաճ էտէնլէրի պուլաճագ տըր ։

9 Հուզուրուն զէմանընտա օնլարը ա-
թէչ ֆուրունու կիպի էտէճէքսին . Պապպ
օնլարը զազապը իլէ եուտաճագ տըր , վէ
օնլարը աթէչ եէյէճէք :
10 Օնլարըն մէյվէսինի եէրտէն՝ վէ օնլա-
ըրն , զիւրրիյէթինի ատէմ օղուլլարընտան
հէլաք էտէճէքսին :
11 Օհրա սէնին ա՛լէյհինէ քէմլիք գաստ
էթմիլէր . քէմ նիյէթ գուրտուլար , ամմա
Լ՚ըթաալա գատիր օլմատըլար :
12 Օհրա օնլարըն արգասընը տէօնտիւրէ-
ճէքսին . օնլարըն եիւզիւնէ գարշը օֆլաըրնը
քիրիչլէրինին իւզէրինէ հաղըրլայաճագսըն :
13 Ւյա Պապպ՝ քէնտի գուվվէթին իլէ
եիւճէլէն . սէնին չէճաա՛թընա իլահի վէ
մէզմուր օգուլյաճաղըզ :

ՄԻՆԱՍՈՒՐ ԻՒ

Ընդդէմ հակառակորդաց իւրեանց պաշտ իմաց
Յաւելին Աստուծոյ :

1 Ան՞ Ալլահըմ Ալլահըմ՝ պէնի նիճինա
թէրք էյլէտին . նիչի՞ն խէլաասըմտան՝ ֆի-
զանընմին սէօզլէրինտէն ուզագսըն .
2 Ւյա՞ Ալլահըմ՝ կիւնտիւզիւն չաղըրը-
բըմ , ամմա ճէվապ վէրմէզսին . կէճէ իլէ

տասիկ , վէ պէնիմ իչիւն սիւքիւթ եօզ տուր :

3 Ըմմա սէն ա՛զիզ սին՝ եա՛ Իսրայէլիւն էհէպլիհաթլուտա ապքին օլան :

4 Պապալարըմդզ սանա կիւվէնտիլէր • կիւվէնտիլէր , վէ օնլարը գուրթարտըն :

5 Պանա ֆէրեատ էթտիլէր , վէ խէլաս պուլտուլար • սանա կիւվէնտիլէր , վէ ուրթանմատըլար :

6 Պէն իսէ սօղուշման բա՛ , վէ ատէմ տէյիլ իմ • ատէմլէրին սիթէմի վէ խալգընն հաքարէթի իմ :

7 Էվի պէնի կէօրէնլէր՝ պէնի մասխարա էտէրլէր • տուտուպ աչարլար , պաշ սալլարլար •

8 Պապա կիւվէնտի , օնու գուրթարսըն • օնատան բաղի իսէ , օնու խէլաս էթսէն փէրլէր :

9 Ըմմա պէնի անա բահմինտէն չըգարան՝ անամըն մէմէսինտէ օլտուղումտա պանա իւմիտ վէրէն սէն սին :

10 Ըննա բահմինտէն սէնին իւզէրինէ պրաղզլտըմ • անամըն գարընընտան պէրու Ըլլահմ սէն սին :

11 Պէնտէն իրագ օլմա , զիրա սըդլէթ եագըն տըր • զիրա եարտըմճը եօզ տուր :

12 Լ՝թրաֆըմը չօգ պուղալար ալտը. պէ-
նի Կատան զօրուլարը գուշաթտը ։
13 Պանա գարշը աղզլարընը երըթըձը վէ
պաղըրան արսլան կիպէ աչտըլար ։
14 Ալու կիսլի տէօքիլտիւմ. հէփ քէմիք-
լէրիմ այրըլտը. եիւրէյիմ պալմօմու կիպէ
օլտու, պաղըրմըն իչինտէ էրիտի ։
15 Գուվվէթիմ սագը կիսլի գուրուտու,
վէ տիլիմ տիմաղըմա եապըշտը. վէ պէնի
էօլիւմ թօփրաղընա գօտուն ։
16 Օհըս քէօփէքլէր էթրաֆըմը ալտը.
եարամազլարըն ձէմաա՝թը պէնի գուշաթտը.
էլլէրիմի վէ այագլարըմը տէլտիլէր ։
17 Էվի քէմիքլէրիմի սայա պիլիրիմ. ան-
լար թամաշա էտըլէր, պանա պագարլար ։
18 Վէնտիլէրինէ էսվապլարըմը փայլաշը-
լար, վէ լհպասըմ իւզէրինէ գուրա՝ աթար-
լար ։
19 Ը՝մմա սէն եա՛ Րաապ իրագլանմա.
եապտըմըմա եէթիչ՝ եա՛ պէնիմ պուվվէ-
թիմ ։
20 Ա՛նըմը գըլըճտան՝ պէնիմ պիրիձիյիմի
քէօփէք էլինտէն գուրթար ։
21 Պէնի արսլան աղզընտան գուրթար, վէ
քէրքէտանլար պուլնուզլարընտան պանա ձէ-
վապ վէր ։

22 Եվ նոքա իսկոյն գարշնատաշլաթըմա նագլ
եաէձէյիմ . ճէմաա՛թ օրթասընտա սէնի
մէտո էտէձէյիմ ։

23 Նէ՞ Բապպտան գօրգանլար՝ օնու մէտո
էտին . եա՞ Յակոբուն ճիւմլէ զիւրրիյէթի՝
օնու ի՛զլէթլէյին , վէ Իսրայէլին ճիւմլէ
զիւրրիյէթի՝ օնտան գօրգուն ։

24 Օ՛ իրա օ՝ տէրտինին տէրտինի թահ-
դիր էթմէտի , վէ օնպան տիրթմինմէտի , վէ
օնտան եիւզիւնիւ կիզլէմէտի . վէ օ՝ օնա
ֆէրեաա էթտիյինտէ իշլիթտի ։

25 Պէօյիւք ճէմաա՛թտաս մէտոիմ սէնտէն
էօրթիւրիւ օլաճագ . պէն աստագլարըմը՝ օն-
տան գօրգանլարըն էօնիւնտէ էտա էտէձէ-
յիմ ։

26 Ֆագիրլէր եէյիպ տօյաճագլար . Բապ-
պը արայանլար օնու մէտո էտէձէքլէր . եիւ-
քէյինիզ էպէտէն եաշայաճագ ։

27 Նէրսին ճիւմլէ ուճլարը զինքը էտէձէք-
լէր , վէ Բապպա տէօնէձէքլէր . վէ թայի-
ֆէլէրին հէփ գապիլէլէրի սէնին հուզուր-
թուընտա սէճտէ գըլաճագլար ։

28 Օ՛ իրա փատիշահլըգ Բապպրն տրը .
վէ թայիֆէլէրտե հիւքիւմդէ սիւրէն օ
տուք ։

29 Նէրսին ճիւմլէ մա՛մուրլէրի եէյէձէք-

լէր , վէ սէճուէ գըլաճագլար . թօփրաղա հէփ էնէնլէր՝ ճանընը հաշաթմայան պիլէ օնուն էօնիւնտէ տիզ չէօքէճէքլէր :

30 Ո՛նա զիւրրիյէթ ի՛պատէթ էտէճէք , վէ կէլէճէ+ տէվրէ՝ Բապպըն հագգընա նագը օլուռնաճագ տըր :

31 Կէլէճէքլէր , վէ օնուն սատագաթընը՝ տօղաճագ գամմա խապէր էտէճէքլէր քի՝ օ ինճրա էյլէտի :

ՄԻՆՉՄԱՒԻ ԻՒ

Գաւթէն Աղմաբու :

1 Բապպ՝ չօպանըմ տըր . միւհթաճ օլմայաճաղըմ :

2 Ո պէնի չիմէն չայըրլարընտա եաթըրըր . պէնի բահաթ սուլարընըն եանընտա կէզտիրիր :

3 Ո՛անըմը թագէլէր . քէնաթ իամի իչուն՝ պէնի սատագաթ եօլլարընտա գուլաղազլար :

4 Գլէն էօլիւմ կէօլկէսինին տէրէքինտէ կէզաէմ տէ՝ չէրրտէն գօրգմամ . զիրա սէն պէնիմ իլէ պէրապէր սին . սէնին ասան էնէմ սէնին տէյնէյին՝ պանա օնլար թէսէլլի վէ քիր :

5 Տիւշմէնլէրիմին գարշըսընտա էօնիւմտէ
սօֆքրա գուրարսըն • պաշըմը եաղ իլէ մա՛-
մուր էթտին • գատէհիմ թաշդըն տըր ։
6 Քնահգիգան խայրաթ ու հասանաթի՝
է՛օմրիւմիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ՝ պանա բէ-
ֆիգ օլաճագլար • վէ պիր չօգ էյեամ Քապ-
պըն էվլինտէ սաքին օլաճաղըմ ։

ՄԻՆ ԴԱՄՈՒԻԴ ԻԴ

Դաւիթին Սէղմուրը ։

1 Ընէր հէմ օնուն տօղուսու՝ տիւնեա վէ
օնտա սաքին օլանլար՝ Քապպըն տըր ։
2 Ծիրա օնու տէնիզլէր իւզէրինտէ օ
թէմէլլէտի • վէ օնու ըրմագլար իւզէրինտէ
մուգիմ էթտի ։
3 Քապպըն տաղընա քիմ չըգար • վէ օ-
նուն ա՛զիզ մահալինտէ քիմ տուրուր ։
4 Ալլահըի փաք վէ եիւրէյի թէմիղ քիմ-
սէ քի՝ պաթըլըղա կէօնիւլ վէրմէտի ; վէ
հիլէ իլէ եէմին էթմէտի •
5 Քապպտան պէրէքէթի՝ վէ խէլասընըն
Ալլահընտան սատտագաթ ալաճագ պո՛ւ տուր ։
6 Օնու արայանլարըն սիլսիլէսի պու
տուր • սէնին եիւզիւնիւ արայանլար՝ Յակոբ
տուր • Սէլա ։

7 Նա գափուլար՝ պաշլարընդը գալտը-
քըն , վէ էյ էպէտի գափուլար գալտըրըլըն
քի՝ ճէլալին փատիշահը կիրէ ։
8 Պու ճէլալին փատիշահը քիմ տիր ։
Գուվվէթլու վէ գուտրէթլու Եապպ՝ ճէնգ-
աէ գուտրէթլու Եապպ տըր ։
9 Նա գափուլար՝ պաշլարընդը գալտը-
քըն , վէ էյ էպէտի գափուլար գալտըրըն
քի՝ ճէլալին փատիշահը կիրէ ։
10 Հու օլ ճէլալին փատիշահը քիմ տիր ։
Ե՛աքերլէրին Եապպ՝ ճէլալին փատիշահը օ
տուր ։ Ամէն ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ԻՆ

Դաւթին Սաղմոս ։

1 Նա Եապպ՝ ճանըմը սանա գալտըքը-
քըմ ։
2 Նա Ալլահըմ՝ սանա հիւվէնաիմ , ու-
քանայըմ ։ տիւշմէնլէրիմ՝ իւզէրիմէ իփ-
քիւսար էյմէսին ։
3 Սանա ճիւմլէ միւնթազիր օլանլար տա-
քի ուքանայլար ։ պօշունա խայրլըզ է-
տէնլէր՝ ուքանանըն ։
4 Նա Եապպ՝ պանա հօլտըրընը կէօսթէր ։
պանա ընթիգլէրինի էօյրէթ ։

5 պէնի կէրչէքլէյինաէ կէզտիր , վէ պա-
նա թա՛լիմ էյլէ , զէրա խէլասըմըն Ալլահը
աէն սին • պիւթիւն կիւն սանա միւնթազիր
խմ :

6 Այ՛ Բապ՝ մ.րհամէթլէրինի վէ ի՛նա-
յէթլէրինի զէքր էյլէ • զէրա օնլար էզէլի
տիր :

7 Կէնձլէյիմին կիւնահլարընը վէ գապա-
հաթլարընը խաթըրնա կէթիրմէ • սէն ի՛նա-
յէթինէ կէօրէ՝ էյլէյինին սէպէպինոէն՝
պէնի զէքր էյլէ եա՛ Բապ :

8 Բապ էյի վէ տօղրու տուր • օնտան
էօթիւրիւ կիւնահքեարլարա եօլու էօյրէտիր :

9 Օ՝ մահճուպլարը շէրիա՛թաէ կէզտի-
քիր • հէմ մահճուպլարա քէնտի եօլունու
էօյրէտիր :

10 Բապըն հէփ եօլլարը՝ օնուն ա՛հտընը
վէ շէհատէթլէրինի սագլայանլարա՝ ի՛նայէթ
վէ կէրչէքլիք տիր :

11 Այ՛ Բապ՝ իսմին իչիւն պինամուալու-
զումու ա՛ֆվ էյլէ , զիրա պէօյիւք տիւր :

12 Բապպտան գօրգան շու տտեմ քիմ
տիր • օնա սէչտիյի եօլու էօյրէտէճէք տիր :

13 Օնուն ճանը էյլէմաէ սաքին օլաճաք •
վէ զիւրրիյէթի ևէրը միրաս էտէճէք :

14 Բապըն միւսահիպէթի օնտան գօ-

գանձար իւէ տիր • վէ օնուն ա՛հտը՝ օնլարա թա՛լիմ էթմէք իչիւն տիւր ։

15 Կէօզլէրիմ տայիմա Եապապա տօղրու տուր • զիրա այագլարըմը աղտան չըգարսըն օ տուր ։

16 Պանա տէօն, վէ պանու մէրհամէթ գըլ• զիրա պէն եալընըզ վէ տէրտիմէնտիմ։

17 Երուսաղիմին սըգընթըլարըմտան չօղալտը • պէնի սըգընթըլարըմտան չըգար ։

18 Տէրտիմ վէ մինղէթիմ պագ • վէ ճիւմլէ կիւնահլարըմը ա՛ֆիլ էյլէ ։

19 Տիւշմընլէրիմէ պագ, զիրա չօղալտըլար • վէ պէնտէն՝ զալիմ իքրահլըգ իւէ իքրահ էթտիւէր ։

20 Ա՛նըմը սադըա, վէ պէնի խէլաս էյլէ • ուԹանմայըմ, զիրա սանա կիւվէնտիմ ։

21 Պէնի քեամիլլիք վէ տօղրուլուգ հըֆզ էյլէսին • զիրա սանա միւնԹազըր իմ ։

22 Եա՛ Ա՛լահ՝ Իսրայէլի ճիւմլէ սըգընթըլէրինտէն խէլաս էյլէ ։

ՍԱՂՄՈՍԱՐԿՈՒ ԻԶ

ԴաւԹին Ա՛ղմուԹու ։

1 Եա՛ Եապպ պէնի մուհաքէմէ էյլէ, զիրա քեամիլհյէթիմտէ եիւրիւտիմ • հէմ

Բապպա կիւվէնտիմ, գըմրլտանմայաճաղըմ։
2 Պէնի թէշրիւպէ էյլէ՝ եա՞ Բապպ, վէ պէնի սընա. պէօպրէքլէրիմի վէ եիւրէյիմի գալլ էյլէ։
3 Ջիրա ի՛նայէթին՝ կէօզլէրիմին էօնիւնտէ տիր. վէ սէնին կէրչէքլիյինտէ եիւրիւտիմ։
4 Պաթըլ ատէմլէր իլէ օթուրմատըմ. վէ միւրայըլար իլէ վարմամ։
5 Ղարամազքարլարըն ճէմաա՛թինտան իքրահ էթտիմ, վէ ֆասըգլար իլէ օթուրմամ։
6 Ղլէրիմի սուչսուզլուգ իլէ եայգայըպ՝ մէզպահլընը տօլաշաճաղըմ եա՞ Բապպ,
7 Վէ թէչէքքիւր սէսինի իշիթտիրէյիմ, վէ ճիւմլէ մի՛ւճիզաթլարընը նագլ էտէյիմ։
8 Ղա՞ Բապպ՝ էվինին մէքեանընը՝ վէ սէնին ճէլալինին սաքին օլտուղուտ մահալիսէվտիմ։
9 Ղանընմը կիւնահքարլար իլէ՝ վէ էօ՛մրիւմիւ գանլը ատէմլէր իլէ պէրապէր ալմա,
10 Վի՛ օնլարըն էլինտէ խասպիսլիք վար՝ վէ սաղ էլլէրի բիշվէթի իլէ տօղուս տուր։
11 Ղ՛ամա պէն՝ քէմալիյէթիմտէ կէզէրիմ. պէնի խէլասս էտիպ՝ պանա մէրհամէթի գըլ։
12 Ղայըղմ տօղըուլուգատա տուրուր. ճէ-

մաս՝թլատա Բապպա պէրէքէթ օգուլյաճաղըմ ։

ՄԻՆՉԱՐԻՐ ԻՒ

Պաւէթին Մղմուրը ։

1 Բապպ ըշըղըմ վէ խէլասըմ տըր ։ քիմէ՞ն գօրգայըմ ։ Բապպ է՛օմրիւմիւն փէնակեահը տըր ։ քիմմէ՞ն խաւֆ էտէյիմ ։

2 Նարամազքեարլար՝ խասիմլէրիմ վէ տիւշմէնլէրիմ էթիմի եէմէք իչիւն իւզէրիմէ քապլաշըրգլարընտա՝ օնլար գայտըլար ։ վէ ախւշտիւլէր ։

3 Նյէր պիր օրտու պէնի մուհասէրէ էթմէ տէ՝ եիւրէյիմ գօրգմազ ։ իւզէրիմէ ճէնք գալգաս տէ՝ պէն պուընտա պա էմնիյէթտէ իմ ։

4 Բապպտան պիր շէյ տիլէտիմ ։ օնու թալապ էտէրիմ քի՝ է՛օմրիւմիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Բապպըն էվինաէ օթուրայըմ ։ քի Բապպըն ճէմալինի կէօրէյիմ ։ վէ հէյքէլինտէ օնու արայըմ ։

5 Չիրա պէլա կիւնիւնտէ պէնի խայմէ՛ սինտէ կիզլէյէճէք ։ պէնի չատըրընըն էօրթիւսիւ իլէ էօրթէճէք ։ պէնի գայա իւզէրինէ գալդըրաճագ ։

6 Այլ շիմաի էթրաֆըմոտա օլան տիւշմին-
լէրիմ իւզէրինէ պաշըմ եօղարը գալըա-
ճագ , վէ օնուն չատըրընտա չազըղ սէտա-
սը իլէ գուրպանլար սունաճաղըմ · Թապ-
պա իլահի վէ մէզմուր օգուլյաճաղըմ :

7 Պէն չաղըրընճա՝ սէսիմի տինկլէ եա՛
Թապպ , վէ պանա մէրհամէթ էտիպ՝ պանա
ճէվապ վէր :

8 Նիւզիւմիւ Թալապ էտին փէրվէյնէփ ,
եիւրէյիմ սանա սէտի · Այնին եիւզիւնիւ
Թալապ էտէճէյիմ՝ եա՛ Թապպ :

9 Նիւզիւնիւ պէնտէն կիդլէմէ , դազապ
իլէ գուլունու բէտտո էթմէ · պէնիմ եար-
տըմըմ օլտուն , պէնի պրաձմա վէ պէնի
Թէրք էթմէ՝ եա՛ խէլասըմըզն Ալլահը :

10 Պապամ վէ անամ պէնի Թէրք էթսէ
տէ , Թապպ պէնի գապուլ էտէճէք տիր :

11 Նա՛ Թապպ՝ պանա եօլունու էօյրէթ ·
վէ տիւշմինլէրիմ սէպէպինտէն՝ պէնի տօղրու
եօլա գուլաղուզլա :

12 Պէնի խասիմլէրիմին միւթատընա Թէս-
լիմ էթմէ · զիրա իւզէրիմէ՝ եալան շահիտ-
լէր վէ զուլմ փիւաքիւրէնլէր գալըտըրլար :

13 Ինանմասայտըմ քի՝ եաշայանլարըն եէ-
բինաէ Թապպըն էյլէյինի կէօրէյիմ , վա՛յ
պանա :

14 Բապպա միւնթազիր օլ , գուվվեթլէն , վէ եիւբէյին ճէսարէթլէնսին . իմոի Բապպա միւնթազիր օլ :

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ԻՆ

Դաւթին Մեզմուրաս :

1 Ամանա չաղըրըրըմ՝ եա՞ Բապպ . եա՞ Գայա՝՝ պանա սիւքիւթ էթմէ . օլմայա քի՝ աչէն պանա սիւքիւթ էթմէք իլէ , չուգուրա էնէնլէրէ պէնկզէր օլայրմ :

2 Ամանա ֆէրեաստ էթտիյիմտէ՝ անզիզ միհրապանա տօղրու էլլէրիմի գալտըրտըղըմտա՝ նի յապըմըն սէսինի իչնէ :

3 Պէնի ֆասըգլար իլէ վէ եարամազլըգ իշլէյէնլէր իլէ՝ գօնշուլարընա սէլամ սէօյլէյիպ եիւբէքլէրինտէ քէմիլիք օլանլար իլէ պէրաապէր հէլաք էթմէ :

4 Օնլարա՝ ա՛մէլլէրինէ կէօրէ վէր , վէ օնլարա՝ իշլէրինին քէօրթիւլիւյիւնէ կէօրէ՝ էլլէրինին ա՛մէլինէ կէօրէ վէր . օնլարա՝ ՀէզազԱրընը վէր :

5 Չիւն քի օնլար Բապպընն ա՛մէլլէրինի վէ օնուն էլլէրինին իշինի ֆէհմ էթմէզլէր , օնլարը եըգաճագ , վէ օնլարը մա՛մուր էթմէյէճէք տիր :

6 Բապել միւպարէք օլսուն • զէրտա նիյա-
զըմըն սէսինի իչէիտի ։
7 Բապել գուվվէթիմ վէ գալգանըմ տըր •
եիւբէյիմ օնա կիւվէնտի՝ վէ եարտըմ պուլ-
սուսմ • իմտի եիւբէյիմ մէսրուր օլաճագ ՝ վէ
իլահիմ իլէ օնու մէտհ էտէճէյիմ ։
8 Բապել օնլարա գուվվէթ տիր • հէմ
մէսիհինէ՝ խէլասա գալէ՛սի տիր ։
9 Գաւմրնը խէլասա էյլէ ՝ վէ միրասընը
միւպարէքլէ • վէ օնլարը կիւթ ՝ հէմ օնլա-
րը էպէտէն եիւճէլթի ։

ՄԱՂԱՔԻԱ ԻԹ

Գաւթին Մէզմուրու ։

1 Ե՛ա գուտրէթ սահիպլէրի՝ Բապպա
Թաագրիր էտին ՝ Բապպա ճէլալ ու գուս-
րէթ Թաագրիր էտին ։
2 Բապպա՝ օնուն խամինին ճէլալինի
Թաագրիր էտին • Բապպա ա՛զիզ զէյնէթ իլէ
սէճուէ գըլըն ։
3 Բապպըն սէսի սուլարըն իւզէրինաե
տիր • ճէլիլ Ը.լլահ կիւրլէր • Բապպ՝ չօգ
սուլարըն իւզէրինտէ տիր ։
4 Բապպըն սէսի գուվվէթ իլէ՝ Բապ-
պըն սէսի ա՛զամէթ իլէ տիր ։

5 Թապպէն սէսի՝ էրզ աղաճլարընը գը-
քար. հէմ Թապպ՝ Իրանանըն էրզէրինէ
գըրաճագ տըր։

6 Վէ օնլարը պուզաղու կիպի՝ Իրանանը
վէ Յարիօնու քէրքետան եավռուսու կիպի
սրչըատըր։

7 Թապպէն սէսի՝ ալէշ ա՛էվէրի սաչար։

8 Թապպէն սէսի՝ չէօլիւ տիթրէտիր.
Թապպ՝ Ինձէս չէօլիւնիւ տիթրէտիր։

9 Թապպէն սէսի՝ կէյիքէրի տօղուրտուր,
վէ օրմանլարը սօյար. վէ Հէյքէլինտէ Հէ-
պիսի՝ Ա՛էվիլ ինն տէրլէր։

10 Թապպ թուֆանտա օթուրտու. Հէմ
Թապպ էպէտէն փատիշահ օթուրտուր։

11 Թապպ գաւմընա գուվվէթ վէրէմէք.
Թապպ՝ գաւմընը սէլամէթ իլէ միւապրէք-
լէյէճէք տիր։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ Ա.

Ղաէթին եվի Թէպրիքինին իլահի Մեզմուրու։

1 Այէնի եիւճէլտէճէյիմ՝ եա՛ Թապպ, զի-
քար պէնի պօղնաֆպան չը գաբտըն. վէ ան-
ճընէրիմի՝ պէնոտէն էօթիւրթիւ. ահվինտիրթ-
ճէսին։

2 Ւ՞ր Ըլլահրմ Բապպ՝ սանա ֆէբեաա էթիմ, վէ պանա չիֆա վէրուին ։

3 Ւ՞ր Բապպ՝ ճանըմը մէզարտան չըգար-տըն • չուգուրա էնէնլէր արասընտա պէնի եաչաթտըն ։

4 Բապպա մէղմուր օգուլսուն՝ եա՞ օնուն սալհէլէրի, վէ օնուն ա՛զիզ զիքրինէ չիւքր էտին ։

5 Ա՞իբա օնուն ղազապընտա տագիգէ՝ բիզասընտա հայաթ վար • ախշամլայըն աղ-լայըլ գօնար, ամմա սապահլայըն չայլըգ կէլէր ։

6 Պէն իսէ ասուտէ Հալիմտէ տէթիմ քի՞ Ւսպէտէն գըմըլտանմայաճաղըմ ։

7 Ւ՞ր Բապպ՝ բիզան իլէ տաղըմա գուվ-վէթ սապիթ էթտին • եիւզիւնիւ սագլատըն, պէն չամըլ օլտում ։

8 Պանա չաղըրըրըմ եա՞ Բապպ, վէ Բապպա նիյազ էտէրիմ ։

9 Պէն չուգուրա էնէրսէմ, դանըմտան նէ՞ ֆայիտէ օլուր • թօփրագ սէնի մէտհ էտէր մի, սէնին հազիգաթընը նագլ էտէր մի ։

10 Իչէր՝ եա՞ Բապպ, վէ պանա մէրհա-մէթ գըլ • եա՞ Բապպ՝ պանա եարտըմճը օլ ։

11 Ւասրմը պանա թագսա տէօնտէրտին •

չուլսումու չէօզիւպ՝ պանա շաղլըգ գուշխթ-
տրն ։

12 Թնա քի տէրեանիմ սանա մէզմուր օգու-
յուպ՝ սուս օլմայա ։ եա՛ Ըլլահըմ Թապպ՝
աէնի էպէտէն մեռ էտէճէյիմ ։

ՄԻՆՉՄՈՒԻ ԼԸ

Մուսիգար պաշը իչին՝ Դաւիթին Մեզմուրս ։

1 Ես Թապպ՝ սանա իւմիտ էթտիմ ; է-
պէտէն ուխանամայըմ ։ սաստագաթըն իլէ պէ-
նի գուրթար ։

2 Գուլաղընը պանա մէյլ էթ , պէնի
թէզ գուրթար ։ պէնի խէլաս էթմէք իչիւն
պանա գուվվէթլու գայա՝ հիսարլը խանէ
օլ ։

3 Օխրա գայամ վէ հիսարըմ սէն սին ։
վէ իսմին իչիւն պէնի գուլաղուզլա , վէ պա-
նա գուլաղուզ օլ ։

4 Պէնիմ իչիւն կիզլեճէ գուրտուգլարը
աղտան պէնի էրգար ։ զերա գուվվէթիմ սէն
սին ։

5 Ղուհումու սէնին էլինէ ըսմարլարըմ ։
սէն պէնի խէլաս էյլէտին՝ եա՛ Ըլլահ
Թապպ ։

6 Պօշ պաթրլլըգլարը կէօզէտէնլէրտէն
իքքսահ էթտիմ. պէն իսէ՝ Ի՛ապպա կիւմէն-
ամիմ։

7 Ովնին ի՛նայէթին իւէ շազ ու մէսրուր
օլուրում, չիւն քի տէրտիմի կէօրտիւն.
սըգլէթլէրտէ ճանըմը պիլտին։

8 Վէ պէնի տիւշմէն էլինէ թէսլիմ էթ-
մէտին. այագլարըմը կէնիշլիքտէ գայիմ էթ-
տին։

9 Պանա մէրհամէթ գրլ եա՛ Ի՛ապպ, զի-
րա սըգլէթտէ իմ. կէօզլիմ՝ ճանըմ վէ գար-
նըմ գասավէթտէն իփրանտը։

10 Օիրա էօ՛մրիւմ էլէմ իւէ՝ վէ եըլլա-
րըմ ահուզար իւէ տիւքէնտի. ա՛զապրմտան
տէրմանըմ չէօքտիւ, վէ քէմիքլէրիմ իփ-
րանտը։

11 Ա՛իւմլէ տիւշմէնլէրիմտէն էօթիւրիւ
վէ զիյատէսինճէ գօնշուլարըմա հագարէթ՝
վէ այնալարըմա գօրգու օլտուրմ. տիշարը-
ատա պէնի կէօրէնլէր՝ պէնտէն գաչտրլար։

12 Ինօլմիւշ կիւպի խաթրտան ունուտուլ-
մտուրմ. զայ՝ օլմուշ գապ կիւպի օլտուրմ։

13 Օիրա չօճուլարըն զէմմինի իւնիթտիմ.
էթրաֆտան գօրգու վար իտի. ա՛լէյհիմէ
պիրլիքտէ մէշվէրէթ էթտիքլէրինտէ, ճա-
նըմը ալմաղա գաստ էթտիլէր։

14 Ընմմա պէն եա՛ Թապպ՝ սանա կիւվէնտիմ. Ակն Ընահըմ սըն տէտիմ։
15 Ա ագթլարըմ սէնին էլինտէ տիր. պէ՛նի՛ տիւշմէնլէրիմ էլինտէն վէ պէնի գօվա-լայանլարտան գուրթար։
16 Ընիւզինիւ գուլօունուն իւզէրինէ այ-տընլար. ի՛նայէթին իլէ պէնի խէլաս էյլէ։
17 Եա՛ Թապպ ուԹանմայըմ՝ չիւն քի սա-նա նէտա էԹտիմ. Ֆասըգլար ուԹանսըն՝ մէզարտա սիւքիւթ գալսընլար։
18 Ասաըղըն ա՛լէյհինէ ղուրուր վէ հա-գարէթ իլէ եարամազլըգ սէօյլէյէն եալան-ճը տուտտուգլար՝ լալ օլսուն։
19 Ակնտէն գօրգանլար իչիւն սագլատըղըն՝ սանա կիւվէնէնլէր իչիւն ատէմ օղուլլարը-նըն էօնիւնտէ իճրա էյլէտիյին էյլէյին նէ՛ պէօյիւք տիւր։
20 Օնլարը ինսան ֆիֆԹնէսինտէն՝ քէնտի եիւզինիւն էօրԹիւսիւնտէ էօրԹէճէքսին. օնլարը տիլլէրին նիգա՛սընտան խայմէտէ սագլայաճագսըն։
21 Թապպ միւպարէք օլսուն, քի ի՛նայէ-Թինի պանա հիսաբլը չէհրտէ ա՛ճայըպ գըլ-սար։
22 Պէն խէ չաշգընլըղըմնա տէտիմ քի՛ սէնին կէօզլէրին էօնիւնտէն քէսիլտիմ. լա-

քին սանան ֆէբրուատ էթտիյիմուէ՝ նիյազըմըն սէսինի իչիթտին ։

23 Լապպը սէվին՝ եա՜ օնուն հէվի սալիհ-ըէրի • Լապպ՝ միւմինլէրի սագլար ։ վէ մաղրուբլուգ իլէ հարաքէթ էտէնին ճէզա-սընը զիյաւտէսի իլէ վէրիր ։

24 Նա՜ ճիւմլէ Լապպա իւմիտ էտէնլէր՝ գուվվէթլէնին ։ վէ նիւրէյինիզ մէօհքէմ օլսուն ։

ՄԻՆԱՉԱՄՈՒՐ ԼՐ

Դաւթին չ՛ըր ։

1 Նյէ մութլու գապահաթը ա՛ֆվ օ-լունմուշ՝ կիւնահը էօրթիւլմիւշ քիմսէյէ ։

2 Նյէ մութլու օլ աւէմէ քի՝ Լապպ օ-նա եարամազլըգ սույմազ ։ վէ օնուն բուս-հունտա հիլէ եօք տուր ։

3 Անքիւթ էթտիյիմուէ ։ պիւթիւն կիւնե ֆիղանըմտան քէմիքլէրիմ իփրանտը ։

4 Ո՞իրա կիւնուհուգ վէ կէճէ պէնիմ իւ-զէրիմէ էլնն աղըրլաշըյօր • նէմիմ եազ գօրագլըղընա տէօնտիւ • Անէլա ։

5 Կիւնահըմը սանա պիլտիրէյիմ ։ վէ եապամազլըղըմը կիզլէմէտիմ • տէտիմ քի՝ Գապահաթլաթըրմտան էօրթիւրիւ Լապպա

խգքար էտէյիմ. վէ սէն կիւնահլըմըն եարա-
մազլըղընը ա՛ֆվ էթտին. Սէլա:

6 Պունանան էօթիւրիւ հէր սալհՀ պու-
լունտուղուն վագթտա սանան նիյազ էտէ-
ճէք. հէմանն չօգ սուլար ճէօղղունլուղուն-
ատա օնա տէյմէյէր:

7 Սէն սիփէրիմ սին. սէնի սըգընթըտան
հըթՀ էտէրսին. էթրաֆըմը գուրթուղուշ
ալգընշարը իլէ գուշատըրսըն. Սէլա:

8 Սանա ֆէհմ վէրէյիմ, վէ օլ կիտէճէ-
յին եօլու սանա էօյրէտէյիմ. սանա նասի-
հաթ վէրէյիմ, կէօզիւմ իւզէրինտէ օլա:

9 Ֆէհմի օլմայան ատ կիպի վէ գաթը-
կիպի օլմանն, +ի սանա եագլամազլար, մե-
յէր քի օնլարը՝ թագըմլարը օլան գանթըը-
մալը կէմ իլէ պաղլայասըն:

10 Ֆասըղընն ա՛զապլարը չօգ օլուր. ամմա
Տապտա կիւվէնէնին էթրաֆընը ի՛նայէթ
գուշատըր:

11 Նա՛ սատըգլար՝ Տապտատա շալ ու մէ-
բուր օլուն, վէ ճիւմլէ եիւրէյի տօղրու օ-
լանլար՝ ալգըշ էտին:

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ՂՓ

1 Նա՛ սատըգլար՝ Տապտա ալգըշ էտին.
մէտհ տօղրուլաթա եագըշըր:

2 Թագաւոր իւրէ համո էին . ծնա ծն թեչւի սաղ իւրէ մէշմուր օգուչուն :
3 Ծնա եէնի իւրհի օգուչուն . շաղլըգ ատասը իւրէ պիր խօշճա չալըն :
4 Ոհիրա Թագաւորն քէլամը տօղրու՝ վէ ճիւմլէ իշլէրի հագ իւզրէ տիր :
5 Պատագաթը վէ շէրիա՝թը սէվէր . Թագաւորն ի՝նայէթի իւրէ եէր տօղու տուր :
6 Կէօքլէր Թագաւորն սէօզիւ իւրէ՝ վէ ծնէ-լորըն ճիւմլէ ճիւմհիւրիւ ծնուն աղըրներն բուհուս իւրէ եաթըլսըր :
7 Ֆէնիզին սուլարրըր երդըն կիպի երդան՝ էնկինլէրի խաղինէլէրէ գօյան օ՝ տուր :
8 Պէւթիւն եէր Թագաւոան գօրգուն . ճէմի՝ պիւնեանըն սաքինլէրի օնտան խալվի էթսինլէ :
9 Ոհիա օ տէտի , վէ օլտու . օ էմր էթտի , վէ սապիթ օլտու :
10 Թագաւ թայիֆէլէրին մէշվէրէթինի իւա-թալ էտէր , գամմէրին նիյէթլէրինի մէքս էտէր :
11 Թագաւրն մէշվէրէթի էպէտէն՝ ծնուն եհւրէյինին նիյէթլէրի տէվը պէ տէվը տուր-բուր :
12 Ա՛յէ մուրթու օլ թայիֆէյէ քի ծնուն Ալլահը Թագաւ տըր՝ օլ գամմա քի քէնտինէ միրաս՝ սէչտի :

13 Թապպ կէօքտէն պագտը • ճիւմլէ ա-
տէմ օղուլլարընը կէօրտիւ •
14 Էսքեանընըն մահալինտէն՝ եէրլի
ճիւմլէ սաքինլէրինէ նազար էյլէմի :
15 Ընլարըն եիւրէյինի եափան՝ էմ տէ
ճիւմլէ իշլէրինի անկլայան օ՛ տուր :
16 Փատիշահ՝ չօգ գուվվէթ իլէ գուէ-
թուլմազ • գահրիման չօգ չէճաա՛թ իլէ խա-
լաս պուլմազ :
17 Ընի՝ գուրթուլուշ իչինն պօշ տուր ,
էմ գուվվէթինին չօգլուղու իլէ գուրթա-
լամազ :
18 Իչթէ Թապպըն կէօզիւ օնտան գօրգան-
լարա՝ օնուն լ՛նայէթինէ իւմիտ էտունլէրէ
տիր •
19 Վի սնլարրն ճանընը էօլիւմտէն գուր-
թարա , վէ գրթլըգտա օնլարը սաղ սագ-
լայա :
20 Ամանըմըզ Թապպա միւնթազիր տիր •
իմտատըմըզ վէ գալգանըմըզ օ տուր :
21 Օխրա եիւրէյիմիզ օնտա շազ օլուր •
չիւն քի օնուն ա՛զիզ իսմինէ կիւվէնտիք :
22 Նա՞ Թապպ՝ սանա իւմիտ էթտիյիմիզէ
կէօրէ՝ լ՛նայէթին իւզէրիմիզտէ օլսուն :

ՄԻՆՉԵՒ ԼՈՒ

*Վատէին՝ Երիմելեք հուզուբունտա հարաքեթինի տեւ-
յինքէսի յինաւ՝ վէ օ օնաւ գօվուպ կէթախյինաւ Ասը-
ֆատրա։*

1 Պապպա հէր զէման պէրէքեթի օդուլյա-
ճաղըմ. օնուն համտը տայիմա աղզըմտա օ-
լաճագ։

2 Ա՛նըմ Պապպ իլէ իֆթիխար էտե-
ճէք. մահճուպլար իչնտիպ՝ ակսրուր օլա-
ճագլար։

3 Պապպա պէնիմ իլէ թա՛զիմ էտին, վէ
պիրլիքտե օնուն իսմինի եիւճէլտելիմ։

4 Պապպը արատըմ, վէ պանա ճէվապ
վէրտի, վէ պէնի հէփ գօրգուլարըմտան
գուրթարտը։

5 Ո՛նա պադտրլար, վէ մունէվվէր օլ-
տուլար, վէ եիւզլէրի խէճիլ օլմայաճագ։

6 Պու ֆադիր չաղըրտը, վէ Պապպ ի-
շիթտի. վէ հէփ սըդըխթըրընտան օնու խէ-
լասա էթտի։

7 Պապպըն ակլէյի՝ օնտան գօրգանլարըն
էթրաֆընտա գօնար, վէ օնլարը գուրթարըր։

8 Խաթըն, վէ Պապպն էյի օլտուղա-
նու կէօրիւն. նէ մուրթլու՝ օնա կիւվէնէն
ատէմ։

9 Թագաւոր գօրգաւն՝ եւ ծնուն անձիզլէ-
րի • զիրա օնտան գօրգանլար միւհթաճ օլ-
մազ ։
10 Կէնճ արսլանլար իհթիամլըգ վէ ազլըգ
չէքէրլէր • ամմա Թագաւոր արսլանլարըն հիչ
պիր նի՛մէթի էքսիլմէզ ։
11 Եվէլին՝ էյ օղուլլար՝ պէնի տինկլէյին ,
սիզէ Թագաւրն գօրգուսունու էօյրէտէյիմ ։
12 Ի՛օմր իսթէյէն՝ էյլիք կէօրմէք իչիւն
կիւնլերի սէվէն ատէմ քիմ տիր ։
13 Տիլինի քէմլիքտէն՝ վէ տուտուգլարընը
հիլէ սէօյլէմէքտէն սագլա ։
14 Վհէմլիքտէն կէրի տուր , վէ էյլիք էյլէ •
սէլամէթի ատա , վէ օնուն արտընճա սէյիրթ ։
15 Թագաւրն կէօզլէրի սատըգլարըն իշգէ-
րինտէ տիր • վէ գուլագլարը օնլարըն ֆէր-
հատընտա տըր ։
16 Թագաւրն եիւզիւ քէմլիք էտէնլէրէ գար-
շը տըր , քի օնլարըն զիքրինի եէրտէն քէսէ ։
17 Ա՛ոտըճլար ֆէրհատ էթտիլէր , վէ
Թագաւ իչթիտի , վէ օնլարը՝ հէփ սըգընթը-
լարընտան գուրթարտը ։
18 Թագաւ՝ եիւրէյի գըրըլմըշլարա եագըն
տըր • վէ բուհու էգիլմիշլէրի խէլաս էտէր ։
19 Ի՛ատըղըն տէքտլէրի չօգ տուր • ամմա
Թագաւ օնու հէփիսինտէն գուրթարըր ։

20 Օնուն հէտ քէմիքէլերինի սագլար. ծնլատան պիրիսի գըըրլմազ։
21 Փասըղը պէլա էօլտուրուր. վէ սաաղըգտան իքըսի էտէնլէր՝ սուչլու չըգաճագլար։
22 Բապպ քէնտի գուլլարընըն ճանընը փիսաա էտեր. վէ օնա կիւվէնէնլէրին հիչ պիրի սուչլու օլմազ։

ՄԱՂԱՔԱԻ Բ.

Դաւիթին Մեհմոտա։

1 Ընա Բապպ՝ պէնիմիլէ չէքիշէնլէր իլէ չէքիշ, պէնիմիլէ ճէնքլէշէնլէր իլէ ճէնք էյլէ։
2 Փալգան իլէ զըրխա եափըշ, վէ իմոտաըրմա գալգ։
3 Էմ մըղրաղ չէք, վէ պէնի գօվալայանլարըն էօլլաենդա գափա. ճանըմա ոէքի՝ խէլասըն պէն իմ։
4 Ճանըմը արայանլար՝ ուէթանըզ խէճիլ գալսընլար. սանա քէմիկը տիւշիւնէնլէր կէբի տէօնիւզ՝ մահճուզ գալսընլար։
5 Օնլար՝ բիւզկեաբըն էօնիւնտէ սամանուէիաղը կիպի օլսուն, վէ չարփան՝ Բապպըն մէլէյի օլսուն։

6 Ընկարըն եօրս գարանըդ վէ գայփագ օլսուն, վէ օնլարը գօվալայան՝ Նապալըն մէ-
էյի օլսուն։

7 Օհրա սէպէպիդ՝ պէնիմ իչիւն աղլա-
ըընը չուգուրտա կիզէտիլէր. սէպէպիդ
ճանըմ իչիւն գազտըլար։

8 Նա՝ պիլմէդ իքէն պէլա կէլսին, վէ
օնուն կիզէտիլի աղ՝ քէնտի սինի թաւլասուն.
հէման օլ պէլայա քէնտիսի տիւշիւն։

9 Վէ պէնիմ ճանըմ Նապատա մէսրուր
օլաճագ. օնուն խէյասընտան շաղ օլաճագ։

10 Էվի քէմիքլէրիմ տէյէլէր. Նա՝
Նապա՝ ֆագիրի օնտան գուվվէթլի օլանտան՝
հէմ ֆագիր իլէ եօխսուլուս օնու եաղմալա-
յանտան սէնին կիպի գուրթարան քիմ վար։

11 Նալան շահիտլերի գալգը՝ պանա պիլ-
մէտիյիմի սիւալ էտէրլէր։

12 Պանա էյլիք պէտէլինէ քէմլիք՝ ճա-
նըմա մահրումլուգ էտա էտէրլէր։

13 Պէն իսէ խասթա օլտուգլարընտա՝ չուլ
կիյէր իտիմ, ճանըմա ուրուճ իլէ ճէֆա է-
տէր իտիմ. վէ նիյազըմ գօյնումա տէօնէ-
ճէք։

14 Ընէա՞ տօսթում կիպի գարըն-
տաշըմ կիպի եօլա՞ կէզէր իտիմ. անա թ-
չիւն եաս չէքէր կիպի՝ գաւավէթլու էյիլէր
իտիմ։

15 Օնլար իսկ ապստամբողմտա շաղ օլուպ՝ ՀԷմ՝ օլուրլար իտի • սաղաթլար իւզէրիմէ ՀԷմ՝ օլուր իտի , վէ պէն պիլմէզ իտիմ • տուրմայրդպ պէնի երթտրլար :

16 Պանա գարշը՝ զիյաֆէթին ալչագ մուգալլիտլէրի իլէ տիշլէրինի կըճըրտասրլար :

17 Այ Այֆէնտիմ՝ նիչէյֆտէք պագարսըն • ճանըմը օնլարըն խարապընտան՝ պիրիճիյիմի կէնճ արսլանլարտան կիրի ալ :

18 Ալնի պէօյիւք ճէմաաթտա մեւհ էտէյիմ• ա՛զիմ գալմտէ սանա շիւքր էտէյիմ :

19 Պանա նահագ եէրէ տիւշմէն օլանլար՝ իւզէրիմէ շաղ օլմասընլար • պէնտէն սէպէպսիզ իքրահ էտէնլէր կէօզ գըրգմասընլար :

20 Օվիրա օնլար սէլամէթ սէօյլէմէզլէր , վէ տիյարտա բահաթ օլանլարըն ա՛լէյհինէ՝ հիլէլէ մատտէյէր տիւշէնիւրլէր :

21 Ալ է իւզէրիմէ ադզլարընը կէնիշլէտիպ՝ Էա՛յ հա՛յ , կէօզիւմիւզ կէօրտիւ տէտիլէր :

22 Այ Բապպ սէն Այկէօրտիւն , սիւքիւթ էթմէ • եա՛ Այֆէնտիմ՝ պէնտէն իրագ օլմա :

23 Ըէրաաթըմա՝ եա՛ Ալլահըմ վէ Այֆէնտիմ՝ տա՛վամա ուչանըպ գալգ :

24 Այ՝ Ելևհըմ Բապպ՝ սատագաթընա կէօթէ շէքաս՝թըմը կէօթ , վէ պէնիմ իլնէն սէվինմիյէլէր ։

25 Այնուհետև տէմիյէլէր քի՝ Հայ մուքաատըմըզ օլսուս . տէմիյէլէր քի՝ Օնուս նուքսուզ ։

26 Պէնիմ պէլամա սէվինէնլէր՝ պիրլիքտէ ուքսանըզ խէճիլ գալսընլար . իւզէրիմէ նիս՝ ճէլէնէնլէր՝ այրըզ վէ հէճաղ կիյինսինլէր ։

27 Սատագաթըմսուն հազզ էտէնլէր՝ ալ՝ գըշ էտիզ շազ օլսունլար , վէ սայիմա տէ՝ սինլէր . Փուլուսնուն սէլամէթինուն հազզ էտէն Բապպ՝ մուա՝զզամ օլսուն ։

28 Վէ տիլիմ սատագաթընը՝ հէր կիւն մէտհինի սէօյլէյէճէք ։

ՄԱՂԱՔԱՑԻ Բ.

Մուհըմմար պաշք իլնէն՝ Բապպէն գուրս՝ Յուսիֆին Մելխաթուս ։

1 Ֆասըղէն իսեանը հազգընսա՝ նիւթէյիմին օրթասընսա պու՝ քէլամ վար . Օնուն կէօղլէրի էօնիւնտէ Ելևհ գօրգուսուս հօգ սուր ։

2 Օխրա քէնտի նազաբընսա՝ քէնտինտէ

խքրահ էսեչճեք եարամազլըգ պուլմագ խուսուսունաս՝ քէնտինէ միւտահանէ էտէր ։

3 Օնուն աղըընըն սէօզլէրի քէֆթիւլիւք իլէ հիլէ տիր • էյլիք էթմէք իչին ֆիհմ էթմէյի թէրք էյլէտի ։

4 Տէօշէյինտէ եարամազլըգ տիւշճենիւք • էյի օլմայան եօլ իւզէրինտէ տուրսար • քէմլէքտէն նէֆրէթ էթմէզ ։

5 Լա՞ Լապպ՝ սէնին ի՛նայէթին կէօքլէրէ՝ սէնին հագիգաթըն պուլուԹլարատէք ԷՆՂԼԷր ։

6 Սէնին աատագաթըն՝ ա՛զիմ տաղլար կիպի տիր • սէնին հիւքմիէրին պէօյիւք էնկին տիր • աատմի հէմ հայվանը գուրթարըրսըն եա՞ Լապպ ։

7 Ի՛նայէթին նէ՞ գըյմէթլի տիր եա՞ Ըլլահ • օնուն իչին աատմ օղուլլարը՝ սէնին գանատլարընըն կէօլկէսինէ սըղընըրլար ։

8 Լվինին ղանիմէթի իլէ գանարլար • վէ օնլարա՝ սէնին սէֆա՛թընըն ըրմազընատան իչիրէճէքսին ։

9 Օ՞իրա հայաթըն փունկարը սէնին եանընատա տըր • սէնին նուրուն իլէ այտընըրգ կէօրէճէյիզ ։

10 Ի՛նայէթինի սէնի թանըյանլարա՝ վէ սաատագաթընը տօղուս եիւրէքլիլէրէ ուզաթ ։

11 Մ՝աղրուրլուղուն այայը՝ իւզերիմէ կէլ-
մէսին , վէ փասըգլարըն էլի՝ պէնի սիւր-
մէսին :
12 Նարամազլըգ իշլէյէնլէր օրատա տիւշ-
տիւլէր . եըդըլըրլար , վէ գալգմալը գատիր
օլմասըլար :

ՄԱՂԱՔԻԱ ԼԱ

Դատիթին Մեղրութը :

1 Նարամազքեարլար իշիւն էօվքէլէնմէ ,
քէօթիւլիւք իշլէյէնլէրի գըզգանմա :
2 Օհրա օնլար օթ կիպի թէղ պիշիլէ-
ճէք , վէ եէշիլ օթ կիպի գուրույաճագլար :
3 Բապպա կիւվէն , վէ խայը իշլե . եէր-
տէ սաքին օլ , վէ կէրչէքլիք իլէ պէսլէն :
4 Էմ Բապպատա մէսրուր օլ , վէ օ՝ սա-
նա նիւրէյինին մաթլուպունու վէրիր :
5 Նօլունու Բապպա ըսմարլա , վէ օնա
կիւվէն , վէ օ՝ իճրա էտէճէք տիր :
6 Վ՝է սէնին սատագաթընը ըզգգ կիպի՝
վէ շէրսա՝թընը էօյլէն վագթը կիպի չըգա-
բաճագ :
7 Բապպ իշիւն թէհամմիւլ էտիպ՝ օնա
մինէթագլըր օլ . եօլունատա միւյէսսէր օլմա

իշխուն հէմ գաստ իճրա էտէն քիմնէ իշխուն էօվքէլէնմէ ։

8 Պ ազապտէն ֆարիղ օլ , վէ էօվքէյի թէրք էյլէ · տարըլմա քի՝ հէման քէմլիք էտէսին ։

9 Օվրա եարամազքնարլար զըրըլաճագ տըր · ամմա Ա ապտա միւնթազիր օլանլար՝ եէրի օնլար միրաս էտէճէքլէր ։

10 Օիրա պիրազտան սօնկրա ֆասըղ եօղ օլուր · վէ մէքեանընա տիգգաթ էտէսին , վէ եօգ տուր ։

11 Իմմա մահճուպլար եէրի միրաս էտէճէքլէր · վէ չօգ սէլամէթ իլէ սէֆա սիւրէճէքլէր ։

12 Ֆասըղ սատըղա գաստ էտիպ՝ օնուն իւզէրինէ տիշլէրինի կրճրատար ։

13 Ա ազապ խէ օնու զէվզէնիր · զէրա կէօրիւք քի՝ օնուն կիւնիւ կէլիյօր ։

14 Ֆասըգլար գըլըճ չէքտիլէր , վէ եայլարընը կէտտիլէր , քի ֆագիրի վէ եօխսուլու տիւշիւրիւպ՝ եօլու սօղրու օլանլարը պօղազայալար ։

15 Կըլըճլարը քէնտի եիւրէքլէրինէ կիրճէճէք · վէ եայլարը գըրըլաճագ տըր ։

16 Սատըղըն ազաճըղը՝ չօգ ֆասըգլարընը զէնկինլէյինսէն էյի տիր ։

17 Ոհիա ֆասըգլարըն գօլլարը գըրըլա-
ճագ տըր • ամմա սատըգլարըն տէսթէկիսի
Ֆապպ տըր ։

18 Ֆապպ քեամիլերին կիւնլէրինի պիլիր •
վէ օնլարըն միրասը էպէտի օլաճագ ։

19 Օնլար պէլա վագթընտա ուխանամա-
յաճագլար • վէ ահլըգ կիւնիւնտէ ասյա-
ճագլար ։

20 Ոհիա ֆասըգլար հէլաք օլաճագ , վէ
Ֆապպըն տիւշմընլէրի գուզուլարըն հռաղք
կիսի տիւքէնտիլէր • թիւթիւն օլուպ տիւ-
քէնտիլէր ։

21 Ֆասըգ էօտիւնճ ալըր , վէ էօտէմեզ •
ամմա սատըգ մէրհամէթ էտէր , հէմ վէրիր ։

22 Ոհիա օնուն միւսլաթէքլէտիյի քիմսէ-
լէր՝ եէրի միրաս էտէճէքլէր • ամմա օնատան
լա՛նէթլէնմիշլէր՝ քէսիլէճէքլէր ։

23 Ընտէմին սատըմլարը Ֆապպտան գայիմ
օլուր , վէ օնուն եօլունտան հազիր էտէր •

24 Ցիւշէրսէ , եըգըլմազ • զիրա Ֆապպ օ-
նուն էլինէ եափըշըր ։

25 Պէնճ իւիմ տէ գօճատըմ , վէ սատըղը
թէրք օլունմազ՝ նա զիւրրիյէթինի էքմէք
սիլէնմիշ կէօրմէտիմ ։

26 Ցէր կիւն մէրհամէթ էտէր , վէ էօ-
տիւնճ վէրիր • վէ զիւրրիյէթի պէրէքէթ
տիր ։

27 Ռեմլիքաէն կէրի տուր , վէ էյլիք էյ-
լէ • վէ էպէտէն սաքին օլ :
28 Օհիրա Իապպ Հագդանիյէթի սէվկը ,
վէ սալիհլէրինի թէրք էթմէզ , ընլար էպէ-
տէն հըքքը օլունուր • ամմա ֆասըգլարըն
զըւրիյէթի հէլաք օլունուր :
29 Աստըգլար եէրի միրաս էտէճէքլէր • վէ
խոզէրինտէ էպէտէն սաքին օլաճագլար :
30 Աստըղըն ազզը ի՛լմ նուխդ էտէր • վէ
ոհիլի շէրիա՛թ սէօյլէր :
31 Ըլլահրնըն թէվֆիքը օնուն եիւրէյին-
տէ ոհիր • օնուն ասըմլարը գըմըլտանմայա-
ճագ :
32 Ֆասըգ սատըղը կէօզլէր , վէ օնու էօլ-
տիւրմէյէ էօլ արար :
33 Իապպ օնու՝ օնուն էլինէ գօմագ • վէ
շէրասա՛թը կէօրիւլտիւքտէ , օնու սուչլու
ըզգարմագ :
34 Իապպա միւնթագիր օլ , վէ օնուն եօ-
լունու սագլա , վէ ահնի եէրի միրաս էթմէյէ
եիւճէլտէճէք • ֆասըգլարըն գըրըլաճաղընը
կէօրէճէքսին :
35 Պիր ֆասըգ կէօրտիւմ քի զօրլու՝ վէ
պիճտիյի եէրտէ տուրան եէշիլ աղաճ կիսպէ
եապրմըշ իսի :
36 Ըմմա օ կէչտի , վէ իշթէ եօգ տուր •

վէ ծնու աղաւորմ , լաքին պուլունմատը ։
37 Վհամիլէ տիգտաթ էթ , վէ ասղուէյտ պագ • զիրա օղ ատէմին ա՛գըպէթի աէլաթէթ տիր ։
38 Ըմմա դապահաթլըլար՝ պիրլիքտէ հէլաք օլուր • փասդըլարըն ա՛գըպէթի հարաճպաթի տուր ։
39 Վէ աատըդլարըն խէլաար Ի՛ապպատան տըր • սըդէթի վազիճնտա օնլարըն փէնահկահի օ տուր ։
40 Վէ օնլարա Ի՛ապպ եարտըմ էտէր , վէ օնլարը գուրթարըր • օնլարը փասդըլարտան գուրթարըլ՝ խէլաս էտէր , զիրա օնա կիւվէնիլէր ։

ՄԱՂԱՔԻԱՅ Ա.

ՅՕՎՔԷՐ ԻՒՒՆ ՒՆԱՒԹԻՆ ՄԿԶՄՈՒՐԱ ։

1 Ի՛սո՛ Ի՛ապպ՝ խըշմըն իլէ պէնի թէքաիր էթմէ , վէ զապապըն իլէ պէնի թէաիպ էյլէմէ ։
2 Ղ՚Օվթա օղլարըն պանա ատփլանտը , վէ էլլէն իւզէրիմէ էնէր ։
3 Պէնին էօվքէնին սէպէպինտէն՝ թէնէմէէ ասղըզ հօգ տուր • կիւնահյարըմ

աէպէպինտէն՝ քէմիքլէրիմտէ սէլամէթ եօզ տուր ։

4 ՝Օ՝իրա պինամուալուգլուրմ պաշըմտան աշտրըլար • աղըր հիւք կիպի պանա աղրըլըզ վէրիրլէր ։

5 Տիվանէլիյիմ սէպէպինտէն՝ եաթալարըմ զօգտու չիւրիւտիւ ։

6 Պիւքիւլտիւմ , զայէթ իլէ էյիլտիմ • պիւթիւն կիւն գասավէթլի կէզտիմ ։

7 ՝Օ՝իրա պաղրըմ հէրվարէթ իլէ տօլմուշ • վէ թէնիմտէ սաղլըգ եօզ տուր ։

8 Ույուշտուս , վէ զայէթ իլէ էզիլտիմ • վէ եիւրէյիմին ահ ու զարընտան ֆիզան էյլէտիմ ։

9 Ն՝ա՝ Ն՝ֆէնտիմ՝՝ պիւթիւն արզուս էօնիւնտէ տիր • վէ ահրմ սէնտէն կիզլի տէյիլ տիր ։

10 Ն՝իւրէյիմ օյնայօր , զուվվէթիմ պէնթ պրագտը • վէ կէօզէրիմին նուրու՝ օ տախթ պէնտէ տէյիլ տիր ։

11 Տօսթլարըմ վէ գօնշուլարըմ եարամտան իրագ տուրուրլար • վէ ագրապալարըմ ուզագտան տուրուրլար ։

12 Վ՝է ճանըմը արայանլար՝ քէմէնտէր ա֊թթալար , վէ քէմլիյիմի խոթէյէնլէր՝ խա֊պիւհէք սէօյլէրլէր • վէ պիւթիւն կիւն հի֊լէլէր գուրթարլար ։

13 Պէն խէ սաղըր կիպի իշխէմէմ. հէմ սաղընը աչմազ տիլսիզ կիպի իմ։

14 Վ Է իշխէմէյէն՝ հէմ սաղընաա գարշը սէօյլէյէճէք սէօզլէրի օլմայան ատէմ կիպէք օլտուր։

15 Օ իքա ևա Թապպ՝ սանա Թէվէքքիւլ էյլէտիմ. ևա Իֆէնտիմ Ըլլահըմ՝ սէն ճէվապ վէրէճէքսին։

16 Օ իքա տէտիմ քի՝ Պէնիմ իչիւն շազ օլմայալար. այաղըմ գայընճա՝ իւզէրիմէ Թէքէպպիւր էմտիլէր։

17 Օ իքա պէն ագսագլաղա հազըրըմ. վէ տէրտիմ տայիմա էօնիւմտէ տուր։

18 Օ իքա եարամազլաղըմը իգըար էտէրիմ. կիւնահըմ իչիւն դամ չէքէրիմ։

19 Ըմմա տիւշմէնլէրիմ սաղ օլտա՝ գուվվէթլէնտիլէր. վէ պէնտէն նահազ եէրէ իքըսը էտինլէր չօղալտը։

20 Էմ էյլիք եէրինէ քէմլիք էտա էտինլէր՝ էյլիյին արտընճա սէյիրթտիյիմ՝ տէն պաննա խասխմլիք էտերլէր։

21 Պէնի Թէրք էմմէ՝ ևա Թապպ. ևա Էֆէնտիմ՝ պէնտէն իրագ օլմա։

22 Նա՛ խէլասըմ Իֆէնտիմ՝ եարտըմճընա եէթիշ։

ՄԻՆՉՄԻՒ ԼՈՒ

Ինքիաւն՝ մեզամը խուրէ՝ մուսիգար պաշք խլեան Իսուխ թէն Մէզմուրա։

1 Տէտիմ քի՝ Նօլսորմը սագլայիմ, թա քի տիլիմ իլէ կիւնահ իշլէմէյիմ. Ֆասըզ էօնիւմունէ օլտուգճա՝ աղզըմը պաղլը սագլայըմ։

2 Սիւքիւթ իլէ լալ օլտում. էյի աէօյլէհտէն պիլէ սուս տուրտում. ամմա տէգրիմիմ Հարաքէթէ կէլսի։

3 Կիւրէյիմ տէրունիմուէ գըզըլը, Հէրա րէթիմաէ աֆէշ թուքուշտու, վէ տիլիմ իլէ աէօյլէտիմ.

4 Նա՞ Իապայ՝ սօնումու վէ կիւնլէրիմիզ էօյլիւսիւնիւն նէ օլտուղունու պանա պիլիրիր. պէն նէ գատար Ֆանէր օլտուղումու պիլէյիմ։

5 Իշթէ կիւնլէրիմի գարըշսար գապագը գօտուն, վէ սինինիմ աէնին էօնիւնտէ եօգ կիպի տիր. անճագ Հէր սապիթ ատէմ պէ-լէ՝ պիւս պիւթիւն պաթըլըգ տըր. Սէլա։

6 Ըտէմ անճագ խայալտա կէզէր. անճագ պօշունա վէլվէլէ էտէրլէր. օ նըղալը, վէ օնու քիմ ալաճագ պիլմէզ։

7 Լմոտի հալա նէ՞ պէքլէրիմ՝ եա՛ Լ՝ֆէնտիմ. իւմիտիմ սէնտէ տիր ։

8 Պէնի ճիւմլէ գաղպահամթլարըմնան գուրթար. պէնի տիվանէյէ հադարէթ գօմա ։

9 Ալիքիւթ էթտիմ, աղզըմը աչմամ. զէրա սէն էյլէտին ։

10 Պէնիմ իւզէրիմտէն վուրուշնու կիտէր. էլինին զարպընան պէն թէլէֆ օլսուրամ ։

11 Ըտէմի՝ սինամուսլուգտան էօթիւրիւ թէքտիրլէր իլէ թէտիպ էթտիյինտէ, օնուն ճիւմլէ արզուլանաճագ շէյինի կիւվէ կիսպի էրիտիրսին. ճիւմլէ ատէմ անճագ պաթըրլըգ տըր. Ալէա ։

12 Տուամը տինկլէ եա՛ Բապպ, վէ ֆէրեաատըմա դուլագ վուր. կէօզ եաշըմա սիւքիւթ էթմէ. զէրա պէն սէնին եանընտա զարիպ իմ, հէփ պապալարըմ՛ կիպի միւսաֆիր իմ ։

13 Պանա միւսա՛տէ էյլէ, քի պէն կիտիպ եօղ օլմազտան էվվէլ. ֆէրրահ օլայըմ ։

ՄԻՆՉԸ ՄԻՈՒՐ Ի

Մուհէմմէտ պաշը իլէն՝ Դաւիթին Սէլմուքու ։

1 Պէն միւնթազիր օլտուամ, Բապպա

միւնթազիր օլտուս . վէ պանա մէյլ էտիպ՝ փէրեաստըմը իշլէթտի ։

2 վէ պէնի հէլաքլիք չուգուրունտան՝ չամուրլու պաթազտան չըգարտը . վէ սյագ-լարըմը գայա իւզէրինտէ տուրտուրուպ՝ ա-տրմլարըմը գայիմ էյլէտի ։

3 վէ աղզըմա ևէնի իլահի՝ Ա՛լլահմըզըն մէտհինի գօտու . չօգլար կէօրէճէք , վէ գօրգաճագլար , վէ Ա՛տպպա կիւվէնէճէքլէր ։

4 Ա՛խ մուխթու օլ ատեմէ քի՝ իւմիտինի Ա՛տպպա գօտու . վէ միւխթէջէպլիրլէրէ հէմ նալանա մէյլ էտէնլէրէ պագմատը ։

5 Այ՝ Ա՛լլահըմ Ա՛տպպ՝ սէն չօգ չէյլէր իշլէտին . ա՛ճայըպլարըն վէ հագգըմըզա միւլահազալէրին սէնին էօնիւնէ տիզիլէմէզ . օնլարը նագլ էտիպ սէօյլէսէմ , սայըլմագ-տան չօգ տուրլար ։

6 Փուրպան ու փէշքէշտէն հազզ էթ-մէտին . գուլագլարըմը տէլտին . պիւթիւն նանդա վէ կիւնահ գուրպանը տիլէմէտին ։

7 Օլ զէման տէտիմ քի՝ Իշքէ կէլտիմ . քիթապըն տիւրիւմիւնտէ պէնիմ հագգըմա նազըլմըշ տուր .

8 Այ՝ Ա՛լլահըմ՝ սէնին միւբատրնը իճրա էթմէքտէն հազզ էթտիմ . վէ սէնին թէվ-քիլիմին իչինտէ տուր ։

9 Պէօյիւք ճէմաա՛թտա սատագաթ միւժ-

առ է՛ր Տիմ. իշխէ տուտագլարըմը ան՝ է՛ր մէյ ճամ. ան պիլդիրսին եա՛ Տապպ ։

10 Այտուպ աթիրնը գալպինին իչինտե ապգ-լամատըմ. հագիգաթրնը վէ խալապրնը ան-ջայլէտիմ. ի՛նայէթինի վէ կէրչէգլիկինի պէօ-յիւք ճէմաա՛թտան կիտլէճէտիմ ։

11 Այն եա՛ Տապպ՝ մէրհամէթինի պէնտէն էքսիք է՛ր մէճ յէճէքսին. ի՛նայէթին վէ կէրչէգ-լիկին պէնի տայիմա Տրիգ էյլէյճէք տիր ։

12 Ո՛վ իտա էթրաֆըմը այլըտըգ պէլալար չէվիրտի, պինամաւլուգլարըմ պէնի պուռ-տուռլար, վէ կէօրմէյէ գատիր ատիլ իմ. ան-լար՝ պաշըմին ապգընտան չօգ տուր, Հէմ ճիւրէյիմ պէնի թէրք էթտի ։

13 Այտ Տապպ՝ պէնի գուրթարմադը բա-զի օլ. պէնիմ ճարտըմըմա Թէզ ճէթիչ՝ եա՛ Տապպ ։

14 Ա՛նընմը Հէլալը էթմէյէ արայանլար՝ պիրլիգտե ուԹանըպ խէՀիլ տիւշէճէքլէր. քէմ-լիյինի խոԹէյէնլէր ; կէթմէյէ տէօնիւպ՝ լէզգիլ օլաճագլար ։

15 Պիանա՝ Ա՛յ Հայ տէյէնլէր՝ ա՛յտլարը-նըն ատպէ պիտտէն խաբաստ օլաճագլար ։

16 Այնի Հէմ արայանլար՝ սէնտէն ՄԷգրուբ ու Շազ օլաճագլար. անինն խէլասընը աճ-վէնլէր տայիմա՝ Տապպ մուս՛զլամ՝ օլտուն առէյճէքլէր ։

17 Պէտք եմ գործել մեր Հօրեայնոյն, մինչեւ ցորեկ է. գայ գիշեր, յորում ոչ ոք կարէ գործել։

ՄԻՆՉԵՒ ԽՈՐ

Մատթէոսէ պատուի ընթերցուածոյ Մեկնութիւն։

1 Եւ ահա մարդ մի կոյր ի ծնէ։ 2 Եւ հարցին զնա աշակերտք իւր՝ եւ ասեն. Վարդապետ, ո՞վ մեղաւ, այս կամ ծնողք նորա, զի կոյր ծնաւ։ 3 Պատասխանի Յիսուս՝ ոչ այս մեղաւ եւ ոչ ծնողք նորա, այլ զի յայտնեսցին գործք Աստուծոյ ի նմա։ 4 Ես պարտ է գործել զգործս Հօրն իմոյ, որ առաքեաց զիս, մինչեւ ցորեկ է. գայ գիշեր, յորում ոչ ոք կարէ գործել։ 5 Մինչեւ եմ ես ի յաշխարհի, լոյս եմ աշխարհի։ 6 Զայս ասացեալ՝ ընդ երկիր արար թքանս, եւ արար տիղմ ի թքանէն, եւ եդ զտիղմն ի վերայ աչաց կուրին։ 7 Եւ ասէ ցնա. Երթ, լուա ի ջրհորդանանն Սիլովամայ, որ թարգմանի Առաքեալ։ Գնաց եւ լուաւ, եւ եկն տեսող։ 8 Եւ դրացիքն եւ որ տեսանէին զնա յառաջ, զի կոյր էր, ասէին. Ոչ այս է որ նստէր եւ մուրանայր։ 9 Ոմանք ասէին. Այս է։ Եւ ոմանք ասէին. Նման է նմա։ Նա ասէր. Ես եմ։ 10 Ասէին ցնա. Ուրեմն զիա՞րդ բացան աչք քո։ 11 Նա պատասխանի ետ եւ ասէ. Մարդ մի որ կոչի Յիսուս՝ տիղմ արար եւ օծ զաչս իմ, եւ ասաց ինձ. Երթ, լուա ի Սիլովամ։ Գնացի եւ լուայ, եւ տեսի։ 12 Եւ ասեն ցնա. Ո՞ւր է նա։ Ասէ. Ոչ գիտեմ։

13 Տանին զնա առ փարիսեցիսն, զոր յառաջ կոյր էր։ 14 Եւ էր շաբաթ յորում օր արար Յիսուս զտիղմն եւ բացաւ զաչս նորա։ 15 Եւ կրկին հարցանէին զնա եւ փարիսեցիքն, թէ զիա՞րդ տեսող եղեւ։ Նա ասէ ցնոսա. Տիղմ եդ ի վերայ աչաց իմոց, եւ լուայ, եւ տեսանեմ։ 16 Ասէին ոմանք ի փարիսեցւոցն. Ոչ է այր այս յԱստուծոյ, զի զշաբաթն ոչ պահէ։ Եւ ոմանք ասէին. Զիա՞րդ կարէ այր մեղաւոր զայսպիսի նշանս առնել։ Եւ էր հակառակութիւն ի մէջ նոցա։ 17 Ասեն կրկին ցկոյրն. Դու զի՞նչ ասես վասն նորա, զի բացաւ զաչս քո։ Նա ասէ. Զի մարգարէ է։

18 Ոչ հաւատային հրեայքն վասն նորա, թէ կոյր էր եւ տեսող եղեւ, մինչեւ կոչեցին զծնողս տեսողին։ 19 Եւ հարցին զնոսա՝ եւ ասեն. Այս է որդի ձեր, զոր դուք ասէք թէ կոյր ծնաւ։ Զիա՞րդ ուրեմն այժմ տեսանէ։ 20 Պատասխանի ետուն ծնողքն նորա եւ ասեն. Գիտեմք թէ որդի մեր է եւ կոյր ծնաւ։ 21 Բայց զիա՞րդ այժմ տեսանէ, ոչ գիտեմք։ Կամ ո՞վ բացաւ զաչս նորա, ոչ գիտեմք։ Ինքն հասակ ունի, ինքն զինքն խօսեսցի։ 22 Զայս ասացին ծնողքն նորա, զի երկնչէին ի հրեայսն։ Զի հրեայքն զհամաձայն եղեալ էին, եթէ եթէ ոք խոստովանեսցի զնա Քրիստոս, ի ժողովարանէ հալածեսցի։ 23 Վասն այսորիկ ասացին ծնողքն նորա. Հասակ ունի, զնա հարցէք։

24 Կոչեցին զերկրորդ անգամ զմարդն որ կոյր էր, եւ ասեն ցնա. Տուր փառս Աստուծոյ։ Մեք գիտեմք թէ մարդ այն մեղաւոր է։ 25 Պատասխանի ետ նա եւ ասէ. Եթէ մեղաւոր է, ոչ գիտեմ։ Մի բան գիտեմ, զի կոյր էի եւ այժմ տեսանեմ։ 26 Ասեն ցնա կրկին. Զի՞նչ արար քեզ, եւ զիա՞րդ բացաւ զաչս քո։ 27 Պատասխանի ետ նոցա. Ասացի ձեզ եւ ոչ լուարուք։ Զի՞ կամիք կրկին լսել։ Միթէ եւ դուք կամիք աշակերտ լինել նորա։ 28 Եւ նզովեցին զնա եւ ասեն. Դու աշակերտ նորա լեր, մեք աշակերտք Մովսիսի եմք։ 29 Մեք գիտեմք թէ Մովսէսի խօսեցաւ Աստուած, զայս ոչ գիտեմք թէ ուստի է։ 30 Պատասխանի ետ մարդն եւ ասէ ցնոսա. Զայս զարմանալի է, զի դուք ոչ գիտէք ուստի է, եւ բացաւ զաչս իմ։ 31 Եւ գիտեմք թէ մեղաւորաց Աստուած ոչ լսէ, այլ եթէ ոք պաշտօնեայ Աստուծոյ լինի եւ զկամս նորա առնէ, զնա լսէ։ 32 Յաւիտենից ոչ լուաւ եթէ ոք բացաւ զաչս կուրի ծնելոյ։ 33 Եթէ ոչ էր այս յԱստուծոյ, ոչ կարէր առնել զոչ ինչ։ 34 Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցնա. Ամենեւին ի մեղս ծնեալ ես դու, եւ դու ուսուցանես մեզ։ Եւ հալածեցին զնա արտաքս։

35 Լուաւ Յիսուս զի հալածեցին զնա արտաքս, եւ գտեալ զնա ասէ. Դու հաւատա՞ս ի Որդի Աստուծոյ։ 36 Պատասխանի ետ նա եւ ասէ. Եւ ո՞վ է, Տէր, զի հաւատասցեմ ի նա։ 37 Ասէ ցնա Յիսուս. Տեսեր զնա, եւ որ խօսի ընդ քեզ՝ նա է։ 38 Նա ասէ. Հաւատամ, Տէր։ Եւ երկրպագեաց նմա։ 39 Եւ ասէ Յիսուս. Ես յաշխարհս դատաստանի եկի, զի որ ոչ տեսանեն՝ տեսցեն, եւ որ տեսանեն՝ կուրասցին։ 40 Լուան յայնոցանէ փարիսեցիքն եւ ասեն ցնա. Միթէ եւ մեք կուրք եմք։ 41 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Եթէ կուրք էիք, ոչ ունէիք մեղս. այլ արդ ասէք թէ տեսանեմք, մեղքն ձեր մնայ։

պաթըլլըգ սեօյլեր • եիւրեյի քենտինե եա-
քամազլըգ տեվէլիրիր , տիշարըյա չըգար սեօյ-
լեր ։

7 Պէնտէն հէփ իքրահ էտէնլէր՝ պիր-
լիքտե պէնիմ հագգըմա ֆրսբլտարլար • ա-
լէյհիմե՝ քէմիլիք տիւշիւնիւրլեր •

8 Ընաւն իւզերինե ֆէնա պիր մա՛րազ
տեօքիւլտիւ , վե եաթտըղը հալտէն արթըգ
գալդմայաճագ փէյլեր ։

9 Պէնիմ տօսթում պիլէ չօլ ի՛թիմատ
էթտիյիմ՝ էքմէյիմի եէյէն պանա գարշը
էօքչէ գալսըրտը ։

10 Ըմմա սէն եա՛ Ի՛սպպ՝ պանա մերհաֆէթ
գըլ • վե պէնի գալսըրը քի՝ օնլարըն էճրինէ
վէրէյիմ ։

11 Պէնտէն բուզի օլտուղունու պուռնտան
պիլտիմ • չիւն քի տիւշմէնիմ իւզերիմե մեա-
քուր օլմայաճագ ։

12 պէն խէ՝ սէն պանա քէմալիմտե տէս-
թէկիր օլտուն • վե պէնի էպէտէն՝ հօւզու-
րունտա տուրտուրտաճագսըն ։

13 Իսրայէլին Ը՛լլահը Ի՛սպպ՝ էզէլտէն
բա էպէտէտէք միւպարէք օլսուն • ամին
վե ամին ։

ՄԻՆՉԱՄԻՐ ԽՐ

Մուսիգաւ պաշը խլիւն կորխ օղուլլարընդեն չ՚ըլ։

1 Կէյիք՝ սու չայլարը լլիւն նիձէ հասըէթ չէքէր իսէ, ճանըմ սանա էօլլէ հասըէթ չէքէր՝ նա Ըլլահ։

2 Ա՚անըմ Ըլլահա՝ տիրլի Ըլլահա սուսամըշ տրս. նէ զէման վարըալ՝ Ըլլահընդեն հուզուրունտա կէօրիւնէձէկ իմ։

3 Պանա հէր կիւն՝ Ըլլահընդեն հա՚ձի տէսաիքլէրինտէ, կիւնահիւզ վէ կէձէ կէօղ եաշըմ պանա էքմէկիմ օլտու։

4 Պունլարը խաթըրմա կէթիրիրիմ, վէ իւզէրիմէ ճանըմը տէօքէրիմ. զիրա ալայ իլէ կէչիպ՝ օնլար իլէ պայրամ էտէն զալապալըղընդեն ալգըշ վէ չիւքր սէսի իլէ Ըլլահ էվինէտէք վարաճաղըմ։

5 Ա՚ա ճանըմ՝ նիչիւն չէօքէրսին, վէ պէնտէ թասալանըրսըն. Ըլլահա իւմիտ էթ. զիրա օնուն եիւզիւնիւն խէլասը իչի՚ն օնա տահա չիւքր էտէձէկիմ։

6 Ա՚ա Ըլլահըմ՝ ճանըմ պէնտէ չէօքէր. ա՚նատան էօթիւրիւ Յորգանան վէ Ա՚իսար տողընտան աճի զիքր էտէձէկիմ։

7 Այնին զօրու աէլլերինին սէսինէ՝ էնկին էնկինէ չաղերը. հէմ չալանթըլարըն վէ տալզալարըն իւզերիմտէն կէչիրիլէր։

8 Թապալ կիւնտիւզիւն իւնայէթի խուսուսաստաձա ֆէրման սատըր էտէճէք, վէ կէչէ իլահիսի եանըմտա օլաճագ. նէյազըմ՝ քօճ քիւմիւն Ըլլահընա օլա։

9 Գայամ օլան Ըլլահա տէյիմ քի՝ Պէնի նիՀչիւն ուհուրտաուն. նիՀչիւն տիւշմէնին զուլմա իչիւն գաապվէթլու կէզէյիմ։

10 Տիւշմէնլէրիմ քէմիքլէրիմի զրմագ իլէ՝ հէր կիւն պանա Ըլլահըն համնի տէյէքէք պանա սիթէմ էտէրլէր։

11 Նա՝ ձանըմ՝ նիՀչիւն չէզքէրսին, վէ պէնտէ նիՀչիւն թաապանըրսըն. Ըլլահա խաթիտ էթ. զիրա օնա տահա շիւքր էտէճէյիմ. նիւզիւմիւն խէլտոր վէ Ըլլահըմ օ տուր։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ԽՓ

1 Շ էրաա՝թըմը կէօր՝ եա՝ Ըլլահ, վէ տալիհ օլմայան թայիֆէտէն տալվամը մուհաքէմ էյլէ. հիլէպազ վէ նատրանազ տաէմտէն պէնի գուրթար։

2 Չ՝իրա փէնահհահրմըն Ըլլահը փէն

ամէն • Նիջիւն պէնի բէտու էտէբսին • ուիւշ-
ՄԷնին զուլմու վագիրնտա Նիջիւն գասավէթ-
լու կէզիյիմ ։

3 Այն Նուրունու վէ կէրչէքլիյինի կէօն-
տէր ։ պէնի օնլար գուլազուզլասըն • օնլար
պէնի սէնին ա՛զիզ տաղընա՝ վէ սէնին մէս-
քեանլարընա կէօֆիւրսիւն ։

4 Վ է Ալլահըն մէզպահընա՝ շազլաղմըն
ոիւրիւրի օլան Ալլահա վարայիմ՝ վէ ասնա՝
եա՛ Ալլահըմ Ալլահ՝ թանապուր իլէ համան
էտէյիմ ։

5 Այ՛. ՀանըմՄ՝ Նիջիւն չէօքէրսին ։ վէ
պէնտէ Նիջիւն թասալանըրսըն • Ալլահա իւ-
միտ էթ • զիրա օնա տոհա շինքր էտէճէ-
յիմ • եիւզիւմիւն խէլասը վէ Ալլահըմ օ
տուր ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ԽՈ

Մուսիզար պաշը իչէն Սուրե օղուլլարընըն չէ՛քի ։

1 Ա՛յ Ալլահ՝ գուլապլարըմըզ իլէ ի-
շիթտիք ։ պապալարըմըզ՝ օնլարըն կիւնէլսին-
տէ գատիմ կիւնէլտէ իչլէտիյին իչի պի-
զէ Նազլ էթտիլէր ։

2 Գէնտի էլնի իլէ թայիֆէլէր սիւրիւպ՝
պունլարը տիքտին • իւմմէթլէր գըրըպ՝
պունլարը կէօնտէրտին ։

3 Զի թէպ պունձլար տիյարը՝ գըլըճլարը իլէ միրաս էթմէտիլէր , վէ օնլարը քէնտիլէրին գօլու խէլաս էթմէտի , իլա սէնին սաղ էլին վէ գօլուն վէ եիւզլիւնիւն նուրու . չիւն քի օնլարտան բազի օլտուն :

4 Ը՞օլ փաատիշահըմ սէն սին՝ համ Աղլաղ . Զակօրուն խէլասլարը իչիւն ֆէրմանս սատըր էյլէ :

5 Տիւշմէնլէրիմիզի սէնին վասիթանն իլէ եըգարըզ . իւզէրիմիզէ գալգանլարը՝ այագալթընա սէնին իսմինին վասիթասը իլէ պասարըզ :

6 Զի թէպ հայըմա կիւվէնմէմ , վէ գըլըճըմ պէնի գուրթարամազ :

7 Իլլա տիւշմէնլէրիմիզէն պիզի սէն խէլաս էյլէյտին . վէ պիզտէն իքրահ էտէնլէրի ութանտըրտըն :

8 Հէր կիւն Աղլահ իլէ իֆթիխար էյլէտիք , վէ սէնին իսմինի էպէտէն մատհ էտէլիմ . Ամէյա :

9 Ընճաղ սէն բէտտ էյլէտին , վէ պիզի ութանտըրտըն . վէ ա՛աքէրլէթիմիզ իլէ չըգմազըն :

10 Պիզի տիւշմէնտէն կէլճէյ տէօնատէրիրսին . վէ պիզտէն իքրահ էտէնլէր քէնտիլէրի իչիւն հազմալատըլար :

11 Պիզի նէնէձէք գօյունլար կիպի վէրիր-
սին . վէ պիզի թայիֆէլէրտէ տուղքսըզ
12 Յիէնսի գավմընը պահասըզ սարթա-
սըն , վէ գըյմէթլէրի իլէ մալընի արթըրմա-
սըն :
13 Պիզի գօնշուլարըմըզա հագարէքի իլէն
էվրանըմըզտան օլանլարա մահբապալըզ վէ
մէզգըտ իլէն գօբսուն :
14 Պիզի թայիֆէլէրտէ մէ՛սէլ՝ իւմմէթլէր-
տէ պաշ սալանմասը գօբսուն :
15 Պիւթիւն կիւն այ՛րպըմ էօնիւմտէ տիր-
վէ նիւզիւմիւն ա՛րը պէնի էգրէտիս ,
16 Ինանգիր էտէնին վէ սէօյէնին սէսինտէն
սուշմէն վէ ինթիգամ ապայանըն նիւզիւնտէն
էօմիթսիզիս :
17 Պունլարըն ճիւմլէսի պիզէ վագի՝ օլտու-
խսէ սո՛ նինէ սէնի սունուրմասըզ , վէ ա՛հ-
տընա խայըն չըգմասըզ :
18 Ինսանլարմըզ կէբի սէօնմէսէի , վէ ա-
տըմլարըմըզ պէնին հօլունտան սափմասը ,
19 Պիզի սժտէր մահալինտէ էզմէն խսէ
տէ , վէ պիզի էօլիւմ կէօլճէսի իլէ գափլա-
սըն խսէ տէ :
20 Ինչէր Ընլահըմըզըն խայինի տունուրմուշ
ես նատա ալահա էլլէրիմիզի ուզաթմըշ օլ-
սա խոկ ,

21 Ընդհակառակն ապրեցաւ ի մէնջ. չիւնն քո ինձ երբեմն կիզիլէրինի պիլէն օ՛ տուր :
22 Ընձեաղ սէնին ուզուդուննա պիւրթիւն կիւն պաթը օլունուչօրուզ. պօղազընանաճագ գօչմունլար հիսապընտա իզ :
23 Ույան, նիշչիւն ույուդուսուն եա՞ նչքէնսիմ. ույգուտան ՚գալը, պինկ էպէսէն քէտտո էթմէ :
24 Կիւզինիւ նիշչիւն կիզիլէրսին, պիզիմ սէրտիմիզի մէ զուդմուդուզու ունուտուդուսան :
25 Օհրա ճանըմըզ թօփրաղատէք էյիլտի. գարնըմըզ ևէքէ նապըշտը :
26 Պինէ իմտատո օլմազա գալը. մէ քէնտի ինայէթին իչիւն պիզի խէլատ էյլէ :

ԱՒԵ ՕՄՈՒՐ ԽԵ

Շշանիմ խազէ՝ մուօիգատ պաշք իչիւն Աորխ ազուլսըրընըն չէ՛րչ՝ սէվկիւ-լէւէտ էլտհի :

1 Կիւբէյիմ ճէօշտիւ. պիր էյի սէօզ սէօյլէյօրտում. Թաստիգ էթտիկիմ՝ փաստիշահ իչիւն տիւր. տիւնիմ մահիր եաղընճը գալէթի տիր :
2 Ըտէմ օղուլտարընատան կիւբէչէ սին. տուտուագլարընա լութֆ տէօքիւլտիւ. ծնուն

իջիւն Ա՛լլահ անդի եպետան միւսպաբէք եմ-
միշ տիր :

3 Այ՛ ճէպպար՝ պուտունուն խալըխնէ
գըլըճները գուշան , ել ՝ ի՛զլեմին վէ շանըն
տըր :

4 Վ ե շանըն իլէ պէրմօսատ օլուպ՝ կեր-
չէքլիք վէ հալիմլիք վէ սատագայիսան էօ-
թիւրիւ միւզաֆֆէր օլ , վէ սաղ էլին սանա
հիյպէթլէր կէօսթերէճէք :

5 Ողլարըն սիվրիլմիշ տիր . անդին ալ-
ըմնա գավմլէր տիւշէճէք . փատիշահլըն
տիւշմէնլերինին եիւբէյինէ ապըլմօլսուր :

6 Այ՛ Ա՛լլահ՝ անդին թահթըն էյլէտ իւլ
ադատ տըր . փատիշահլըղընըն ա՛սասը՝ տօղ-
ըսուգ ա՛սասը տըր :

7 Սատագայի անվտին , վէ ֆըրսգատան իչ-
գուտ էյնտին . պուտունուն իչինա եա՛ Ա՛լլահ՝ անդ-
անին Ա՛լլահընը անդի շէրիքլերինտէն զիյատէ
շազլըգ եադը իլէ մէհ էյլէյի :

8 Անդին հէփ էվատալարընը՝ միւքր վէ ուա-
վէ խիյար շէնափէր իլէ տիր . ֆէլեսթինի անդ-
թոպրաղատան՝ անդի օրատաձի մէսաֆէսը էտէրլեր :

9 փատիշահլըղը գըղլըգընը՝ անդինի անդի-
լէրլերին իլէ տիր . մէլիքե՝ Օֆիր ալըտունուս
իլէ ատաղնատա տուտուգը :

10 Այ՛ գըղ իչիմի , վէ պագ , վէ գուս-

լաղէները մէյլէնտիր . վէ գաւմընը հէմ պա-
պան էվինի ունուէր .
11 Վէ փատիշահ սէնին կիւզէլլիյինէ հաս-
քէթ չէքէճէք . զիրա օ՝ սէնին էֆէնտին տիր .
խմոի ծնա սէճտէ գըլ :
12 Վէ Այուբ գըղը՝ գաւմըն զէնկինլէրի՝
փէշքէշ իլէ սէնին տիտարընտա բիճա էտէ-
ճէքլէր :
13 Փատիշահըն գըղը իչէրտէն պիլ քիւ-
լիյէ միւշէրրէֆ տիր . օնուն էսվապլարը՝
ալթունա գյապուտանը տըր :
14 Վէրմա իշտու էսվապ իլէ փատիշահա
կէթիւրիլէճէք . օնուն ատընընճա կիսէն պա-
քիրէ ապգաատաշլարը՝ սանա կէթիւրիլէճէք-
լէր :
15 Ընլար չէնէվէք վէ շապկըզ իլէ կէթիւրի-
լինա՝ փատիշահըն ատրաչընա կիրէճէքլէր :
16 Ղուլտարը՝ պապտաչարընըն եէրինէ օ-
լա . ընլարը պիւթիւն եէրտէ ատրիլէրլէր
նատպ էտէնին :
17 Խանինի ճիւմլէ ատվատէն ատվրէ զիքր
էթտիրէճէյիմ . պուռնատան էօթիւրու թաչի-
քիլէրը սէնի էպէտ իւլ ապատա մէտհ էտէ-
ճէքլէր :

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ԽՕՉ

Մեռելոց պատճառ ինքն՝ նորին օգնականներն Աստուծոյ խռովեցուցեալ էին։

1 Աստուած ալիզիմ փրենակեահմրոջ մէջ գուժվէրթիմիջ տիր ։ ո՝ սրդլէթլէրտե հազըր եարտըմ պուլունուր ։

2 Օնտան էօթիւրիւ գօրգմազըզ , եէր տէյիշէր իսէ , մէ տաղլար տէնիղլէր իչինէ պրազըլըր իսէ ,

3 Ասուլարը չաղըլտայըտ քէֆիւրիւր իսէ , գապարմասը իլէ ։տոպզլար ծիրթըր իսէ պիւլէ ։ Սէլա ։

4 Ըջմազըն սէվլերի Աստուծն չէհրինի՝ Նասա՛լանըն ա՛զիզ մէգաեանլէրինի շազ էտեր ։

5 Աստուած օնուն օրթասընտա տուր , ո՝ գըմըլտասնմայաճագ տուր ։ սաղտահա գատշը Աստուած օնտա եարտըմ էտիճէք ։

6 Ղասիֆէլէր շամաթա էթտի , մէմլէքէթլէր հարապէրէ կէլտի ։ ո՝ սէմինի սալը վէրտի , եէր երիր ։

7 Ա՛զգերէրին Թապզը՝ պիզիմ իլէ տիր ։ Յակոբուն Աստուծը՝ պիզիմ փրենակեահմրոջ տըր ։ Սէլա ։

8 Կէլէմ՝ Իսպիղն ա՛ձլէրիմէ պատգըն ,
քի եէրսէ խարտալըգլար էյլէսի :
9 Ծիտա եէրին ուձլարընսաէք՝ ձէնքլէրի
Թէսքին էսէր . հայը գըրսար , վէ մըղըսաղը
փարէլէր . ա՛րսպալարը աԹէշէ եսպաք :
10 ՉիէրսաղաՀ էսին , վէ Ըլլահ պէն օլ-
սուղսամու պիլէն . Թայիձէլէրսէ եիւձէլէ-
նիր իմ , եէրսէ եիւձէլէնիր իմ :
11 Ը՛ձէրլէրին Իսպիղ՝ ալիզիմ խլէ տիր .
Յակոբսուն Ըլլահը՝ պիզիմ փէնսակհաՀըմըզ
սըրը . Ալէլա :

ՄԻՆՉԱՌԻՐ ԽԻ

Առաքեալ պաշը իւնա՝ Հարս օղուլլարընդն Մեղմոբաս :

1 Ա՛լիւմլէ գավմլար՝ էլ չարփըն . ալըգը
սէտսաղը իլէ Ըլլահա կիւլպանակ չէքին :
2 Ո՛Հիսա Իսպիղ Թաղա՝լա ՀիյակէԹլու
սուսը . պիւԹիւն եէրին իւզէրինէ ա՛զիմ գա-
ձիչահ սըրը :
3 Գավմլէրի ալԹընդզա՝ վէ իւմիձլէրի
այագլարընդզըն ալըրնա չէգդափըբիւ :
4 Պիզիմ իչիւն ձիգսաղընդը՝ սէվսիկի Օա-
կոսուն չանընդը սէչէր . Ալէլա :
5 Ըլլահ կիւլպանակ իլէ՝ Իսպիղ պօղսա
սէտսաղը իլէ եօգարըդսա չգըդը :

6 Մի՛ զմեզ օգուտ, Աստուա՛ծ մի՛ զմեզ օգուտ. մի՛ զմեզ օգուտ, քանզի մերձ է մեզ օգուտ:

7 Օ՜հ թէ ո՞վ տացէ եբերին փառաւորել Աստուած տէր. շի՛ր թէ մերձ է նոքա:

8 Աստուած թագաւորին իւրոյինն փառաւորութիւն. Աստուա՛ծ ազատեց թախտը իւրոյինոյ օձութեամբ:

9 Գառնալորքն պէյլերի՝ Բոլոհամ Աստուածն ընդդէմ գալմէ իւր ձի՛մ օյտուզար. զնոսա եբերին սիփէրլէրի Աստուածն տէր. ո՛ղայթ իւր եւ ճեւէմիշ տիր:

ՄԻ ՕՐԻՆԱԿ ԻՐ

Ոտան օգուտլարընդէն խնդի Անեմ բու.

1 Աստուածմոզքն շէհրինտէ՝ օնուն ա՛զիզ առաղնատա՝ Թապպ պէօյիւք վէ ղայէթ իւրէ մեմուշ տուր:

2 Անիւքսեբլէյի կիւզել՝ ճիւմլէ եբերին սիփէրլէրի՝ շիմալքն նանլարընատա օլան Ալօն առաղը պէօյիւք փառաւորն շէհրի տիր:

3 Օնուն ատրայլարընատա Աստուած փէնահլատ պիլինմիշ տիր:

4 Օ՜հ թէ իշէմ փառաւորար ձի՛մ՝ օյտուլար. պիրլիքտէ կէչտիլեր:

5 Ինչպէս կեօտիւքլերի կիպի թա՛ճճիւպ կիտիւլեր • իմիրապա տիւշմիւլեր ; ա՛ճէլե գաչտըլար :

6 Որտաա ծնլարը տիքրիմէ՝ տօղուրման գարը կիպի տգրը եագալատը :

7 Ալհնտօղուսու եէլի իլե ինարսա կէ-ժիլերինի գըրագըրն :

8 "Ալհէ իչիմտիք իսէ , ա՛գրերըէր Ինտղ-պըրն չէհրինտե՝ Ըլլահրմրզն չէհրինտե էօյլե կէօրտիւք • Ըլլահ օնու էպէտէն գա-յիմ էտէճէք տիր • Ինէլա :

9 Ւյա՞ Ըլլահ՝ հէյ գէլինին իչինտե ի՛նա-յէթինի թէֆէրգքիւր էթտիք :

10 Ւսմին ալհէ իսէ եա՛ Ըլլահ՝ մէտհին տահի էօյլե եէրին ալհայէթինէտէք տիր • տաղ էլին՝ սատտագի իլե տօլու տուր :

11 Ինէին չէրիա՛թինտէն էօթիւրիւ՝ Ալհի տաղը շաղ օլուր ; Յուդա գըզլարը մէսրուր օլուր :

12 Ալհօնու ւտօլաշըն ; վէ օնուն էթրաֆընը ալըն • օնուն գուլլէրինի սայըն •

13 Ինուն հիսարլարընա տիգգահ էտին • սէրայլարընը սէյր էյլէյին , քի կէլէճէք տիլ-տիլէյէ նագլ էտէսինիզ :

14 Օ՚նըա պու Ըլլահ էպէտ իւլ տղատ Ըլլահրմրզ տուր • էօլինճէյէտէք սինգի օ՛ գուլաղուզայճագ :

ՄԱՂՄՈՍՔ ԽԴ

Փառաբանութիւն՝ Դաւթի երգ։

1 Պատուիրեցէք Տիրոջ, որդիք զաւրաց,
պատուիրեցէք Տիրոջ զաւր եւ պատիւ։
2 Պատուիրեցէք Տիրոջ անուան նորա,
երկիր պագէք Տիրոջ սրբութեան նորա։
3 Ձայն Տեառն ի վերայ ջուրց է,
Աստուած փառաց որոտաց,
Տէր ի վերայ ջուրց բազմաց։
4 Ձայն Տեառն ի զաւրութեան,
ձայն Տեառն ի գեղեցկութեան։
5 Ձայն Տեառն կործանէ զմայրիս,
եւ կործանեսցէ Տէր զմայրիս Լիբանանու,
6 եւ հանգուցանիցէ զնոսա իբրեւ զորդի
եղջերուաց զԼիբանան եւ զՍիրիոն իբրեւ
զորդի միեղջերուաց։
7 Ձայն Տեառն հատանէ բոց հրոյ,
8 ձայն Տեառն շարժէ զանապատ,
եւ շարժեսցէ Տէր զանապատ Կադէսի։
9 Ձայն Տեառն պատրաստէ զեղջերուսն,
եւ մերկասցէ զանտառս։
Եւ ամենայն որ ի տաճարի նորա
ամենայնի փառս։
10 Տէր յորդանանի նստուցանէ զջրհեղեղն,
եւ նստցի Տէր թագաւոր յաւիտեան։

ահմագ վէ ա՝գլսրդ ալիկիքտե հելաք օլուք • վէ մալլարընը պաշխալարա պրաղրլար ։

11 Օնլարըն ֆիքրի պո՝ ի՝ էվլերի էպէ-տէն՝ մէքեանլարը տէվր սէ տէվը գալա-ճագ • վիւլքլերէ՝ քենտի տալարընտան տո գօտուլար ։

12 Ը՝մմա տահէմ ի՝զդէֆտե գալմազ • հե-լաք օլան հայվանլարա պէնգլէր ։

13 Օնլարըն եօլու պու տուր • օնլարտա ահմագլըզ վար • լաքին օնլարտան սօնկրա կէլէնլէր՝ օնլարըն ազըլտաան հազզ էտեր-լեր • Այէլա ։

14 Օնլար գօյունլար կիսալ մէզարա գօնու-լուր • օնլարը եօլիւմ կիւտէճէք • վէ սա-պահլայըն օնլարա՝ տօղրուլար հիւքիւմէթ սիւրէճէք • վէ օնլարըն տուրէքինէն մեզար իսպատահագ • մէքեանլարընտան օնա էնէ-ճէուլէր ։

15 Ը՝մմա Ը՝լլահ պէնիմ ճանըմը մէզարըն էլինտէն գուրթարըր • չէւն քի պէնի ալա-ճագ տըր • Այէլա ։

16 Ը՝ուէմ պէնգինլէնիր խէ՝ էվինին ի՝զդէ-քի չօղալըր խէ՝ գօրգմա ։

17 Ո՝խա օ էօլիւնճէ՝ հիչ պիր շէյ տա-մազ՝ ի՝զդէքի օնուն ապտընճա էնամէզ ։

18 Ո՝խա էօ՝մրիւնտէ ճանընա պէրէքէքի

օգուտ , վէ սէն քէնտինէ էյլիք էթտիյինտէ՝ աէնի մէտհ էտէրլէր :

19 Պատասխանէն ասէմլինէ կիտէճէք . էպէ-տէն այրընըլըգ կէօմէճյէնէքլէր :

20 Ընտմ ի՛զլէթտէ օլուտ՝ ֆէհմ էթմէկ խէ , հէլաք օլան հայվանլարա պէնզիյէր :

ՄԻ ԶՄՈՒՐ ՀԱ

Ընտիր Մէզմուր :

1 Ա՛լլահ՝ Բաղդ Ա՛լլահ ասէյլէտի . վէ կիւնէշինէ տօղրուտունտան Թա այտիրընտաուէք եէրի չաղըրըր :

2 Ա՛լլահ՝ կիւզէլլիյինտէ քէմալի օլան Միճ-առան իչյուգ էյլէտի :

3 Ա՛լլահտա՛նըզ կիլէճէք , վէ սիւքիւր էթ-մէյէճէք . էօնիւնճէ այթէշ Թէլէֆ էտէր . վէ էթտիգինտա շէհատէթ իլէ գաստարդըտա էտէր :

4 Դաւմընըն շէքտա՛Թընը կէօրմէք իչինն՝ Թօգատրատան կէօչիւ հէմ եէրի չաղըրատճագ :

5 Պանա տալիհ՛լէրիմի՛ գուրտըտան իլէ պէ-նիմ իլէ տա՛հտ քէսիճիլէրէրի ճէմ՛ էտմին :

6 Վէ կէօքլէր օնուն սատաղաֆիքլէր խա-պէր էտէճէքլէր . չիւն քի Հաքիմ՝ Ա՛լլահ քէնտիսի տիր . Ա՛մէն :

7 Ես՝ գալմամբ ակնկալէ՝ վէ սէօյլէյիմ ,
եա՝ Խարայէլ վէ սէնին խուզէքինէ չէհաուէթ
էտէյիմ . պէն Ըլլահ՝ սէնին Ըլլահդըն եմ :
8 Պէնի՝ գուբպանլարընտան վէ էօնիւմտէ
տալիմ պիւթիւն եանմալարընտան էօթիւ-
րիւ թէքմէիր էթմէյէճէյիմ :
9 Պէնին էվինտէն պուզաղու՝ աղըլլարըն-
տան էրքէճլէր ալմամ :
10 Ծիրա օրմանըն հէմի ճանավարլարը՝
պին տաղըն հայվանլարը՝ պէնիմ տիր :
11 Տաղլարըն հէմի գուշլարընը պիլէր եմ ,
վէ սահրանըն եապանի հայվանլարը ի՛նտիմա-
տէ տիր :
12 Ես՝ էր ածըղըր իսէմ , սանա սէօյլէմէմ .
դիրա սիւնեա վէ օնուն տօլուսու պէնիմ
տիր :
13 Պուզլար էթի՝ էմբմիյիմ , վէ էրքէճ-
լէր գանը իչմիմիյիմ :
14 Ըլլահա շիւքր գուբպանը էյլէ . վէ
Իսա՛լայա ատագլարընը էտա էյլէ :
15 Ալ է տըգլէթ կիւնիւնտէ պանա չաղըր .
սէնի գուբպատայըմ , վէ պանա ի՛ղդէթ էտէ-
սին :
16 Ըմմա ֆասըղա Ըլլահ ատր . Ալանա նէ՞
քի գանտունլարըմըզ նագլ էտէրսին՝ վէ ա՛հ-
տարըմը աղըրնա ալդըրըն :

17 Ընդունի քի սէն թէսիմ տէն իքրահ էթ-
տէն , վէ սէօզլէրիմի արտընա պրադըրսըն :
18 Խըրսըզ կէօտիւլիւնտէ՝ օնտան խօշա-
նըքսըն , վէ զինաքթարլարըն հիսէտտարը օլսըն :
19 Ընդունը քէմիլիյէ սալտըն , վէ տիլին հի-
լէ տիւզէր :
20 Օհեւթուսի՝ գաթրնատաշընա գադրը սէօյ-
լէթսին . անանըն օղուննա ղըյամէթ էտեքսին :
21 Պունլարը էյլէտին , վէ այն թէքնեմա-
տըմ . զանն էթտին քի՝ ա՛յնի սէնին կիմի
օլտուտ . սէնի թէքթիր էտիմ՝ պոռնլարը
կէօզլէրինին էօնիւնէ տիզէճէկսիմ :
22 Ա՛լա պուննու անկլայընն՝ եա՛ Ա՛լահը
ասնուսանըլար . օլմայա քի՝ օնի երթայըմ
առ՝ գուրթարան օլմայա :
23 Հիւքր գուրսանը էտուն՝ պաննա ի՛ղէք
էաէր . վէ եօղունա տիգսահ էտուէնէ՝ Ա՛լա-
հըն խէլասընը կէօրթէրէճէկսիմ :

ՄԻՆՉԱՒՒՈՒ ՆՈՒ

Մասիգը պուշը խլան Դասիքին Մէքքուսա՝ Ըմքա-
բէհի վաթաղընատա Նաթան Ֆէյղամիկը օնա կէնէյնի
ղէման :

1 Եա՛ Ա՛լահ՝ ի՛նայէթինէ կէօրէ պանա
մէրհամէթ էյլէ . քահմէթլէրինին չօգլա-
ղունա կէօրէ գաւպահմէրմը մահվ էյլէ :

2 Պէտի Տէրոջմէ ըլլայ ամէն մարդու դատաստանը ,
վէ կիւնահրմանան պէտի փառք էյլէ :

3 Օ՛իրա պէտի գտապահէրմէ պիւթիւ իմ ,
վէ կիւնահրմ տայիմա էօնիւմտէ ասիր :

4 Պանա՝ եալընըզ առնա կիւնահ էթմէմի ,
վէ նազարընտա պու եարատմըշըդը իշլէտիմ .
քիա քի ահօզլէքինտէ քաստըդ չէքսա՝ էրթան-
տա փառք չէդասըն :

5 Իշլէթ եարատմազ էդգտա տօղրուտ , վէ
անտա պանտա կիւնահտա համիլէ օ՛ւտաւ :

6 Իշլէթ տէրսունտէ կէօյէնլիքտէդի հաղդ
էթտին , վէ պանտա գալըպտա իւմ պիւտիրիլ
սին :

7 Պէնի զուփտա իւլէ փառլէ , վէ Թէնգրի-
լէնէյիմ . պէնի հայդա , վէ գտարտան պէ-
յադ գալայըմ :

8 Պանտա սիգրիւք վէ շազլըդ իշլէթտիր ,
վէ էզուլյին քէմիքլէրի սէվինճէքլէր :

9 Էնիզինինէ կիւնահլարըմտան ղիզլէ ,
վէ հէմ , եարատմազլըգլարըմը մահվ էյ-
լէ :

10 Պա՛ Ռէյսի՝ պանտա փառք եիւրէք եա-
ղտամ . վէ տէրսունիմտէ ատօղտու ղուհ եէնի-
լէր :

11 Պէնի հաւզտուղունտան ապրագմի . վէ
ա՛զիզ Ռուհունտու պէնտէն ալմա :

12 Այնմին խելասրտին սիրելիքնի պանա կէ-
րի վեր • վե պէնի կէօնիւլիւ բուհ իլէ գա-
վիլէր :

13 Այնմին հօլապրնը ֆասըգլատա էօրէտէ-
յիմ , վե կիւնահքառլար սանա տէօնէ-
լէր :

14 Պէնի գան ճիւրմինտէն գոռքմադ՝ եմ
Ա՛լլահ՝ խելասրմըն Ա՛լլահը • տիլիմ սէնմէ
ա՛տալէքինէ ալգըշ էտէճէք :

15 Եա՝ Ի՛ֆէնտիմ՝ տուտտագլադըմը աչ ,
ճի ազգըմ սէնին մետհինի նապգ էտէճէք :

16 Ո՛վ իւա գոռբպանտան հազգ էթմէզմին ,
հօխսա վէրիր խոսիմ • պիւթիւն եանմատան
խօշլանմազըն :

17 Ա՛լլահըն գոռբպանը գըրըմըշ բուհ
տուր • գըրըմըշ ճի էզիլմիշ եիւրէյհ խազ
պագմազըն եա՛ Ա՛լլահ :

18 Ո՛րպան իլէ Այնա էյլիք էյլէ • Ա՛ռտա-
տաղէմին հիսապլարընը պիլուս էյլէ :

19 Օլ գէման տատագաճի գոռբպանլարըն-
տան՝ ասի՛ճ գոռբպանլարընտան վէ պիւթիւն
եանմալարտան խօշլանտաճագըն • օլ գէման
մէզգաթհընըն իւգէրինէ պոռզոռտա թհագ-
րիպ էտէճէքլէր :

ՄԱՂՄՈՍ ԾԱ

Սաղմոս պաշտ իշեան՝ Դաւթի՝ ի ջոգովուռ Դաւիթ կելուքդ, ու Աստուա խոզեր վերիս՝ ոնա Դաւթի Աբիմելեխն ելիւռ կերտ ասէքդ։

1 Ան զօրպազ՝ նարամազլեգտան նէ էօյնելուքդին · Ըլլահըն ի՛նայէթի հեր կիւն օլուբ։

2 Տիլին քեմլիքլեր գուրար · պիլէնմիշ ուսմուրա կիպի հիլէ իշլեր։

3 Քեմլիքի էյլիքտէն՝ եալանը կեբշէք սէօյլէմէքտէն զիյատէ սէվմին · Սէլա։

4 Ա՛նմլէ հէլաք էտիճի սէօզլերի սէվտին՝ էյ հիլէպազ տիլ։

5 Ըլլահ տափի սէնի էպէտէն եըգաճագ, սէնի գըրտաճագ, ու սէնի չատրտան սէօքէճէք, ու եաշայանլարըն եէրինտէն սէնին քէօքիւնիւ գօփարտաճագ տըր · Սէլա։

6 Ա՛ն սատըգլար կէօրէլէր, ու գօրգալար · ու օնու զէվզէնիպ գէյէլէր ։

7 Ինձեմ Ըլլահը քենտի գուվվէթի իշեան գօմայըդ՝ մանըներն չօգլուղտանա կիւվէնէն քենտի եարամազլեգըներտա գուվվէթլէնէն առէմ։

8 Պէն իսկ Ըլլահըն էվինտէ թաղէ զէյթունի աղաճըր կիպի իմ · էպէտ իւլ ապատա Ըլլահըն ի՛նայէթինէ կիւվէնամիմ։

9 Սաձա էպէտէն չիւքը էաէճէյիմ, չիւն քի իշրա էյլէսին. վէ սէնին իսիինէ միւնթազիը օլաճաղըմ, զիքա սալիհլէրինին հուզուրունատա խօշ տուր։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ՆՕԻ

Մահալէի իւքէ՝ մուխդար պայը Իւնան Նաւուէին չ'ըթօ

1 Տիվանէ քէնտի գալալինտէ՝ Ալլահ եօգ տուր ուէտի. օնլար ֆէսատտա վարտը, վէ մէքրուհ եարամազլըգ էթտիլէր, էյլիք իշլէյէն եօգ տուր։

2 Ալլահ կէօքլէրտէն յատէմ օղուլլարը՝ նըն իւզէրինէ պագտը քի՝ ա'զըլանէ հաքաքէթ էտիպ Ալլահը արայան վար մը կէօրէ։

3 Օնլարըն ճիւմլէսի ազտը, պիրլիքտէ քէօթիւ օլտուլար, էյլիք էտէն եօգ տուր. պիր փէլէ պիլէ եօգ տուր։

4 Ինարամազլըգ իշլէյէնլէր՝ գավմիմը էքմէք եէր կէպէ եէյէնլէր պիլմէզլիքի մի. օնլար Ալլահա նիտա էթմէտիլէր։

5 Օնլար օրատա՝ գօրգու օլմայան եէրտէ զայէթ իլէ գօրգուտուլար, զիքա Ալլահ՝ սէնի մուհասէրէ էտէնլէրին քէմիքլէրինի ատա-

զերծտը. օձլատը ուրախանտըտըն, զերա Ըլլահ օձլարը բէտտ էյլէտի։

6 Նօհայտը Աիօնատան Իսրայէլին խելագաբը կէլէ իտի. Ըլլահ գավմըմըն էսիրլէյինի տէօնտէրինճէ, Յակոբ մէսրուր օլուպ՝ Իսրայէլ շաղ օլաճագ տըր։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՆՈՒ

Դէկինօթ իւզրէ՝ մուսիգաբ պաշը իչուն Դաւիթին չէ՛բի, Ա՛խիլէբ վարբպ Սաւուգա՝ Դաւիթ ճանըմըզտա կէզլէնճէ տէյ՛ճ մի տէտիգլէբի զէման։

1 Նա Ըլլահ՝ պէնի խսմին իլէ խելաս էյլէ, վէ գուվվէթին իլէ շէրպա՛թըմը կէօր։

2 Նա Ըլլահ՝ նիյազըմը իչիթ. աղզըմըն աէօզլէրինէ գուլագ վուր։

3 Ա՛իրա եապանճըլար իւզէրիմէ գալգտը, վէ զալիմլէր ճանըմը արայօրլար. Ըլլահը էօնլէրինէ գօմատըլար. Սէլա։

4 Իչիթ Ըլլահ եարտըմճըմ տըր. Նէֆէնտիմ ճանըմա տէսթէկիր օլանլար իլէ տիր։

5 Վէմլէյի խասիմլէրիմէ տէօնտէրէճէք. Կէրչէքլէյինի իլէ օձլարը մահվ էյլէ։

6 Ամնա իրատէթ գուդպանը սաէնայըմ. Եա՛ Րապ՝ խսմինի մէտհ էտէյիմ, զերա էյի տիր։

7 Չիրա պէնի հէր սըգլէթտէն գուրթարտը . վէ կէօզիւմ տիւշմէնլէրիմին իւզէրինէ պագտը :

ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՒ

Նեկինօթ իւզրէ՝ ժուսիգաբ պաշը իչիւն ՝ի տաւիթին չի՛թէ :

1 Եա՜ Ըլլահ՝ նիյազըմա գուլադ վուդ , վէ քեճամտան կիզլէնմէ :

2 Գէնի տինկլէ , վէ պանա ճէվապ վէր . շէքվամտա ավարէ տօլաշըպ ահ էտէրիմ ,

3 Տիւշմէն սէհինտէն՝ փասըղըն զուլմու սէպէպինտէն . զիրա իւզէրիմէ գապահաթ աթարլար , վէ խըշմ իլէ պէնի գօվալարլար :

4 Նիւրէյիմ տէրուհիմմէ տիխթէր , վէ իւզէրիմէ էօլիւմ գօրգուլարը տիւշտիւ :

5 Իւզէրիմէ գօրգու վէ տիխթէմէ կէլէր , վէ պէնի իւրքիւնթիւ գարխլար :

6 Վա՜յ տէհիմ քի՝ Ալահըմ կէօյէրճինկիպլի գանատլարըմ օլայտը , քի ուչուպ բահաթ պուլայըրտըմ .

7 Ինթէ ուզաղա գաչար խահի , չէօլտէ գօնար խահի . Ալէյհ .

8 Ճէհիտ բիւզինարտան՝ սաղանագտան

քենտիմի գաւբթաքամպա ա՝ձելէ էաէր իսիմ։

9 Նա՝ Նֆենտիմ՝ թելէֆ էյլէ ՝ օնլաքըն առիլինի այըը • զիրա շէհրատ զաւլմ վէ նիզա՝ կէօրտիւմ։

10 Կիւնտիւզ վէ կէճէ օնուն հիսաբը իւզէրինտէ՝ օնուն էթրաֆընը տօլաշըրլար • վէ իչինտէ պինամուսլուգ վէ միղնէթ վար ։

11 Օնուն իչինտէ եարամազլըգ վար • վէ զաւլմ հէմ հիլէ՝ օնուն մէչսանլարընտան այըրըլմազ ։

12 Ղօչա պէնի տիւշմէն թահդիր էթմէ՝ տի քի՝ չէքե իսիմ • պէնտէն խբրահ էտէն՝ իւզէրիմէ թէքէպպիւր էթմէտի քի՝ օնտան կիզլէնէ իսիմ։

13 Իլլա սէն քի ագրանըմ՝ տօսթում վէ աշնամ պիր աւտամ սին ։

14 Պի պիրլիքտէ թաթլը սէօհպէթ էտէր իսիք • Ալլահըն էվինէ գալապալըգ իլէ կիտէր իսիք ։

15 Օնլարը էօլիւմ հագալայաճագ ՝ մէզարա տիպի էնէճէքլէր • զիրա ակաբանլարընտա՝ օրթալարընտա եարամազլըգ վար ։

16 Պէն խէ Ալլահա նիսպա էտէրիմ ՝ վէ Մասպ պէնի խէյլա էտէր ։

17 Ալհամ վէ սապահ վէ էօյլէն՝ ֆիղման էտիպ ահ էտէրիմ ՝ վէ օ՝ սէսիմի իշիտիր ։

18 Ա՛նանկից իւզերիմէ օլան ճէնգտէն սէ-
լամէթ իլէ խէյլաս էտեր • զիրա եանըմտա
չօգլար վար :

19 Ըլլահ իչիտճէք , վէ գատիմտէն սա-
քին օլան՝ օնլարը ալչագլայաճագ տըր • Յէ-
լա • չիւն քի օնլար տէյիլմէզ , վէ Ըլլահ-
ատան գօրգմազլար :

20 Օնուն իլէ պարըշդ օլանլարդն իւզէ-
քինէ էլինի սալտը • ա՛հ տրնը պօշտու :

21 Ըղզը թէրէ եաղընատան միւլայիմ , ամ-
մա եիւրէյինտէ ճէնք վար • օնուն սէօզլէրի
զէյթաեաղընատան գօյփագ տըր , ամմա օնլար
խատճէրլէր տիր :

22 Ընիքիւնիւ Բապզն իւզէրինէ պրագ ,
վէ օ սանատ տէսթէկիր օլաճագ • օ՝ սատղտա
էպէտէն սարթըլմագ վէրմէզ :

23 Ըմմա սէն եա՛ Ըլլահ՝ օնլարը հէլագ
գուլլուսունա էնտիրէճէք սին • գանդը վէ
հիլէպազ ատէմլէր կիւնլէրինին եարըսընա
էրմէզ • պէն իսէ սանատ կիւվէնիրիմ :

ՄԻՆՉԱՄԻՒՐ ՆՈՂ

Ընտանի հլիմ ըհօգիմ իւզէ՝ մուսիգար պաղը իչին
Դաւթին չէ՛րի քէ՝ Փղշտըլըզ օնու Կնէթաէ Թաղթա
ատագլարը զէման :

1 Պանա մերհամէթ էյլէ եա՛ Բաղդ :

զիրա ատէմ պանա հիւճիւմ էտէյօր • պիւ-
թիւն կիւն ճէնք էտէրէք՝ պանա իղթիրազ
վէրիյօր ։

2 Տիւշմէնլէրիմ պիւթիւն կիւն հիւճիւմ
էտէրլէր • վէրա իւզէրիմէ մաղլուբանէ ճէնք
էտէնլէր չօգ տուր ։

3 Դօրգտուղում կիւնտէ պէն սանա կիւ-
վէնէճէյիմ ։

4 Ալլահ իլէ օնուն սէօզիւ իչիւն իֆթի-
խար էտէճէյիմ • Ալլահա կիւվէնտիմ՝ գօրգ-
մամ • թէն պանա նէ՞ էտէպիլիր ։

5 Ջէր կիւն սէօզլէրիմէ եանղլըշ մա՛նա
վէրիրլէր • հագդըմա հէփ էֆքեաբլէրի քէմ-
լեյէ տիր ։

6 Ա՛նըմ իչիւն փուսու գուրտուգլաքը
միսիլլիւ՝ ճէմ՝ օլուպ կիզլէնիրլէր ։ իզլէրի-
մի կէօզէտիրլէր ։

7 Նաբամազլըգտան էօթիւրիւ օնլարա
գուրթուլուշ վար • նա Ալլահ՝ գամմլէրի
զաղապ իլէ կըզ ։

8 Ալարէ կէգմէլէրիմի սայտըն • կէօզ
հաշլարըմը սէն թուլումունա գօ • օնլար
տէֆթէրինտէ տէյի՞լ մի ։

9 Ջաղըրաճաղըմ կիւնտէ՝ սիւշմէնլէրիմ
օլ զէման կէրի տէօնէճէքլէր • պուննու պի-
լէյիմ՝ չիւն քի Ալլահ պէնիմ տիր ։

10 Ընտրեցի ես ձեզ իմ ժողովրդեան համար, որ ձեր ցորենը ուտէք եւ ձեր գինին խմէք։

11 Ահա ես կը ղրկեմ իմ հրեշտակս, որ իմ առջեւս ճանապարհ պատրաստէ։ Եւ յանկարծ իր տաճարը պիտի մտնէ Տէրը, որ դուք կը փնտռէք, եւ ուխտի հրեշտակը, որ դուք կը փափաքիք։ Ահա կու գայ, կ՚ըսէ զօրութեանց Տէրը։

12 Բայց ո՞վ պիտի կարենայ տեսնել անոր գալուստին օրը, եւ ո՞վ պիտի կենայ անոր երեւնալուն առջեւ։ Որովհետեւ ան կը նմանի հալիչի կրակին եւ լուացողներուն սոդային։

13 Ան պիտի նստի հալելու եւ մաքրելու արծաթը, եւ պիտի մաքրէ Ղեւտացիները, եւ զանոնք պիտի զտէ ինչպէս ոսկին եւ արծաթը, որպէսզի Տէրոջ համար զոհ մատուցանեն արդարութեամբ։

14 Եւ Յուդայի եւ Երուսաղէմի զոհը հաճելի պիտի ըլլայ Տէրոջ, ինչպէս հին օրերուն եւ առաջին տարիներուն։

15 Ես ձեզի մօտ պիտի գամ դատաստանի համար, եւ շուտով պիտի վկայեմ կախարդներուն, շնացողներուն, սուտ երդում ընողներուն, վարձքը պահողներուն, այրիներուն եւ որբերուն հարստահարողներուն, եւ օտարականին իրաւունքը խլողներուն դէմ, եւ ինծի չվախցողներուն դէմ, կ՚ըսէ զօրութեանց Տէրը։

16 Որովհետեւ ես Տէրս չեմ փոխուիր, եւ դուք Յակոբի որդիներ չէք վերջացած։ Ձեր հայրերուն օրերէն ի վեր դուք ինծմէ հեռացած էք եւ իմ հրամաններուս չէք հնազանդած։ Ինծի դարձէք, եւ ես ալ ձեզի պիտի դառնամ, կ՚ըսէ զօրութեանց Տէրը։ Բայց դուք կ՚ըսէք. «Ինչպէ՞ս դառնանք»։

17 Կրնա՞յ մարդ Աստուծոյ դէմ յանդգնիլ, որ դուք ինծի դէմ յանդգնեցաք։ Դուք կ՚ըսէք. «Ինչպէ՞ս քեզի դէմ յանդգնեցանք»։ Տասանորդներուն եւ ընծաներուն մէջ։

18 Անէծքով անէծքի ենթարկուեցաք, որովհետեւ ինծի դէմ յանդգնեցաք, ամբողջ ազգը։

19 Ամբարը բերէ՛ք ամբողջ տասանորդը, որպէսզի իմ տունիս մէջ կերակուր ըլլայ։ Եւ այս բանով ինծի փորձեցէ՛ք, կ՚ըսէ զօրութեանց Տէրը, եթէ ես ձեզի համար երկնքի պատուհանները չբանամ եւ ձեզի օրհնութիւն չթափեմ, որ բաւական չըլլայ։

20 Ես ձեզի համար պիտի սանձարձակեմ մարախը, որ ձեր հողի պտուղները չկերցնէ, եւ ձեր արտին մէջ եղած ծառերը պտուղ չտան, կ՚ըսէ զօրութեանց Տէրը։

21 Բոլոր ազգերը պիտի կոչեն ձեզ երանելի, որովհետեւ դուք պիտի ըլլաք հաճելի երկիր, կ՚ըսէ զօրութեանց Տէրը։

22 Ձեր խօսքերը ինծի դէմ դժուարացուցիք, կ՚ըսէ Տէրը։ Բայց դուք կ՚ըսէք. «Ի՞նչ խօսեցանք քու դէմդ»։

23 Ըսիք. «Աստուծոյ ծառայելը ապարդիւն է, եւ ի՞նչ օգուտ ունինք, որ անոր պատուիրանները պահեցինք եւ զղջումով զգեցանք զգեստներ զօրութեանց Տէրոջ առջեւ։

24 Ուստի հիմա մենք կ՚ըսենք, որ երանելի են ամբարտաւանները, եւ ամբարիշտները կը շէնանան, եւ Աստուծոյ կ՚ուզեն փորձել, եւ կ՚ազատին»։

25 Այն ատեն Տէրոջ երկիւղածները իրարու հետ խօսեցան, եւ Տէրը ուշադրութիւն դարձուց եւ լսեց։ Եւ յիշատակի գիրք մը գրուեցաւ անոր առջեւ Տէրոջ երկիւղածներուն եւ անոր անունը մտածողներուն համար։

26 Եւ զօրութեանց Տէրը կ՚ըսէ. Անոնք պիտի ըլլան իմ ժողովուրդս այն օրը, երբ ես գործ պիտի դնեմ, եւ պիտի խնայեմ զանոնք, ինչպէս մարդ կը խնայէ իր որդիին, որ իրեն կը ծառայէ։

27 Եւ դուք պիտի դառնաք եւ պիտի տեսնէք արդարին եւ ամբարիշտին տարբերութիւնը, եւ Աստուծոյ ծառայողին եւ չծառայողին տարբերութիւնը։

ՄԱՂԱՔԻԱՅ ԸՆԴ

Ընթացէ՛ք ուղիղ մտածելով պաշտ իւրեան Դաւիթին չի՛ դիմանք քի՝ Սաւուղն եւ զիւնոյն մաղաքայա գաշտըդը գիմանք։

1 Այր համարի գըլ պանան՝ ես Ըլլահ, պանան մըր համարի գըլ, զիրա ճանըմ սանան կիւվէնմիշ տիր։ Վե պէլլար կէչինէտէք գանատլարընըն կէօլկէսինտէ սըղընըրըմ։

2 Ըլլահ Թաա՛լայ՝ պէնիմ իչիւն իճրա էտէն Ըլլահա չաղըրըրըմ։

3 Օ՝ կէգքտէն կէօնտէրիպ պէնի գուրթարատագ, պանան հիւճիւմ էտէն՝ սիթէմ էթտի։ Պէլա։ Ըլլահ՝ ինայէթինի վե կէրչէքլիյինի կէօնտէրէճէք։

4 Ա՛նոնք ապաշնորհաբար ապստամբեցան տիրոջ
մինչեւ մղձաւանջ վէ օգնար վէ տիւրեքի քեհանային գրողաց օրուան՝ ալէվիի առեմ օղուրլարը
ապստամբնոյ եամաղլըմ :

5 Նո՞ր Ըլլան՝ կէօքլէր իւզերինէ եիւճէլթէն. ճէլալին հէփ եէրին իւզերինեռ օլսուն :

6 Ընտրմայարըմա աղ հազըրլատըլար ; ճանըմ չէօքտիւ. էօնիւմտէ չուգուր գազարլար ; իչինէ քէնտիլէրի տիւշտիւլէր. Ակլա :

7 Նիւրէյիմ հազըր՝ եա՞ Ըլլան՝ հիւթէյիմ հազըր տըր ; իլահի վէ մէզմուր օգուլայըրմ :

8 Ուչան տէրունիմ, էյ սանթուր վէ թանպուր՝ ուչան. պէն սապահ իլէ ուչանայըրմ :

9 Ակնի գավմլէրտեռ մէռհ էտէյիմ՝ եա՞ Ընֆէնտիմ, իւմմէթլէրտեռ սանա մէզմուր օգուլայըրմ :

10 Օ, իրա ի՛նայէթին կէօքլէրէտէք՝ վէ կէրչէքլիին պուլօթլարտատէք ա՛զիմ տիր :

11 Նո՞ր Ըլլան՝ կէօքլէր իւզերինէ եիւճէլթէն. ճէլալին պիւթիւն եէրին իւզերինեռ օլսուն :

ՄԻՆԱՉՄԻՒՐ ՆՕՐ

Ընթացէք իւզէ մուսիւլման ալաչ իչուն Ղաւէթին չի՛քի :

1 Նո՞ր Ըտեմ օղուլլարը՝ աստուգաքէ

խուզրե սէօյլէյէճէյինիզ՝ տօղրու շէրաա՛թ կէօրէճէյինիզ եէրտե Հագդան սիւքիւթ մի էտէբսինիզ ։

2 *Փաղաթ սիզ եիւրէքտե խասպիսլիք իշլէրսինիզ · եէրտե էլլէրինիզին զուլմունու թաղթաբսընըզ ։*

3 *Փասըգլար անա բահմինտէն պէրու ազտըլար · գաբընտան պէրու սաֆըլ՝ եալան աէօյլէրլէր ։*

4 *Ընլարըն աղուսու՝ ելլան աղուսունա պէնկզէր · ընլար գուլագլարընը թըգար սաղըր ելլան կիսի տիր ։*

5 *Ռի էֆսունճիլէրին սէսինի՝ վէ մահիր սահհաբլարըն սիհրինի իշլեթմէզ ։*

6 *Ի՞ Ալլահ՝ ընլարըն աղլընտա տիշլէրինի սէօք · օլ կէնճ արսլանլարըն պէօյիւք տիշլէրինի գըր եա՞ Ռասպ ։*

7 *Ոու կիսի էրիյէճէքլէր ։ ընլար ափըղ կիտէճէքլէր · օգլարընը կէրինճէ ։ քէսիլմիշ կիսի օլաճադլար ։*

8 *Ի՞րիյէն սիւմիւքլիւ պէօճէք կիսի կիտէճէք · գարընըն տիւշիւրտիւյիւ ճէնին կիւպ կիւնէշլի կէօրմէտիլէր ։*

9 *Փաղանլարընըզ տիքէն ալնըլմի տույմաղան էվվել՝ սաղլամը տա եանանար տա գասըղա իլէ սիւքէճէք ։*

10 Սատրգ՝ ինթիգամը կէօրիւնճէ ։ շաղ օլաճագ ։ թապանլարընը ֆասըլդըն գանընտա հայգայաճագ ։

11 Վէ ատէմ տէյճէճէք քի՝ Հագգան սատըլդըն իւճրէթի վար ։ Հագգան ևերտէ շէրաա՛թ կէօրէն Ըլլահ վար ։

ՄԻՆՉՄԻՒ ՀԻԹ

Ընթաշհէթ իւզրէ՝ մեսիգար պաշը իչիւն Դաւիթին շի՛րի քի՝ Սաւուղ օնու էօլտիւրմէք իչիւն էվի պէքլէմէյէ կէօնտէրտիկ պէման ։

1 Պէնի տիւշմէնլէրիմտէն գուրթար՝ եա՛ Ըլլահըմ ։ պէնի՝ իւզէրիմէ գալգանլարտան եիւքսէյէ գօ ։

2 Պէնի եարամազլըգ իշլէյէնլէրտէն գուրթար ։ վէ գանը ատէմլէրտէն պէնի խէլաս էյլէ ։

3 Օ՛իրա սուչուա՛ եօգ վէ կիւնահըմ եօղ իքէն եա՛ Տապպ ։ իչիմէ ճանըմա փուսու գուրտուլար ։ զօրպազլար իւզէրիմէ ճէմ՛ օլտուլար ։

4 Գաապահամըմ եօղ իքէն՝ եիւրիւտիւլէր ։ վէ հազըրլանտըլար ։ պէնի գաբշըլամաղա ուչան ։ վէ պագ ։

5 Յամո՛ն աէն եա՛ Յարայէլին Ըլլահը՝ ա՛ա

քէրլէրին Ըլլահը Թապպ՝ ձիւմլէ թայիֆէ-
լէրի եօգլամաղա ուշան • հիչ պիր խային
եաթամազա մէրհամէթ էթմէ • Ալլա ։

6 Ըխշամ տէօնէրլէր , քէօփէք կիպի ու-
լուրլար , վէ շէհրի տօլաշըրլար ։

7 Իլքէ աղզլարը իլէ էֆնիւլէֆ գա-
սաբլար , տուտագլարընտա գրլըճլար վար •
զէրա իչիտէն քիմ տիր ։

8 Ալէն իսէ եա Թապպ՝ օնլարը զէվզէ-
նիրսին • հէմ թայիֆէլէրի մասխարա էտէր-
սին ։

9 Օնուն գուվվէթինի սանա իհալէ էտէ-
րիմ • զէրա փէնակեահըմ Ըլլահ տըր ։

10 Ի՛նայէթլու Ըլլահըմ էօնիւմիւ ալըր •
Ըլլահ պանա՝ տիւշմէնլէրիմէ պագտըրա-
ճագ ։

11 Օնլարը գաթլ էթմէ , օլմայա քի գավ-
մըմ ունուտա • օնլարը գուվվէթին իլէ ա-
վարէ կէզտիր • վէ օնլարը եըգ՝ եա՛ սիփէ-
րիմիզ Ի՛ֆէնտիմ ։

12 Ըղզլարընըն կիւնահը՝ տուտագլարընն
սէօզիւ տիւր , վէ ղուրուլէրինտէ թուֆուր-
լաճագլար , չիւն պէտտուա՛տան վէ կա-
քանտան խապէր վէրիրլէր ։

13 Տիւքէթ , խըշմ իլէ տիւքէթ , քի եօղ
օլալար • վէ թա եէրին ուճլարընատէք պի-

լեզեր քի՝ Յակոբատա հիւքիւմեթ սիւքեն Ըլլահ տըր • Ալէա ։

14 Իմտի ախշամ տէօնէրլէր, քէօփէք կիպի ուլուրլար, վէ չէհրի տօլաշըրլար ։

15 Փասա՛մ իչիւն ավարե կէզէրլեր • էյէր տօյմազլար իսէ, էօյլէ գալըրլար ։

16 Պէն իսէ գուվվեթինէ իլահի օգուշյաճաղըմ, վէ ի՛նայեթինէ սապահլայըն ալեքչէտէճէյիմ • զիրա սէն սիփէրիմ՝ վէ սըգլեթիմին կիւնիւնատե փէնահեահըմ օլտուն ։

17 Ա՛ր գուվվեթիմ՝ սանա մեզմուր օգուշյայըմ • զիրա սիփէրիմ օլան Ըլլահ՝ ի՛նանէթլու Ըլլահըմ տըր ։

ՄԻՆՉԱՐՈՒ կ

Հուշան եաստի իւզրէ մաւսիգաթ պաշը իչիւն Դաւիթին չի՛րի Թա՛լիմ իչիւն, Մինջաթա իւզէրինէ վէ Ընըմ Սուրա իւզէրինէ Հէնք էհաթ իյինաե՝ Յաճուճ ահէնիւզ կնուզ ահէրհանակ օն իքի պին Նդավվուլաբը վաւթուռլաե զէման ։

1 Ա՛ր Ըլլահ պիզի բետտա էֆտին, պիզի փէրիշան էյլէտին, ղաղապակ կէլտին • պիզե տէօն ։

2 Ա՛նէրի տիքրէթտին, օնու՛ն եըրթտըն • օնուն ըրգըզ նէրլէրինի թա՛մըր էյլէ, զիրա տալլանըր ։

3 Վ՚ասվմընա չիատէք կէօսթէքտին . պիզէ սէրսէմլէք շարապը իչտին ։

4 Այնտէն գօրգանլարա՝ կէրչէքլիին էօնիւնճէ գալտրըճագ պայրագ վէրտին . Անէլա ։

5 Այվկիւլլէրին գուրթուլսունլար տէյիւ՝ սաղ էլնն իլէ խէլաս գըլ , վէ պիզէ ճէվապ վէր ։

6 Ըլլահ ա՚զիզլիկի իլէ սէօյլէտի . մէարուբ օլաճաղըմ , Աիւքեմի Թագսիմ էաէճէյիմ , վէ Աոկքովէ վատիսինի էօչչէճէյիմ .

7 Վաղասագ պէնիմ՝ վէ Ա՚անասէ պէնիմ տիր , վէ Ընփրեմ պաշըմդին գուվվէթի տիր . Յուդա գանուն պաղլայըճըմ տըր .

8 Ա՚ովաթ եայգանմամըշն լէյէնի տիր , Ընդովմատն իւզէրինէ փաապուշմուտա ամաճաղըմ . եա՛ փղշտլըլար՝ պէնտէն էօթիւրիւ այգըշ էտին ։

9 Ա՚էթին չէհրէ պէնի քի՛մ կէօթիւրիւր . պէնի Ընդովմատէք քի՛մ իլէտիր .

10 Այն տէյի՛մի եա՛ Ըլլահ ի՛՝ պիզի բէտտ էյլէտին , վէ ա՚աքէլլէրիմիզ իլէ չզգմաղըն՝ եա՛ Ըլլահ ։

11 Պիզէ սըգլէթտէն եապտըմ վէր . զիրա ատէմին խէլասը պաթըլ տըր ։

12 Ըլլահ իլէ գուվվէթի պուլաճաղըզ . վէ ՝ խաախմլէրիմիզի չիյնէյէճէք տիր ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՒ ԿԸ

Նկէնօթ իւզէ՝ մուսիգաթ պաչը իչուն՝ Դաւիթին Անձմոյ։

1 Նա՝ Ալլահ ֆէրեատըմը իշիթ , նիյազըմը տինկլէ ։

2 Նիւրէյիմ պայրընճա , եէրին ուճունտան սանա ֆէրեատ էաէրիմ. պէնի՝ պէնտէն եիւքսէք գայայա գուլաղուզա ։

3 Ամա սէն պանա փէնահկահ՝ տիւշմէն եիւզնիւնտէն գուվվէթ գուլլէսի օլտուն ։

4 Նպէտլէրճէ չատրընտա սաքին օլաճաղըմ. գանատլարընըն էօրթիւսիւնէ պըղընաճաղըմ. Պէլա ։

5 Ամա սէն նա՝ Ալլահ՝ ատաղըմը իշիթտին . պոնո՝ սէնինն իսմինտէն գօրգանլարըն միրասընը վէրտին ։

6 Ֆաատիշահրն կիւնէերի իւզէրինէ կիւնէեր գամմ էտէմին . եըլլարը՝ տէվը պէ տէվը կիսի օլա ։

7 Ալլահրն հուզուրունտա էպէտէն օթուգա . ի՛նայէթ վէ կէրչէքլիք թային էյլէ . օնու հըֆզ էտէլէր ։

8 Պէօյլէճէ սէնին խամինէ տայիմա մէզմուր օգուլյաճաղըմ , քի հէր կիւն ատաղըմը էտա էտէյիմ ։

ՄԱՂՄՈՍՔ ԿԱ

Նուագն իւգրե՝ մնացիգաթ պաշգ խլէն Դաւիթին Անգ-մուրտ։

1 Ջանըմ հագգան Ա֊լահա սիւքիւթ ի֊լէ միւնթաղիր տիր • խէլասըմ օնտան տըր։

2 Գայամ վէ խէլասըմ՝ փէնահկահըմ հէման օ տուր • չօգ գըմըլտանմայաճաղըմ։

3 Նիչէյէ֊տէք պիր ատէմ իւգէրինէ հիւճիւմ էտիպ՝ հէփինիզ փարէլէրինիզ • քի օ էյիլմիշ տիվար՝ սարսըլմըշ չիթ կիպի տիր։

4 Օնլար՝ հագգան օնու շանընտան ևրգ-մաղա մէշվէրիթ էտէրլէր • եալանտան հագգ էտէրլէր • աղգլարը իլէ լայը տուա՝՝ վէ գալալէրի իլէ լա՝նէթ օգուրլար • Ամէն։

5 Ջագգան ճանըմ Ա֊լահա սիւքիւթ ի֊լէ միւնթաղիր տիր • զէրա իւմիտիմ օնտան տըր։

6 Ջագգան գայամ վէ խէլասըմ՝ փէնահկահըմ օ տուր • գըմըլտանմայաճաղըմ։

7 Խէլասըմ վէ ի՝զէթիմ Ա֊լահտան տըր • գուվվէթիմին գայասը՝ սըղընաճաղըմ եէր Ա֊լահտա տըր։

8 Ջէր զէմանտէ օնա կիւվէնին՝ եա՝ գալմ՝ եիւրէյինիզի օնուն Հուզուրտունտա

սէօքիւն . Ըլլայ պիճէ՝ սըղընաճագ ձէր սիր . Ալէլա ։

9 Էապգան էտնա զատէ պաթըլ սըր , քիշէ զատէ եալան սըր , օնլար թէրազուտա թարթըլա՝ պիրլիքտէ հիւտէն հաֆիֆ սիր ։

10 Ծուլմա կիւվէնմէն , վէ եաղմայա հիւսնա էթմէն . էյէր մալ արթար իսէ , կէօնիւլ վէրմէն ։

11 Ըլլայ պիր քէրրէ սէյլէտի , պուննու իքի քէրրէ իշիթտիմ քի՝ գուվվէթ Ալլահա մախսուս ատը ։

12 Էմ ինայէթ սանա մախսուս տուր՝ եա՛ Ֆէնտիմ . զիրա սէն՝ հէր քէսէ փինյլինէ կէօրէ էտա էտէրսին ։

ՄԻՆՉՍՈՒՐ ԿԻ

Դաւթին Մեզմուրու՝ Ծուդա էօվնւնտէ խքէն ։

1 Ա՛ր Ալլահ՝ Ալլահըմ սէն սին , սապտան սէնի արսըրմ . Ճանըմ սանա սուսատը , թէնիմ՝ գուրթու վէ սուսամըշ սուսուզ եէրտէ սէնի արզուլէր .

2 Քի սէնին գուվվէթինի վէ ի՛զզէթինի՝ սէնի Ա՛ստաէսէտե կէօրտիւյիւմ կիպի կէօքէյիմ ։

3 Զիւն քի ի՛նայէքին էօ՛մրտէն էյի տիր, տուտուագլարըմ սէնի մէտՀ էտէհէք ։

4 Պանա էօ՛մրիւմտէ էօյլէ պէրէքէք օ֊զուլայաճաղըմ. սէնին խսիհնտէ էլլէրիմի գալ֊ասըքաճաղըմ ։

5 Ա՛անըմ եաղ վէ սէմիզլիք իլէ կիպի տօյայաճագ. վէ աղըղմ տուտուագլարըմըն ալ֊դըշլարը իլէ մէտՀ օգուլայաճագ սըրը ։

6 Պէնի տէօշէյիմ իւզէրինտէ խաթրըմա կէթիրինճէ, կիճէ նէվպէթլէրինտէ ինէնա Հապգընա թէֆէք քիւր էտէհէյիմ.

7 Զիւն քի պանա եարտըմ օլտուն. իմ֊տի գանատլարընըն կէօլհէսինտէ մէսքուր օ֊լաճաղըմ ։

8 Ա՛անըմ արտընա եափըշըր. սաղ էլինե պանա տէսթէկիր տիր ։

9 Վ է օնլար ճանըմը Հէլաք իչիւն արար֊լար. եէրին ալթ֊ալրընա կիրճէքլէր.

10 Գըլըճ էլինէ թէսլիմ օլաճագլար. տիլքիլէրէ Հիսսէ օլաճագլար ։

11 Վ է փատիշահ Ը֊լլահտա շաղ օլաճագ. Հէր օնուն իլէ եէմին էտուն՝ իֆթիհխար է֊տէճէք. լաքին եալան սէօյլէյէնլէրին աղրը գափանաճագ սըրը ։

ՄԻՆՉՄԻՆ ԿԻ

Աստիճան պատք իբրեւ՝ Դաւթին Սեղմուքս։

1 Ե՞ւ Ընկա՝ Ընկա՝ չեքվա՝մոա սէսիմի իշխէթ • Է՝օմրեմիս տիւշմէն գօրգուսունտան սագ-
ա։

2 Պէնի եարամազլար ճէմի՝յէթինաէն՝ պի-
ճամուսլուգ իշլէյէնլէրին գալապալըղընտան
հրճիղ էյլէյէ •

3 Ընարտան քի՝ տիլլէրինի գըլըճ կիպի
պիլէտիլէր • օգլարընը կէրտիլէր ։ ի՝ պո՝ն-
չար ածը սէօզ տիւր •

4 Վիզիտէ քնամիլէ աթալար • անկսըզըն
աթարլար ։ վէ գօրգմազլար ։

5 Վէնտիլէրինի քէօթիւ սէօզ սանպիթ է-
տէրլէր ։ տուզագլար կիզլէմէք խուսուսունա-
տա սէօյլէրլէր • Ընարը քիմ կէօրէճէք
տէրլէր ։

6 Ընարամազլըգ գաստ էտէրլէր • Գաստ
օլմունմուշ մագսուտուս թամամ էթտիք փէր-
լէր • քիշինին կէրէք տէրուսի կէրէք եիւրէ-
յի տէրին տիր ։

7 Լաքին Ընկա՝ օնլարա ափանսըզ օգ ա-
թտագագ • օնլար եարալանտը ։

8 Վէ օնլարըն իւզէրինէ տիլլէրինի օղրա-

առաճագ. ծնլարը հէփ կէօրէնլէր գաչառճագ-
լար :

9 վ֊է հէփ առէմլէր գօրգուպ՝ Ալլահըն
իշլինի նագլ էտէճէքլէր. վէ օնուն էթռի-
յինի ֆէհմ էտէճէքլէր :

10 Պատրգ՝ Թապպտա շազ օլուպ օնա
կիւվէնիր. վէ ճհիմլէ տօղրու եիւրէքլիլէր
իֆթիխար էտէր :

ՄԱՂՄՈՍՔ ԿԸ

Մուսիդար պալք իչուն՝ Վաւէթին իլահի. Մեզմուրտ :

1 Ա՞ Ալլահ՝ Պիօնտա թէվէքքիւլ իլէ
համտ սանա մախսուս տուր, վէ ատապ սա-
նա էտա օլունուր :

2 Ա՞ Նի յազը իշիտէն՝ հէր թէն սանա
կէլէր :

3 Նարամազ սէօզլէր պանա զալիպ կէ-
լէրլէր. գապահաթըմըզա սէն քէֆարէթ է-
տէրսին :

4 Նէ՞ մուրթլու սէչիպ՝ ավլուլարընտա
սաքին օլմադա թագրիպ էթռիյին էնօհյէ.
սէնին էվինին՝ ա՛զիզ հէյքէլինին նի՛յմէթ-
լէրինտէն տօյաճադըզ :

5 Նի յազէթլէր իլէ սատագաթ իւզրէ պի-

զէ ձեվապ վէրէձէք սին՝ եա՞ խելասմրզէն Ա՛լահը՝ եէրին հէփ ուձվարընէն վէ տէնիզաէ ուզագ մահալլէրին ի՛թիմատը ,

6 Նա՞ տապալարը գուտրէթի իլէ գուբան , գուվվէթ իլէ գուշանան ,

7 Տէնիզլէրին կիւրիւլթիւսիւնիւ՝ տալգալարընէն կիւրիւլթիւսիւնիւ վէ իւմմէթլէրին շամաթասընը թէպքին էտէն :

8 Վ՚է քէնաթլարտա սապքին օլանլար՝ ա՛նին ա՛լամէթլէրինտէն գօրգաճագլար . սապահըն վէ ախշամըն տէվանընը մէսուդ էտէրսին :

9 Նէրի հօգլարսըն , վէ օնու սուվարըրսըն . օնու գայէթ իլէ գէնգին էտէր սին . Ա՛լահընն ըմմաղը սու իլէ տօլու տուր . օնլարըն պուղտայընը հազըրլարսըն . չիւն քի էօյլէ թէրթիպ էտէրսին :

10 Օնուն էվլէքլէրինի սուվարըպ՝ օնուն թօփրաղընը տիւզէլթ . օնու հաղմուր իլէ հումշատըրսըն . օնունն ֆիլիսթլէրինի պէրքէքէթլէրսին :

11 Նէրլը էյլիյին իլէ թաճլատըն , վէ իզլէրին՝ հաղ տամլատըր .

12 Ղէօլիւն չայրըլաքընա տամլատըր . վէ թէփելէր շաղլագ գուշանըրլար :

13 Օթլագլար սիւրիւլէր իլէ կիյինիր , վէ

վատիլէք պուղտայ իւէ գափլանըք • կիւլ-
պեանք չէքէրլեր , հէմ իլահի օգուրլար :

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՀԱՂ

Մատիգար պաչք իւէուն՝ իլահի Մեղմուքու :

1 Ան պիւթիւն եէր՝ Ալլահա կիւլպեանք
չէքին :

2 Օնուն խամի ճէլիլինէ մէղմուր օգու-
յուն • օնուն համտընը ճէլիլ գըլըն :

3 Ալլահա տէյին քի՝ Ամէլէրին նէ գօ-
գուլու տուր • սէնին պէօյիւք գուվվէթին-
տէն տիւշմէնլէրին սանա միւտահանէ էտէր-
լեր :

4 Պիւթիւն եէք սանա սէճտէ գըլալար ,
վէ սանա մէղմուր օգուլալար • սէնին խամինէ
մէղմուր օգուլալար • Ախլա :

5 Կէլին վէ Ալլահըն ա՛մէլէրինի կէօ-
քիւն • աստէմ օղուլլարը հապգընա ա՛մէլնտէ
հիյսէթլի տիր :

6 Տէնիզի գարայա տէօնտէրտի , ըսմապ-
տան այագ իլէ կէչտիլեր • օրատա օնուն իլէ
շաղ օլտուգ :

7 Գուվվէթի իլէ էպէտէն հիւքիւմէթ
սիւրեր • կէօզլէրի թայիֆէլէրի կէօղէտիր •

ա՝սրլար՝ քենաիլէրի իչիւն թէքէպպիւր էթ-
մէյինլէր • Այլա ։

8 Ընկահլմըզա պէրէքէթ օղույուն՝ եա՜
գավմլէր, վէ համտընդն սէսինի իչիթտիրին ։

9 Ա՜նդրմըզը հայաթա գօյան օ տուր ՝ վէ
այագլարըմըզա սարսըլմագ վէրմէտի ։

10 Օ,իրա պիզի սընատըն՝ եա՜ Ընկահ • պի-
զի՝ կիւմիւշիւն գավլ օլուռնտուղու կիպի
գավլ էթտին ։

11 Պիզի աղ իչինէ կէթիրտին • պէլլէրիմի-
զէ աղըր եիւք գօտուն ։

12 Ընէմլէրի պաշղմըզա պինտիրտին • ա-
թէչէ վէ սույա կիրտիք ՝ վէ պիզի պօլուղաա
չըգարտըն ։

13 Ինվինէ՝ պիւթիւն եանմալար իլէ կիրէ-
ճէյիմ • ատագլարըմը սանա էտա էտէճէյիմ՝

14 Ընլարը քի տուտագլարըմ սէօյլէտի ՝
վէ սըգլէթիմտէ աղղըմ իգըար էյլէտի ։

15 Սանա գօչլար պուխուրու իլէ սէմիզ
պիւթիւն եանմալար սուռնաճաղըմ ՝ էրքէճլէր
իլէ պուղալար գուրպան էտէճէյիմ • Այլա ։

16 Ընկահտան հէփ գօրգանլար՝ կէլինն
տինգիլէյինն ՝ վէ ճանըմա էյլէտիյինի նագէ
էտէյիմ ։

17 Ընղըմ իլէ օնա նիտա էթտիւ՝ վէ տի-
լինին ալթընտա թա՝զիմ վար իտի ։

18 Այլեր եւ ըսին ցմեզ ալ ասանկ ըլլալու կ'երթանք մեզի հետ , այլ ճշմարիտ տունկ էինք մենք :
19 Հագցան Ըլլան իշխանին . նախատեցին մեր տունկին :
20 Պապ միթէ պարկեշտ է , որ նախատեցին զմեզ վէ պէնտէն քէնտի ի'նայէթինի կիտէրմէտի :

ՄԱՂՄՈՒՐ ԿԱ

Նէկինօթ իւզրէ՝ մուխիգաթ պաշը խշխն իլահի Մէզմուրու :

1 Ա՛լլահ պիզէ մէրհամէթ էյլէսին , հէմ պիզի միւսաթրէքլէսին . պիզէ եիւզիւնէ այտընլաթսըն . Այէլա .
2 Թա քի սէնին եօլուն եէրտէ՝ սէնին խէլասըն հէփ թայիֆէլէրտէ պիլինսին :
3 Գավմիէր սէնի մէտհ էթսինլէր՝ եա՛ Ըլլահ , գավմիէրին ճիւմլէսի սէնի մէտհ էթսինլէր :
4 Իւմմէթլէր շաղ օլուպ ալըշ էթսինլէր . զէրա գավմիէրէ տօղրուլուգ իլէ շէրաա'թ էտէճէքսին , վէ եէրտէ իւմմէթլէրին գուշաղուզայաճագսըն . Այէլա :
5 Գավմիէր սէնի մէտհ էթսինլէր՝ եա՛ Ըլլահ , գավմիէրին ճիւմլէսի սէնի մէտհ էթսինլէր :

6 Նէր քենաի մահսուլունու վէրտի. Ալ-
լահ՝ պիզիմ Ալլահըմըզ՝ պիզի միւսլիմէք-
լէյէճէք տիր։

7 Ալլահ պիզի միւսլիմէքլէյճէք, վէ
նէրին ճիւմլե ուճլարը օնտան զօրգաճագ
տըր։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ԿՂ

Ասափար պաշը խէնն Դաւիթին իւտի Մեզմուրու։

1 Ալլահ գալգարն, օնուն տիւշմէնլէրի
տաղըլարընլար. վէ օնտան իքրահ էտէնլէր՝
օնուն նիւզիւնտէն գաչարընլար։

2 Օնլարը՝ Թիւֆիւնիւն տաղըլարըզը կի-
զիի տաղըտաճագարն. պալմուվմունուն աթէշ
նիւզիւնտէն էրիտիյի կիսի՝ ֆասրգլար Ալ-
լահրն հուզուրունտան հէլաք օլաճագլար։

3 Ամմա աստրգլար շաղ օլուպ՝ Ալլահրն
հուզուրունտա մէսրուր օլաճագլար, վէ շաղ-
լըգ իլէ սեվինէճէքլէր։

4 Ալլահա իլահի օգույուն, օնուն իսմի-
նէ մեզմուր օգույուն. էօլլէրուտ պինիպ
նիւրիւյէնէ նօլ հազըր էտին. օնուն իսմի
Ինճ տըր. վէ օնուն հուզուրունտա շաղ
օլուն։

5 Ալլահ ա՛զէզ մեաքհանընտա՝ էօքսիզ-

լէրին պապասը վէ տուլ գարըլարըն չէրա-
ա՛թճըսը տըր ։

6 Ը.լլահ՝ եալընըզ օլանլարը էվտէ սաքին
էթտիրիր , էսիրլէրի իգնալա չըգարըր . ան-
ճագ ա՛սրլար գօրագլըգտա սաքին օլուրլար ։

7 Նա՛ Ը.լլահ՝ գաւմընըն էօնիւնճէ չըգ-
տրղըն զէման՝ չէօլտէ եիւբիւտիւյիւն զէման՝
Մէլա ,

8 Նէր սալլանտը , Ը.լլահընն հուզուրտան-
տան կէօգլէր սիլէ տամլատը . Ը.լլահընն՝
Իսրայէլ Ը.լլահընըն հուզուրտանտան շու
Ա՛ինա պոխէ ։

9 Նա՛ Ը.լլահ՝ զանի եաղմուր տէօգէր-
սին , վէ միրասըն եօրուլտուգճա՝ սէն օնու
գաւիլէտիրսին ։

10 Այէնին ճէմաա՛թըն օնտա սաքին օլտու.
էյլէյին իւէ ֆագիրլէր իչիւն հազըրլարսըն՝
նա՛ Ը.լլահ ։

11 Ընֆենտիմ սէօզ վէրիր . միւժտէ վէ-
քէն գարըլար չօգ ա՛սքէր տիր ։

12 Ը՛սքէրլէրին փատիշահլարը գաչաճագ-
լար , գաչաճագլար . վէ էվլին խանթունուզ՝
եաղմայը փայլաշաճագ ։

13 Ընյէր աղըլ աթասընտա եախանընըզ տա՝
գանատը կիւմիւշ իւէ վէ ֆիւյլէրի սապը
ալթունն իւէ գափլանմըշ կէօյէրճին կէտի օ-
լաբատունուզ ։

14 Ա՛հիմէյէ գատիր օնտա փատիշահլաք տաղըթտըղընտա , Սեվմնտա դար պէյազ օլտու ։

15 Նասան տաղը Ըլլահընն տաղը տըր • Նասան տաղը թէփէլէր տաղը տըր ։

16 Էյ՜ տաղլար՝ եա՜ թէփէլէր՝ նիջէյէն հասէտ իլէ պադարընըղ • Ըլլահ պու տաղը տուրաղը իչինն արղուլէտի , հէմ Մապպ ծնոտա էպէտէն սաքին օլաճադ տըր ։

17 Ըլլահընն ա՛րապալաքը՝ խքի քէրրէ օն պին՝ պինլէրճէ պինլէր տիր • Ընֆէնտիմ ծնըլարտա՝ Անանոտա կէլէ ա՛զիզլիք իլէ տիր ։

18 Ընիւքսէյէ էլգտընն , էսիրլէյն էսիր էթտին , ատէմլէրտէն՝ հէմ ա՛սըլարտան պիլէ հէտիյէլէր ալտըն , քի Մապպ Ըլլահ օրտոպո սաքին օլա ։

19 Ընֆէնտիմ հէր կիւն միւպարէք օլսուն • պիղէ հիւք սալան օլուր իսէ , խէլասըմըզ Ըլլահ տըր • Ամէն ։

20 Ըլլահըմըզ՝ խէլասլար Ըլլահը տըր • վէ էօլիւմտէն խէլասլար՝ Ընֆէնտիմ Մապպա մախսուս տուր ։

21 Ըմմա Ըլլահ տիւշմէնլէրինին պաշընը՝ սուչլարընտա , կէզէնին սայընըն թէփէսինի է-զէճէք տիր ։

22 Ընֆէնտիմ տէտի քի՝ Օնլարը Նասան-

տան կերթի կէթիրէյիմ. տէնիզին տէրինլիք-
լէրինտէն կերթի կէթիրէյիմ.

23 Ա՛ա քի այաղընն գանա պաթըրըլա. սէ-
նին քէօփէքլէրինին տիլի տուշմէնլէրինտէն
հիսապսինի ալա։

24 Այ՛ Ըլլահ՝ սէնին եիւրիւյիւշլէրինի՛
Ըլլահըմ փատիշահըմընն եիւրիւյիւշլէրինի
Մագտեսետ կէօրտիւլէր։

25 Մուսիգարլար էօնտէն՝ չալղընճըլար
արտտան՝ տէֆ չալան պաքիրէլէր օրթատա
կիթտիլէր։

26 Ա՛էմաա՛թլարտա Ըլլահ՝ եա՛ Խորա-
յէլին փուռնկարընտան օլանլար՝ Իֆէնտիմիզ
պէրէքէթի օգուլսուն։

27 Օրատա քիւչիւք Պենիամին օնլարա
հիւքիւմէթ սիւրէր, Յուդա սէրվէրլէրի՝
օնլարը թաշլար, Զաբուլոն սէրվէրլէրի՝
Նեփթաղիմ սէրվէրլէրի իլէ։

28 Ալէնին գուվվէթինի Ըլլահընն թէրթիպ
էթտի. եա՛ Ըլլահ գուվվէթ կէօսթէր, սէն
քի պիզիմ իչիւն իշրա էյլէտին։

29 Ենրուսաղէմտէ օլան հէյքէլինտէն էօ-
թիւրիւ՝ փատիշահլար սանա հէտիյէլէր կէ-
թիրէճէքլէր։

30 Գամըշլըգ ճանավարընը՝ պուղալար ճէ-
միլ՝ էթինի՝ գավմլէր պուզաղուլարը իլէ ա՛-

զաբլա , քի կիւմիւշ գրթա՛լարը իւէ կէնէպ քէմինէնա էտէլէր • ճէնգ սէվկէն գաւմլէրի փէրիշան էյլէ :

31 Ա՛ընըտան պէյզատէլէր կէլէլէր • Հա-պէշիստան էլլէրինի Ա՛լահա չափուգ ուզա-ատա :

32 Ա՛լահա իլահի օգուլյուն՝ եա՛ հէրկին մէմ-լէքէթլէրի • Ինֆէնտիմ մեզմուր օգուլյուն • Ալէա •

33 Վատիմտէն պէրու օլան կէօգլէրինի կէօգլէրինէ պինմիշ օլանա • իշտէ օ՝ սէմի իւէ պիր գուվվէթլի սեւտա վէրիր :

34 Ա՛լահա գուվվէթ թագրիր էտին • օ-նուն ա՛զաբէրի Իսրայէլէն իւզէրինատ՝ վէ գուվվէթի պուլուդթլարտա տուր :

35 Եա՛ Ա՛լահ՝ ա՛զիզ մահալլէրինատ հէյ-պէթլի սին • գավմընա գուվվէթ վէ գուս-դէթ վէրէն՝ Իսրայէլէն Ա՛լահը տուր • Ա՛լահ միւթէպարիք օլսուն :

ՄԻՆՉՕՄՈՒՐ ԿԹ

Մաւիւտ պաշը էյլուն՝ Ջէլանիմ իւզրէ Դաւիթին Մեծ Ժողովը :

1 Պէնի խէլասա էյլէ՝ եա՛ Ա՛լահ • զէրա սաւլար ճանըմատէք կէլտիլէր :

2 Տուբաղը օլմայան տէրին պաթաղա պաթոտըմ. տէրին տուլարա կիրտիմ, վէ աէլ-լէր պէնի էօրթուիւ :

3 Պէն ֆէրեաստ էմէքտէն եօրուլտում, պօշաղըմ գուրուտու, Ըլլահրմա միւնթա-զիր օլմազ տան կէօզլէրիմ սօլտու :

4 Պէնտէն սէպէպսիզ իքրահ էտէնլէր՝ պաշըմըն սաչընտան չօշալտը. պէնի նահագ եէրէ հէլաք էտէճէք տուշմէնլէրիմ գուվ-վէթլէնտի. գափմատըղըմը օլտում էօտե-տիմ :

5 Ահ՝ Ըլլահ՝ տիվանէլիյիմի սէն տիլիր-սին, վէ սուչլարըմ սէնտէն կիզլի տէյիլ սանը :

6 Ահ՝ ա՛ղէրլէրին Բապպը Յֆէնտիմ՝ սանա միւնթազիր օլանլար պէնիմ իչիւն ու-թանմասըն. եաւ Իսրայէլին Ըլլահը՝ սէնի սա-խայանլար պէնիմ իչիւն խէճիլ տուշմէնին :

7 Օ, իրա խաթրըն իչիւն հազարէթ չէք-տիմ. եիւզիւմիւ հիճապ էօրթուիւ :

8 Վարընտաշլարըմ եատ՝ վէ անամըն օ-ղուլլարընա եապանճը օլտում :

9 Օ, իրա սէնին էվինին ղայրէթի պէնի եէտի. վէ սէնի թահգիր էտէնլէրին հազա-րէթլէրի՝ իւզէրիմէ տուշտուէր :

10 Վէ ճանըմը ուրուճ իլէ աղլաթտը-

զքմ՛ոա՝ պանա հագարէթ օլտու ։

11 Էմ էվապըմը չուլ էթտիյիմոէ՝ օն-լարա մէսէլ օլտում ։

12 Վափուտա օթուրանլար հագըմա աէօյ-լէնիրլէր . վէ միւսքիր իչէնլէրե թիւրքիւ օլտուս ։

13 Ըմմա պէն եա Ռապպ՝ բիզա վագթին-տէ նիյազըմ սանա տրբ . եա Ալլահ ի՛նա-յէթինին չօգլուղու իլէ՝ խէլասընըն կեր-էէքէնիյի իլէ պանա ճէվապ վէր ։

14 Պէնի պալչըգտան գուրթար , քի պաթ-մայըմ. պէնտէն իքրահ էտինլերտէն վէ տէ-բին սուլարտան գուրթուլայըմ ։

15 Պէնի սուլարըն սէլի էօրթմէսին , վէ տէրինլիք պէնի եուրմասըն , վէ գույու՝ իւ-զէրիմէ աղըզընը գափամասըն ։

16 Ե՞ Ռապպ՝ պանա ճէվապ վէր , զիրա ի՛նայէթին էյի տիր . մէրհամէթինին չօգլու-ղունա կէօրէ պանա սագ ։

17 Վ Է գուլունտան եիւզիւնիւ կիզլէմ , զիրա պէնի սըգլէթ պաստը . պանա թէզ ճէվապ վէր ։

18 Ա՛նըրմա եագլաշ , օնու խէլաս էյլէ . տիւշմէնլէրիմ իչիւն պէնի ֆիտա էյլէ ։

19 Պէն հագարէթիմի վէ ա՛յըպըմը վէ ա՛-ըրմը պիլտին . հէփ խաախմլէրիմ սէնին էօ-նիւնտէ տիր ։

20 Հագարէթ՝ եւրէյիմի գըզըսը ; վէ տէրտլի տիր ; վէ ածըլանա պագտըմ՝ ամմա եօգ տուր ; վէ թէսէլլի վէրէնլէրէ՝ ամմա պուլամատըմ ։

21 Իլլա պանա թաա՛մտա էօտ վէրտիլէր ; վէ սուսուզլուղումտա՝ պանա սիրքէ իչիրտիլէր ։

22 Ընլարըն սօֆթասը էօնլէրինտէ քէմէնտ՝ վէ սէլամէթլէր եէրինէ տուզագ օլսուն ։

23 Կէօզլէրի կէօրմէմէք իչիւն գարաբսընլար ; վէ օնլարըն պէլլէրինի տայիմա սարսըթ։

24 Ընլարըն իւզէրինէ խըշմընը տէօք • վէ զազապընըն չիտտէթի օնլարա եէթիչին ։

25 Ընլարըն մէաքեանը վէրան օլսուն • չատրըլարընտա սաքին օլան օլմասըն ։

26 Օիրա սէնին վուրտուղունու գօվալատըլար ; վէ եարալատըղըն քիմսէնին տէրտինի նապլ էտէրլէր ։

27 Նարամազլըգլարը իւզէրինէ եարամազլըգ գօյաճագսըն ; վէ սատագաթընա կիրմէյէճէքլէր ։

28 Էայաթ տէֆթէրինտէն մահվ օլաճագլար • վէ սատրգլար իլէ եաղըլմայաճագլար ։

29 Պէն իսէ ֆագիր վէ տէրտլի իմ • խէլասըն եա՛ Ըլահ՝ պէնի գօրուսուն ։

30 Ընկերն իմմինէ իւնի իւն համա էտէ-
յիմ. վէ թէշէէքքիւր իւէ օնա թա՛զիմ է-
տէյիմ .

31 վ է պո՝ Իապպա պուդինուզուս թըր-
նագըը սըզըր պուղաբընտան մագպուս օլուր :

32 Ընէաց կէօնիւլիւլէր կէօրիւպ շաշա-
նաճագըար . էյ Ընկերը ասյանըմ՝ սիզին
եիւրէյինիզ տախի եաշայաճագ :

33 Օխրա Իապպ ֆագիրի խշխոր , վէ
պաղանմըշլաբընը թաՀգիր էթմէզ :

34 Կէօգըէր վէ եէր՝ տէնիզէր Հէմ օնլար-
տա Հէփ թէփրէնէնէր՝ օնա համա էտէէր :

35 Օխրա Ընկեր Աիօնու գուրթարաճագ ,
վէ Յուդանըն շէհրլէրինի պինա էտէճէք
տիր . վէ օրատա սագին օլուպ՝ օնու միրաս
էտէճէքէր :

36 վ է օնուն գուրկաբընըն զիւրրիյէթի օ-
նու թէմիզէք էտէճէք . վէ օնուն իսմինի սէ-
վէնէր՝ օնտա սագին օլաճագ :

ՄԻՆՉՄՈՒՐ

Մուսիգար պաշը էչէն Իուդիթին Մելոտրա , եաճիկաց
էչէն :

1 Ն՞ Ընկեր պէնի գուրթարմադը՝ եամ
Իապպ եարատմըմա թէզ եէթէչ :

2 Ձանրմը արայանլար ուԹանըպ՝ խէշիլ տուշէՁէքլէր • քէմլիլիմի իսԹէյէնլէր կէ-րիյէ տէօնիւպ՝ ըէզիլ օլաՃագլար ։

3 Ըայ հայ տէյէնլէր՝ ա՛յըպլարընըն աէ-պէլինտէն տէօնէՁէքլէր ։

4 Ելէնի հէփ արայանլար՝ սէնտէն մէսրուր ու շադ օլաՃագլար • վէ սէնին խէլասընը սեվինլէր՝ տայիմա տէսինլէր • Ըլլահ մու-ա՛ղզամ օլսուն ։

5 Պէն իսԷ ֆագիր վէ հօխսուլում • հաՀ Ըլլահ պանա Թէզ եէԹիշ • եարտըմՃըմ վէ գուրԹարըՃըմ սէն սին , եաՀ Ըապպ՝ կէՃիքմէ ։

ՄԱՂՄՈՍ ՀԸ

1 ՆաՀ Ըապպ՝ սանա կիւվէնտիմ , էպէ-տէն ուԹանմայըմ ։

2 ԸատադաԹըն իլէ պէնի գուրԹարաՃագ սըն , վէ պէնի ազատ էտէՁէքսին • գուլա-ղընը պանա մէյլ էԹ , վէ պէնի խէլասս էյլէ ։

3 Պանա՝ տայիմա վաբմագ իչիւն սըղը-նաՃագ դայա օլ • պէնի գուրԹարմադա էմը վէբտին • ղիրա գայամ վէ հիսարըմ սէն սին ։

4 Նա՛ Ըլլահըմ՝ պէնի ֆասըղընն էլինտէն՝ նահագ վէ զալիմ քիմսէնին փէնչէսինտէն գուրԹար ։

5 Օ՛իրա իւմիտիմ սէն ալն . եա՛ Նաֆէնտիմ Աստպ՝ կէնձլիյիմէն պէրու ի՛թիմասըմ սըն ։

6 Ինա քահմինէն պէրու՝ սէնսէ իմթիհանամ պուլտուս , պէնի անասընն գաքնըճատան չըգարան սէն ալն . մէտհիմ տայիմա սանսա տըր ։

7 Ձօգլարա ա՛ճայիպ չէյ կիսի օլտուս . ամմա սէն գուվվէթլի փէնահատհըմ սըն ։

8 Ըղզամ սէնին մէտհինուն՝ պիւթիւն կիւն սէնին իհթիյամընտան տօլաճագ ։

9 Իմթիսալըգ զէմանընտա պէնի պրագ-մայաճագ սըն . գուվվէթիմ էքսիլինճէ , պէնի թէրք էթմէյէճէք սէն ։

10 Օ՛իրա տիւշմէնլէրիմ հագգըմա սէօյ-լէտիլէր , վէ ճանըմ իչիւն կէօզէտէնլէր պիրլիգտէ մէշվէրէթ էտիպ՝

11 Տէտիլէր քի՝ Ա՛լլահ օնու թէրք էթտի . գօվալայըպ օնու թուրթուն . զիրա գուրթան հօգ տուր ։

12 Ինՙ Ա՛լլահ պէնտէն ուզագլանմա . եա՛ Ա՛լլահըմ՝ եաքտընմըմա թէզ կէթիլ ։

13 Ո՞անընմըն խասխիլէրի ուէթանընպ՝ թեկէֆ օլանճագլար . քէմիկիյիմի ապայանըպ՝ հապա-քէթ վէ ըէգալէթ իլէ գափլանանճագլար ։

14 Ըմմա պէնե տայիմա իւմիտ էտէճէկիմ .

վէ սէնին ճիւմլէ համարնա զամմ էտէճէ-
յիմ ։

15 Ըղըմ սատուգաթընը՝ սիւթիւն կիւն
խէլասընը նագլ էտէճէք ։ զիրա օնլարը սայ-
մազա գատըր տէյիլ իմ ։

16 Ինճենտիմ Բապպըն գուվվէթլէրի իլէ
եէրիւյէճէյիմ ։ սէնին՝ եալնըզլ սէնին սա-
տուգաթընը զիքր էտէճէյիմ ։

17 Այ՛ Ալլահ՝ պանա կէնճլիյիմտէն պէ-
րու թա՛լիմ էթտին ։ վէ չիմտիյէտէք սէնին
ա՛ճայրըլ իշլէրինի խապէր էտէրիմ ։

18 Վէ իհթիարլըղա վէ փիրլեյէտէք սա-
խի պէնի պրատմայաճագըն եա՛ Ալլահ՝ թա
պէն սէնին գօլուննու պոնդան սօնկրասի
տէվրէ՛ սէնին գուտրէթինի ճիւմլէ կէլէճէք
օղանա խապէր էտինճէյէտէք ։

19 Սատուգաթըն տախի եա՛ Ալլահ եիւք-
սէյէտէք եէթիշիր ։ սէն քի ա՛զամէթլէր էյ-
լէտին ։ եա՛ Ալլահ՝ սէնին կիւպի քի՛մ վար ։

20 Սէն քի պանա չօգ վէ աղըր սըզլէթլէր
կէօսթէրտին ։ տէօնիւլ պէնի տիրիլտէճէք
սին ։ վէ պէնի եէրին տէրինլիքլէրինտէն կէ-
րի կէթիրէճէք սին ։

21 Ը՛զամէթիմի չօղալտաճագ սըն ։ վէ տէօ-
նիւլ՝ պանա թէսէլլի վէրէճէք սին ։

22 Պէն տախի սէնի սանդուղ չալըշտըը

իլե կեղչէքլիկին էկե՝ սեւոհ էտէճէկիմ եամ Ըլլահրմ. սանա թանպուր իլե մէզմուր օ-գուչյաճաղըմ՝ եա Իսրայէլին Ը՝զիզի ։

23 Ոանա մէզմուր օգուստուղումուա , տուե-տագլարըմ վէ խէլաս էթտիկին ճանըմ ալե-գըշ էտէճէկ տիր ։

24 Տիլեմ տախի պիւթիւն կիւն՝ սէնին սա-տագաթընըր սէօյլէյէճէկ. զերա պէնիմ քէմ-լիկիմի արայանլար ուխանտըլար , զերա խէ-ճիլ տիւշտիւլէր ։

ՄԻՆՉՈՒՐԻՐ ՀՐ

Սողոմոն էլէն ։

1 Եա՝ Ըլլահ շէրաա՛թլարընը փատիշա-հա՝ վէ սատագաթընը փատիշահրն օղլունա վէր ։

2 Այնին գավմրնը սատագաթ իլէ՝ վէ ֆուգարանը շէրաա՛թ իլէ մուհաքէմ էտէ ։

3 Տաղլար գավմա սէլամէթ կէթիրէլէր , պայրըլար տախի սատագաթ իլէ ։

4 Գավմրն ֆուգարասընըն շէրաա՛թընը կէօրէ , եոխսուլ օղուլլարընը գուրթարա , վէ գալբմը էզէ ։

5 Ակիւնէշ տուրտուգճա վէ այ գալորգ-

ձա՝ տէվըլէր տէվրինձէ՝ սէնտէն գօրգալար ։

6 Պիչիլմիշ օթ խուզերինէ եաղմուր կիպի՝ եէրէ տէօքիւլէն պօլ եաղմուր կիպի էնե ։

7 Ընուն կիւնլէրինտէ սատըգ օլան չի-չէքէլէնէ . վէ թա այ գալմայանատէք՝ սէլա-մէթ ղանիմէթի օլա ։

8 Վ ը տէնիզտէն տէնիզէ՝ վէ ըրմազտան թա եէրին ուճվարընատէք հիւքիւմէթ սիւրէ ։

9 Ղէօլիւն սաքինլէրի օնուն հուզուրունա տիզ չէօքէլէր . վէ տիւշմէնլէրի թօփ-րագ եալայալար ։

10 Ֆարսխին վէ աստալարըն փատիշահ-լըը փէշքէշ կէթիրէլէր . Շ աբանըն վէ Պա-բանըն փատիշահլարը հէտիյէ սունալար ։

11 Էմ ճիւմլէ փատիշահլար օնա սէճտէ գըլալար . հէփ թայիֆէլէր օնա գուլլուգ էտէլէր ։

12 Ո՛վ իրա ֆէրեաստ էտէն եօխսուլու վէ ֆագիրի՝ վէ եարտըմճըսը օլմայանը գուր-թարաճագ տըր ։

13 Ֆագիրի վէ եօխսուլու ամըյաճագ , հէմ եօխսուլլարըն ճանլարընը խէլասա էտէ-ճէք ։

14 Ընլարըն ճանընը նահագլըգտան վէ գուվվանան գուրթարաճագ . վէ ընլարըն գա-նը՝ նազարընտա գըյմէթլի օլաճագ ։

15 Վ՚է եաշայա , վէ օնա Շ՚ապա ալթուա նունտան վէրէ , հէմ օնուն իչուն տայիմա տուա՝ գըլա • օնա հէր կիւն պէրկէթ օ գուչա :

16 Կէրեկ տաղլարըն պաշընտա պուղտայ պօլուղու օլաճագ , մահսուլու Կրանման կիպի տալղալանաճագ • վէ չէհրտէն օլանլար եէրին չիմէնի կիպի չեկէթլէնէճէքլէր :

17 Օնուն իսմի էպէտի օլա • օնուն իսմի կիւնէշ տուրտուգճա իշթիհաթ պուլա • վէ հէմ թայիֆէլէր օնուն իլէ միւսապաէթլէնեէլէր • օնա՝ Կիճ մութլու տէյէլէր :

18 Իսրայէլին Ալլահը Կապպ Ալլահ միւթէապրիք օլսուն • ա՚ճայըպլէր գըլան եալղանըգ օ տուր •

19 Հէմ օնուն ճէնիլ իսմի էպէտին միւթէապրիք օլսուն , վէ ճիւմլէ եէր օնուն ճէլայինտէն տօլսուն • Կմին վէ ամին :

20 Եանսէ օղլու Դաւիթին տուամլարը թէքմիլ օլտու :

ՄԻՆՉԱՒԻՐ ՀԻ

Եսափքն Մէզմուրու :

1 Ով՚ահգիգան Ալլահ Իսրայէլ՝ խա՚նէ ճաք եիւրէքլիլէրէ էյի տիր :

2 Պէն խէ՝ ազ գաւլտը այագլարըմ էլքէ-
լէյօր իտի • սիր շէյ գալմատը թասպանլա-
րըմ գայայօր իտի ։

3 Օղիրա քէսիրլէրի դըզգանտըմ • ֆա-
սըգլարըն սէլամէթինի կէօրիւրիւմ ։

4 Ղիւն քի ծնլարըն էօլիւմիւնտէ էլէ-
յէթլէրի եօզ տուր • Հէմ վիւճհատլէրի սե-
պիզ տիր ։

5 Օնլար աստմլէրին միննէթինտէ տէյլը-
լէր տիր • վէ ինսանլար իլէ վուրուլմազ-
լար ։

6 Օնուն իշհուն օնլարըն պօյնունու մաղ-
բուրլուգ գուշատըր • օնլարը զուլմ էտմատը
դափլար ։

7 Հէօզլէրի՝ սէմիզլիքտէն տիշլարը տղըս-
տը • դալպին տիւշհունէպիլտիյինի աշտրլար ։

8 Ա՛էզազ էտիպ՝ քէմլիք իլէ զուլմ սէյ-
լէթլէր • մաղրուրանէ սէօյլէրլէր ։

9 Ա՛ղզլարընը կէօյէ գօրլար • վէ տիլլէրի
եէրտէ կէզնիր ։

10 Օնուն իշհուն գամմընը պուրայա տէկն-
տէրէճէք • վէ օնլարա տօղրուն տուղար պէ-
զհէնճէքլէր ։

11 Վ՚է տէտիլէր • Ա՛ղասՀ նի՞ճէ պիլմը •
վէ ֆհատա՛ղատէ պիլիկի վա՞ր մը ։

12 Ի՛շթէ պուռնլար ֆատըգլար տիր • վէ

տայիմա թահաթաա օլուպ՝ մէթանէթ էտի-
նիլէր ։
13 Հագգան պէն եհուդէյիմի նաֆիլէյէ
փաքլէտիմ , վէ էլլէթիմի սուչսուզլուգ իլէ
եայգատըմ.
14 Վ է պիւթիւն կիւն վուրուլտում , վէ
հէր սապահ թէքտիր օլունտում ։
15 Լ՚յէր պուննուն կիսի սէօյլէյիմ ատէ-
իտիմ , իչլէթ սէնին օղուլլարընըն սիլսիլէսի-
նէ խային օլուրուտում ։
16 Վ է պուննու անկլամադա տիւչիւնտիւ-
յիւմտէ , պանա միւշքիւլ կէօրիւնտիւ ։
17 Թահ պէն Ե՚լլահըն Պագտէսէնինէ կի-
զիպ՝ օնլարըն ագիպէթինի անկլայընճայատէք ։
18 Թահգիգան օնլարը գայիպագ եէրլէրէ
գօրտուն ։ օնլարը խարապաթա եըգտըն ։
19 Պիր անտէ՝ նբ՚ճէ խարապ օլտուլար ։
հիյապէթլէրտէն թէլէֆ օլուպ տիւքէնտի-
լէր ։
20 Լ՚յանմըշըն տիւշիւ կիսի եահ՝ Ե՚ֆէն-
տիմ՝ օնլարըն խայալինի խըշմ իլէ թահգիգ
էտէճէքսին ։
21 Օ՚իթա եհուդէյիմ ածը տըր , վէ պէօպ-
քէքլէրիմ սանճըլանըր ։
22 Հէմ պէն ահմագ օլուպ՝ պիլմէմ ։ սէ-
նին բ՚նահնատէ հայվանլար էյպէ խոմ ։

23 Իմ ամն պէն տայիմա սէնին իլէ իմ • սազ էլիմէ հափըշըրն :
24 Պէնի նասիհաթըն իլէ գուլաղուզայա-ճագըրն , անտէն սօնկրա պէնի ի'զլէթէ ա-լաճագըրն :
25 Կէօքլէրտէ քիմի՞մ վար • հէրտէ տախի՝ սէնտէն ղայրիյի իսթէմէտիմ :
26 Քէնիմ հէմ եիւրէյիմ տիւքէնտէ • եիւրէյիմին գուվվէթի վէ հիսէմ էպէտէն Ալլահ տըր :
27 Օխրա իլթէ սէնտէն իրագ օլանլար՝ հէլալ օլուրլար • սէնտէն ասփըղ հէր զինա էտէնի հէլալ էթտին :
28 Ամմա պէն՝ Ալլահա եագըլամագ հագ-գըմա էյի տիր • իւմիտիմի Նֆէնտիմ Րասա-պա գօտուր , քի սէնին ճիւմլէ իշլէրինի նագլ էտէյիմ :

ՄԻՆՉԱՐԻՐ ՀԴ

Ըսափըն չի'օխ :

1 Ա՜խ Ալլահ՝ նի՞չիւն պիլքիւլլէյ թէտա էթտին , վէ քէնտի մէրա'նըն սիւրիւլէրինէ զաղապըն տիւթէր :
2 Փատիմտէն էտինտիյին ճէմաա'թընը՝ ֆիտա էթտիյին միրասընըն ա'սասընը՝ ՀՕԼ

սաքին օլտուղուն Աիօն տաղընը խաթըընա կէթիր ։

3 Տայիմ խարտապաթա՝ տիւշմէնին Ա՛ազատէսէտե հէվ եաթամազըղընա այագլարընը գալարը ։

4 Խասիմէրին՝ սէնին ՃէմաաՀընը իչինտէ պաղըրըլար · նիշան տէյիւ քէնտի նիշանլարընը գօտուլար ։

5 Ալըգ աղաճլարտա եիւքսէյէ պալթալար սալան կիպի պիլինիր ։

6 Վ՚է շիմտի օնըար օնուն օյմա իշլէրինէ պալթալար վէ չէքինճէր իլէ պիրլիքտէ փա-բէլէրլէր ։

7 Ա՛ագտէսէնի աթէշէ վուրտուլար · խա-մինին մէսքեանընը եէրե պէրապէր պօզտուլար ։

8 Ի՛ւրէքլէրինտե տէտիլէր քի՝ Օնըարը պիրտէն խարապ էտէլիմ · օնըար տիյարտա Ա՛լլահընն հէվ ՃէմաաԹ եէրլէրինի եադտը-լար ։

9 Ը՛լաՒԹլէրիմիզի կէօրմէզիզ · արթըգ փէյղամպէր եօգ տուր · վէ եանըմըզտա քիմսէ եօգ քի՝ պո՛ նիչէյտէտքը օլաճաղընը պիլէ ։

10 Ա՛նիչէյճէտքը՝ եա՛ Ա՛լլահ խաաիմ օլթէմ էտէ , վէ տիւշմէն սէնին խամինի պիլքիւլ-հյէ թահգիր էտէ ։

11 Նիճեւն էլինի՝ եանի սաղ էլինի կէբի չէքէրսին • գօյնունուն իչինտէն ըզփորըզ թէկլէֆ էյլէ ։

12 Ամմա Ըլլահ գատիմտէն փատիշահըմ տըր • եէրին օրթասընտա խէլասլար իշլէր ։

13 Անէն գուվվէթին իլէ տէնիզի եարտըն • առալար իւզէրինտէ ամմէլիէրին պաշլարընը գըրտըն ։

14 Անէն Իպրահանըն պաշլարընը էզտին • ծնու չէօլ էհալիսինէ թաա՛մ իշիւն վէրտին ։

15 Անէն փունկար վէ ըրմագ եարտըն • սէն տայիմ ագան ըրմագլար գուրութտուն ։

16 Կիւն սէնին տիր , կէճէ տախի սէնին տիր • ըյզզը վէ կիւնէշի սէն Հազըրլատըն ։

17 Նէրին ճիւմլէ սինօրլարընը սէն գուրտտուն • եաղը վէ գըյզ սէն թէրթիպ էթտին ։

18 Պունու զիքր էյլէ քի՝ տիւշմէն Իսպաստա սիթէմ էյլէտի , հէմ տիվանէ խալգ՝ սէնին իամինի թահգիր էյլէտի ։

19 Անէին գուսմրունուն ճանընը ճանաժգաստ թէսլիմ էթմէ • սէնին ֆագիրլէրինին ճէմաատ՝ընը պիլգիւլլէյէ ունուրմա ։

20 Ը՝ՀՆատա նազար գըլ • զիրա եէրին գատանլըգ եէրլէրի՝ զուլմ մէքեանլարը իլէ տոլու տուր ։

21 Ը՝ազում՝ ուրթանմըշ տէօնմէսին • ֆատ

գիր իւր ետուր ի ձեռն իմում եւ շինեցի զտաճարս սրբութեան ։

22 Դարձ եւ Աստուած, առաւելութիւն սիւնոյ տաճարին յառաջինն եղիցի ։ Եւ ի տաճարին Տեառն եղիցի կիւն օրհնութեան եւ ի բերանոյ իմոյ զիւր ։

23 Խոսեաց Տէրն ընդ իս ասելով ։ Ձեռք տաճարիս զորոբաբելի ։ Եւ ձեռք նորա գործեսցեն զնա ։ Եւ գիտասցես եթէ զիս առաքեաց տէր ի ձեզ ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ

Ընթացեալ իւրում՝ մատեցաւ պատգամ իւրեան Սափրն իւրով Մէզմուրու ։

1 Եւ ես համեմատեցի՝ եւ Աստուած ։ Համեմատեցի՝ եւ չիւն քո սենեկին իսմին եւագրեան տրոց ։ պոռնոս ա՝ձայնպատրոն նագլ էտեր ։

2 Ա՝ուա՝յին վագրի ալտրղամուս՝ պէն տօղրու չերաա՝թ կէօրէչէյիմ ։

3 Նէր վէ օնուն ճիւմլէ սագինէլերի չէօզելուիս ։ օնուն տիրէքլէրինի պէն թարթտրմ ։ Ասել ։

4 Մաղրուրլարա՝ Մ՝ազրուրլուգ էթմէն, վէ ֆասըգլարա՝ Պուչնուգ գալտրմաճ սեզամիմ ։

5 Պուչնուգունուգուս եիւքսէյէ գալտրըգ՝ մաղրուր պօյուն իլէ սեօյլէմէն ։

6 Որպէս եհուճէլմէք կիւնտօղուսունտան վէ կիւնպաթըրընտան տէյիլ՝ հէմ չէօլտէն տէյիլ տիր ։

7 Իւլա Հաքիմ Ըլլահ տըր ։ պիրինի ալ-չագլատըր , վէ պիրինի եհուճէլտիր ։

8 Ղիւն քի Իապալըն էլինտէ քեասէ վար , վէ չարապալը քէօփիւրիւյօր ։ տօլու պահար տըր , վէ օնտան տէօքէր ։ էլպէթթէ եէրին ճիւմլէ ֆասըգլարը օնուն թօրթօւսուն նու սիւզիւպ իչէճքլէր ։

9 Պէն իսէ էպէտէն իլան էտիպ՝ Յակոբուն Ըլլահընա մէզմուր օգուլյաճաղըմ ։

10 Էմ ֆասըգլարըն հէմ պուլյնուզլարընր գըրաճաղըմ ։ սատըղըն պուլյնուզլարը եհուճէլէճէք տիր ։

ՄԻՆՕՄՈՒՄ ՀՈՎ

Նէկինօթ իւղրէ՝ մուսիգաթ պաշը իչիւն Նասափըն իլահի Մէզմուրու ։

1 Ըլլահ Յուդատա մա՛լում տուր ։ իսմի Իսրայէլտէ ա՛զիմ տիր ։

2 Վէ օնուն խայմէսի Սաղէմտէ տիր , վէ մէաքանը Սիօնտա տըր ։

3 Նայ օգլարընը՝ գալգանը վէ գըլըճը վէ ճէնկի օրատա գըրտը ։ Սէլա ։

4 Այն չնքնար տապալարընտան ճեւիլ ուշ-
չան սրն :

5 Ա՛էսուր եիւրեքլիլեր եաղմալանաղը ,
ոչխդուլարընը ուչուտուլար . վե գուվվեթ
տահիպլերին հիշ պիրիսի էլլերինի պուլամա-
ղը :

6 Այնին թաղլրինտեն՝ էյ Յակոբուն Ա-
լահը՝ էմ ապսպա էմ աթ ոչխդուչա տալ-
մըլար :

7 Այն՝ սեն հիչպեթլի սին . վե ղազաղը-
նըն վագթընտա՝ սենին հուզուրունտա քիմ
տուրա պիլիր :

8 Կէօքլերտեն շերաա՛թ իչնթահրտին .
եեր գօրգտու , վե սիւքիւթ էթտի ,

9 Ալլահ եերին ճիւմլե մազլումլարընը
խելաս էթմեք իչին՝ շերաա՛թե գալգտըղը
գէտան . Ակլա :

10 Թահգիգան ատեմին խըշմը սենի մետ
էտէճեք , վե խըշմըն պագիսինի գուշանա-
ճագ սրն :

11 Ալատյըն , վե Ալլահընըզ Լապպա էտա
էտին . օնուն էթրաֆընտա ճիւմլե օլանլար՝
Հիչպեթլուչե հէտիչելեր կէթիրմինլեր :

12 Օ՝ պէչլերին բուհունու գըրաճագ . օ՝
եերին փատիշահլարընա հիչպեթլի տիր :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ

Խրիստոս խաչն՝ մուսիկար պաշք էչին Նասիրն Մեզմուրու։

1 Ասիմ Ալլահա տըր, վէ փէրեաստ էտէրիմ. սէսիմ Ալլահա տըր, վէ պէնի իշիտէճէք։

2 Սըգլէթիմ կիւնիւնտէ Նֆէնտիմի ատատրմ. էլիմ կէճէտե ուզատըլմըշ իտի, վէ կէվշէմէտի. ճանըմ թէսէլլի օլմագ խաթէմէտի։

3 Ալլահը զէքր էտիպ՝ իզթիրապէ տիւշտիւմ. թէֆէքքիւր էտիպ՝ բուհօւմ պայըլտը. Ամէն։

4 Կէօզլէրիմի ույանըգ թուրթուն. հաթաքէթէ կէլտիմ, վէ սէօյլէյէմէմ։

5 Գատիմ կիւնլէրի՝ էգէլլի Ալլահը տիւշիւնտիւմ։

6 Կէճէտե թէսպիհիմի խաթրըմա կէթիրիմ, գալպիմտե թէֆէքքիւր էտէրիմ, վէ քուհում սիւալ էտէր.

7 Նֆէնտիմ էպէտլէրճէ բէտտ էտիպ՝ աթրըգ պիր տահա բաղի օլմազմը։

8 Նայէթի պիլքիւլլէյէ տիւքէնիպ՝ տէվլետէն աէմլէ սէօզիւ քէսիլմէ մի։

9 Ալլահ չէֆագաթը ուննուրտուճումա.

մերհամբերինի ղազապ իլէ գափատը՞ մը ։ Ակլա ։

10 Իմոի տէտիմ ։ Պու՝ խասթալըղըմ տրը ։ Թաս՝լանըն սաղ էլինին էլխէյն թէպտիլլէք տիր ։

11 Բապպըն ա՝մէլլէրինի զիքր էտէրիմ ։ զիքրա սէնին գաոիմտէն մի՝ւճիզաթլէրինի խաթըրմտա սագլարըմ ։

12 Վ՚է ճիւմլէ իշլինի թէֆէքքիւր էտէ՚ըիմ ՝ վէ ա՝մէլլէրին իչիւն տիւշինիւրիւմ ։

13 Ակնին եօլուն եա՛ Ըլլահ՝ ա՝զիզլիքտէ տիր ։ Ըլլահ կիւպի ա՝զիմ Ըլլահ քիմ տիր ։

14 Մ՚ւճիզաթ էտէն Ըլլահ սէն սին ։ գուվվէթինի գավմէրտե պիլտիրտին ։

15 Գավմըն Յակոբ վէ Յովսէփ օղուլլա՚ըրնը գօլուն իլէ խէլաս էթտին ։ Ակլա ։

16 Ասուլար սէնի կէօրտիւէր եա՛ Ըլլահ ՝ սուլար սէնի կէօրիւպ տիթրէտիլէր ։ Էնկինլէր պիլէ սարսըլտըլար ։

17 ՊուլուԹլար սուլար տէօքտիւէր ՝ կէօքլէր սէս վէրտիլէր ։ Հէյ՝ օգլարըն եիւ՚ըիւրլէր ։

18 Ակնին կիւրիւլթիւնիւն սէսի գասրդաս՚ա իտի ։ շիմշէքլէր տիւնեայը այտընլատ՚տը ։ հէր սարսըլտա տիթրէտի ։

19 Եօլուն տէնիզտէ՝ վէ թարիգլէրին չօգ սուլարտա իտի ։ վէ իղլէրին պիլինմէզ իտի ։

20 Գաւմբնը Մովսէս վէ Ըհարոնուն էլի իւէ սիւրիւ կիսլի գուլաղուզլատըն ։

ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ ՀԸ

Ըսոփքն չէ՛րէ ։

1 Եա գաւմբմ՝ թէվրաթըմա գուլաղ վուր • գուլագլարընըզը աղզըմըն սէօզլէրինէ մէյլ էտին ։

2 Ըղզըմը թէմիլ իւէ աչաճաղըմ • գաւիմ զէման թէմիզլէրի նուէթզ էտէճէյիմ ,

3 Օնլարը քի իչիթտուք , վէ պիլտուք , վէ պապալարըմըզ պիզէ նագլ էթտիլէր ։

4 Օնլարըն օղուլլարընատան կիզլէմէյիպ՝ ասնկրաքի սիւսիլէյէ Իսպզըն մէտհինի վէ գուվվէթինի վէ էթտիյի մուճիզաթլարը նագլ էտէճէյիմ ։

5 Զիւն քի Յակոբտա շէհատէթ սապղէթ էթտի , վէ Իսրայէլտէ նոմօս գօտուս , ծաւ քի պապալարըմըզա՝ օղուլլարընա պիլտիրմէյէ էմր էթտի ։

6 Ը՛ն օյլէ քի ասնկրաքի սիւսիլէ՝ ասղաճաղ էվլատլար ծնլտըր պիլէճէր , վէ գալգըպ քէնոսի օղուլլարընա նագլ էտէճէր ։

7 Վէ իւմիտլէրինի Ըլլահա գօյուպ՝ Ըլ-

լահրն իշխերինի ունուեթմայալար • իւլա օնուն էմիլէրինի թուեթալար ։

8 Վ է պապալարը կիպի ազդըն վէ ա՛սը ահլըլէ՝ եւբէ յինի տօղրուլթմամըշ վէ բուշտու Ըլլահրն ի՛նտինտէ էմին օլմամըշ ահլաէլէ օլմայալար ։

9 Ընփրեմ՝ օղուլլարը ահլահլանմըշ քէմանքէշլէր իքէն՝ ճէնք կիւնիւնտէ կէրիյէ տէօնահլէր ։

10 Ըլլահրն ա՛հտրնը սագլամատըլար • վէ թէվռաթընճա եւբրիւմէյէ իմթինա՝ էթտիլէր ։

11 Վ է օնուն ամէլլէրինի՝ վէ օնլարա կէօնքէրտիյի միւճիզաթլարընը ունուեթտուլար ։

12 Պապալարընըն էօնիւնտէ՝ Ընսրը տիյարընտա Յօան սահրասընտա մի՛ւճիզաթ էյլէտի ։

13 Տէնիզլի եարըպ՝ օնլարը կէչիրտի • վէ տուլարը եըղըն կիպի տուրտուրտու ։

14 Վ է օնլարը կիւնտիւզիւն պուլութ իլէ՝ վէ պիւթիւն կէճէ ահէշ այտընլըղը իլէ գուշլարզլատը ։

15 Ձէօլտէ գայալար եարտը ՝ վէ օնլարա պէօյիք էնկինտէն կիպի իչէրտի ։

16 Վ է գայատան սէլլէր չըգարտը ՝ վէ տուլարը ըրմաղլար կիպի էնտիքտի ։

17 Ըմմա օնլար թէքրար՝ եինէ օնա կիւ-
նահ էթտիլէր . Քնաա՛լայը չէօլտե տապրլը-
տըլար :
18 Վ Է Ճանլարը իչիւն Թաա՛մ տիլէմէք ի-
լէ , եիւրէքլէրինտե Ըլլահը սընատըլար :
19 Վ Է Ըլլահա գարշը սէօյլէյիպ տէտի-
լէր քի՝ Ըլլահ չէօլտե սօֆրա գուրմաղա գա-
տիր մի .
20 Իշթե գայալը վուրտու , վէ սուլար
եիւրիւյիւպ՝ սէլլէր ճէօշտիւ . էքմէք տախի
վէրէ պիլի՞ր մի , գավմը իչիւն էթ Թէտա-
րիք էտի՞ր մի :
21 Պունունն իչիւն Թապպ իշիտիպ տապրլը-
տը , վէ Յակոբտա աԹէշ ԹուԹուշտու .
Հէմ տախի Իսրայէլին իւզէրինէ զաղապ
չըգտը .
22 Չիւն քի Ըլլահա ինանմատըլար . վէ
օնուն խէլասընա ի՛Թիմատ էթմէտիլէր ,
23 Ո խսէ եօգարըտա պուլուԹլարա էմր
էթտի , վէ կէօքլէրին գափուլարընը աչտը .
24 Վ Է օնլարըն իւզէրինէ՝ եէյէճէք մանա-
նա եապտըրտը . վէ օնլարա կէօքլէր պուղ-
տայը վէրտի :
25 Ըտեմ պէյլէր էքմէյի եէտի . օնլա-
քա՝ տօյուսնճայատեք զախիրէ կէօնտէրտի :
26 Կէօքլէրտաէ կիւնտօղուսու եէլի գալ-

տըբտը, վէ գուվվէթի իւէ լօտօս կէթիրտի։
27 Վ֊է իւզէրլէրինէ թօփրտգ կիսի էթ՝ վէ տէնիզ գումու կիսի գանատը գուշ
հաղտըրտը.
28 Վ֊է օնլարըն օթտուլարը իչինէ՝ չատըրլարընըն էթրաֆընա տիւշիւրտիւ։
29 Վ֊է ահէլէր, վէ ղայէթ իւէ տօյատուլար. վէ օնլարա իչթահ էթտիքլէրինի վէրտի։
30 Իչթահլարը կէչմէզտէն, թատ՛մ տուհա աղըլարընտա իքէն,
31 Օնլարըն իւզէրինէ Ա֊լլահ֊ընը ղազապը թուխտուշտու, վէ օնլարըն սէմիզլէրինտէն գաթը էթտի, վէ Իսրայէլին սէյքինլէրինի կըգտը։
32 Պու ճիւմլէ իւէ եինէ կիւնահ էտիպ՝ մի՛ճիզաթլարընա ինանմատըլար։
33 Վ֊է օնլարըն կիւնէլէրինի պաթըլըգտա՝ վէ կըլարընը գօրգուտա տիւքէթտի։
34 Օնլարը էօլտիւրտիւլիւ զէմանն՝ օնու պրաթլար իտի, վէ տէօնիւտ էրքէն Ա֊լլահա վարըլար իտի։
35 Վ֊է օնլարըն գայատը Ա֊լլահ՝ վէ ֆիքտա էտիճիտի Ա֊լլահ թատ՛լա օլտուգտանտա խաթըրլարընա կէթիրիլէր իտի։
36 Ամմա օնա՝ աղըլարը իւէ ալտատանէ

էառէլէէր իսի , վէ տիւլէրի իլէ օնա եալան
աէօյլէրլէր իսի ։
37 Էմ հիւբէլէրի օնուն ի՝նտինտէ տօզ-
քու տէյիլ իսի , վէ ա՝հտընտա էմին տէ-
յիլլէր իսի ։
38 Լաքին մէրհամէթլու օլմագ իլէ՝ նա-
քամազլըգլարընը ա՝ֆվ էթտի , վէ օնլարը
հէլաք էթմէտի . հէմ չօգ տէֆա՝ ղազապլընը
տէօնտէրիպ՝ հէմ խըշմընը թուվթուշտուր-
մատը ։
39 Վ՚է խաթըրնա կէթիրտի քի՝ օնլար թէն
տիր , պիր նէֆէս քի՝ կէչիպ կէրի տէօնմէզ ։
40 Փա՜չ տէֆա՝ օնու չէօլտե տարըլթը-
լար , պէհաթանտա օնու էօվքելէնտիրտիլէր ։
41 Վ՚է տէօնտիւպ Ա՚լլահը սընատըլար , վէ
Խըթայէլէն Ա՚զիզինէ հուտուտա գօտուլար ։
42 Օնուն էլինի՝ օնլարը տիւշմէնտէն փի-
տա էթտիյի կիւնիւ զիքը էթմէտիլէր ,
43 Գի Ա՚ըրըտա ա՝լամէթլէրինի՝ վէ Ա՚օ-
ան ատհրատընտա մի՝ճիզլարընը էյլէտի .
44 Վ՚է օնլարըն ըրմագլարընը վէ ագան
սուլարընը իչիլմէզ գանա տէօնտէրտի ։
45 Օնլարըն իզլերինէ տիւրլիւ տիւրլիւ
պէօճէք կէօնտէրտի , վէ օնլարը կէտիլլէր .
հէմ գուրպաղըլարը՝ վէ օնլարը հէլաք էթ-
տիլլէր ։

46 Ա՝Է ծնլարրն մահսուլուն թըրթըլէ՝ վէ էմէքլէրինի չէքիրկէյէ վերտի ։

47 Ընլարրն պաղլարընը տօլու իլէ՝ վէ ճիւմլէզ աղաճլարընը իրի տօլու իլէ հէլալք էյլէտի ։

48 Ա՝Է ծնլարրն տաւարլարընը տօլուայ՝ վէ սիւրիւլէրինի եըլտըրըմա թէսլիմ էթտի ։

49 Ուզէրլէրինէ ղազալրընը խըշմընը՝ էօվքէ վէ տարղընլըգ վէ սըգլէթա եա՛նի պիր քէօթիւ մէլէքլէր պէօլիւյիւնիւ սալտը ։

50 Ղազալրնա հօլ տիւզտիւ . ծնլարրն ճանլարընը էօլիւմտէն էսիրկէմէտի , վէ է՛օմիւրլէրինի թաո՛ւնա թէսլիմ էթտի .

51 Ա՝ըսրըտա ճիւմլէ իլք տօղուշու՝ Ղամրն չատրըլարընտա գուվվէթլէրինին իլքինի վուրտու ։

52 Ա՝Է գավմընը՝ գօյունլար կիպի կէօչիւրտիւ . վէ ծնլարը չէօլտէ սիւրիւ կիպի սիւրտիւ ։

53 Ա՝Է ծնլարը էմնիյէթ իլէ գուլաղուզլաստը , վէ գօրգմատրլար . վէ ծնլարրն տիւշմընէրինի տէնիզ էօրթտիւ ։

54 Ա՝Է ծնլարը ա՛զիզ սինօրուննա՝ ծնտն ասաղ էլինին պու էտնտիյի տտաղա կէթիրտի ։

55 Ա՝Է ծնլարրն էօնիւնտէն թայիֆէլէր գօվմտու , վէ ծնլարա չգրփը իլէ միրաս վէր-

տի , վէ չատրըլարընտա Խոսայ էլլին սըպթա-
լարընը սաքին էթտիրտի ։

56 Ըմմա օնլար Ընլահ Քհատա՛լայը սընայըդ
տարըլմըտըլար , վէ օնուն շէհատէթլէրինէ
հըճդ էթմէտիլէր ։

57 Իլա պապալարը կիպի ազըդ խիյա-
նէթլիք էթտիլէր ։ ալտատըճը եայ կիպի
տէօնտիւլէր ։

58 Վէ օնու՝ թէփէ փութխանէլէրի իլէ
տարըլմըտըլար ։ վէ օյմա փութլարը իլէ ղայ-
քէթէ կէթիրտիլէր ։

59 Ընլահ իշտիպ էօվքէլէնտի , վէ Խոսա-
յէլտէն ղայէթ իլէ նէֆրէթ էյլէտի ։

60 Վէ Ալլով չատրըընը՝ ատէմ արասընա-
տա գուրտուղու խայմէսինի թէրք էյլէտի ։

61 Վէ գուվվէթինի էսիրլէյէ՝ վէ իֆթի-
խարընը տիւշմէն էլինէ վէրտի ։

62 Ջէմ գավմընը գըլըճա թէսլիմ էթտի ,
վէ միրասընա էօվքէլէնտի ։

63 Օնուն իյիլէրինի աթէշ եէտի ։ վէ
պաքիրէլէրի եաս չէքմէտիլէր ։

64 Վհահինլէրի գըլըճտան տիւշտիւ ։ վէ
տուլ գաբրլարը աղլամատըլար ։

65 Վէ Լէֆենտիմ ուլույան կիպի ուլյանտը ։
շարտապտան շազ օլան գահրըման կիպի խոր ։

66 Վէ տիւշմէնլէրինի կէրիյէ վուրտուղ՝
օնլարա էպէտի հազարէթ վէրտի ։

67 Վ Է Յովսեփին չատրբրնը բէտտ էթ-
տի , վէ Նփրեմ սըպթրնը սէյվէտի ։
68 Իլա Յուդա սըպթրնը՝ սէվտիյի Սիօն
տաղրնը սէյտի ։
69 Վ Է Ա՝ագտէսէսինի եիւքսէք ՚Նէփէլէք
կիպի՝ էպէտ իչիւն թէմէլէտիյի եէր կիպի
հասփտը ։
70 Ընտէն գուլու ՚Նաւիթի սէյտի , վէ օ-
նու գօյուն աղըլլարընտան ալտը ։
71 Ո՝նու էմզիքլի գօյունլար արգասընտան՝
գամմը Յակոբու վէ միրասը Իսրայէլի կիւթ-
մէյէ կէթիրտի ։
72 Վ Է օ օնլարը՝ եիւքէյինին քհամիլլի-
յինէ կէօրէ կիւտէր • վէ էլլէրինին մա՝հի-
ֆէթի իլէ օնլարը գուլաղուզլար ։

ՄԱՂԱՄԻՒ ՀԱՅ

Բասփըն Մէզմուրս ։

1 Ե՞ Ը Լ Տ Ի միրասընա թայիֆէլէր կէր-
տիլէր • սէնին ա՝զիզ Հէյքէլինի փիսլէտի-
լէր • Նրուսաղէմի երըզնըլարա տէօնտէրտի-
լէր ։
2 Սէնին գուլլարընըն լէշլէրինի կէօյիւն
ճաշլարընա՝ վէ սալխլէրինին էթինի եէրին
գանավարլարընա թաա՝մ վէրտիլէր ։

3 Ովեսերն գանձերը Երուսաղէմին էթա-
ֆընա սու կիպի տէգաւոէլէր , վէ կէօմէն
հօգ խոխ :

4 Գօնշուլարըմըզա հազարէթ իչէն՝ վէ
էթրաֆընըզտա օլանլարա մասխարալըգ վէ
մէզագ իչէն օլսուդ :

5 Վնէէյ՞տէք եա՝ Ռապպ՝ պիլգիւլէնէյ
ղազապալանաճագսըն , ղայրէթին աթէշ կի-
պի թուդուշաճագ :

6 Ղազապըներ սէնի պիլմէյէն թայիֆէլէր
իւզէրինէ՝ վէ իսմինէ նիսա էթմէյէն մէմլէ-
քէթլէր իւզէրինէ տէօգ :

7 Ոիւրա Յակոբու եէտիլէր , վէ օնուն
մէսքեանըներ խարապ էթտիլէր :

8 Ազգըմըզա՝ գատիմլէրին կիւնահ-
ըրներ խաթրընա կէթիրմէ . սէնին մէրհամէթ-
լէրին՝ թէզ էօնիւմիւզիւ ալսըն , զիրա ղա-
յէթ իւէ զայիֆլէնտիք :

9 Ահ՝ խէլասըմըզըն Ըլլահը՝ իսմինին ՃԷ-
լալինտէն էօթիւրիւ պիզէ եարտըմ էյլէ .
վէ իսմին իչիւն պիզի գուրթար , հէմ կիւ-
նահ՝լարըմըզա քէֆֆարէթ գըլ :

10 Թայիֆէլէր նէչիւն տէսինլէր քի՝ Ով-
ասրն Ըլլահը նէրէտէ տիր . կէօզլէրիմիզին
էօնիւնտէ թայիֆէլէրտէ՝ գուլլարընըն տէօ-
քիւլմիւշ գանընըն ինթիգամը պիլինսին :

11 Պաղչականցին ահաւադիրը՝ սէնին հաւատուրնա վարսըն. էօլեամէ թէսլիմ օլմուշլարը՝ ալզիմ գուվվէթին իլէ պագի սագլա։
12 Վէ գօնշուլարըմզա՝ սէնի թահգիր էթմոքլէրի հագարէթի եէտի գամի գօյնլարընա տէօնտէր՝ եա Ալֆէնտիմ։
13 Ալմա պիզ սէնին գամըրն՝ վէ սէնին մէքանլարընն գօյունլարը՝ սանա էպէտէն շիւքր էտէճէյիզ. տէվը պէ տէվը համտընը նագլ էտէճէյիզ։

ՄԻՆՉԱՄԻՒՐ Զ

Հօշանիմ էաւէթ իւզրէ՝ մուսիգար պաշը իչէն Ընաֆէրն Մէզմուրատ։

1 Ալ՚ Հովսէփի սիւրիւ կիսլի գուլաղուզլայան Իսրայէլէն չօպանը՝ գուլագ վուր. եա՝ քերուվէլէր խողէրնօվ օթուրան՝ իշդագ էյլէ։
2 Ալփրեմ վէ Վենիամին վէ Մանասէնին էօնիւնտէ գուվվէթինի ույանտըր, վէ պիզէ խէլաս իչիւն կէլ։
3 Ալ՚ Ալլահ պիզի աէօնտէր, վէ ճիւզէնիւ այտընլատ, քի գուրթուլալըմ։
4 Ալ՚ ա՚աքէրլէրին Ալլահը Բապպ՝ նէչէյէճէք գամմընըն նիյազընա ղազապլանըրսըն։

5 Օնլարա կէօզեաշը էքմէյի եէտիրիրսին, վէ օնլարա տօլու էօլչէք իլէ կէօզեաշը իշիրիրսին։

6 Վօնշուլարըմըզա պիզիմ ղավղա մատտէսի գօրսուն. վէ տիւշմէնլէրիմիզ պէկլէ ապալարընտա մասխարա էտէրլէր։

7 Այ՝ ա՛ղաբլէրլին Ա՛լլահը՝ պիզիմ սէօնսէր, վէ եիւզիւնիւ այտընլաթ, քի գուրթարալըմ։

8 Մըսըրտան սամա կէօչիւրտիւն. թայիֆէլէր գօվտուն, վէ օնու տիքտին.

9 Օնուն էօնիւնճէ եէր հազըրլատըն, վէ գավի քէօքլէր սալտը, վէ եէրի տօլտուրտու.

10 Կէօկէսի իլէ տաղլար՝ վէ տալլարը իլէ ա՛զիմ էրղ աղաճլարը էօրթիւլտիւ։

11 Տալլարընը տէնիզէտէք՝ վէ ֆիլիսէրինի ըրմաղատէք սալտը։

12 Օնուն չիթլէրինի նի՞չիւն ևրգտըն, վէ օնու հօլտան ճիւմլէ կէչէնլէր գօփարըը։

13 Օնու օրմանտան տօնկուզլար պօզտու. վէ սահրանըն եասպանի հայվանլարը օնու եէտի։

14 Այ՝ ա՛ղաբլէրլին Ա՛լլահը՝ քերեմ էյլէ՝ տէօն. կէօքլէրտէն պաղ, վէ կէօր, վէ պու սամայը զիյարէթ գըլ,

15 Չէմ սաղ էլենին ախքսախլի. ճիտանը՝ վէ քէնտինէ սապիթ էթտիլին օղուլու ։
16 Օ՝ ախէչէ եանմըշ , քէսիլմիշ տիր , սէնին եիւզիւնիւն թա՛զիրինտէն խապտապ օ-լապլար ։
17 Պէնին էլիս՝ սաղ էլենին ատէմի խըզէ-քինտէ օլա , քէնտինէ սապիթ էթտիլին սա-տէմ օղլունտան իւզէրինտէ օլա ։
18 Վէ սէնտէն այրըլմայաճաղըզ. պիզիմ իչհան գըլ , վէ խամինէ նիտա էտէլիմ ։
19 Ա՛ն՝ ա՛պէրլէրին Ըլլահը պապպ՝ պիզիմ տէօնտէր , եիւզիւնիւ այտընլատ , քի գու-թա-թու-լալըմ ։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՉԸ

Ալէքսիք խզրէ՝ մուսիգար պաշը իչիւն Ասափըն Մէլ-հոթաս ։

1 Գոսվիէթիմիզ օլան Ըլլահա ալգըշ էտին . Յակոպուն Ըլլահընա կիւլպանք չէ-քին ։
2 Ջէմաաթ ալըն , հէմ տէֆ վէ լաթիֆ թամպուր իլէ սանթուր ալը վէրին ։
3 Ե՛յ պաշընատա՝ այ տօլուտունտա՝ պաշ-թամպուրդ կիւնիւ խչիւն պօրու չալըն .
4 Ջիրա պու Խսրայէլէ գանուն՝ Յակոպ Ըլլահընըն հիւքմիւ տիւր ։

5 Պունաւ Յովսէփոյ ծնուն Մըսըր ափ-
յարը խազէրինէ չըգտըղը զէմանտէ շէհա-
ռէքի իչին գօռաւ . պիլմէտիյիմ տիլե ի-
շիթմիմ :

6 Օնուն ումուզունաւ եիւքսէն կիտէը-
ափիմ , էլլերի աէփէճուէն վազ կէչտիլէը :

7 Ընդընթըտա նիտա էֆտին , վէ աէնի
գուրթարտըմ . սանա կիւրիւլթիւնիւն փէը-
տէօնտէն ճէվապ վէրտիմ . աէնի Մերիպա
տուչունտա սընատըմ . Ալլա :

8 Լաւ գաւմըմ իչիթ , վէ սանա շէհա-
ռէքի էտէյիմ . եա՛ Խըպայէլ էյէը պանա
իթաա՛թ էտէրսէն ,

9 Պէնտէ եատ ալլահ օլմասըն , վէ եա-
պանճը ալլահա աէճտէ գըլմայասըն :

10 Պէնի Մըսըր տիյարընտան հօգ ափը կէ-
թիրէն Ըլլահըն Խապպ պէն իմ . աղըձընը
աչ , վէ ծնու տօլտուրայըմ :

11 Գաւմըմ իսկ աէօզիւմիւ տինկիլէմէտի .
վէ Խըպայէլ պէնի խոճէմէտի :

12 Իմտի օնլարը՝ քէնտի եիւքէքլէրինէն
փէքլէյինէ սալտըմ . քէնտի ճէշիէէճէլէ-
րինճէ եիւքիւտիւլէը :

13 Պօ՛ղայտը գաւմըմ պանա իթաա՛թ էթ-
մէ խոի , Խըպայէլ հօղլարըմտա եիւքիւճէլէը
խոի .

14 Ըզ վագիտա տիւշմէնէրինի ալչագլա-
տըը իտիմ , վէ էլիմի խասիմլէրինին իւզէ-
րինէ տէօնտէրիը իտիմ .
15 Թապպուան իքրահ էտէնլէր՝ օնա միւ-
տահանէ էտէրլէր իտի . վէ օնլարըն վագիթը՝
էզէտի օլուր իտի .
16 Վէ օնլարը՝ պուղտայըն ա՛լտաը իլէ
պէտլէր իտի . վէ աէնի գայատան ագռան պալ
իլէ տօյուրուր իտիմ :

ՄԱՂՄՈՒՐ ՀԱ

Ընտիր Սեղմուրեան :

1 Ա՛լլահ՝ Ըլլահ ճէմի յէթինտէ տուբուր ,
ալլահկլար օրթասընտա շէրաա՛թ կէօրիւր :
2 Անիկլե՞տէք նահագ շէրաա՛թ կէօրիւր-
սիւնիւզ , վէ ֆասըգլարըն խաթրընը սայա-
սընըզ . Անէլա :
3 Ա՛ազլումուն վէ էօքսիւղիւն շէրաա՛թը-
նը կէօրիւն . ֆագիրին վէ մուհթաճըն հագ-
գընը հագգ էտին :
4 Ա՛ազլումո վէ եօխսուլլու գուբթաըն .
օնլարը ֆասըգլարըն էլինտէն խէլաս էտին :
5 Օնլար պիլմէզլէր , վէ անկլամազլար .
գարանլըգտա կէզէրլէր . եէրին հէփ թեմել-
լէրի սարսըլըր :

6 Պէտս եէտիմ քի՝ Սիզ ալլահլար՝ վէ հէվինիզ Մահա՛լանըն օղուլլարընընըզ .
7 Ըմմա սիզ աւէմ կիպի է օլէճէքսինիզ , վէ աէրվէրլէրին պիրի կիպի տուշէճէքսինիզ :
8 Գալը՝ եա՛ Խապպ , եէրին շէբաա՛թընը կէօր . զիրա ճիւմլէ թայիֆէլէրի սէն մէրրաա էտէճէքսին :

ՄԱՂՄՈՒՐ ՀԹ

Ըսափքն խլահ Մէզմուրս :

1 Ա՛ Ըլլահ՝ սէն սիւքիւթ էթմէ . սուս օլմա , վէ բահաթ տուրմա եա՛ Ըլլահ :
2 Ո՛վ իրա իշթէ տուշմէնլէրին շամաթա էտէրլէր , վէ սէնատէն իքրահ էտինլէր պաշ գալընըտըլար :
3 Գամընընն ա՛լէյհինէ հիլէլի մէշվէրէթէ կիրէրլէր , վէ սէնին կէօղէթտիքլէրինին ա՛լէյհինէ միւշավէրէ էտէրլէր :
4 Տէտիլէր քի՝ կէլինն օնլարը թէլէֆ էտէլիմ , քի թայիֆէ օլմայլար , վէ Խարա յէլինն ատը աթթըզ անկըլմայա :
5 Ո՛վ իրա հէքտիլ միւշավէրէ էթտիլէր . սէնին ա՛լէյհինէ ա՛հտ քէսթիշտիլէր ,
6 Ենդիմ չատըրլարը վէ Խամայէլլիլէր՝ Մ՛ովաբ վէ Հագարլըլար ,

7 Գնեցաք վե՛ր Ըմմոն վե՛ր Ըմաղէկ՝ փղշա-
լալաբ տիյտրը իւէ Տիւրոս սաքինէլերի ։
8 Օնէլարըն պիւէսինձէ Ըսուր տախտ պիր-
լէշտի ։ Պ՚ովտ օղուէլարընա գօլ օլտուէլար ։
Ինէլա ։
9 Օնէլարա Ա՛ադիան կիպի էյլէ , Ախա-
բա կիպի՝ Ախտն տէբէսինտէ Յաբին կիպի ։
10 Ինդովտա խարտալ օլտուէլար ։ նէրէ
կիւալթէ օլտուէլար ։
11 Օնէլարըն պէյլէրինէ Օրէբ կիպի վէ
Օ՚էբ կիպի՝ վէ Հէփ մի՛ւթէպէլէրինէ Օ՚է-
բէէ կիպի վէ Պաղտանա կիպի էյլէ ,
12 Պի Ըլլահ՚ըն մէաքեանլարընը քէնտի-
միզէ զապթ էտէլիմ՝ տէտիլէր ։
13 Ի՛ա՛ Ըլլահ՚իմ՝ օնլարը հուվալանան
թօզ կիպի՝ ևէլլին էօնիւնտէ սաման չէօփիս
կիպի էյլէ ։
14 Ըթէշ օրմանը եագտըղը կիպի՝ վէ ա՛-
լէվ տաղլարը թուրթուշտուրտուղու կիպի ,
15 Օնլարը սաղանաղըն իւէ էօյլէ գօվա-
լա , վէ գասըղըան իւէ օնլարը իւզքիւթ ։
16 Ինիւլէրինի ա՛յըպ իւէ տօլտուր , վէ
աէնին խամինի արայագտըլար՝ եա՛ Ռապպ ։
17 Ի՛պէտլէր էպէտինձէ ուէթանըպ շալ-
սընլար , վէ խէձիլ տիւշիւտ՝ հէյաք օլտուն-
լար ։

18 Վ է պիլէհէքլէր , քի սէն եալընըզ փէ
խամին Եհովա տըր՝ ճիւմլէ եէրին իւզերինտէ
ֆնաա՚լա սըն ։

ՄԻ ՉԱՐՈՒՔ ՀԻ

*Աղթիւթ իւղէ՝ մուխլուտ պուչ իւնէն ԱԷրխ օղուլտրը-
նըն Մէմուրտ ։*

1 Ե՞ա՚ աքէլէրին Լապպը՝ սէնին մէս-
քեանլարըն նէ սէվինճլի տիւր ։

2 Ջանըմ՝ Լապպըն ավուլարընա հաս-
րէթ չէքեր , հէմ տախի պայըրըր • ևիւրե-
յիմ , հէմ ճէսէտիմ սաղ Ըլլահա ալտըղ է-
տէրլէր ։

3 Վէրչէ տախի էվ՝ վէ գըրլանդըճ քէն-
տինէ եավուլարընը գօյաճագ ետւա պուլ-
տում , սէնին մէզպահլարընըն եանընտա՝ եա՚
ա՚աքէլէրին Լապպը փատիշահըմ վէ Ըլլա-
հըմ ։

4 Ա՚նէ մուրթուս սէնին էվինին ապքինէրի-
նէ • ծնլար սանա տայիմա համտ էտէճէք •
Վէլա ։

5 Ա՚նէ մուրթուս օլ ատէմէ քի՝ ծնուն
գուվվէթիի սէնտէ տիր • Թաղիգլէր ծնլարըն
ևիւրէ յինտէ տիր ։

6 Ըղայըղ ուէրէխինտէն կէչէր իքէն , օ-

նու չէշմե էտէրլէր · էրքէն եաղմուր տաֆթ
օնու պէրէքէթլէր իլէ էօրթէր ։

7 Օնլար գուվվէթտէն գուվվէթէ եիւ-
բիւիւ՝ Սիօնտա Ալլահըն էօնիւնտե կէօ-
քիւնէճէքլէր ։

8 Նա՞ ա՛քէրլէրին Ալլահը Բապպ՝ նի-
յազըմը տինկլէ · Էյ Յակոբուն Ալլահը՝
գուլագ վուր · Սէլա ։

9 Նա՞ սիփէրիմիզ Ալլահ՝ պա՛գ , վէ քէն-
տի մէսիհինին եիւզիւնէ նազար գըլ ։

10 Զիրա սէնին ավլուլարընտա պիր կիւն՝
պին կէ-նտէն էյի տիր · ֆասըգլարըն չա-
տըրլարընտա սաքին օլմագտան՝ Ալլահըմ է-
վինին էշկինտե օլմասընը սէչտիմ ։

11 Զիրա Բապպ Ալլահ կիւնէշ վէ սիփէր
տիր · Բապպ քէրէմ վէ իզզէթ վէրէճէք ·
սօղտուլուգ իլէ եիւրիւյէնլէրտէն էյլիք մէն՝
էթմէյճէք ։

12 Նա՞ ա՛քէրլէրին Բապպը՝ նէ՞ մուրթլու
ատամ կիւվէնէն ատէմ ։

ՄԻՆՉՈՒԻ ՁԵ

Ա՛ւէթաթ պաշք իչէն՝ կօրխ օլուլարընըն Մեզմո՛րաս ։

1 Տէյարընտան հաղ էթտին՝ նա՞ Բապպ ,

Յակոբեան էսիրելիներին կէրի չէվիրտին ։

2 Դաւմրնըն եարամաղլըղընը ա՛ֆվ էթ-
տին , հէփ կիւնահլարընը էօրթտիւն ։ Ալէլ ։

3 Հէփ էօվքէնի կէրի չէքտին , խըշմ
ու ղազապընտան տէօնտիւն ։

4 Պիզի տէօնտէր՝ եա՛ խէլասմըղըն Ա-
լահը , վէ պիզէ օլան տարղընլըղընը մահվ
էյլէ ։

5 Պիզէ է՞պէտէն մի ղազապ էտէրսին ,
խըշմընը տէվը պէ տէ՞վը մի ուզատըրսըն ։

6 Այն տէօնիւ՝ պիզի տիրիլթմէ՞զ միսին ,
քի գավմըն սէնտէն շազ օլա ։

7 Եա՛ Բապպ պիզէ ի՛նայէթինի կէօս-
թէր , վէ պիզէ խէլասընը վէր ։

8 Բապպ Ալահըն նէ սէօյլէյճէհ յինի
տինկիլէյիմ ։ զէրա գավմը հագգընա վէ սա-
լէհլէրի հագգընա սէլամէթ սէօյլէյճէհ ,
վէ օնլար տէլիլէյէ տէօնմէյճէհ ։

9 Ընճաղ օնուն խէլասը՝ օնտան գօրգան-
լարա եագըն տըր , քի տիյարըմըզտա ի՛զզէթ
սաքին օլա ։

10 Ի՛նայէթ վէ կէրչէքլիք պուլուշտու-
լար ։ սատտագաթ վէ սէլամէթ էօփիւշտիւ-
լէր ։

11 Նէրտէն կէրչէքլիք պիլէճէհ , վէ
կէօքտէն սատտագաթ պագաճագ ։

12 Բայց տախիւ էյի օլանը վէրէճէք , վէ
եէրիմիզ մահսուլունու վէրէճէք :
13 Օնուն էօնիւնճէ սատտագաթի եիւրիւյէ-
ճէք , վէ ատըմլարընը եօլ իչիւն գօյաճագ :

ՄԻՆՈՄՈՒԻ ՀՈԳՒ

Դաւիթին տուա՛ծը :

1 Ե՞ր Բայց գուլաղընը մէյլէնտիրիպ՝
պանա. հէվապ վէր . զէրա ֆագիր վէ եօխ-
սուլ ուամ :
2 Ա՛նընմը հըֆզ էյլէ , զէրա պէն սաղի-
իմ . սէն եա՛ Ըլահըմ՝ սանա կիւվէնէն
գուլունու խէյլաս էյլէ :
3 Պանա մէրհամէթ գըլ՝ եա՛ Իֆէնտիմ .
զէրա պիւթիւն կիւն սանա ֆէրեաստ էտէրիմ :
4 Գուլունուն ճանընը մէսրուր էյլէ . զի-
րա ճանըմը սանա գալտըրըրըմ՝ եա՛ Իֆէն-
տիմ :
5 Ոիրա սէն եա՛ Իֆէնտիմ՝ էյի վէ
ա՛ֆվ էտիճի սին , վէ սանա ճիւմլէ նիեաս
էտէնլէրէ ի՛նայէթի չօգ սուն :
6 Ղիյաղմա գուլագ վուր՝ եա՛ Բայգ ,
վէ բէճալարըմըն սէսինի տինկլէ :
7 Ալգլէթիմին կիւնիւնտէ սանա նիեաս է-
տէրիմ . զէրա պանա ճէվապ վէրիրսին :

8 Ընտրեա՛ ասենին կիպի եօգ տուբ՝ եա՛ Յ֊ֆէնտիմ, վէ իշէրին կիպի եօգ տուբ։
9 Ա՛իամէ եափրաղըն թայիֆէլէր կէլիպ՝ ասենին հուզուրունտա սէճմէ գըլաար եա՛ Յ֊ֆէնտիմ, վէ իսմինէ ի՛զդէթ վէրէլէր։
10 Ո՛վքա սէն ա՛զիմ վէ մի՛ւճիզաթ իշլե֊յէն սին. Ընտրեա՛ եալընըզ սէն սին։
11 Եա՛ Ռապպ՝ պանա եօլունու էօյրէթ, կէրչէկլէնտիրմէ կէզէյիմ. եիւրէյիմի պիրլէթ քի՛ սէնին իսմինէն գօրգա։
12 Եա՛ Յ֊ֆէնտիմ Ընտրեա՛ սէնի պիւթիւն եիւրէյիմտէն մէտհ էտէճէյիմ, վէ իսմինի էպհտէն ի՛զդէթլէ֊յէճէյիմ։
13 Ո՛վքա սէնին ի՛նայէթին իւզէրիմտէ պէօյիւք տիւր. վէ ճանըմը ալչագ ճէկէն֊նէմտէն գուրթարտըն։
14 Եա՛ Ընտրեա՛ մաղֆուրլար իւզէրիմէ գալգտըլար, վէ զօրպազլարըն ճէմի՛յէթի ճանըմը արատըլար, վէ սենի էօնէլէրինէ գօ֊մատըլար։
15 Ընտրեա՛ սէն եա՛ Յ֊ֆէնտիմ՝ բահիմ Ընտ֊րեա՛ վէ լաթիֆ սին, սապրի ա՛զիմ՝ վէ ի՛֊նայէթի վէ կէրչէկլիյի ղանի սին։
16 Պանա նասըր գըլգազ՝ պանա մէրհամէթ էյլէ. գուրտունա գուսվէթինի վէր, վէ խաա֊յըրղընըն օղլունու խէյրա էյլէ։

17 Պէնիամ իշխեան պիր էյլիք նիշանը գըլ , վէ պէնտէն իքրահ էտէնլէր կէօրիւպ՝ ոռ֊թանաճագլար . զիրա սէն եա՛ Իապպ՝ պանա եարտըմ էյլէտին , վէ պանա թէսէլլի վէր֊տին :

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ՀԻՆ

Աթթ օղուլլարընըն իլահի Աէզմուրու :

1 Ո՛նուն թէմիլլէրի ա՛զիզ տաղլարտա տըր :

2 Իապպ Միօն գափուլարընը՝ Յակոբուն Հէմի՝ մէսքեանլարընտան զիյատէ սէվէր :

3 Պէնին հագգընա իւզէրիւռ նէսանէլէր սէօյլէնիր՝ եա՛ Իլլահըն շէհրի . Սէլա :

4 Ինահարը վէ Խաբիլոնու պէնի պիլէն֊լէր կիսի անկաճաղըմ . իշթէ փղշտլըլար տիյարը վէ Տիւրոս Հտապէշ իլէ պէրապէր . պու օթտտա տօղտու :

5 Վէ Միօն իշիւն տէնիլէ քի՝ Հու վէ շու քիմսէ օնտա տօղտու . վէ օնու Քաձա֊լա քէնտիսի գայիմ էտէ :

6 Իապպ գավմլէրի թահրիր էթտիքտէ՝ պու օնտա տօղտու սայա . Սէլա :

7 Պէրէք մուսիգարլար կէրէք թագգա֊լար՝ Հէմի չէշմէլէրիմ սէնտէ տիր փէյէլէր :

ՄԻՆՉՄՈՒՒՐ ՉՐ.

Նպատակը Նմանեալն չի՛րի քի՛ Մահալաթ լեանօթ իւզրի՛ մուսթիգար պաշը իչուն Ալրև օղուլլարընըն իլահի Սէզը մուրու ։

1 Նա՛ խէլասըմըն Ալլահը Բապպ՝ կիւնահիւղ ֆէրեատ էտիպ՝ կէճէ պախի Հուզուրունատա իմ ։

2 Նախյազըմ սէնին Հուզուրունա վարսըն. գուլաղընը ֆէրեատըմա մէյլէնտիր ։

3 Օհրա ճանըմ պէլալէրտէն տոյմուշ տուր ։ վէ է՛օմրիւմ մէզարա տէյտի ։

4 Ղուզուրա էնէնլէր իլէ սայըլտրմ. գուվվէթի օլմայան ատէմ կիպի օլտում ։

5 Նրգըլմըշ էօլնէլէր իլէ՝ արթըգ խաթրընա կէթիրմէտիյին մէզարտա խաթան մագթուլլար կիպի ելոտա ։ քի օնլար սէնին էլճիտէն քէսէլտիլէր ։

6 Պէնի ալչագ Հուզուրա՝ գարանլըգլարա՝ տէրին եէրլէրէ գօտուն ։

7 Պ ազապըն իւզէրիմէ տայանտը ։ վէ հէփ չալգանթըլարըն իւէ պոնա էզիյէթ էյլէտին. Պէլա ։

8 Ընչնալարըմը պէնատէն իրագ էյլէտին. պէնի օնլարա իքրահիյէթ գօտուն. գափանտըմ ։ վէ չըգամամ ։

9 Յզի՛յէթաէն կէօզէբիմ զա՛յիֆլէնաի ,
պիւթիւն կիւն սանա ֆէբեաա էթտիմ՝ եա՛
Թապպ . էլլէբիմի սանա ուզաթտըմ :
10 Յօլիւլէբ՛ մի մի՛ւճիզաթ էտէճէքսին .
ճանը օլմայանլար գալգըպ՝ սանա համտ է-
տէբլէ՛ը մի . Ալէա :
11 Ի՛նայէթին մէզարտա՝ հաֆիզաթըն հէ-
լագլըգաա նագլ օլունո՛ը մու :
12 Ա՛իճիզաթլարըն գարանլըգտա՝ մէ տա-
տաֆաթըն ունուԹմապլըգ տիյարընտա պի-
լինի՛ը մի :
13 Պէն իսէ եա՛ Թապպ՝ սանա ֆէբեաա
էթտիմ , մէ նիյազըմ սապահ՛էյրն աէնին
էօնիւնէ կէլիր :
14 Նյա՛ Թապպ՝ ճանըմը նի՛ճիւն բէտտո է-
տիպ՝ նիւզիւնիւ պէնտէն կիզլէրսին :
15 Պէն տէրտլի իմ , մէ կէնճլիքտէն պէ-
րու ճան չէքիշիրիմ . աէնին հիյպէթլէրնի
չէքիպ միԹէհ՛այիր օլտուրմ :
16 Խըլմ՛ալարըն՝ իւզէրիմէ կէչտի . գօրդու-
լարըն՝ պէնի պէրպատ էթտի :
17 Պիւթիւն կիւն սուլար կիսպէ էթտաֆըմը
ալտըլար . պիրլիքտէ պէնի գուշաթտըլար :
18 Պէնտէն ահ՛պապ մէ տօսԹու իրագ էթ-
տիւն . աշնալարըմ գարանլըգտա տըր :

ՄԱՆՈՒՄԱՐԻ ՀԱՅ

Նշտահլը Աթանըն չ՛ըլ։

1 Պապպըն ի՛նայէթինի էպէտէն իւահի իւէ զինքը էտէձէյիմ ։ Հագիպաթընը աղջամ իւէ տէվլտէն տէվլէ պէյան էտէձէյիմ ։

2 Օ՜իրա տէսիմ քի՝ Ի՛նայէթ էպէտէն մա՛մուր օլաճագ ։ կէօքլէրտէ Հագիպաթընը գայիմ էտէրսին ։

3 Այէյլիշիմ իւէ ա՛հտ քէսիշտիմ ։ գուա՜լտամ Վաւիթէ եէմին էտիպ փէփէմ ։

4 Այէնին պիւրրիյէթինի էպէտէն գայիմ էտէձէյիմ , վէ թախթընը տէվլտէն տէվլէ մա՛մուր էտէձէյիմ ։ Այլա ։

5 Ի՛մտի կէօքլէր եա՜ Պապպ՝ այէնին մի՛ա՜ճիպաթընը իդրար էտէր , ա՛զիզլէրին ճէմաա՜թընտա տաճի Հագիպաթընը էգրար օլո՜նո՜ր։

6 Օ՜իրա կէօքտէ Պապպա պէրապէր քի՞մ օլա պիլիր , վէ գուվվէթ սահիպլէրինտէն Պապպա էի՞մ պէնկզէյէ պիլիր ։

7 Ա՜լահ ա՛զիզլէրին ճէմի՛յէթինտէ փէք հիյապէթլու տուր , վէ հէփ էթրաֆընտա օ՜լանլարա գօրգուլու տուր ։

8 Եա՜ ա՛աքէրլէրին Ա՜լահը Պապպ՝ այէնին կիպի գուվվէթլի Պապպ քի՞մ տիր ։ վէ Հագիպաթընը էթրաֆլարընտա տոր ։

9 Տէնիզին զուրուրինէ սէն հիւքիւմէթ սիւրէրսին • օնուն տալղալարը գալգընճա՝ օնլարը սէն թէսքին էտէրսին ։

10 Պէն Յահաբը եարալանմըշ կիպի էզ- տին • տիւշմէնլէրինի՝ գօլունուն գուվվէթի իլէ տաղըթտըն ։

11 Կէօքլէր սէնին տիր , եէր տախի սէնին տիր • տիւնեայը վէ օնուն տօլուսունու սէն թէմէլլէթտին ։

12 Փօրեասը վէ լօտօսու՝ օնլարը սէն եա- բաթտըն • Յաբօր վէ Էրմոն սէնին իսմին- տէ ալգըշ էտերլէր ։

13 Գուվվէթ սահիպի գօլ սանա մախսուս տուր • սէնին էլին գուվվէթլի տիր , սաղ է- լին եիւճէլմիշ տիր ։

14 Պէնին թախթընըն թէմէլի Հագգ վէ Շէբիա՝ի տըր • սէնին եիւզիւնիւն էօնիւնճէ ք՝նայէթ վէ կէրչէքլիք կիտէր ։

15 Ա՝նէ մութլու օլ գամմա քի՝ ալգըշ սէ- տասընը պիլիր • սէնին եիւզիւնիւն նուրսուն- տա եիւրիւյէճէքլէր՝ եա՝ Ա՝ստպ ։

16 Պիւթիւն կիւն սէնին իսմինտէ մէսրուր օլաճագլար , վէ սէնին սատագաթընտա եիւ- ճէլէճէքլէր ։

17 Ո՞իրա սէն՝ օնլարըն գուվվէթինին իֆ- թիխարը սըն • վէ պույնուզումուզ բիզան իլէ հիճէլիր ։

18 Ոչիրա սիփէրիմիզ՝ Թապպըն տըր • վէ փատիշահըմըզ՝ Իսրայէլին Ը՝զիզլինին տիր ։
19 Օլտէմ սէն՝ սալխինէ իլհամ իլէ սէօյ-լէյիպ տէտին • Փահրիման իւզէրինէ եարտըմ գօտուր՝ գավմտէն սէչիլմիշի եիւճէլթտիմ ։
20 Փուլում Թաւիթի պուլտուր՝ օնու ա՝զիզ եազըմ իլէ մէսհ էյլէտիմ •
21 Վէի օնուն իլէ էլհամ գայիմ օլա • գօ-լում տախի օնու գուվվէթլէնտիրէ ։
22 Տիւշմէն օնա զուլմ էթմէյէ • վէ եա-րամազ օղլու օնա ձէֆա վէրմէյէ ։
23 Վ՚է օնուն էօնիւնտէն խասիմ՝էրինի եը-գայըմ • վէ օնտան իքըրահ էտէնլէրի վուրա-յըմ ։
24 Վ՚է հագիգաթըմ հէմ ի՚նայէթիմ պի-լէսինձէ օլա • վէ օնուն պույնուզու խամիմոէ եիւճէլէնէ ։
25 Վ՚է էլինի տէնիզէ՝ վէ սաղ էլինի ըս-մագլարա գօյայըմ ։
26 Օ պանա՝ փէտէրիմ սին , Ը՚լլահըմ վէ խէլասըմըն Վայասը սըն չաղըրա ։
27 Պէն տախի օնու իլգ տօղուշ՝ եէրինե փատիշահ՚լարընտան իւսթիւն էտէյիմ ։
28 Օնա ի՚նայէթիմի էպէտէն հըֆզ էտէ-յիմ • վէ ա՚հտըմ օնուն իչիւն սահիհ օլա ։
29 Վ՚է օնուն զիւրրիյէթինի էպէտի՝ վէ

թախթընը կէօքլէրին կիւնլէրի գատար է-
տէ յիմ ։
30 Ի՛ յէր օղուլլարը նօմօսումու ապրաղըպ՝
շէրիա՛թըմտա եիւրիւմէզլէր խսէ ,
31 Ի՛ յէր գանունլարըմը պօզուպ՝ թէնապի՛հ-
լէրիմի սագլամազլար խսէ ,
32 Ա՛լտէմ օնլարըն ի՛սանընը տէյնէք ի-
լէ՝ վէ եարամազ լըգլարընը գամչըլար իլէ
եօգլայաճաղըմ ։
33 Ը՛մմա ի՛նայէթիմի օնտան կիտէրմէյէ-
ճէյիմ . վէ հապիպաթըմը եալան չըգարմա-
յաճաղըմ ։
34 Ը՛հտըմը նագզ էթմէյէճէյիմ . վէ
տուտագլարըմտան չըգանը տէյիւտիւրմէյէ-
ճէյիմ ։
35 Պիր տէֆա՝ ա՛զիզլիյիմ իլէ եէմին էթ-
տիմ՝ քի՝ Դաւիթէ եալան չըգամամ ։
36 Ա՛նուն զիւրրիյէթի էպէտէն՝ վէ թախ-
թը ,Հուզուրումտա կիւնէշ տուրտուգճա
գալաճագ ։
37 Ը՛յ կիպի էպէտէն՝ վէ կէօքտէ էմին
շահիտ կ՚իպէ գայիմ օլաճագ . Ա՛մէն ։
38 Ա՛յն իսէ բէտտ էթտին , վէ թահգիք
էթտին . մէսիհինէ զաքալէնտին ։
39 Դուլտունուն ա՛հտընտան պըգտըն . օ-
նուն թաճընը եէրէ ոլթը՝ բիւտայ էթտին ։

40 Ընուն ճիւմլէ գալէ՛լէրինի եըգտըն • ընուն հիսաբլարընը վիրան գօտուն ։

41 Նօլտան ճիւմլէ կէչէնլէր ընու եաղմա-լատըլար • գընշուլարընա հագարէթ օլտու ։

42 Ընուն խասիմլէրինին սաղ էլինի եիւ-ճէլթտին • հէփ տիւշմնլէրինի սէվինտիրտին ։

43 Գրլըճընըն գրլաղընը տախի տէօն-տէրտին • վէ ընու ճէնգտէ տուրտուրմատըն ։

44 Ընուն շանընտան ա՛զ էթտին • վէ թախթընը եէրէ չարփտըն ։

45 Կէնճլիյինին կիւնլէրինի գըսասլթտըն • ընու ա՛յրպ իլէ էօրթտիւն • Ալլա ։

46 Ւսիէյ՞տէք եա՞ Իապպ՝ տայիմա կիզ-լէնէճէ՞քմխին , ղազապըն ախէշ կիպի եա-նաճա՞գ մը ։

47 Այնիմին նէ օլտուղունու խաթընա կէ-թիր • հէփ ատէմ օղուլլարընը նէտո՞ն էօ-թիւրիւ ֆանի եարաթտըն ։

48 Նաշայան վէ էօլիւմ կէօրմէյէն ատէմ քիմ տիր , ւէ ճանընը մէզարըն էլինտէն գուրթարա • Ալլա ։

49 Նա՞ Նֆէնտիմ՝ էվվէլթի ինայէթլէ-րին հա՞նի • Իաւիթէ հագիգաթըն իլէ եէ-մին էթտին ։

50 Նա՞ Նֆէնտիմ գուլլարընըն հագարէ-թինի զիքր էյլէ , ընու ւէ հէփ պէօյիւք գավմլէրուէն գօնուամտա թաշըրըմ ,

51 Արի օնուն իլէ եա՞ Թապպ՝ տիւշմէն-
լէրին Թահգիր էտէրլէր իտի , քի օնուն իլէ
մէսիհինին իշլէրինի Թահգիր էտէրլէր իտի ։
52 Թապպ էպէտէն միւպարէք օլսուն . Ա-
մին , վէ ամին ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ Գ

Ալլահըն ասէմի Մովսէին տուա՛սը ։

1 Ա՞ Իֆենտիմ՝ սէն տեմը պէ տեմը
պիզիմ փէնակահրմըզ օլտուն ։
2 Տաղլար տօղմազտան էվվէլ՝ վէ եէրի
հէմ տիւնեայը եափմազտան՝ եանի էզէլտէն
Թա էպէտետէք սէն Ալլահ սըն ։
3 Ատէմի Թօզատէք տէօնտէրիրսին , վէ՝
Ա՞ատէմ օղուլլարը՝ տէօնիւն տէրսին ։
4 Չիրա սէնին կէօզլէրինտէ պին եըլ՝
կէչմիշ տիւնքի կիւն կիպի՝ եախօտ կէչէ
նէվպէթի կիպի տիր ։
5 Օնլարը ղարգ էտէրսին . օնլար պիր
բիւյա օլուր . սապահտան Թազէլէնէն օթ
կիպի տիրլէր ,
6 Գէ սապահտան չիչէքլէնիպ Թազէլէ-
նիր . ախշամտա պիչիլիր վէ գուրուր ։
7 Չիրա սէնին էօվքէնտէն Թէլէֆ օլու-

բուզ · վէ զազապընտան իզթիրապէ տիւշէրիզ ։

8 Նարամազ լըգլարըմըզը էօնիւնէ՝ սըրբ-
լարըմըզը եիւզիւնիւն ըշըզընա գօտուն ։

9 Օիրա ճիւմլէ կիւնլէրիմիզ սէնին զա-
զապընտա կէշտի · եըլլարըմըզը խայալ կիպի
տիւքէտիրիզ ։

10 Նըլլարըմըզըն կիւնլէրի եէթմիշ եըլ
տըր · վէ էյէր գուվվէթ Հասէպի իլէ սէք-
սէն եըլ օլուր իսէ , եինէ օնլարըն էն էյի-
սի՝ զահմէթ վէ ազըզ տըր · զերա թէզ կէ-
չէրլէր , վէ պիզ ուչարըզ ։

11 Սէնին զազապընըն գուվվէթինի՝ վէ սա-
նա վաճիպ օլան գօրգուչա կէօրէ խըշմընը
պիլէն քիմ տիր ։

12 Կիւնլէրիմիզի սայմազա էօյլէ էօյրէթ ,
քի ա՛լիմ եիւրէք էտինէլիմ ։

13 Տէօն եա՞ Րապպ , նիչէյ՞տէք · վէ
գուլլարընըն Հագգընա նատիմ օլ ։

14 Պապահտան պիզի ի՛նայէթին իլէ տօ-
Յուր · վէ ճիւմլէ կիւնլէրիմիզտէ մէսրուր ու
շազ օլալըմ ։

15 Պիզէ եզնէյէթ էթտիյին կիւնլէրէ՝ պէ-
լա կէօրտիւյիւմիւզ սէնէլէրէ կէօրէ պիզէ
շազլանտըր ։

16 Իշին գուլլարընա՝ վէ շէօհրէթին օն-
լարըն օղուլլարընա կէօրիւնսիւն ։

17 վ.Է Ա.լլահըմըզ Բաղպալըն ճէմալի խե-
զէրիմիզտէ օ.ուզ՝ էլլէրիմիզին իշլէթինի խե-
զէրիմիզէ միւյէսսէր էյլէ , պէլի՝ շու էլլէ-
րիմիզին իշինի միւյէսսէր էյլէ :

ՄԻՆՉԱՒԻՐ Գ.Ը

1 Ֆ.աա՛լանըն էօրթիւսիւնտէ օֆ.ուքան՝
Ա՛իւմ.էյէ գատիրին կէօլկէսինտէ սաքին օ-
լաճագ :

2 Բաղպա տէրիմ. փէնակհատրմ վէ հի-
սապըմ սըն , շօլ կիւվէնտիյիմ Ա.լլահըմ սըն :

3 Ֆ.ահգիգան օ՝ սէնի ավճրնըն տուզա-
ղընտան՝ հէլաք էտիճի Ֆաո՛ւնտան գուք-
Ֆարաճագ տըր :

4 Ա՛էնի թիւյէրի լէ էօրթէճէք , վէ
գանատլարը ալճընտա սըղընաճագսըն . օ-
նուն կէրչէքլիյի ոանա սիփէր վէ գալգան օ-
լաճագ :

5 Փօրգմայաճագսըն կէճէ իւրքիւնթիւ-
սիւնտէն՝ կիւնտիւզիւն ուչան օգտան ,

6 Փարաղգտա կէզէն Ֆաո՛ւնտան՝ էօյ-
լէն վագթընտա խարապ էտէն հէլաքտէն :

7 Ա.անընտա սին՝ վէ սաղընտա օն սին
տիւշէ , ահմա սանա եաղլաշմայա :

8 Ընճագ կէօզլէրին իլէ պագըպ՝ Ֆասըղ-
յաքըն ճէզասընը կէօրէճէքսին :

9 ՉՕՂԻԱ սէն փէնահեահՀըմ օլան Թապ-
պըՀ՝ ինսա՛լայը քէնտինէ սըղընաճագ եէր
գոտուն ։
10 Պանա քէմԼիք օզրամայաճագ , վէ չա-
տըբընա պէլա եագլաշմայաճագ ։
11 ՉՕՂԻԱ սէնի մէՂէքԼէրինէ ըսմարլայա-
ճագ , քի սէնի Հէփ եօլԼարընտա սագլայալար ։
12 Պէնի էլլեր իւզէրինտէ գալտըրաճագ-
լար , օլմայա քի այաղընը թաշա չարփմասըն ։
13 Ընսան վէ սաղընը եըլան իւզէրինէ պա-
սըպ՝ կէնճ արսլանը վէ աժուտըի չէյնէյէճէք
սէն ։
14 Ունու պանա ա՛լագա էթտիյի իչիւն՝
պէն առ օնու գուրթարաճաղըմ . օնու եիւ-
ճէլտէճէյիմ , ղէրա իսմիմի պիլտի ։
15 Պանա չաղըրաճագ , վէ օնա ճէվապ վէ-
րէճէյիմ . սրգԼէթտէ՝ պէն օնուն իլէ օլա-
ճաղըմ . օնու գուրթարաճաղըմ , վէ օնա
ի՛զզէթ վէրէճէյիմ ։
16 Ունու թուԼի էյատ իլէ տօյուրաճաղըմ .
վէ օնա խէԼասըմը կէօսթէրէճէյիմ ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ՊՂՏ

Շաբաթ կիւնիւ իչիւն խըտի Պէզմուդու ։

1 Ինչի՛ տիր Թապպա Համու էթմէք վէ

սէնին խամինէ մէջմուր օգուտմագ եա՞ թնա-
ա՛լա ,

2 Սապահտան ի՛նայէթինի վէ կէճէլէթէ
հագիգաթընը խապէր էթմէք ,

3 Օն քիրիշլի սազ իւզէրինտէ վէ սան-
թուր իւզէրինտէ՝ թանպուր իլէ հիկկայէ
իւզէրինտէ ։

4 Ո՞վրա սէն եա՞ Ռապպ՝ պէնի ա՛մէլին
իլէ շազ էյլէտին . էլլէրինին իշլէրինտէն
մէտուր օլաճաղըմ ։

5 Նա՞ Ռապպ՝ իշլէրին նէ՞ ա՛զիմ տիր .
էֆքեարըն ղայէթ աէրին տիր ։

6 Պունուս ալի խորաք աւէմ պիլմէզ , վէ
ահմագ անկլամազ ։

7 Ֆասըգլար օթ կիպի պիճախքէրինտէ ,
վէ հէփ եարամաղլըգ իշէյինէրը էնէյքէ-
տիքէրինտէ , էպէտ իւլ ապատ հէլաք օլ-
մայէրի իչինն տիւր ։

8 Ըմմա սէն եա՞ Ռապպ՝ էպէտէն ֆնա-
ա՛լա սըն ։

9 Ո՞վրա իշթէ տիւշմէնլէրին եա՞ Ռապպ՝
զէրա իշթէ տիւշմէնլէրին հէլաք օլաճագ-
լար . եարամաղլըգ իշէյինէրին հէփիսի տա-
պըլաճագլար ։

10 Ըմմա պէնիմ պուչնուզումու քէրկէտե-
նին կիպի եիւճէլտէճէքսին . թագէ եաղ իլէ
Ֆսհ օլուռնառում ։

11 վ.է կէօզլէրիմ պէնիմ իչիւն փուռուտա
օլանլարը կէօրէճէք • գուլագլարըմ՝ իւզե-
րիմէ գալգան եարամազլարը իչիւճէք :
12 Պատըգ՝ խուրմա աղաճը կիպի չիչէք-
լէնէճէք • Լիրանանտա էրզ աղաճը կիպի
պէօյիւյէճէք :
13 Բապպըն էվինտէ տիքիլէնլէր՝ Ա.լահը-
մըզըն ավլուլարընտա չիչէքլէնէճէքլէր •
14 Ինիէյարլըգտա պիւլ մէյվէ վէրէճէք-
լէր • մա՛մուր վէ թազէ գալաճագլար •
15 Գի Բապպըն տօղրու օլտուղունու նագլ
էտէլէր • Գայամ օ տուր ; վէ ծնտա նա-
հագլըգ եօգ տուր :

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ Գ.Գ

1 Բապպ փատիշահլըգ սիւրէր ; ա՛զա-
մէթի կէյինմիշ տիր • Բապպ գուվվէթի կի-
յինիպ գուշանար • տիւնեա տախի գայիմ
տիր ; գըմըլտանմազ :
2 Թախթըն՝ գատիմտէն գայիմ օլմուշ
տուր • ատն էգլէտէն սին :
3 Ը՛ջմագլար գալտըրտըլար՝ եա՛ Բապպ՝
ըջմագլար ակտալարընը գալտըրտըլար • ըջ-
մագլար կիւրիւլթիւլէրինի գալտըրտըլար :
4 Բապպ եիւքսէքլէրտէ չօգ տուլարըն

աչեսաբնեան՝ տէնիզլին գուվվէթլի տալղա-
լաթբնեան գուվվէթլի տիր ։

5 Ը֊էհատէթլէրին ղալէթ հազիգաթլը
տըր ։ աէնին էվինէ եա՛ Իապ՝ թուլի էյսմ
իւզէ ա՛զիղլիք նագըլըր ։

ՄԱՍՄԱՒՒՐ ՂԴ

1 Եա՛ ինթիգամլարըն Ըլլահը Իապ՝ եա՛
ինթիգամլարըն Ըլլահը՝ իշտագ էյլէ ։

2 Ղալ՛ք՝ եա՛ եէրին հաքիմի , մաղրուբ-
լարըն ճէզասընը վէր ։

3 Ղալ՛էյ֊տէք ֆասըգլար եա՛ Իապ՝
նիչէյ֊տէք ֆասըգլար էօյիւնէլէր ,

4 Ղուրուր նուֆթգ էտիպ ոէօյլէյէլէր ,
հէփ եարամազլըգ իշլէյէնլէր էօյիւնէլէր ։

5 Այնին գավմընը եա՛ Իապ՝ էզէրլէր ,
վէ միրասընա ճէֆիա էտէրլէր ։

6 Տուլ գարըյը վէ միւսաֆիրի էօլտիւ-
քիւրլէր , վէ էօքսիւզլէրի գաթլ էտէրլէր ։

7 Վ֊է տէրլէր քի՝ Իապ՝ կէօրմէզ , վէ
Յակոբուն Ըլլահը անկլամազ ։

8 Ի՛՝ գավմտա պի խորագլար՝ անկլա-
յան , վէ եա՛ ահմագլար՝ նէ՞ զէման ազըլ-
լանաճագսընըզ ։

9 Գուլաղը տիքէն՝ իշիթմէ՞զ մի , եախօտ
կէօզիւ եափան՝ կէօրմէ՞զ մի ։

10 Թայֆիթելերի թէոխպ էտէն՝ թէքտիր էթմէ՞զ մի , ատէմէ պիլէի էշլէտէն՝ պիւ-տիղ մի :

11 Բապպ՝ ատէմին էֆքեարը պաթըլ օղ-ատուղունու պիլիր :

12 Ա՛յ մութլու օղ ատէմ , քի ծնու-թէոխպ էտէրսին՝ եա՛ Բապպ , վէ ծնա չէ-քիա՛թընան թա՛լիմ էտէրսին .

13 Գի ծնա պէլա կիւնահիւնտէ բահաթ վէ-րէսին , թա ֆասըղա չուգուր գաղընճայա-տէք :

14 Օ՛իրա Բապպ քէնտի գավմինը թէղք էթմէզ , վէ միրասընը պրագմազ :

15 Օ՛իրա չէրաա՛թ հազգա տէօնէճէք , վէ ճիւմլէ եիւրէյի տօղրուլար՝ ծնուն տր-տընճա վարմաճաղլար :

16 Պէնիմ իչիւն եարամազլարա գարշը քիմ գալգար . պինամուալուդ իչլէյէնլէրէ գարշը պէնիմ իչիւն քիմ տուրուր :

17 Բապպ պանա եարտըմ էթմէսէ իտի , ազ տահա ճանըմ սիւքիւր էվէտէ տաքին օղուրուտաս :

18 Ըյաղըմ գայար տէոխյիմտէ , ի՛նայէ-քին՝ եա՛ Բապպ՝ պէնի գավլէթտի :

19 Լէֆքեարըմ տէրուէիմտէ չօղալընճա , քէտէլէրէյին ճանըմը մէտրուր էտէր :

20 Գանուենա մուղայիր ձէքա՝ սիւղէն չիր-
քէթին թախթը՝ սանա միւհաք օլմ՚ուր մու ։
21 Պատրաղն ճանը ա՚լէյհինէ ձէմ՚ օլուք-
լար • վէ սուչսուզ գանը՝ ֆնասրդ չզգաբրը-
լար ։
22 Ը՚մմա Բապպ փէնակահըմ՚ վէ Ըլլա-
հըմ սրդընաճաղըմ գայա տըր ։
23 Վ է օնլարըն պինամուսլուղունու՝ իւ-
զէլէբինէ տէօնտէրէճէք ; վէ օնլարը՝ եարա-
մազ լըգլարը իւէ հէլաք էտէճէք • Ըլլահը-
մըզ Բապպ օնլարը հէլաք էտէճէք տիր ։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ Գ.Ե

1 Ի՚կլէն Բապպա ալգըշ էտէլիմ , խէ-
լասմըզդն գայասընա կիւլպանք չէքէլիմ ։
2 Օնու՚ն Հուզուրունա համտ իւէ վարա-
լըմ • օնա մէշմուրլէր իւէ կիւլպանք չէ-
քէլիմ ։
3 Ո՚վրա Բապպ ա՚զիմ Ըլլահ տըր • վէ
հէվ ալլահլարըն իւզէրինտէ ա՚զիմ փատի-
շահ տըր •
4 Օ՚լ քի եէրին տէրին եէրլէրի օնուն է-
լինտէ՝ հէմ տուղարըն կիւքսէքլիքլէրի օ-
նուն տուր •
5 Օ՚լ քի տէնիզ օնուն տուր , վէ օնու-

ֈ եամբաը, հէմ գարայը օնուն էլլէրի տիւզ-
տիւ ։

6 Կէլին սէճոե էտէլիմ , վէ տիւշիւ՝
Նարատըճըմըզ Բապալըն Հուզուրունտա
տիղ չէօքելիմ ։

7 Ջ՚իրա օ՝ Ըլլահըմըզ տըր , վէ պիզ օ-
նուն օճլաղընըն գավմը՝ վէ էլլինին սիւրիւ-
սիւ իզ ։ էյէր պու կիւն օնուն սէսինի իշի-
տիրսէնիզ ,

8 Նիւրէքլէրինիզի գաթըլաթմանա , Ների-
պատէ կիպի՝ չէօլտէ Մասա կիւնիւնտէ
կիպի ։

9 Վի օրատա պապալարընըզ պէնի սընա-
տըլար , պէնի Թէճրիւպէ էթտիլէր , ա՝մէլ-
լէրիմի տախի կէօրտիւլէր ։

10 Պո՝ սիլսիլէտէն գըրգ եըլ տիթտինե-
տիմ , վէ տէտիմ քի՝ Պունլար հիւրէքլէրի
իլէ սաֆար գամ՝ տըր , վէ օնլար եօլլարըմը
պիլմէզ ։

11 Ը՚էօյլէ քի զաղապլըմտա եէմին էթտիմ
քի՝ Նահաթլըղըմա կիրմէյէճէքլէր ։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ Գ՚Ջ

1 Նապաս եէնի իլահի օգուչուն , Նապա-
պա իլահի օգուչուն՝ եա՝ Ճիւմլէ Ճիհան ։

2 Նապաս իլահի օգուչուն , օնուն խամի-

նէ պերէքէթի օգուտ։ կ՚ունենէն կ՚ունենէ ե-
նուն խելասրընը միւժտե էյլէյին ։

3 Թայիֆէլէրտե օնուն ճէլալինի՝ ճիւմ-
լէ գամմլէրտե օնուն մի՝ւճիզաթլարընը նագէլ
էտին ։

4 Ո՚Ղխա Բապպ ա՝զիմ՝ վէ զայէթ մէա-
հէ լայըգ տըր ։ ճիւմլէ ալլահլաթըն իւզերին-
նէ հիյապէթլու տուր ։

5 Ո՚Ղխա գամմլէրին հէփ ալլահլաթը
հիչլեր տիր ։ կէօքլերի իսէ՝ Ե՚հովա եափտը ։

6 Օնուն էօնիւնտե ճէլալ ու զէյնէթ՝
Վագտէսինտե գուվվէթ ու ի՝զզէթ վար ։

7 Ե՞ գամմլէրին գապիլէլէրի՝ Բապպա
Թագրիր էտին ։ Բապպա ի՝զզէթ վէ գուվ-
վէթ Թագրիր էտին ։

8 Բապպա՝ իսրինին ի՝զզէթինի Թագրիր
էտին ։ փէշքեշ գալտըրըպ՝ ավկուլաթընա
կիրին ։

9 Բապպա ա՝զիզ զիյնէթ իլէ սէճտե գը-
լըն ։ եա՞ պիւթիւն ճիհան՝ օնուն հուգուս-
լուն ։

10 Թայիֆէլէրտե տէյին քի՝ Բապպ փա-
տիշահլըգ սիւրէր ։ տիւնեա տաճկ գայիմ
օլուպ՝ սաբըրլմայաճագ տըր ։ օ՝ գամմլէրի
Հագ իւզրե մուհաքէմ էտեր ։

11 Կէօքլեր շաղ օլուպ՝ եէր մէպուզ ալ-

տաւն • տէնիզ վէ ծնունն տօղուտու կիւրլէսին ։

12 Պահրա՝ օնտա հէմ օլան իլէ սէվինսին • օղ ղէման օրմանըն հէմ ադաճլարը Թապալըն հուզուրունտա ալգըղ էթսինլէր •

13 Օ իրա օ կէլէյօր • զէրա օ՝ եէրին շէրտա՛թընը կէօրմէյէ կէլէյօր • ուիւնեայա ատաագաթի իւղրէ՝ վէ գաւմընէրէ հազ իւղրէ շէրտա՛թ էտէճէք տիր ։

ՄԱՂՄՈՒՐ ՂԱ

1 Թապպ փատիշահընզ սիւրէր, եէր մէտքուր օլսուն • չօզ ատամլար շազ օլսունլար ։

2 Օնուն էթրաֆը՝ պուղուրթ վէ տիւման տոլը • թախթընըն թէմէլի՝ հազ վէ շէրիա՛թ տոլը ։

3 Օնուն հուզուրունտա աթէշ եիւրիւր, վէ էվիրէվրէտէ տիւշմէնլէրինի եոգադար ։

4 Ճիհէլլէրի տիւնեայը այտընլատըր • եէր կէօրիւր, վէ տիփթէր ։

5 Թապպըն հուզուրունտա՝ ճիւմլէ եէրին Պահիպինին հուզուրունտա տողլար պալմամու կիպի էրիր ։

6 Կէօրլէր օնուն ատաագաթընը խատէր էտեր • վէ ճիւմլէ գավմընէր օնուն ի՛ղէրինի կէօրիւրլէր ։

7 Օյմա փութլաթա հէփ սէճաէ էսէնլէր՝ հիւլէր իւէ էօյիւնէնլէր ուԹանընլար։
էյ ճիւմլէ ալլահլար՝ օնա սէճաէ գըլըն։
8 Աիօն իչիԹաի, վէ շազ օլտու։ Հէմ Յուդա գըզլարը՝ սէնին չէբիա՛Թլէրին իչիւն մէսուր օլտուլար եա՞ Րասպ։
9 Օյիա սէն եա՞ Րասպ՝ ճիւմլէ եէրին իւզէրինէ Փաա՛լարը։ ճիւմլէ ալլահլարըն իւզէրինտէ ղայԹի եիւճէլտին։
10 Էյ Րասպը սէվէնլէր՝ քէմլիքտէն իքըսի էտին։ օ՝ սալիհլէրինին ճանլարընը սագլար։ օնլարը ֆասըգլարըն էլինտէն գուԹարըը։
11 Աատըգ իչիւն ըշըգ՝ վէ տօղրու եիւրէքլէրէ իչիւն շազլըգ էքիլմիշ տիր։
12 Էյ՝ սատըգլար՝ Րապպտա շազ օլուն՝ վէ օնուն ա՛զըզ զիքքինէ համտ էտին։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՊՂՐ

Սէզմուր։

1 Րապպա եէնի իլահի օգուչուն՝ զէքա ա՛ճայըպլար գըլտը։ օնուն ասդ էլի վէ ա՛զըզ գօլու օնուն իչիւն խէլաս իճրա էյլէտի։
2 Րապպ խէլասընը ալիլտիրտի։ Թայիֆէ-

լէրին կէօզլէրինտէ սատագաթները աշխատար էյլէտի ։

3 Իսրայէլ էվինին հագիցնա ինայէթին վէ հագիգաթները զիքր էյլէտի . էէրին ճիւմլէ ուճլարը Ելհարմըզըն խէլասընը կէօրտիւլէր ։

4 Նա՝ ճիւմլէ եէր՝ Բապպա կիւլպեանք չէքին , սէտա վէրիպ՝ ալգըշ էտին , վէ մեզմուր օգույուն ։

5 Բապպա թանպուր իլէ մեզմուր օգույուն , թանպուր վէ մեզմուր սէսի իլէ .

6 Պօրսլար վէ սուրնա սէսի իլէ՝ Բապպ փատիշահըն հուզուրունտա կիւլպեանք չէքին ։

7 Տէնիզ վէ ծնուն տօլուսու՝ տիւնեա վէ ծնտա սաքին օլանլար սէտա վէրսին ։

8 Բապպըն հուզուրունտա ըղմագլար էլ չաթփընլար , տաղլար պիրլիքտէ ալգըշ էթսինլէր .

9 Ա՛յրա եէրին շէրաա՛թընը կէօրմէյէ կէլիյօր . տիւնեայա սատագաթ իւզրէ՝ վէ գամմլէրէ հագ իւզրէ շէրաա՛թ էտէճէք տիր ։

ՄԱՂԱՔԻԱ Գ.

1 Բապպ փատիշահլըգ սիւրէր , գամմլէր

ամիրէսինները ։ ՚ի՝ քերովբէներաէ օթուբուբ ։
նեբ սարսըլսըն ։

2 Սադոպ Աիսնաս ա՚զիմ տիր ։ Հէմ ՚ի՝
ձիւմլէ գաւմլերին իւզերինէ եիւճելմիշ տիր ։

3 Աէնին ա՚զիմ վէ հիյապէթլու խաֆինէ
համու էտէլէր ։ ՚ի՝ ա՚զիզ տիր ։

4 Հէմ փաահիշհրին գուվվէթի շէրաա՚թ
աէվէր ։ սէն տօղուլուգ գայիմ էթտինի՚ ։ սէն
Յակոբտա շէրաա՚թ վէ ա՚տաալիթ իհգաս էյ-
լէտինի ։

5 Ելևհրմըզ Սադոպը եիւճելմին ։ վէ ա-
յաղընըն պատամաղընա սէճտէ գընըն ։ ՚ի՝
ա՚զիզ տիր ։

6 Ո՚ավես վէ Ըհարոն ՚ի՝նուն քահինլէրի
արասընտա՝ վէ Սամաւէլ ՚ի՝նուն խաֆինէ նիւտա
էտէնլէրին արասընտա Սադոպ չաղըրըլար
խոի ։ վէ ՚ի՝ նևլարա ճէվապ վէրիր խոի ։

7 Օնլարա ապուլուի տիրէ յինտէ սէօյլէր
խոի ։ ՚ի՝նուն շէհատէթլէրինի՚ վէ ՚ի՝նևլարա
վէրտիյի գանունուն սապլարընտ խոի ։

8 Ե՚ա՝ Ելևհրմըզ Սադոպ՝ ՚ի՝նևլարա ճէ-
վապ վէրտին ։ ՚ի՝նևլարա ա՚ֆվ էտիճի Ելևհ
խոին ։ վէ ա՚մէլլէրի իչիւն ՚ի՝նևլարան ինթի-
գամ ալընճը խոին ։

9 Ելևհրմըզ Սադոպը եիւճելմին ։ վէ ՚ի՝-
նուն ա՚զիզ տաղընա սէճտէ գընըն ։ գէրտ
Ելևհրմըզ Սադոպ ա՚զիզ տիր ։

ՄԻՆԴԵՄԻՆ Ա

Ժամա Մեղմութ ։

1 Ա՛խմէն եէք՝ Բապպա կիւլպանք չէ-
քին ։

2 Բապպա շաղլըգ իլէ ի՛պաաէթ էտին ։
օնուն էօնիւնէ ալըդշ իլէ վարըն ։

3 Պիլին քի ԵՀովա՝ Ա՛լլահ օ տուր ։ պի-
զի օ խարթոտը ։ վէ տէյիլ քէնտիմիզ ։ պիզ
օնուն գամմըզ՝ վէ մէրա՛սիմին սիւրիւսիւ իզ ։

4 Օնուն դափուլարըննա համտ իլէ՝ ավ-
լաւլարըննա շիւքր իլէ վարըն ։ օնա համտ է-
տին ։ իսմինէ պէրէքէթի օգուլսուն ։

5 Ա՛խրա Բապպ էյի տիր ։ օնուն ի՛նայէ-
թի էպէտի՝ վէ հագիգաթը թա տէվրտէն
տէվրէտէք տիր ։

ՄԻՆԴԵՄՈՒՐ Ա՛Ը

Դաւիթին Մեղմութ ։

1 Ի՛նայէթ վէ շէրսա՛թ իլահիսի օգու-
յաճաղըմ ։ եա՛ Բապպ՝ սանա մեղմութ օ-
գուլյաճաղըմ ։

2 Գեամիլ եօլտա ա՛գըլտանէ հարագէթ
էտէճէյիմ ։ պանա նէ՞ զէման կէլէճէքսին ։

էվիմին իչինտէ եիւրէյիմին քեամիլլէյի իլէ եիւրիւլէճէյիմ ։

3 Կէօզլէրիմին էօնիւնէ եարամազ շէյ գօմայաճաղըմ . ազդընլըգլար իշինտէն իքրահ էֆէնտիմ . պու պանա եափըշմայա ։

4 Ի՛յրի եիւրէքլի օլան՝ պէնտէն կիւճլիին . եարամազը թանըմայաճաղըմ ։

5 Օ՛լ կիշիլէտէ գօնշուսունա ղըյափէթ է-տէնի գըրաճաղըմ . եիւճէ կէօզլիւյէ վէ գա-պաթմըշ եիւրէքլիյէ թէկմիւլ էֆէնտիյէ-ճէյիմ ։

6 Կէօզլէրիմ՝ եէրին հագիգաթլիլէրինին իւզէրինէ օլաճագ , քի պէնիմ իլէ սաքին օ-լալար . քեամիլ եօլսա եիւրիւյէն՝ պանա օ խըզմէթ էտէ ։

7 Ի՛վիմին իչինտէ հիլէքսար օլան՝ սաքին օլմայաճագ , եալան սէօյլէյէն՝ կէօզլէրիմին էօնիւնտէ գայիմ օլմայաճագ ։

8 Ի՛էրին հէվա ֆաուրդալարընը հէր սապահ գըրայըմ՝ քի Ռապպըն շէհրինտէն հէվա էա-քամազլըգ իշլէյէնլէրի հէլաք էտէյիմ ։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ Ա՛Ր

Ցէրուսէղեմին սըդըգազ Ռապպըն հուզուրունա շէքվասընը աէօքսուլյունտէ՝ նէյտզ ։

1 Ե՛ս Ռապպ Նէյտզմը տինկլէյ , մէ ֆէր-հատըմ ասնա վարա ։

2 Սրգելեթիմին կիւնհւնտէ եիւզիւնիւ
ազէնտէն կիզլէմէ, գուլաղընը պանա մէյլլէն-
տիր. չաղըրտըղմ կիւնտէ՝ պանա թէզ ձէ-
վապ վէր:

3 Օխրա կիւնլէրիմ տիւթիւն կիպի տիւ-
քէնտի, վէ քէմիքլէրիմ չալը կիպի եանտը-
լար:

4 Նիւթէյիմ օթ կիպի վուրուլուպ՝ գու-
քաւտու, շէօյլէ քի էքմէյիմի եէմէյէ ու-
նուքտուս:

5 Ընհըմըն սէտասընտան՝ քէմիքլէրիմ թէ-
նիմէ եապըշտը:

6 Զէօլիւն բահամ գուշունա պէնկզէտիմ,
վիբանէլէրին ույու գուշու կիպի օլտու:

7 Ույգուսուզ գալըպ՝ տամ իւզէրինտէ
եաղընըզ օլան սէրչէ կիպի օլտու:

8 Տիւշմէնլէրիմ պէնի պիւթիւն կիւն
թահգիր էտերլէր. ա՛լէյհիմէ գուսուպան-
լար՝ պանա գարշը եէմին էթտիլէր:

9 Օխրա էքմէք կիպի քիւլ եէտիմ, վէ
իչքիմի կէօզ եաշըմ իլէ գարըշթըգտըմ,

10 Այնին խըշմընըն վէ զաղալընըն եիւ-
զիւնտէն. զիրա պէնի գալտըգըպ ախտըն:

11 Կիւնլէրիմ ուզանմըշ կէօլկէ կիպի տիր,
վէ պէն օթ կիպի գուրուտուս:

12 Ընմա սէն եա՞ Ռապպ՝ էպէտէն գալըր
սըն, վէ զիքրին տէվը պէ տէվը տիր:

18 Եկեն գալեցիք՝ Աիօնա մերհասնիք էառէ-
ձէքսին . զիրա օնա հիւանին նազար իլէ
պազմանքն վազքը տըր . չիւն քի թայի՛ն օ-
լուն մուշ վազքի կելսի :

14 Օ՚իրա դուլաքըն օնուն թաշլաքըն-
տան հազը էտէրէք , վէ թօփրազընա հիւա-
նիւ նազար իլէ պազարլար :

15 Վ է թայիֆէլէր Յապպըն խմինտէն՝ վէ
եէրին ճիւմլէ փատիշհլարը սէնին ճէլալէն-
տէն գօրգալար :

16 Օ՚իրա Յապպ Աիօնու պինա էտէճէք .
քէնտի ճէլալն իլէ կէօրիւնէճէք :

17 Պրաղըլմըշլարըն նիյազընա նազար է-
տէճէք , վէ օնլարըն նիյազընը խօր կէօր-
մէյճէք :

18 Պու՝ կելէճէք տէվրէ նազըլա , վէ հա-
բաթըլաճագ գամմ Յապպա համա էտէ :

19 Օ՚իրա ա՛զիզ եիւճէ հահալինտէն պազ-
տը . Յապպ կէօքտէն եէրէ նազար գըլտը ,

20 Վէ մահպուստուն ահիզարընը իշինտէ ,
էօլիւմէ հիւքմ օլմուշլարը չէօզէ .

21 Թա քի Յապպըն խմինի Աիօնատ՝ վէ օ-
նուն մահինի Ընրուսաղէմտէ նազգ էտէլէր ,

22 Յապպա ի՛պատէթ էթմէյէ գամմլէր
պիրլիքտէ՝ վէ մէմլէքէթլէր ճէմ՝ օլտուգ-
լարը զէման :

28 Նահապետները եօլտա զայիֆլէթի, կիւնլէրիմի գըսսալըդըր։
24 Տէտիմ քի՝ Նա՞ ընկերմ պէնի կիւնլէրիմին ճարըսընտա գալսըդըմա. սէնին երկլարըն՝ տէվլէրձէ տէվլէր տիր։
25 Ընէրի գաւոիմտէն պէրու թէմիզլէտին. վէ կէօքլէր էլլէրինին ա՛մէլ տիր։
26 Օնլար հէյաք օլաճագ, սէն իսէ գալաճագսըն. վէ ձիւմլէսի էսլապ կիպի էսքիյէձէք. օնլարը լիպաս կիպի տէյիլթիրէձէքսին, վէ տէյիշէձէքլէր։
27 Ընմա սէն՝ Հէման օ սուն, վէ երկլարըն տիւքէնմէյէձէքլէր։
28 Գուլլարընըն օղուլլարը սաքին օլաճագ, վէ օնլարըն զիւրրիյէթի սէնին Հուզուրուննա մուգիմ օլաճագ։

ՄԱՂԱՔԻԱՅ ՀԱՐ

Դաւիթին Մեղմութիւն։

1 Նա՞ ճանըմ՝ Բապպա պէրէքէթի օգուս, վէ Հէփ տէրուննիմ՝ օնուն ա՛զիզ իսմինէ։
2 Ընկ ճանըմ՝ Բապպա պէրէքէթի օգուս. վէ ծնուն ճիւմլէ իհսանլարընը ունուդմա։
3 Պէնին Հէփ եարամազլըգլարընը ձէֆ

էտէն՝ աչեին ճիւմլէ մա՛թաչապրնա չիֆա վերէն օ տուր ։

4 Աչեին էօ՛մրիւնիւ ֆէսատատան ֆիտա էտէն՝ աչեի ի՛նայէթ վէ մէրհամէթլէր իչէ թաճլայան օ տուր ։

5 Աչեին փիրլի լինի էյլիք իլէ տօյուրան օ տուր ։ կէնճլէյին գալթալընքի կիպի հէնիլէնէճէք տիր ։

6 Ա՛ապ հէփ զուլմ ալթընտա օլանլարա տատագալթլար վէ չէրիա՛թլէր իճրա էտէր ։

7 Ա՛ովէտ քէնտի հօլլարընը՝ Իսրայիէլ օղուլլարընա քէնտի տա՛մլէրինի պիլտիրտի ։

8 Ա՛ապ բահիմ վէ լաթինֆ՝ տապլի տա՛զիմ՝ վէ ի՛նայէթի ղանի տիր ։

9 Տահիմա չէքիշմէզ , վէ էպէտէն քէն տագլամտըզ ։

10 Պիզե կիւնահլարըմըզա կէօրէ էյլէճէտի ։ վէ եապտընըզլարըմըզա կէօրէ պիզե ճէզա վէրմէտի ։

11 Օ՛իրա ի՛նայէթինի օնտան գօրգանլարընը իւզէրինէ՝ կէօր եէրին իւզէրինէ եիւքաէք օլտուղու գատար ա՛զիմ էթմէյէ տիր ։

12 Գապահլաթլարըմըզը՝ կիւնահօլուտուկիւնահլաթըընտան իրտա օլտուղու գատար պիզտէն իրագ էթտի ։

13 Պապակ քէնթիխինտէն գօրգանլարա՝ պա-
պա օղուլտրընա մերհամէթ էթտիյի կիպի
մերհամէթ էտէր ։

14 Ջիրա օ՝ եարատըլըշմըզը պիլիր ։
Թօփրագ օլտուղումուզու զիքր էտէր ։

15 Ըտէմին կիւնլերի օթ կիպի տիր ։ օ՝
Հէման սահրանըն չիչէյի կիպի չիչէքլէնիր ։

16 Ջիրա օնուն իւզէրինէն եկլ կէչսէ ,
եօղ օլուր ։ վէ օնուն մահալի օնու- պրթըգ
պիլմէզ ։

17 Ըմմա Պապային ի՛նայէթի էղէլտէն Թա
եպէտէտէք՝ օնտան գօրգանլարըն իւզէրինէ
տիր ։ վէ սաատագաթը օղուլլար օղուլլարընա՝

18 Օնուն ա՛Հտրնը սագլայանլարա՝ վէ
Թէնպիհլէրինի իճրա էթմէյէ խաթրլարընատա
հըքմ էտէնլէրէ տիր ։

19 Պապակ ԹախԹընը կէօքտէ գայիմ էյ-
լէտի , վէ օնուն փատիշահլըզը Ճիւմլէյէ
հիւքիւմէթ սիւրէր ։

20 Պապա պէրէքէթ օզուլսուն՝ էյ օնուն
գուվվէթտէ զօրլու մէլէքլէրի , քի սէօզու-
նէն սէսինի ունկլէմէք իլէ՝ օնուն էմրինի
իճրա էտէրսինիզ ։

21 Պապա պէրէքէթ օզտսուն եա՛ օնուն
հէմ ա՛քէրլէրի՝ միւրատընը իճրա էտէն
խըզմէթճիլէրի ։

22 Բայց այդ պերէքէթ օգուչուն եա՛ հէվ ընաւն ա՛ժլէրի՝ օնուն հիւքիւմէթինին հէվ մահալլէրինտէ . եա՛ ճանըմ՝ Բայպա պէ-քէքէթ օգու :

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՀԻ

1 Նա՛ ճանըմ՝ Բայպա պէրէքէթ օ-գու . եա՛ Ըլլահըմ Բայպ՝ ղայէթ իլէ մու-ա՛զզամըն . սէն ճէլալ ու զիյնէթ կիյինմիշ-սին .

2 Ը՛շըդա լիպասա կիպի պիւրիւնէն՝ կէօքլէրի փէրտէլէր կիպի եայան սըն .

3 Կէնտի եիւճէ հալվէթլէրինի սուլաթ-սա չոխան՝ պուլութլարը քէնտինէ ա՛թա-պա էտէն՝ րիւզկեարըն գանաւոլարը խա-զընտէ կէզէն սին .

4 Ա՛էլէքլէրինի բուհլար՝ խըզմէթճիլէ-րինի ալթէշ ա՛լէվի էտէն սին :

5 Կէրի գաի՛տէլէրի իւզէրինէ թէմէլլէ-սի . էպէտ իւլ ապատ գըմըլտանճայաճաք տըր :

6 Օնու տէրինլիք իլէ էվլադ իլէ կիպի էօրթիւնէն . սուլար տադլար իւզէրինէ տադ գոտու :

7 Օնլար սէնին թա՛զիրինտէն գաչտըլար .

ևիւբիւլեհիւնիւն սէսինտէն ֆիրաար եթտիլեր։
8 Տաղլարա չըգտըլար, տէրելէրէ՝ օնլարդա
թէմել գօտուղուն շօշ մահալե էնտիլեր։
9 Այնօր գօտուն, էվ կէշմէյէլեր. տէօ-
նիւպ՝ եէրի էօրթմէյէլեր։
10 Տէրելէրէ փուռնկարլար կէօնտէրիր. օն-
լար տաղլարըն արտասընտա ևիւբիւր։
11 Ընլար սահրանըն հէվի հայվանլարընը
սուվարըրլար. եապան էշէքլէրի սուսուզ-
լուգլարընը քէսէրլեր։
12 Ընլարըն եանընտա հավանըն գուշլարը
տաքին օլուրլար. տալլարըն արտասընտան օէ-
տա վէրիրլեր։
13 Կիւճէ հալվէթլէրինտէն տաղլարը սու-
վարըր. սէնին ա՛մէլլէրինին մէյվէսինտէն եէք
տօյար։
14 Տավարլար իչիւն օթ՝ վէ տաէմին խրզ-
մէթի իչիւն չիմէն պիճիրիր, քի եէրտէն էքս-
մէք չըգարա,
15 Վէ տաէմին ևիւբէյինի շաղ էտէն շա-
քալ էվ՝ ևիւզիւս ևաղտան զէյտուէ բուշան
էտէր, հէմ էքմէք էվ՝ տաեմին ևիւբէյինի
գավիլէտիր։
16 Լապպըն աղաճլարը՝ օնուն տիքտիյի
Լիբանանըն էրզէրի տօյդուն տուր.
17 Ընատա քի գուշլար խուվալարընը է-
տէրլեր. լէյլէյին մէքքանը՝ չամլար տըր։

18 Նիւեճէ առաղլար տաղ քէչիլէրինին՝ վէ գայլալար առաս թաւշանլարընըն փէնահկահի տիր ։

19 Ա՛ագիլար իչիւն այը եափտը • կիւնէչ ղուրուտիւնի պիլիր ։

20 Գարանլըգ գօրտուն , վէ կէճէ օլուր • ծնտա օրմանըն հէպ ճանավարլարը հարտաքէթ էտէրլէր ։

21 Կէնճ արսլանլար շիքահար իչիւն՝ վէ Ա՛լլահտան թաս՝մլարընը տիլէմէք իչիւն պէօ՛չիւրիւրլէր ։

22 Կիւնէչ տօղուճաճ՝ ճէմ՝ օլուրլար , վէ ինլէրինտէ եաթարլար ։

23 Ա՛տէմ՝ թա ախշամատէք իչինէ վէ խրդ՛ճէթինէ չըգար ։

24 Իշլէրին նէ՞ ա՛զիմ տիր եա՞ Ա՛ապ , ճիւմլէսինի ի՛լմ իլէ գըլտըն • եէր աէնին մախլուգ աճրըն իլէ տօլմուշ տուր ։

25 Պու տէնիզ՝ պէօյիւք վէ փէք կէնիշ տիր • օրատա հիսապսըզ սիւրթինէնլէր՝ քիչիւք իլէ պէօյիւք հայվանլար վար ։

26 Օրատա կէմիլէր՝ օնտա օյնամագ իչիւն եարատտըղըն Լեւիաթան պոյի եիւրիւր ։

27 Ա՛էվիսի սէնտէն պէքլէրլէր քի՝ վարթընճա եէմէքլէրինի վէրէսին ։

28 Օնլարա վէրիրսին , տէվ շէրիրլէր • էննի աչարսըն , նիյամէթ իլէ տօյարլար ։

29 Այնուհետև կիզկէսին, իզթիրապա տիւ-
շէրլէր • ծնլարըն բուհունու ալըրսըն, էօ-
լիւրլեր՝, վէ քէնտի թօփրագլարընա տէօ-
նէրլեր ։

30 Րուհունու կէօնտէրիրսին, ծնլար եարա-
ռըլըր • վէ եէրին եիւզհունիւ եէնիլէտիրսին ։

31 Րապպըն ճէլալի էպէտէն գալա • Րապպ՝
իշլէրինտէն մէսրուր օլա ։

32 Այերէ պագդար, վէ օ տիթրեր • տաղ-
լարա տօգանըր, վէ տիւթեէրլեր ։

33 Այօմրիւմտե Րապպա իլահի օգուլյա-
յըմ • պէն տուրտուգճա՝ Ըլլահրմա մէմնուր
օգուլյայըմ ։

34 Ընուն հագգընա թէֆէքքիւրիւմ թաթ-
լը օլա • պէն Րապպատա շադ օլաճաղըմ ։

35 Եիւնահքեարլար եէրտէն սիքէնսինլէր,
վէ ֆեասըգլար եօղ օլսունլար • եա՛ ճանըմ՝
Րապպա պէրէքէթ օգու • Ըլէլուիա ։

ՄԱՂԱՄԻԻ Ա՛Ն

1 Րապպը մետհ էտին, ծնուն իսմինէ նի-
առա էտին • ծնուն իշլէտիքլէրինի գամմէլերտե
պիլտիրին ։

2 Ընա իլահի օգուլյուն, ծնա մէմնուր
օգուլյուն • ծնուն ճհումլե մի՛ճհիզ թլարընը
թէֆէքքիւր էտին ։

3 Ընուն ա՛զիզ իսմի էլէ ֆֆիֆիխար է-
տին • Իապպը ապայանլարըն եհուբէյի շապ
օլսուն :

4 Իապպը վէ օնուն դուվվէթինի ադամլըն •
տայիմա օնուն եիւզիւնէ Թալապ էտին :

5 Ընուն էֆոտիյի մի՛ւճիզաթլարընը՝ ա՛-
լամէթլէրինի՝ վէ ադղընըն շէհիա՛թլարընը
զիքր էտին ,

6 Այ՛ օնուն դուլու Ընթահամըն զիւք-
քիյէթի՝ Էյ օնուն աէչիլմիշլէրի Յակոբուն
օղուլլարը :

7 Պու՝ Իապպ Ընլահըմըղ ասը • օնուն
շէրիա՛թլարը պիւթիւն եէրտէ տիր :

8 Ը՛հտաքնը էպէտէն՝ էմր էֆոտիյի ահ-
զիւ պին տէվրէտէք Խամէրքնատա Քուէթաք ,

9 Ընու քի Ընբրահամ իլէ քէսիլսի , վէ
Իսահակա նէմին էյլէտի ,

10 Վ է Յակոբա դանուն խլճէն՝ Իսրայէլէ
էպէտի ա՛հտ խլճէն սատիի էյլէյիպ ,

11 Տէտի • Ամանա Կանան ափյարընը՝ մի-
րասընզըն հիսսէսի տէյիւ սանա վէրէճէյիմ՝

12 Ընկար տահա ապրտա փէք ազ՝ վէ ծն-
տա միւսաֆիրլէր իքէն •

13 Վ է օնլար Թայիֆէտէն Թայիֆէյէ՝ ափր
մեհլէքէթտէն պիր զայդի գավմա կէզքր ի-
քէն ,

14 Ով՝ օնլարա զուլմ էթմիյէ պիր ատեմ գօմատը • իլլա օնլարտան էօթիւրիւ փատիշահլար թա՛գիր էյլէտի •

15 Ինէսիհլէրիմէ ուօգանմանի, վէ փէյղամպէրլէրիմէ քէմլիք էթմէն պէկի ։

16 Վէ եէրին իւզէրինէ դրթլըգ չաղըրտը • էքմէկին հէր ա՛սասընը գրըտը ։

17 Իօնլէրինճէ ատէմ կէօնտէրտի • Յավաշէկի՝ գուլ իչինէն սաթըլսըը ։

18 Օնուն այագլարընը պուգաղը իլէ հինճիթիւէր • քէնտիսի տէմիրէ վուրուլտու ։

19 Ձա սէօզիւնիւն կէլմէսի զէմանընատէք, Թապպէրն սէօզիւ օնու իմթիհան էյլէտի ։

20 փատիշահ կէօնտէրիպ՝ օնու չէօզտիւ • գամմէլէրին զապիթի տա օնու սալը վէրտի ։

21 Օնու քէնտի եվինէ սահիպ՝ վէ ճիւմլէ էմլյաքինէ զապիթի նասպ էթտի •

22 Վի պէյլէրինի պէյէնտիյի կիպի պաղլայա, վէ իսթիհարլարընը ա՛լիմ էտէ ։

23 Ընտէն Իսրայէլ Ա՛ըսըրա վարտը • վէ Յակոբ՝ Ձամ տիյարընտա միւսաֆիր օլտու ։

24 Վէ գամմընը զայէթ իլէ մէյվէսար գրլտը, վէ օնլարը՝ ընլարա սըգլէթի վէրէնլէքտէն գուվվէթլի էյլէտի ։

25 Օնլարըն եիւթէյինի տէօնտէրտի, քի գամմընտան իքրահ էտէլէր, գուլլարընա հիլէ ատուզէլէք ։

26 Գուլու Մովսէսի՝ հէմ սէչարիի Ըհաբոնու կէօնտէրտի :

27 Օնլարըն ապասընտա օնուն ա՛ճայրտի իշլէրինի՝ եա՛նի Քամ տիյարընտա մէնճիզ զաթլար էթտիլէր :

28 Վարանըդ կէօնտէրտի , վէ գարանըդ օլտու . վէ սէօզիւնէ միւխալիֆէթ էթտիտիլէր :

29 Ասուլարընը գանա տէօնտէրտի , վէ պաղըգլարընը էօլտիւրտու :

30 Օնլարըն տիյարը չօգ գուրպաղալար չըգարտը . փատիշահլարընն իչ օտալարընատէք կէլտիլէր :

31 Ասօյլէտի , վէ տիւրլիւ տիւրլիւ պէօճէքլէր՝ ճիւմլէ սինօգլարընատա քէհլէյլէր կէլտի :

32 Տիյարլարընատա օնլարըն եաղմաւրու եէրինէ տօլու՝ աֆթէշ ալէվլէրի վէրտի :

33 Վ՚է պաղլարընը հէմ ինճիր աղաճլարընը վուրտու , վէ սինօգլարընն աղաճլարընը գըրտար :

34 Ասօյլէտի , վէ չէքիրկէյլէր՝ հէմ հիասապըդ թըրթըլլար կէլտի :

35 Վ՚է օնլարըն տիյարընատա ճիւմլէ օթուեէտիլէր . հէմ եէրլէրինին մէյվէսինի եէտիլէր :

36 Վ՚է տիյարլարընատա ճիւմլէ իլք տօղու-

շու՝ հէփ գուվվէթլէրինին իլքինի վուքտու ։
37 Վ֊է օնլարը կիւմիւշ վէ ալթունն իլէ
չզադարը. վէ սըլվէթլարընտա զայի՛ֆ եօգ խոխ ։
38 Օնլարըն չզադրղընտա՝ Մ՚րսըբ շազ օլ֊
տու. զիրա գօրգուլարը՝ օնլարըն իւզէրինէ
տիւշմիւշ խոխ ։
39 Ի֊օրթիւ իչիւն պուլութ՝ վէ կէճէտէ ը֊
շըգ վէրմէք իչիւն ատէչ եայտը ։
40 Տիլէտիլէր , վէ պըլտրըճինն կէթիրտի .
վէ օնլարը կէօք էքմէյի իլէ տօյուրտու ։
41 Գայայը աչտը , վէ տուլար ափտրլար .
գօրսէ եէրլէրտէ ըրմազ կէտլէ հիւրիւտիւլէր ։
42 Ա՚Ղիրա գուլու Ա՚ըրահամա օլան ա՛զիզ
աէօզիւնիւ զիքր էյլէտի ։
43 Վ֊է գաւմընը սիւրիւր իլէ՝ սէչիլմիշլէ֊
րինի ալգրլ իլէ չզադտը ։
44 Վ֊է օնլարա թայիֆէլէրին տիյարլարը֊
նը վէրտի . վէ իւմմէթլէրին էմէյինի զաւմ
էթտիլէր ։
45 Գիա քի օնուն գանունլարընը սագլայա֊
լար , վէ նօմօսլարընը հրֆզ էտէլէր . Ա֊
լէլուիա ։

ՄԱՂՄՈՍ Ա՛Զ

1 Ա֊լէլուիա . Խապպը մէտհ էտին , զիրա

էյի տիր · զերա օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիք ։

2 Պապպըն գուտրէթլու խլէրինի քիմ
թա՝պիր էտէ , վէ օնուն ճիւմլէ համաըրնը
ի՝լան էյլէյէ ։

3 Վի՛ մութլու հագգը սագլայանլարա ,
հէր զէմանտէ սատագաթ իշլէյէնէ ։

4 Լա՞ Պապպ՝ պէնի գավմընա օլան թի-
զանա կէօրէ զիքր էյլէ · պէնի խէլասըն իլէ
զնյարէթի էյլէ ·

5 Վի սէ՛նի՛շլէրինին էյլիյինի կէօրէյիմ ,
աէնին թայիֆէնին չագըրը իլէ շաղ օլայըմ ,
աէնին միրասըն իլէ իֆթիխար էտէյիմ ։

6 Պաապալարըմըզ իլէ կիւնահ իշլէտիք ,
եարամազըզ էթտիք , ֆըսագ իշլէտիք ։

7 Պաապալարըմըզ Ա՛ըսրուտա աէնին մի՛ւ-
ճիզաթլարընը անկլամատըլար , ի՝նայէթինին
չօգլուղունու զիքր էթմէտիլէր , վէ տէնիզին
եանընտա՝ Վըզըլ տէնիզտէ ա՛սը օլտուլար ։

8 Ըմմա օնլարը քէնտի խամի իչիւն խէլաս
էյլէտի , քի գուտրէթինի պէյան էտէ ։

9 Վէ Վըզըլ տէնիզի ապարլատը , վէ
գուրուտու · վէ օնլարը էնկինլէրտէ՝ չէօլտէ
կիպի եիւրիւթտիւ ։

10 Վէ օնլարը խասիմ էվլէնտէն գուրթար-
ըը , վէ տիւշմէն էվլէնտէն խէլաս էյլէտի ։

11 Վէ օնլարա սըգլէթի վէրէնլէրի սաւլար

գաթլատը • օնլարտան պիրիսի գալմատը ։
12 Օլտէմ օնուն սէօզլէրինէ ինանտըլար •
համատընա իլահի օգուտտուլար ։
13 Օնուն իշլէրինի թէզ ունութտուլար •
օնուն նասիհաթընա բաղպէթ էթմէտիլէր ։
14 Վէ չէօլտէ արզու իլէ իշթահ էթտի-
լէր • վէ պէեաթանտա Ալլահը սընատըլար ։
15 Վէ օնլարա տիլէտիքլէրինի վէրտի •
ամմա ճանլարընա արըգլըգ կէօնտէրտի ։
16 Էմ օրտուտա Մովսէսի՝ վէ Իսպայըն
ա՛զիզի Ահարոնա հասէտ էթտիլէր ։
17 Կէր սէրլըպ՝ Դաթանը եութտու, վէ Ա-
բիրոն ճիւմհիւրիւնիւն իւսթիւնիւս էօրթտիս ։
18 Վէ օնլարըն ճէմաա՛թընտա աթէշ
թուութուշտու • ֆաարգլարը ա՛լէվ եագատը ։
19 Կորխութէ պուզաղտու եափտըլար, վէ
տէօքմէ փուրթա սէճտէ գրլտըլար ։
20 Վէ ի՛զզէթլէրինի օթ եէյէն սըղըրըն
սուրէթինէ տէյիլթիրտիլէր ։
21 Օնլարըն գուրթարըճըսը Ալլահը ու-
նութտուլար, քի Ամըրտա ա՛զաճէքլէր՝
22 Վէյամ տիյարընտա մի՛ւճիզաթլէր՝ Կը-
զըլ սէնիզտէ հիյապէթլու իշլէր էյլէտի ։
23 Իմոի տէտի քի՝ օնլարը հէլաք էտէ,
էյլէր օնուն սէչիլմիշն Մովսէս գըզըլընտա օ-
նուն հուզուրունտա՝ օնլարը հէլաք էթմէք-

տէն զաւազանը տէօնտէրմէք իչիւն՝ տուբ-
մասա խոր ։

24 Վ֊Է ասղուլու տիյարը ըէտա էթտիկէր ։
ծնուն սէօզիւնէ ինանմատըլար ։

25 Վ֊Է չատըրլարընտա մըղըլտանտըլար ։
Բաղպէն սէօզիւնիւ տինկիլէմէտիկէր ։

26 Վ֊Է ծնլար իչիւն էլինի զալտըրտը , քի
ծնլարը չէօյտե տիւշիւրէ ։

27 Էմմ ծնլարըն զիւրրիյէթինի Թայիֆէ-
լէրտե տիւշիւրէ , վէ ծնլարը տիյատըլար
տաղըտա ։

28 Վ֊Է Լեվիեդովըա իւհազ օլտուլար ։ վէ
էօլիւլէրին դուրպանլարընը եէտիկէր ։

29 Վ֊Է ա՛մէլէրի իւչ Բաղպէր զազապէ կէ-
թիրտիկէր ։ վէ արալարընտա Թաուն հիւ-
ճիւմ էթտի ։

30 Վ֊Է փհինհէս տուբուզ հիւքմ էյլէտի ։
վէ Թաուն տինտի ։

31 Վ֊Է պու ծնա տէվը պէ տէվը Թա է-
պէտէտէք սատագաթի իչիւն սայըլտը ։

32 Վ֊Է օնդ֊ Վերիպա տուլարընտա ղազա-
պէ կէթիրտիկէր ։ վէ ծնլար իչիւն Վովէտէ
ֆէնտա օլտու ։

33 Օ֊իքա ծնուն քուհունու ազըԹտըլար ։
վէ օ՛ տուտաագլարը իւչ պի Թէտպիր սէօյ-
տի ։

34 Պատպէրն օնլարա տէտիյի գավմէրէի հէ-
լաք էթմէտիլէր ։

35 Իլա թայիֆէլէրէ գարըշտըլար · վէ օն-
լարըն իշլէրինէ էջրէնտիլէր ։

36 Վ է օնլարըն փուխարընա Ի պատէթ
էթտիլէր · վ օնլարա տուզագ օլտուլար ։

37 Վ է օղուլլարընը հէմ գըզլարընը տիվ-
լէրէ գուրպան էթտիլէր ։

38 Վ է սուչսուզ գան՝ Կանանըն փուխ-
լարընա գուրպան էթտիքլէրի օղուլլարընն
հէմ գըզլարընն գանընը տէօքտիւլէր · վէ
եէր գան իլէ մուրտարլանտը ։

39 Վ է իշլէրի իլէ մուրտարլանտըլար · վէ
ա՛մէլլէրի իլէ զինա էթտիլէր ։

40 Վ է Պատպէրն զազալը գավմընա թու-
թուշտու · վէ միրասընտան իքրահ էթտի ։

41 Վ է օնլարը թայիֆէլէրին էլինէ վէր-
տի · վէ խասխմէրի օնլարըն իւզէրինէ հիւ-
քիւմէթ սիւրտիւ ։

42 Հէմ տիւշմէնլէրի օնլարա զուլմ էթ-
տիլէր · վէ էլլէրի ալէթընտա ալչագլանտը-
լար ։

43 Օնլարը չօգ տէֆա՝ գուրթարտը, ամ-
մա օնլար քէնտի Թէտուիրլէրի իլէ ա՛ր օլ-
տուլար, վէ եարատմազլըգլարընտա էրիտիլէր ։

44 Ո՞վ մա օնլարըն ֆէրեատընը իշլէթտիյի-
տէ՝ օնլարըն սըզգէթինէ նազար գըլտը ։

45 Վ՚է օձլաթ իչիւն ա՛Հտրնը խաթրընա կէթիրտի • վէ ի՛նայէթինին չօգլուղուընա կէօրէ նահիմ օլտու ։

46 Վ՚է օնլարը Հէփ էսիր էտէնլէրին Հոզրուընտա՝ օնլարա մէրհամէթ վէրտի ։

47 Ւ՚ա՞ Բապպ Ըլլահրմրզ՝ պիզի խէլաա էյլէ ։ վէ պիզի թայիֆէլէրտէն ատվշնը ։ քի ա՛զիզ իսմինի մէտհ էտիպ՝ աէնինն Համարընն իլէ իթթիհաար էտէլիմ ։

48 Իսրայէլին Ըլլահը Բապպ՝ էզէլտէն բեա էպէտտէք վիւապրէք օլսուն • վէ ճիւմլէ զավմ տէսին • Ըմին , Ըլէլուիա ։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ Ա՛Ն

1 Բապպը մէտհ էտին , զիրա էյի տիր • զիրա օնուն ի՛նայէթի էտէտի տիր ։

2 Բապպրն փիտա օլունմուշլարը պէօյլէ տէսինլէր , քի օնլարը տիւշմէն էլինտէն փիտա էյլէտի ,

3 Վ՚է օնլարը տիյաթլարտան՝ կիւնտօղուսուընտան վէ կիւնպաթրսընտան՝ փօրնաատան վէ տէնիզ ճանէկնտէն տէվշիրտի ։

4 Օնլար չէօլտէ՝ պէնապան եօլսու ապտրա կէզտիլէր • տաքին օլաճազ չէհր պուզմատըլար ։

5 Օնլար ամ հէմ աուսուզ օլմազ իլէ , ճանլարը քէնահլէքինտէ պայրլար իտի ։

6 Վա՛յ սրգլէթէ կէլտիքլէրինտէ՝ Լատպա ֆէրնաստ էթտիլէր . օնլարը մուզայիգալէրին-տէն գուրթարտը ։

7 Վա՛յ օնլարը տօղրու եօլտան եիւրիւթ-տիւ , քի սաքլին օլաճագ շէհրէ կիտէլէր ։

8 Լատպա շիւքր էթտինլէր ի՛նայէթի ի-շիւն՝ վէ ատէմ օղուլլարընա մի՛ւճիզաթլարը էշտիւն .

9 Օխրա սուսամըշ ճանը գանտըրտը , վէ ատ ճանը նի՛յմէթ իլէ տօյուրտու ։

10 Գապառնաղում վէ էօլիւմ կէօլկէսինտէ օթուրտուրլար իտի . սէքտ վէ տէմիր իլէ պաղլը իտիլէր .

11 Օխրա Լլահըն սէօզլէրինէ ա՛ար օլ-տուլար , վէ Թէաա՛լանըն նասիհաթլարընը բէտտ էթտիլէր ։

12 Խմոի օնլարըն եիւրէյինի միղնէթ իլէ չէօքթիւրտիւ . տիւշտիւլէր , վէ եարտըմճը եօղ իտի ։

13 Վա՛յ սրգլէթէ կէլտիքլէրինտէ՝ Լատպա ֆէրնաստ էթտիլէր . օնլարը մուզայիգալէ-րինտէն գուրթարտը ։

14 Օնլարը գապառնաղում վէ էօլիւմ կէօլ-կէսինտէն չըգարտը , վէ պաղլարընը գըրտը ։

15 Ապագա չհաւքը էթախինէր ի՛նայէթի ի-
չիւն՝ վէ առէմ օղուլտարընա մի՛ճիզաթլարը
իչիւն ։
16 Օ, իրա պաղըր գափուլտըր գըրտը ՝ վէ
առէմիր մանտալտարը փարէլէտի ։
17 Տիվանեէր՝ գապաճաթլը հօլտաքը իչիւն
վէ եարամազլըգլարը իչիւն առէտէ ափուշէք-
չէր ։
18 Օնլարըն ճանը հէր կիճէքտէն իրթահ
էտեր ՝ վէ թա էօլիւմ գափուլարընատեք
նէթիչիրէր ։
19 Վ է սըգլէթե կէլտիքէրինտէ՝ Ապագա
ֆէրնատա էճտիէր ։ օնլարը մուգայիգալճ-
քինտէն գուրթարտը ։
20 Այնօղունիւ կէօնտէրիւ՝ օնլարա չիֆա
վէրտի ՝ վէ օնլարը հէլաքտէն գուրթարտը ։
21 Ապագա շհաւքը էթախինէր ի՛նայէթի ի-
չիւն՝ վէ առէմ օղուլտարընա մի՛ճիզաթլա-
քը իչիւն ։
22 Վ է շհաւքը գուրտանէլարը պօղազլայըպ՝
օնուն իշլէրինի ալգըշ իլէ նագլ էթախինէր ։
23 Կէմիլէր իլէ տէնիզէ էնէնէէր՝ չօք ասու-
լարտա իշ կէօրինէէր՝
24 Օնլար Ապագըն իշլէրինի վէ օնուն էն-
գինլէրտե ա՛ճայըպլարընը կէօրիւրլէր ։
25 Օ, իրա էմր էտեր ՝ վէ գասըրգա եվ-

լինի ընդ ամենայն ազգս երկրի։

26 Ահա ես ընդ ձեզ եմ այսօր, որ ընդունիցիք զանիրաւութիւնս ձեր ամենայն ազգաց, որ շուրջանակի ձեր են, եւ շինեսջիք զտունս ինչ ինձ, եւ ես ընդ ձեզ եմ։

27 Եւ հրամայեաց Յովսեփ զծառայսն իւր զաստուածաբոյժսն, զի բալասանեսցեն զհայրն իւր. եւ բալասանեցին զԻսրայէլ։

28 Եւ լցան նմա քառասուն աւուրք, զի այնպէս լնուին մարմինք նոցա, եւ սգացին զնա եգիպտացիքն եւտասն աւուրս։

29 Եւ անցին աւուրք սգոյ նորա, եւ խօսեցաւ Յովսեփ ընդ տանն փարաւոնի, եւ ասէ ցնոսա. եթէ գտի շնորհս առաջի ձեր, խօսեցարուք ընդ փարաւոնի զի ասասցէ ցիս։

30 Զի հայր իմ երդուեցոյց զիս եւ ասէ. ահա ես մեռանիմ, եւ ի գերեզմանի իմում զոր ինձ ինքեան շինեցի ի քանանացւոց երկրի, անդ թաղեսցես զիս։ Եւ արդ ելից ես եւ թաղեցից զհայր իմ, եւ դարձայց։

31 Եւ ասացին փարաւոնի եւ տանն նորա. ելից ես եւ թաղեցից զհայր իմ, եւ դարձայց։

32 Եւ ի գալ նմա ի քանանացւոց երկիր, եւ պատմեաց նոցա զամենայն որ պատուիրեաց նմա հայրն իւր, եւ ասաց. ահա ես եւ որդիք իմ ծառայեսցուք փարաւոնի։

33 Եւ ամենայն հոգիք տանն Յակոբայ որ եկին ի քանանացւոց երկիր, եւ եղեն առ Յովսեփ։

34 Եւ էր ի տան Յովսեփայ ամենայն ինչ որ ունէր, եւ ապրեցաւ հայրն նորա եւ ամենայն տունն հօրն նորա։

35 Եղեւ ամուլ կին, եւ ոչ ծնաւ։ Եղեւ ամուլ եւ երկի ամուլ փոխանակ երկոցունց տասնեւերկուց։

36 Վ՚է ամէնքդ օրհասս տալին էվտիվէնք ,
վէ մէնքեան էսէնէք չէհր գուրթլար :
37 Վ՚է թռչուններ էքերէնէր , հէմ պաղլար
ախքերնէնէր . վէ մէյվէ մահսուլս էտինիրէնէր :
38 Վ՚է ծնլարդ պէրէքէթլէր , վէ գայէթ
իւէ չօղանքլար . վէ տավարլարնդ ազալթմազ :
39 Լաքին զուլմանն՝ աէքտուէն՝ վէ գա-
ռալէթտուէն ազալթզլար վէ չէօքերնէրէ :
40 Պէյլէր իւէրինէ այրզ տէօքէր . վէ
ծնլարդ՝ հօլս օլմայան պէհասանուէ ավտրա
կէզարիրիք :
41 Ըմմս ֆռազիքի սէֆիլիքտուէն հօգարդ
գալարդդ . վէ սիւրիւէր կիսի գապիլէներ
էտէք :
42 Տօղռուլար ՚կէօրիւպ՝ շազ օլուրլար .
վէ հէր պինամուսլուգ՝ աղղընր գափար :
43 Ըմմս քմմ սոր , քի պուն՚ալդր հէքճի
էտէճէք , վէ Ռապպդն ի՚նայէթինի անկռա-
յաճագ :

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ՀՐ

Պատերն Իսրայէլ Եգիպտոս :

1 Ընուքէյիմ հազդր տդր՝ հա՜ Իսրայ .
ակռունիմ իւէ ասխի իսրայի վէ մէզմուք ծ-
գուկայդմ :

2 Ընչան եա՞ սանթուք վե թանպուք ·
էրքէն ուչանայըմ ։

3 Նա՞ Աստուծ՝ ունի դաւմէրտե ՚ւհտ է-
ուէձէյիմ ՝ վե իւմիթլէրտե ունա ՚ւթմուք
օգուչաճաղըմ ։

4 Օ, իւա բ՚ուտէրին կէօքլէրտէն ա՚զիմ
տիր ՝ վե կէրչէքլիյին պուլութլուդա նէմի-
շէր ։

5 Կէօքլէրին իւզէրինէ եիւձէլէն եա՞
Էլլահ ՝ վե ձէլալին պիւթիւն երկին իւզէ-
րինտէ օլսուն ։

6 Անվկիւլիւլէրին գուրթուլսունլար տէ-
յիւ՝ սաղ էլին իլէ խելաս գըլ ՝ վե պիզէ
ձէվապ վէր ։

7 Էլլահ ա՚զիզլիյի իլէ աէօյլէտի · մե-
րուք օլաճաղըմ ՝ Անքէմի Թագսիմ էտէձէ-
յիմ ՝ վե Ադքովիք վատխինի էօլչէձէյիմ ·

8 Գաղասադ պէնիմ՝ վե Ադանադ պէնիմ
տիր ՝ վե Նփրեմ պաշըմդին գուվվէթի տիր ·
Ճուգա գանուն պաղայրըմըմ տըր ·

9 Ադովաբ նայգանամդին լէյինի տիր · Ն-
գովմանդ իւզէրինէ փատուձեւմա ադիաճա-
ղըմ ՝ փղշտլըլարդին իւզէրինէ ալաղա էտէ-
ձէյիմ ·

10 Ադէմին շէհրէ պէնի քիմ կէտիւպիլիր ·
պէնի Նգովմանէտ քիմ իլէտիր ·

11 Այդ ոչ միայն մի՛ թե Աստուած էր ամենի բնութեան էյլէտին, այլ անոր էյլէտներէն ալ ազգ մըն էր Աստուած։

12 Ամենէ ազգերէն ոեւէ մէկը ինձ պէս չէր ատելիին խելացած պատճառը։

13 Աստուած իրեն գուժկիները պատրաստելով, ինձ ծառայիներուն ձեռքով սպան։

ԻՆՆՈՒԵԻՈՒ ԺԹ

Աստիպոս պատգ իւնան Նաւէրէն Անեմոս։

1 Ան՝ հաւատումըն Աստուծոյ ախտաւոր եղաւ։

2 Ոմանք իւրեանց ճամբան աղօթ մը հնչեցնող աղջիկ աստուածուհի. հաւատքնիս հոգւոյն տիկ իրեն սէրտերուն էր։

3 Երեմ մեռքնուն տեղացիք իրեն էրձանիքներ պատրաստեր։ մի ոմն սեպհական պիտիմ իրեն ձեռքը էրծաւիլեր։

4 Աստուածներուն պէտքերնին, որոնց խոստումներն էրծաւիլեր, ոչն ինչ նկատ ընդուներ էրեմ։

5 Երեմ պատճառ էյլերը պէտքերնին ըստիկը վէր, ինձ հաւատքէրիմին պէտքը, ինչ որ էրեմ բնիլեր։

6 Օնուն ֆուլէրինէ ալիր փաղդը քիմսէ
տէյիլ։ վէ օնուն տագ հանդիստա շէյիան տու-
բաձագ ։

7 Օնուն շէրիա՛թը կէօրիւլմիւշ քատէ՝ գա-
պաղխաթը շըդաձագ • վէ տուա՛տը կիւնահա
աէօնէճէք ։

8 Օնուն կիւնէրի տագ օլաձագ • նադա-
բէթինի զայիխի ալաձագ ։

9 Օրաւդաքը հօքսիւզ՝ վէ գապըսը տու-
օլաձագ ։

10 Էյէմ օնուն օղուլլարը՝ մուխթագա ա-
վազա կէզնիպ տիլէնէճէքլէր • վէ քէնտի վի-
բանէլէրինտէ ադասընլադա ։

11 Էյէվ վարիյէթինի մուա՛մէլէճի գապա-
ճադ • վէ եաֆիյինի հասդանճլադա հասդալա-
յաճադ ։

12 Օնա ի՛նսանլեք էտէն օլմայաճադ • վէ
հօքսիւզլէրինէ մէրհամէթ էտէն օլմայաճադ ։

13 Օնուն զիւրրիյէթի քէսիլէճէք • սօնը-
բաթի աէվլատ աադլադը մահմ օլաձագ ։

14 Պադաղլադմըշլըքը հադդաճադլըգը Լ՝ադլադը
ի՛նսանտէ զիւքը օլաձագ • վէ անադաքնէն գիւ-
նահը մահմ օլմայաճագ ։

15 Տայիմա Լադլադը հուզուրադաճադա օլա-
ճագ • վէ օնլադըն զիւքրինի հէդտէն քէճիճէք ։

16 Օնուն գի ի՛նսանլեք էրթէգի խաղիքնուն

հէնիմիմէոն , իւրա ֆաղիր վէ հօխաուղ քիմսէյի գօվալաուար , քի ինքնէյի գըռըլմիշը էօլտիւրե :

17 Վ է պէտ տուա՛յը սէխտի , վէ ծնա օղլայաճագ . վէ խայֆ տուա՛տան խօշլանմաուար , վէ ծնտան իրագ օլաճադ :

18 Վ է պէտ տուա՛յը քէնտինէ էսմէագ կիմսի կիլյէճէք , վէ տու կիսի ծնուն տէրուէնճէ՝ վէ հաղ կիսի քէմիքէրինէ կիլյէճէք .

19 Ո՛նա՝ էօրթիւնէճէք գաֆիրան վէ տուսիմա գուշանաճագ գուշագ կիսի օլաճագ :

20 Խատիմէրէրին՝ վէ ճանըմըն ա՛լէյհինէ քէմ սէօյլէյէնլէրին ճէհէննեմ Ա՛տպտան պուսաուար :

21 Ը՛մմա սէն՝ ևա՞ Ո՛ֆենամ Ա՛տպտ՝ խօսին իչիւն պէնիմ հադըրմա իճրա գըլ . Ֆէնայէրինէ էյի օլտուղոս իչիւն՝ պէնի խէյաս էյլէ :

22 Ո՛վ իրա պէն ֆաղիր վէ հօխաուլ ուսի , վէ տէրուէնիմտէ նիւբէյիմ ևարալանմըշ տոը :

23 Ա՛զանմըշ կէօյէկ կիսի կէլէրիմ . չէքինէկ կիսի սէլէֆինէրիմ :

24 Տիզլէրիմ ուզուճաուան տալլանաոը . վէ քէնիմ սէմիզլիքտէն տէխշոիս :

25 Վ է պէն ծնէրտա հազարէրի օլտուս . պէնէք կէօրիւնճէ՝ պաշլադըղըմ տալլանըրսըն :

26 Եւ՞ Ընտրեմ Տապտ՝ պատնա եւ պատրեմ էյլէ . ի՛նայէքիներէ կէօրէ պէնի գուրթարա :
27 Վի է պուռ՝ սէնին էլինի ինէ օլտուպտանու պիլսինիլէր . եա՞ Տապտ՝ պատնա սէն իմնա էյլէսին :
28 Ընտար պէտ տուա՝ էտէնէք , ամմա սէն պէրէքէթի վէրմէքտէն . ընտար գուրընմա՝ ուշքանատագլար , ամմա գուրտուն չատ օլա-ճագ :
29 Խատիմլէրիմ ա՛յրսկ կիլմէքտլէր , վէ ա՛յրսլարընը գաթիրան կիլսի պիւրիւնմէքտլէր :
30 Ընդամ իլէ Տապտը զայէթ իլէ մէտհ էտէճէյիմ . վէ չօգլարընն ատասընտա ինա համան էտէճէյիմ :
31 Ընձն քի գիգիլմին ատղ եանընտա տուրսուր քի՝ օնուն ճանընը հիւգմ էտէնլէրտէն գուրթարա :

ՄԻՆՉ ՄԻՒ ԱԺ

Դատիճն Ելիփազ .

1 Պատպ՝ Ընձնէնտիմէ ասէտի քի՝ Պաղըմ-ատա օթուր , ինա ախուշմէնլէրինի՝ սէնին ա-յտլատընա պատատմագ գօրանմայատէք :

2 Ալենին գաւակիցին ս՛ասպիրը՝ Նասպոյ Ախոնասան կէօնտէրճէք. ախուշէնէլիին օրիորդաբնատ հիւթխանէին ախուր։

3 Ալենին գաւակիցին կիւնհանատ՝ գաւակ-մըն ս՛ղոյ կիյնէրէլէր իւլ ֆէնոթնէրնէն ֆըտա-տեր ֆիլ տունամեզլար. կիւնհանիկինին չիհիկ տանիս՝ ատապտ բատհիմատէն տիր։

4 Նապպ եվանին եվռան, մէ նատիմ օղլաղ. Անին էպէտէն՝ Մէլքիսեդեկ ֆէրթիֆիւնճէ քահանային ան։

5 Լ՚ֆինատիմ ոէնին անդընատա տըր. զաւ-զատրընը կիւնհանատ փատիշահլար գըրատը։

6 Ինայիճիլէրատ շէրատա՚ի կէօրէհէք. լէշէր իւլ տօղատաբատա. չօփ եվէր իւզէրինէ պաշ օլանը էզտի։

7 Ինատա՝ չայատան իչէճէք. օնատան էօ-ֆիւթիւնը պաշ գաւրըդատագ։

ՄԻՆՈՐԻՈՒ ԱԺՈՐ

1 Ա՚լէլուխա։ Պիւթիւն եհրէքատէն՝ տօղ-բատըլարը մէճմուանատ մէ ճէմաաթատա Նապ-պըր մէտոհ էտէճէ յիմ։

2 Ի՚պպպոնը կիյնէրի ս՛ղիմի տիր. ունկնգատան հեվի խաշշանատնըպար՝ անդատը տղատրըպատ։

3 Օնատան ս՛ղիմի հէնիկ գաւ-գինիճիլէ տօղբ. մէ աատագատիր էպէտէն գայիմ տիր։

ի մի՛ ինձանէ հեռանար Աստուածդ իմ։ Հայէ՛ առ իս օգնական իմ Տէր Աստուած իմ փրկութեան իմոյ։

ՄԻՆ ՋԱՄԱՆԱԿ ՉՄԻՆ

1 Ա՛ստուածս ։ Ա՛ստուածս իմ, զքե՛զ ընդ առաւօտս կանխեցից ։ ծարաւեցաւ քեզ անձն իմ, քանի՛ քանի՛ կերպիւք մարմին իմ քեզ կարօտեցաւ ։

2 Այնպէս ինչպէս երկիրն ուրախ կ՚ըլլայ երբ ան ծարաւ ըլլալէ ետքը անձրեւ կ՚առնէ ։

3 Ես ալ այսպէս քեզ կը նայիմ սրբարանիդ մէջ, որպէս զի տեսնեմ զօրութիւնդ եւ փառքդ ։

4 Վասն զի քու ողորմութիւնդ աւելի քաղցր է քան զկեանս ։ շրթունքներս պիտի գովեն զքեզ ։

5 Այնպէս պիտի օրհնեմ քեզ իմ կենդանութեանս մէջ, եւ անունիդ համար ձեռքերս պիտի վերցնեմ ։

6 Ինչպէս ճարպով եւ պարարտութեամբ պիտի յագեցուի անձս իմ, եւ բերանով ուրախութեան շրթունքներով պիտի գոհանայ զքեզ ։

7 Երբ որ քեզ յիշեմ անկողնիս վրայ, ամբողջ գիշեր քեզ պիտի խորհրդածեմ ։

8 Վասն զի դուն եղար օգնական ինծի, եւ թեւերուդ ստուերին տակ պիտի ցնծամ ։

9 Անձս քեզ կը հետապնդէ ։ աջ ձեռքդ զիս կ՚ընդունի ։

10 Իսկ անոնք որ զիս ապարդիւն կը փնտռեն, պիտի մտնեն երկրին խորերը ։

11 Սուրի ձեռքը պիտի մատնուին զանոնք ։ աղուէսներու բաժին պիտի ըլլան ։

12 Բայց թագաւորը պիտի ուրախանայ Աստուծմով ։ ամէն ոք որ անով կը երդնուի պիտի գովէ զանիկա ։ վասն զի սուտ խօսողներուն բերանը պիտի գոցուի ։

ՄԻՆ ՋԱՄԱՆԱԿ ՉՄԻՆ

1 Լսէ՛ Աստուած ։ ձայնիս մուրհակիս ։ պահպանէ զանձն իմ ինձանէ ահին թշնամւոյ ։

2 Զծածուկ խորհրդակիցներէն եւ չարագործներուն

ձեզ. ասոլեսլարդն սիրելիների միսպոհնէք օ-
լաշաղ սրբ։

3 Օնուն էվինահ տալ ու դանիմիզի օլա-
ձաղ, վէ առատագործիր էպէտէն ապրտաձաղ։

4 Տօղրուլարա՝ գարանլըգասա ըղձդ ին-
քած էտեր. բահիմ վէ լսիթիք վէ առապդ
սրբ։

5 Ինչի սիր օլ քիմսէյէ քի քէրթիմ Հա-
ռէր, վէ խօտունճ վէրիր. մալահսիրլարը-
նը շէրի'սի իւզրէ իձրա էտեր։

6 Օղիրա էպէտէն գրմըլտանմազ. ժա-
ռրղէն զիքրի էպէտի օլաձաղ։

7 Գէօրթիս խառէրտէն գօրգմազ. օնուն
հիւրէյի Խազգա գիւվէնիպ առպիճ օղուր։

8 Օնուն հիւրէյի մէօհրէմ օղուր, ին-
ախուշճէնլէրինէ պագըճակ չէտէք գօրգմազ։

9 Պաշտը, հօխատուրսա վէրսի, օնուն
առառագործիր էպէտէն գայիմ սիր. պուչիա-
զու ի'զզէթ իրէ հիւճճլէնճէք սիր։

10 Նարամազ կէօրճէք, վէ առրըլաձագ.
սիրէյինի գըճըդառայըզ էրիչճէք սիր.
ՀԱԶԱԿ ԱՐՁԱՔԱԲՈՒՆ

1 Վ՚էրէտիա։ Ինչ Խազգա գուլլատը`

շիւքը էսին • Իսպպըն խոմինե շիւքը էսին :
2 Իսպպըն խոմի՝ շիմախանէն Թա էպէտեւ-
տեք ալուպաղեք օլսուն :
3 Հիւնեշլին տօղուտառնամայի Թա օնուն
պաճըրնատեք՝ Իսպպըն խոմի Համուտ լա-
յըզ ալը :
4 Իսպպ Հէվի Թայիֆէլէրանէն՝ օնուն ի՛ղ-
ղէթի կէօրէլէրանէն ևիւճէ տիր :
5 Ինճիլէրանէ սաքին օլան Ալլահըմըզ
Իսպպ կիպի քի՞մ վար ,
6 Որի կէօրէլէրանէ՛վէ ևէրանէ օլանը կէօր-
մէյէ Թէնէզզիւլ էտեր :
7 Չադիվի Թօփրագանան գալըրքան՝ ևօխ-
տուլու ֆըշգըրտան ևիւճէլտէն օ տուբ .
8 Որի ալէյլեր իւլ՝ գավմընէն ալէյլերի ի-
լէ օֆտուբտաս :
9 Ինվին գըտըր գարըսընը շատ ալմուշ էվ-
լատ անատը իսգիան էտէն օ տուբ : Ըէէ-
լուիա :

ՄԱՂՈՄՈՒ ԱԺԴՈ

1 Խօրայէլ Մըսըրտան՝ Յակոբ էվի ևատ
տիլլի գավմտան չգտրգտաս ,
2 Յուդա օնուն Ա՛տգաէսեակ՝ Իսրայէլ
օնուն Հիւքիւմէրի օլսուս :
3 Տէնիզ կէօրսիւս , վէ գաշտը • Յորդա-
նան կէրիյէ տէօնտիւս :

4 Ջոկելով գոչելով կիպով՝ պայքարելով գոյան
եավքուլարը կիպով արձատելով :
5 Այնու նէ՝ օլաուռ եամ՝ ասենիդ՝ քիր գոչե-
ակեն, եամ՝ Ցարգամանն՝ քիր կերիչէ ափանփուն,
6 Էյ՝ տաղլար քիր գոչլար կիպով՝ եամ՝
պայքարլար քիր գոյան եավքուլարը կիպով արձ-
քատանըդը :
7 Էյ՝ ևէր՝ Թագաւորն Հատուցութեանն՝
Ցախով Էլլահընըն Հատուցութեան ասիդիդ :
8 Գայայը տալար կէօլիւնէ՝ չազմադ
Թաղներ տալար փաունկարընա ափանափերէն օ
տուր :

ՄԻՆԱՍԱՒՈՐ ԱԺԱՆ

1 Պիտէք ասիլ եամ՝ Թագաւ՝ ալիդէ տէ-
յիւ՝ իւլա ի՛նայէթին իչիւն վէ Հազիգ ալթէն
իչիւն քենտի խամինէ ի՛զգիմ վէր :
2 Ինախիֆներէր նէ՛չիւն տէօնիւլեր քի՝ Օն-
լարըն Էլլահը Հալա նէ՛րէտե տիր :
3 Էլլահընդիդ իսկ կէօքտէ տիր . Հէմ
Հազ էֆտիկի շէյի էյլէտե :
4 Օնլարդան փուղլարդը պիւտիւշ վէ ալ-
թուն տուր , ատեմ էլլէրինէ ա՛մէլի տիր :
5 Օնլարըն ազդը վար , վէ ա՛շօյէ՛նէլլէր .
կէօզլէրի վար , վէ կէօզմէլէր .
6 Գուլագլարդը վար , վէ իչլիմէլլէր .
պուրունլարդը վար , վէ գօգաս ալմազլար .

7 Ընկերի վատ, վէ երկնակէզէ. այդպէս
րը վատ, վէ եկեղեցակէզէ. ոչդալարդեան
սէս չգտնես։

8 Ինչորը հափշտակ՝ անարդ հեռի կիս
վէնէնէլէր՝ անարդ կիսի օրուըլար։

9 Ո՞ր Իպոյէլ Թագաւոր կիսվէն. անար
րըն հարտարմճրոր վէ սիփէրի ո տուր։

10 Ինչ Ըհարոն էվի Թագաւոր կիսվէնէն.
անարըն հարտարմճրոր վէ սիփէրի ո տուր։

11 Ո՞ր Թագաւոնան գօրգանլար՝ Թագաւոր
կիսվէնէն. անարըն հարտարմճրոր վէ սիփէրի
ո տուր։

12 Թագաւ պիզէ խաթրընա կէնիփիզ մի
պարէքէյէ, Իպոյէլ էվինի միւպարէքէյ
յէ, Ըհարոն էվինի միւպարէքէյէ։

13 Թագաւոնան գօրգանլարը՝ քիւհնէքէրի
հէմ պէօյիւքէրէրի միւպարէքէյէ։

14 Թագաւ սիզէն իւզէրինիզէ՝ հէմ սիզէն
հէմ օղուլլարընըզըն իւզէրինէ զամմ էտէ։

15 Անիզ՝ կէօքլէրի վէ եէրի գուրան Թագաւ
տոնն միւպարէք օլասընըզ։

16 Կէօքլէր՝ Թագաւըն կէօքլէրի տիր. ամ
մա եէրի ատէմ օղուլլարընա վէրմիշ տիր։

17 Յօլիւլէր Թագաւ շիւքր էմիտէլէր,
նէ տէ սիւքիւթ եէրինէ էնէնլէրին հիչ պիրի։

18 Ըմմա պիզ՝ շիմոիտէն թա էպէտէտէր

Բազում պէրճքէրէ օգուտ յաճախեզ : Ընդ-
լուծ :

ՄԱՂՄՈՍ ԻԲ ԺԱ.

1 Բազում սէվում՝ չիւն քի սէսիմի վէ
նէյազմը իլէթի :

2 Գուշլաղնը պանա մէյլ էթի՝ չէն
կիւնահէրիմէ նիւտա էտէճէյիմ :

3 Նօլուր՝ քէմինտէրի էթթաֆըմը ալար՝
վէ մէզհաբը սըգլէթլէրի պէնի պուլտուրար.
սըգլէթը ու գաւսավէթէ օղրատըր :

4 Ընդ մա Բազում խամիճ նիւտա էթ-
միմ. Ընդ՝ ու՞ր Բազում՝ ճանըմը գուրթար :

5 Բազում քուհիւ վէ սատըգ սըր. վէ Ընդ-
լահըմըզ մէրհամէթլի տիր :

6 Բազում սատէ տիլլէրի հըզիզ էտէր.
զայիֆլէնտիմ, ամմա ո պէնի խէլաս էթմի :

7 Նա՞ ճանըմ՝ քուհաթլէնա ատօն. վէր-
բա Բազում սանա իհսան գըլսըր :

8 Օխքա ճանըմը էօլիւմտէն՝ կէօզլէրիմի
կէօզ հաշլնտան՝ այաղըմը գայմազտան գու-
թարտըր :

9 Նաշայանլարըն տիյարընտա՝ Բազում
հաւզուրտունտա նիւթիյէճէյիմ :

10 Ինանտըմ՝ օնուն իչինն սէօյլէտիմ. պէն
զայէթ իլէ տէքտուլէնտիմ :

11 Պէն շաշգընլըղամտա տէտիմ քի՝ Էֆէր ատէմ եալանճը տուր ։

12 Փատիսա՝ պանա օլան ճիւմլէ իհսանընտա պէտէլ նէ՞ վէրէյիմ ։

13 Խէլասըն քեստէսինի ալայըմ, վէ Փատիշընն իսմինէ նիւտա էտէյիմ ։

14 Ընտադլարըմը Փատիսա՝ հալա պիւթիւն գավմընըն էօնիւնտէ էտա էտէյիմ ։

15 Փատիշըն նազարընտա՝ սալիհլէքինին էօլիւճիւ դը յիթիճի տիր ։

16 Վ.Էրէմ էյլէ եա՞ Փատիշ, զիրա պէն գուլուն՝ խալայըղընըն օղլու գուլունում. սէն պաղլարըմը չէօզտիւն ։

17 Պանա չինքր գուրպանը քէսէյիմ, վէ Փատիշըն իսմինէ նիւտա էտէյիմ ։

18 Ընտադլարըմը Փատիսա՝ հալա պիւթիւն գավմընըն էօնիւնտէ էտա էտէյիմ,

19 Փատիշ էվինին ավլուլարընտա՝ սէնինի իչինտէ եա՞ Նուհ սաղէմ. Ալէլուիա ։

ՄԻՆՉԱՒՈՒՐ Հ՛ԺԻՆ

1 Ե՞ր ճիւմլէ թայիֆէլէր՝ Փատիշ չինքր էտին, էյ ճիւմլէ գավմլէր՝ օնա համտո էտին ։

2 Ո՛իրա ծնուն ինայէթի իւզէրիմիզտէ

գաւվէթէլի տիր · վէ Բապըլն հագիգաթը էպէտի տիր · Ալէլուիա ։

ՄԻՆՉԱՐԻՒ ՀԱԺԻ

1 Բապըլը մէտհ էտին , զիրա էլի տիր · զիրա ծնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։

2 Հալա Իսրայէլ ասէին քի՝ Ծնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։

3 Ըհարոն էվի հալա ասէին քի՝ Ծնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։

4 Բապպան գօրգանըար հալա ասէինլէր քի՝ Ծնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։

5 Այգլէթուէն Բապպա նախտա էթտիմ · Բապպ պանա՝ կէնիշլիկ գօմաճ իլէ ճէվապ վէրտի ։

6 Բապպ պէնիմ տիր , գօրգմամ · ասէմ պանա նէ՞ էտէ պիլէր ։

7 Բապպ՝ պանա եարտըմ էտէնլէր իլէ պէնիմ տիր · իմտի պէնտէն իգրահ էտէնլէ՛ր պագաճաղըմ ։

8 Ըտէմէ կիւվէնմէքտէն՝ Բապպա իւմիտ էթմէք էյի տիր ։

9 Պէյլէր կիւվէնմէքտէն՝ Բապպա իւմիտ էթմէք էյի տիր ։

10 Ա՛իւմլէ թայիֆէլէր էթրաֆըմը ալըր-

լաք • էլպէթթէ Թագաւորն իսմի իւէ օնլարը գըրաճաղըմ ։

11 Ինթրաֆըմը ալտըլար , հէմ պէնի գուշտուրլար • էլպէթթէ օնլարը Թագաւորն իսմի իւէ գըրաճաղըմ ։

12 Ընըլար կիպի էթրաֆըմը ալտըլար , տիքէնէլէրին ամէնէի կիպի սէօյիւնտիւլէր • էլպէթթէ օնլարը Թագաւորն իսմի իւէ գըրաճաղըմ ։

13 Այն պէնի չիտտէթ իւէ իթի վէրտին , քի տիւշէյիմ • ամմա Թագաւ պանա եարտըմ էթտի ։

14 Գուվվէթիմ վէ թէսալիհիմ Թագաւորը • հէմ օ՝ խէլասըմ օլտու ։

15 Այատըգլարըն չատըրլարընտա ալտըղ վէ խէլաս սէտտասը վար • Թագաւորն սաղ էլի գուվվէթ իշլէր ։

16 Թագաւորն սաղ էլի եիւճէ տիր • Թագաւորն սաղ էլի գուվվէթ իշլէր ։

17 Ինօլմէյէճէյիմ , իւլա եաշայաճաղըմ , վէ Թագաւորն իշլէրինի նապէլ էտէճէյիմ ։

18 Թագաւ պէնի հէր վէճհ իւէ թէտիպ էթտի • ամմա պէնի էօլիւմէ թէսլիմ էթմէտի ։

19 Զանա սատտաքաթըն գափուլարընը սաչըն • օնլարտան կիչիկ՝ Թագաւոր շիւքր էտէճէյիմ ։

20 Թապպէն գափուտու պու տուր • սաս-
պըգլար պուհնտան կիրէճէք ։
21 Պանա շիւքր էտէճէյիմ • զիրա պանա
ճէվապ վէրիպ՝ պէնիմ խէլասըմ օլտուն ։
22 Նափուճիլէրին բէտտ էթտիքլէրի Թաշ՝
քէօշէ Թաշը օլտու ։
23 Պու՝ Թապպտան օլտու • պու՝ կէօզլէ-
րիմիզտէ ա՛ճայըպ տըր ։
24 Պու՝ Թապպէն եափտըղը կիւն տիւր •
ծնտա մէսրուր վէ շազ օլալըմ ։
25 Գէրէմ էյլէ եա՛ Թապպ՝ հալա խէլաս
էյլէ • գէրէմ էյլէ եա՛ Թապպ՝ հալա միւ-
յէսսէր էյլէ ։
26 Թապպէն իսմինտէ կէլէն միւպարէք օլ-
սուն • սիզէ Թապպէն էվլինտէն պէրէքէթ օ-
գուրուղ ։
27 Թապպ՝ Ալլահ տըր ՝ վէ պիզէ նուր
կէօսթէրիր • պայրամ գուրպանընը իփլէր
իլէ մէզպահրն Թա պուլնուզլարընատէք
պաղլայըն ։
28 Պէն Ալլահրմ սըն ՝ վէ սէնի մէտհ է-
տէճէյիմ • եա՛ Ալլահրմ՝ սէնի եիւճէլտէ-
ճէյիմ •
29 Թապպը մէտհ էտին ՝ զիրա էյի տիր •
զիրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։

ՄԻՆՉԱՐԱԻԱ ԼԺԹ

ՌԱՖ

1 Նայ մուխլու հօլու քեամիլ օլանլարա՝ Բաղալըն թէվրաթընտա կէզընէլէրէ ։
2 Նայ մուխլու օնուն շէհաէթլէրինէ հըջգ էտէնլէրէ՝ օնու սիւթիւն եիւրէք իլէ արայանլարա ։
3 Վի ֆըսգ տախի իշլէմէզլէր ։ օնուն հօլլարընտա եիւթիւրլէր ։
4 Նէն էմր էթտին քի՝ թէնպիհլէրինէ տիգգաթ իլէ սագլայալըմ ։
5 Նօշայտը սէնին գանուընլարընը սագլամազա՝ հօլլարըմ տօղօուլայտը ։
6 Օլ զէման՝ պէն սէնին ճիւմլէ էմրլէրինի կէօզէթմէք իլէ՝ ուէթանմազ իտիմ ։
7 Նէնին հազ շէրիա՝թլէրինի էօյրէնտիրմտէ , սէնի տօղուս եիւրէք իլէ ամտ էտէճէյիմ ։
8 Նէնին գանուընլարընը սագլայաճաղըմ ։ պէնի պիլգիւլիյէ թէէրք էթմէ ։

պէթ

9 Նէնճ քիմսէ հօլտնու նէ՞ իլէ փաքլէյէճէք քի՝ սէնին քէլամընա կէօթէ օնուսագլայա ։

10 Այնի պիւթիւն եիւրէ յիմտէն արատրիմ. պէնի էմրլէրինտէն սափմադըղ գօմա ։
11 Այօղլէրինի եիւրէյիմտէ սագլադըրիմ, քա քի սանա կիւնահ էթմէյիմ ։
12 Մինպարէք սին եա՞ Ռապպ, պանա գանունլարընը էօղրէթ ։
13 Այնին աղզընդն ճիւվլէ շէրիա՛թլէրինի՝ տուտադլարըմ իլէ նագլ էթտիմ ։
14 Այնին շէհատէթլէրինին եօլունտա՝ հէր կէօնէ զէնկինլիքտէն էօթիւրիւ կիւպի՝ ակաքտուր օլտում ։
15 Այնին թէնպիհլէրինի թէֆէքքիւր էտէճէյիմ, վէ եօլլարընը կէօզէտէճէյիմ ։
16 Ղանունլադրընտան հադզ էտէճէյիմ. քէլամընը ունուԹմայատաղըմ ։

Նահէ

17 Պու գուլունա իհսան գըլ+է եաշայըմ, վէ քէլամընը սագլայըմ ։
18 Կէօզլէրիմի աչ, վէ սէնին Թէվրաթընտան ա՛ճայրպլար կէօրէյիմ ։
19 Պէն եէրտէ միւսաֆիր իմ. էմրլէրինի պէնտէն կիզլէմէ ։
20 Ա՜հ էր վագԹտա՝ սէնին շէրիա՛Թլէրինին արզուսուզնատան ճանընմ էզլիվշ տիր ։

21 Այնքան էմրլէքինտէն սափան մէլո՛ւն մաղ-
րուրլարը թէքմիր էթտին ։
22 Իւզէրիմտէն այ՛րլար վէ հազարէթի տէֆ՝
էյլէ • զէրա չէհաէթլէրինի սազլատըմ ։
23 Այերվէրլէր տափի օղուրուպ՝ հազգըմտ-
ա՛յլէրլէրը իւի • գուրուն ա՛ենին գանուն-
լարընը թէֆէքքիւր էթտիմ ։
24 Ո՞չ հաւէթլէրին տափի պէնիմ սիւ-
րիւրիմ վէ տանրըմընա՛լէրիմ տիր ։

Տ՚ԼԷՓ

25 Ա՛նընմ թօփրաղա ճափըշըր • քէլա-
մընա կէօրէ պէնի իչնա գըլ ։
26 Ինօլարըմը նազլ էթտիմ ՝ վէ պանա
Հէվապ վէրտին • գանունլարընը պանա էյ-
լէթ ։
27 Թէնապհիլէրինին եօլունու պանա անկ-
լաթ • վէ ա՛ճայըպլարընը թէֆէքքիւր է-
տէչիմ ։
28 Ա՛նընմ գաապվէթտէն ճաշ տէօքէր •
քէլամընա կէօրէ պէնի գայիմ էյլէ ։
29 Ինալան եօլունու պէնտէն կիտէր ՝ վէ
պանա թէվֆաթընը իչհան էյլէ ։
30 Հէրչէքլիք եօլունու տէչտիմ • չէրիա՛թ-
լէրինի էօնէմլէ գօտուսմ ։

31 Այնին չէհատէթլէրինէ եավրլաթըմ ։ Եա՞ Ղապպ՝ պէնի ուԹանտըրմա ։

32 Այնին էմրլէրինին եօլունտա սէյիրտէ՜ ձէյիմ ։ զէրա եիւրէյիմի կէնիշլէտճէքսինն ։

ՀԵ

33 Եա՞ Ղապպ՝ պանա գանունլարընըն եօ՜ լունու էօյրէթ , վէ օնու սօնկա գատար հըզըգ էտէյիմ ։

34 Պանա ճէհմ վէր , վէ ԹէվրաԹընը հըզըգ էտէյիմ , հէմ պիւԹիւն եիւրէքտէն օնու սագլայըմ ։

35 Պէնի էմրլէրինին եօլունտա եիւրիւթ ։ զէրա օնտան խօշլանտըմ ։

36 Ինիւրէյիմի չէհատէթլէրինէ մէյլէնտիր , վէ տէյիլ Թամա՜ա ։

37 Կէօզլէրիմի պաԹըլլըղա պագմագտան տէօնտէր ։ պէնի եօլունտա խհնա էյլէ ։

38 Այնտէն գօրգանլարա օլան քէլամընը՝ գուլունա սապիթ էյլէ ։

39 Գօրգտուղում Հագարէթիմի պէնտէն կիտէր ։ զիրա չէրիա՛Թլէրին էյի ուիր ։

40 Ինձէ սէնին Թէնպիհլէրինէ արզու՝ էձ՜ տիմ ։ պէնի տատագաԹընտա խհնա էյլէ ։

ՎԵՐ

41 Վ՚է ի՚նայէթին եա՛ Բապ՝ հէմ խելաալ՚ն՝ քէլամ՚նա կէօրէ պանա կէլսինլէր ։
42 Վ՚է պէնի թահգիր էտէնէ սէօզ ճէվապ վէրէյիմ ։ զիրա սէնին սէօզիւնէ կիւվէնտիմ ։
43 Վ՚է կէրչէքլիք սէօզիւնիւ աղզըմտան աալա կիտէմէ ։ զիրա շէրիա՚թլէրինէ կիւվէնտիմ ։
44 Վ՚է թէվրաթ՚ն՚ տայիմ՝ էպէտլէր էպէտինէտէք սագլայըմ ։
45 Վ՚է կէնիշլիքտէ կէզէյիմ ։ զիրա սէնին թէնապի՚հլէրինի թալասպ էթտիմ ։
46 Վ՚է սէնին շէհատէթլէրին հագգ՚նա փահրէշահլար էօնիւնտէ սէօյլէյիմ ։ վէ ուա՚թանմայըմ ։
47 Վ՚է պէնիմ սեվտիյիմ սէնին էմրլէրինտէ մէսքուր օլայըմ ։
48 Վ՚է էլլէրիմի՚ սեվտիյիմ էմրլէրինէ գա՚լըրսայըմ ։ վէ գանունլարը՚ն թէֆէքքիւր էտէյիմ ։

ՅՈՒՆԱՍ

49 Վ՚ու՚նա օլան սէօզիւ խաթըրնա կէթիր ։ քի սանա հագգ՚նա պանա իւմիտ վէրտի՚ն ։

50 Տէրտիմոթէ Թէսէլլիմ պուռ տուբ • զէ-
բա սէօզիւն պէնի իշնա էյլէտի ։
51 Ա՛աղրուլար պէնի ղայէթ իլէ զէմզէ-
լէնտիլէր • ամմա Թէվրաթընտան սափմատըմ։
52 Կ՛ատրմոթն օլան շէրիա՛թլէրինի խաթ-
րըմա կէթիրտիմ՝ եա՛ Լապպ , վէ Թէսէլլէ
պուռլուտում ։
53 Ա՛ենին Թէվրաթընը Թէրք էտէն ֆա-
սըգլարըն սէպէպինտէն՝ պէնի հարարէթ
ՔուԹտու ։
54 Ա՛իւսաֆիրլիյիմին էվինտէ՝ սէնին գա-
նունլարըն պանա մէմնուբ մատտոէլէրի օլտու ։
55 Ա՛ենին խամինի եա՛ Լապպ՝ կէՀէտէ
խաթրըմա կէթիրտիմ , վէ Թէվրաթընը
Հըֆզ էյլէտիմ ։
56 Պու պանա՝ սէնին ԹէննաիՀլէրինի սազ-
լատըղըմ իչՀուն վազի՝ օլտու ։

Խէթ

57 Պէնիմ Հիսէմ սին եա՛ Լապպ • սէ-
տիմ քի՝ սէնին սէօզլէրինի սազլայըմ ։
58 Ա՛ենին տիւտարընտա պիւթիւն եիւրէքտէն
բիՀա էյլէտիմ • սէօզլէնէ կէօրէ պանա մէր-
Համէթ էյլէ ։
59 Ն՛օլլարըմը միւլահազա էտիպ՝ այադլա-
րըմը սէնին շէհատէթլէրինէ չէվիրտիմ ։

60 Այնուհետև եմրլէրինի սագլամաղա ա՛ճէլէ էթտիմ, վէ օյալանմատըմ ։
61 Փասըգլարըն պէօլուքլէրի էթրաֆըմըզ աղտըլար. ամմա թէվրաթընը ունուէմատըմ։
62 Կէճէ նարրսընտա գալգարըմ, քի սէնին հագ շէրիա՛թլէրին իչուն՝ սանա շիւքր էտէ֊յիմ ։
63 Պէն՝ հէմ սէնտէն գօրգանըլարա մէ թէնպիհլէրինի հրըֆզ էտէնլէրէ օրթաղըմ ։
64 Այ՛ Իսպպ՝ սէնին ի՛նայէթինտէն եէք աօլու տուր. պանա գանունլարընը էօյրէթ ։

Ղ.ԷԹ

65 Ո՞ւրլունա էյլիք էյլէտին եա՛ Իսպպ՝ քէնտի սէղոզլունէ կէօրէ ։
66 Պանա էյի իտրաք ու ի՛լմ էօյրէթ. զի֊քա սէնին էմրլէրինէ ինանատըմ ։
67 Տէրտէ տիւշմէզտէն՝ պէն եանկըլմագ֊տա իտիմ. ամմա շիմտի սէօզլունիւ հրըֆզ էյլէտիմ ։
68 Այն էյի սին, վէ էյլիք էտիճի սին. պանա գանունլարընը էօյրէթ ։
69 Մաղրուրլար պանա գարշը եալան գու֊տուլար. ամմա սլիթիւն եիւրէքտէն սէնին թէնպիհլէրինի հրըֆզ էտէրիմ ։

70 Ընկերքն եւ ըեկի եաղ կիպի գաթըլանատը . ոմմա պէն թէվրաթընատա մէսրուր օլտում :

71 Տէրտե տիշտիւիմ՝ հագգըմա էյի տէր , թա քի սէնին գանունլարընը էօյրէնէյիմ :

72 Ընէնին աղղընըն թէվրաթը պանա՝ ալթուն վէ կիւմիւշ պինլէրինտէն էյի տէր :

Ն

73 Պէնի սէնին էլլէրին եափտը , վէ եաթաթտը . պանա ֆէհմ վէր , վէ սէնին էմրլէրինի էօյրէնէյիմ :

74 Ընէնտէն գօրգանլար պէնի կէօրիւ՝ շազ օլալար . զիրա սէնին սէօզլիւնէ լիւմիտ էրտիմ :

75 Պիլէրիմ եա՞ Ռապպ , քի շէրիա՝թլէքին հագ տըր , վէ պէնի հագիգաթ իւզրէ տէրտե սալտըն :

76 Վէրէմ էյլէ՝ գտւլունա օլան սէօզիւնէ կէօրէ ի՝նայէթին պանա թէսէլլի օլաւն :

77 Պանա մէրհամէթլէրին կէլսին , քի իհնա օլայըմ . զիրա թէվրաթըն՝ սիւրիւրիմ տիւր :

78 Ո՝ադրուրլար ուէթանըն , զիրա պանա

նահապետ եէրե զատը էթտիլէր • պէն խէ սէնին թէնպիհլէրինի թէֆէքքիւր էտէրիմ ։

79 Պէնտէն գօրգունլար՝ վէ շէհատէթլէրինի պիլէնլէր պանա տէօնսիւն ։

80 Եհիւթէյիմ գանունլարընտա քեամիլ օլսուն , շէօյլէ քի ութանմայըմ ։

ՎԱՃ

81 Ջանըմ խէլասըն իչիւն հասրէթ չէքէր • սէօզիւնէ իւմիտ էտէրիմ ։

82 Կէօզլէրիմ սէնին՝ սէօզիւն իչիւն՝ Պանա նէ՞ զէման թէսէլլի վէրէճէքսին տէյէրէք՝ պօզուլուր ։

83 Օխրա տիւթիւնտէ թուլում կիպի օլտուում • ամմա սէնին գանունլարընը ունութմատում ։

84 Պէնին գուլունուն կիւնլէրի գաչ տըր • պէնի գօվալայանլարըն շէրաա՛թընը նէ՞ զէման կէօրէճէքսին ։

85 Ա՛ազուրլար պէնիմ իչիւն չուգուրլար գազըրլար , քի պու՝ թէվրաթընա մուղայիր տիր ։

86 Չէմի էմրլէրին հագիգաթ տըր • պէնի նահագ եէրե գօվալատլար • պանա եարդըմ էտ ։

87 Ընդ գալատը պէնի եէբտե հէլտք էտէբէբ իտի . ամմա պէն թէնպիհէբինի ալըտըմտատըմ :

88 Ի՛նայէթինե կէօրե պէնի իչնե էյլէ . վէ սէնին ադըզընըն շէհատէթինի ատգլայըրսըմ :

Լամեխ

89 Ինպէտէն ես՞ կապպ՝ սէնին սէօզիւն կէօքլէրտե սապիթ տիր :

90 Սէնին հագիդաթընըն տեվը պե տեվը տուրուր . եէրի սապիթ էթտին վէ տուրուր :

91 Պու կիւնէտէք սէնին հիւքմիէրին իչխնե տուրուրլար . չիւն հէփիսի գուլլարընըն ալըը :

92 Թէվրաթընը սիւրիւրիւմ օլմասա իտի , օլ զէման տէրտիմտէն հէլտք օլուրտուտում :

93 Թէնպիհէբինի էպէտէն ունուդմայտաճաղըմ . զիքրա սէն պէնի ծնլար իլէ իչնե էթտինն :

94 Պիչն սէնին իւր , պէնի խէլաս էյլէ . զիքրա սէնին թէնպիհէբինի ալատըրմ :

95 Ֆաալդըլար պէնի պէքլէտիլէր քի՝ պէնի հէլտք էտիլէր . ամմա պէն սէնին շէհատէթինի իսպէրինին իսպէրինե միւսահալ էտէձէկիմ :

96 Էր քէմալին ասնտա օլտուղունտա կէօրտիւմ . ամմա սէնին էմրին ղայիթի կէնիշ տիր :

ՄՓՄ

97 Աչխին թէվրաթընը նէ գատաթ սէվ-
ջիմ. սիւխիւն կիւն թէֆէքքիւրիւմ օ տուք:
98 Նմրլէրին պէնի տիւշմէնլէրիմտէն ալնիմ
գըլտը. զնքա օնլար էպէտէն պէնիմ տիր:
99 Էէի խօշալըրմտան զնյատէ անկլար
օլտում. զնրա չէհատէթլէրին թէֆէքքիւ-
քիւմ տիւր:
100 Իխթիյարլարտան զնյատէ ֆէհիմ օլ-
տում. զնրա թէնպիհլէրինի սագլատըմ:
101 Ճյագլարըմը հեր քէոհիւ եօլտան
կէրի թտուրտում, թա քի սէօզլէնիւ հրֆզ
էսէյիմ:
102 Ճ էրիա՛թլէրինտէն սաիմատըմ. զնրա
պէնի սէն էօյլէթտին:
103 Աէօզլէն տիվաղըմա նէ թաթլը՝ աղ-
զըմա պալտան ղաֆլզը տրը:
104 Թէնպիհլէրինին վասիթասը իլէ ֆէհմ
էտինտիմ. օնուն իչիւն հեր եալանըն եօ-
լտնտան իքրահ էթտիմ:

Ղաւն

105 Աչխին քէլամըն այագլարըմա չըրագ
վէ իշլէրիմէ այաթնըզ տրը:
106 Աչխին հադ չէրիաթլէրինի սագլամագա

եմ՝ ես էթամ, վէ օնո՝ ասպիթ էտէմէյիմ։
107 Պայէթ տէրտլի օլտուս. եա՛ Տ՚ասպ՝ պէնի քէլամընա կէօրէ ինհա էյլէ։
108 Ընդմէնը իրատէթ փէշքէշլէնի՝ քէբէմ էյլէ՝ գապուդ էթ եա՛ Տ՚ասպ. վէ շէքի-ա՛թլէրինի պանա էօյրէթ։
109 Ա՛նըմ ուսյիմա ավուճումտա տրը. ամմա սէնին թէվքէլընը ունուդմամըմ։
110 Ինսըդլար պանա տուզագ գուրտուլար. ամմա պէն՝ սէնին թէնպիհլէրինտէն ասիմտըմ։
111 Ը՛հտէթլէրինի էպէտէն միրաս՝ ալտըմ. զիրա ծնլար եիւրէյիմին ֆէրրահը տրը։
112 Ինիբ լիմի մէ յլէնտիրտիմ՝ քի գանունլարընը էպէտէն՝ ծնա գատար իճրա էտէյիմ։

Ոաջի

113 Վ էսվէսէլի էնմէլէրտէն իքրահ էթտիմ. ամմա սէնին թէվքէլընը սէվմիմ։
114 Պէնիմ էօրթիւմ վէ գալգանըմ սէնսին. սէնին սէօզիւնէ իւմիտ էթտիմ։
115 Պէնտէն կիտին՝ էյ եարամազքեար. վէ պէն Ըլլահըմընն էմրլէրինի տագլայաճաղըմ։
116 Պանա սէօզիւնէ կէօրէ տէթէկկիր օլ՝

քի հաշտելու ։ վէ պէնի իւմիտիմուէն ուխտանաորումա ։

117 Պէնի գովիլէթի ։ վէ խելաս օլմամ. վէ առյիմա գանուէլարընա տիգգաթի էտեյիմ ։

118 Ույնին գանուէլարընուան առփանլարընի ճիւմլէսինի խօր կէօրուէն . զէրա հիլէլէրի նալան ուրը ։

119 Լէրին հէվ ֆասըդլարընը թօրթու կիւլ բէտտ էտէրսին . օնու իչիւն շէհատէթլէրինի սեվէրիմ ։

120 Թէնիմ գօրգունուան տիվրէր . վէ սէնին շէրիա'թլէրինտէն գօրգուարըմ ։

Ե'յին

121 Շէրաա'թ վէ սատագաթի իշդա էյլէսիմ. պանա զուլմ էտէնլէրէ պէնի՝ արատմա ։

122 Գուլունա էյլիք իչիւն քէֆիլ օլ . մաղրուրլար պանա զուլմ էթմէսինլէր ։

123 Նէօզլէրիմ սէնին խելասընն իչիւն՝ վէ սէնին հագ սէօզիւն իչիւն պօզուլտու ։

124 Գուլունա ի'նայէթինէ կէօրէ իշդա էյլէ . վէ պանա գանուէլարընը էօյրէթ ։

125 Պէն գուլուն ռամ . պանա ֆէհմ վէր , վէ շէհատէթլէրինի պիլէյիմ ։

126 Լսապպըն իւ կէօրէչէք վադիը սըր • սէնին թէվրաթըդը իպթալ էմտիլէր ։
127 Ովնուն իչիւն էմրլէրինէ ալթունտան՝ վէ խասս ալթունտան գէյսատէ սէվսիմ ։
128 Ովնուն իչիւն հէր չէյին խուսուսունտա հէպ թէնպիհլէրինէ ատզրս պիլդիրիմ • հէր եալանըն հօղունտան իքրահ էտէրիմ ։

փե

129 Ո էհատէթլէրին ա՛ճայրպ սըդ • օնուն իչիւն ճանըմ օնլարդ հրդիգ էտէր ։
130 Պէօզլէրինին չէրհի ըշդէդ վէրիր • սա-տէսիլէրէ ֆէհմ վէրիրլէր ։
131 Ըղզըմը աչդպ՝ հասրէթի չէքտիմ • գիրա էմրլէրինի արզուլէտիմ ։
132 Պանա նազար գրլ , վէ պանա՝ սէնին իսմինի սէվճնլէրէ օլան հիւքմիւնէ կէօրէ մէրհամէթի էյլէ ։
133 Ըտրմըրդմը սէօգիւնաէ գայիմ էյլէ • վէ հիչ պիր եարամազլըգ պանա թէսալլութ էթմէսին ։
134 Պէնի ատէմլէրին զուլմանտան ֆիսա էյլէ , վէ էմրլէրինի սագլայըմ ։
135 Ինիզնիւնիւ գուլլանտան իսդէրսէնէ գէ-յալանտըդ , վէ պանա գանունլագրնը էօյ-լէթ ։

136 Կէօզլէկիմնէն սուլար սէլլէրի էնէր ։ չեւն քի սէնին թէվքաթընը սագլամատըլար ։

Ց

137 Սատրգ սըն եա՞ Իսպպ , վէ սէնին շէրիա՛թլէրին տօղրու տուր ։

138 Ե՞ հաւէթլէրինի՝ սաւսագաթ վէ հէր վէճ՛ իլէ հագիգաթ իւզրէ էմր էյլէսին ։

139 Պ՞այրէթիմ պէնի էրիւտի ։ չեւն քի ահւշէնլէրիմ սէնին սէօզլէրինի ուննուտ-սուլար ։

140 Այօզիւն դայէթ իլէ գալ օլմուշ տուր ։ վէ գուլունն օնու սէվէր ։

141 Պէն քիւչիւք վէ թահգիր օլմուշում ։ ՈՒՄ թէնպիհլէրինի ունուտմատըմ ։

142 Այնին սաւսագաթընն էպէտի սաւսագաթ՝ վէ թէվքաթընն հագ տըր ։

143 Պէնի սըգլէթ վէ սըգընթը պուլտու ։ ՈՒՄ էմրլէրին սիւրիւրիւմ տիւր ։

144 Ե՞ հաւէթլէրինին սաւսագաթը էպէտի տիր ։ պանա ֆէհմ՝ վէր , վէ հաշայըմ ։

Փ

145 Պիւթիւն եհւրէքտէն նիտա էթտիմ , պանա ճէվապ վէր՝ եա՞ Իսպպ ։ գանուռնլըրընը կէօզէտէյիմ ։

146 Ոմանա ինտա եթտիմ , պէնի խելաս
կ՚ելէ . վե շէհատէթլէրինի հըզգ էտէյիմ :
147 Ճ՚աֆագ սէօքիւմիւնուն էվվել գալ-
գըլ՝ ֆէբնատ եթտիմ . սէնին սէօզիւնե իա-
միտ եթտիմ :
148 Ոէօզլէրինի թէֆէքքիւր եթմէք իչիւն՝
կէօզլէրիմ կէճէ նէվալէթլէրինտէն իլէրի
տավրանտը :
149 Ի՚նայէթինէ կէօրէ սէսիմի իշլէթ . եա՛
Թաղպ՝ պէնի շէրիա՚թլէրին իւզրէ իչնա
էյլէ :
150 Ասպիսլէյին արտընճա կիտէնլէր՝ նագ-
լաշըրլար . ծնլար թէվրաթընտան ուզագ
վարտըլար :
151 Նագըն սըն՝ եա՛ Ռասպ , վէ հէփ էմր-
լէրին հագիգաթ տըր :
152 Ճ՚էհատէթլէրին հագդընա գառխիտէն
պիլտիմ՝ քի՝ ծնլարը էպէտէն թէմէլլէթտին :

ՐԷՀ

153 Տէրտիմէ պագ , վէ պէնի խելաս էյ-
լէ . զիրա թէվրաթընդ ուննութմատըմ :
154 Տա՚մամը ֆասլ էտիպ պէնի ֆիտռա էյ-
լէ . սէօզիւնէ իէօրէ պէնի իչնա գրէ :
155 Խելաս՝ ֆասլդ լարտընա խրագ տըր .
չէրա գանուն լարընա թաւլիպ տէյլէր :

156 Այլ համեմատելոցն չօգ առաք՝ եամ ասպ. պէնի չերիա՛թլերին իւզրե իհտա էյլէ ։

157 Պէնի գօվալայանլար վէ պանա սըզլէթ վերենլեր չօգ առաք. ամմա պէնին շեհատէթլերինանէն ասփմատըմ ։

158 Լայընլարը կէօրիւզ՝ տիմախինտիմ, ծնլարը քի պէնին սէօզիւնիւ սագլամատըլար ։

159 Կէօր քի՝ գանունլարընը սէվմիմ. եամ ասպ՝ ինայէթինէ կէօրե պէնի իհտա էյլէ ։

160 Պէնին սէօզիւնիւն պայը հապիզաի՝ վէ հէմ հազ չերիա՛թլերին էպէտի տիր ։

Ը՛Ի

161 Այրվէրլէր պէնի պիլա սէպէպ գօվալատըլար. ամմա պէնին սէօզիւնտէն եիւրէյիմ գօրգաու ։

162 Պէն պէնին սէօզլերինտէն էօթիւրիւ՝ չօգ շիքյար պուլան կիսի շազ օլուրում ։

163 Կ՛ալանտան նէֆրէթ վէ իքրահ էթտիմ. ամմա պէնին թէվեաթընը սէվմիմ ։

164 Հազ չերիա՛թլերին իչինն՝ սանա կիւնտէ եէտի քէրրէ համտո էտերիմ ։

165 Պէնին թէվեաթընը սեվդիլերին չօգ ազլամըի վար, վէ ծնլարա թէօվսիյ եօգ առաք ։

166 Խէլասընը պէքլէմիմ եա՞ Րապպ, վէ էմրլէրինի իֆրա էյլէմիմ։
167 Ա՛նըմ սէնին շէհատէթլէրինի սագլատը, վէ ծնլարը զայէթ իլե աէվէրիմ։
168 Լէնեպհէլէրինի վէ շէհատէթլէրինէ սագլատըմ. զիրա հէփ եօլլատըգմ սէնին էօնիւնտէ տիք։

ՃԱՂ

169 Ֆէրեատըմ՝ հուզուրունա եապլաշընը եա՞ Րապպ. սէօզիւնէ կէօրէ պանա ֆէհմ վէր։
170 Ախյազըմ՝ հուզուրունա վարսըն. սէօզիւնէ կէօրէ պէնի դուրթար։
171 Տուտագլարըմ շիւքր նուրթդ էտէճէք. չիւն քի սէն պանա դանունլարընը էօյրէթտին։
172 Տիլիմ սէօզիւն հազըրնա թագրիր էտէ քի՝ ճիւմլէ էմրլէրին հազ տըր։
173 Իչլին պանա եարտըմ էրմէքտէ օլսուն. զիրա թէնպահլէրինէ սէչտիմ։
174 Խէլասընա արզու չէքտիմ՝ եա՞ Րապպ. վէ թէվֆիգընը սիւրիւրիմ տիւր։
175 Ա՛նըմ եաշասըն, վէ սանա համո էյլէսին. վէ սէնին չէրիա՛թլէրին պանա եարտըմ էթ՛սին։

176 Պայպ օլմուշ գօյուն կիպի եօլտան սապտըմ, գուլունուս ապա. զերա էմրլէրինի ունութմատըմ։

ՄԻՆՉՈՒՒ ՀԻ

Տէրէճէլէր իլհախ։

1 Սըդլէթիմտէ Բապպա չաղըրտըմ, վէ պանա ճէվապ վէրտի։

2 Ան՞ Բապպ ճանըմը եալան տուտուգլարտան՝ հիլէպազ տիւտէն գուրթար։

3 Պանա նէ՞ վէրճէհէք, վէ սանա նէ՞ զամմ էտէճէք՝ ճյ հիլէպազ տիլ.

4 Հ՛էպպարըն պիլէնմիշ օգլարընը՝ արտճ օտունլարընըն գօրլարը իլէ պէրապէր։

5 Վայ պանա քի՝ Մոսքտա վիւսաճիր օլտում, հեդար չատըրլարընըն եանընտա սաքին օլտում։

6 Հ՛անըմ՝ սէլամէթտէն իքրահ էտէնլէրին եանընտա չօգ սաքին օլտուս։

7 Պէն սուճ ահօյլէր իմ. ամմա ահօյլէտիյիմտէ, օնլար ճէնկ խուսուսունտա ահօյլէրլէր։

ՄԻՆՉՈՒՒ ՀԻԸ

Տէրէճէլէր իլհախ։

1 Ալէօզլէրիմ՝ տաղլարա տօղրու գալտը-

բանտարկեմ, օթատան քո նախատմամբ կելնեք։
2 Նախատմամբ կհագնվի վեր եղբի նախատանան Թագավոնան առջև։
3 Օ՝ սենին այդպեսը գըմբլտանմամբ պըտրաստմայա. սենի պեքըէյին ուշուգլամագ։
4 Իշրեե Իսրայէլի պեքըէյին ուշուգլամայա, վե ուշումայա։
5 Պենի պեքըէյին՝ Թագավ առջև. սենին սագ էլենին նանընտա կէօլկէն՝ Թագավ առջև։
6 Կիւնախուզնուն կիւնէչ վե կէձէլէյին այդ սենի վռաքմայոնձագ առջև։
7 Թագավ սենի հէր պէլատան հրըճդ էտէձէք. ո սենին ճանընը հրըճդ էտէձէք։
8 Թագավ սենին չըգրշնը վե կիւրիշնին՝ շիմախուն Թա էպէտէտէք հրըճդ էտէձէք տիր։

ՄԻՆԱՉՄՈՒՐ ՆԻՒՆ

Դատերին տեղեկեցնել Իսրայէլի։

1 Պանա Թագավըն էվինե կիտելիմ տեղ տիքէրի զէման՝ շատ օլտուսմ։
2 Ընդուլարըմըզ գափտուլարընտա տուրբուլար՝ ես՝ Նդուսաղէմ.
3 Նէքափարե չաթըլմըշը չէհր կիպի պինա օլմուշ օլան Նդուսաղէմ՝

4 Վկի սրտիվեալ Թագաւորն իսկոյնէ չիւքը էրթալիք իչիւն՝ Թագաւորն սրտիվեալը Իսրայէլին գանուածնուն կէօրէ օրայա չըգաբլար :

5 Ոհիա օրատա շէքտալի իչիւն ԹախԹալար՝ Ուաւիթ էվի իչիւն ԹախԹալար գուրուշատու :

6 Իրուսաղէմին սէլամէԹինի տիլէյին . սէնի սէվէնլէք՝ պէրիսօրատար օլուրլար :

7 Պէնին գալէ՛լէրինտէ սէլամէԹ՝ սէրայլարընտա բահսիվլըգ օլսուն :

8 Գարընտաշլարիմ վէ տօսԹլարիմ իչիւն հալա՝ Ոանա սէլամ օլսուն տէյէճէյիմ :

9 Ըլլահ Էլոհիմըզ Թագաւորն էվի իչիւն՝ սէնին էյիլիյինի արայաճաղըմ :

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ ԱՒԿ

Տէրճէլէբ իւհիւթ :

1 Ակէօզլէրիմի սանա տօղրուս գալտըրըրըմ՝ հա՜ կէօքտէ սաքին օլան :

2 Իչիէ գուլլարըն կէօզլէրի էճիկտիկլէրինին էլինէ՝ խալայլըղըն կէօզլէրի խաճուշնուն էլինէ օլսուգուս կիպի՝ կէօզլէրիմիզ Ըլլահ Էլոհիմըզ Թագաւոր պէօյլէ օլաճագ , Թան պիզէ մէրհամէթ էտիճէ՛յէտէք :

3 Պիզէ մէրհամէթ գըլ՝ հա՜ Թագաւոր , պիզ-

զէ մէջհամէթ գըլ· զէրա հազարէթ իլէ չօգ ասյտուգ ։

4 Հ՚անըմըզ ղանի պիգայտլարըն զէվզէնիմիզինէն՝ մաղրուրլարըն հազարէթինէն չօգ ասյմուշ տուր ։

ՄԻՆՉԱՒԻՒ ՀԻԳ

Դատէքին աերէհելէր իւհէտ ։

1 Հ՚յէր Բապպ պիզիմ իլէ օլմասա իտի ։ Հալա Իսրայէլ տէսին ։

2 Բ՚առմիլէր իւզէրիմիզէ գալգտըգլարընտա՝ Բապպ պիզիմ իլէ օլմասա իտի ։

3 Օլ զէման՝ ղազապլարը պիզէ թուրթուշմաղ իլէ պիզի տիրի եուտաբլար իտի ։

4 Օլ զէման տուլար պիզի ղարգ էտէր իտի ։ Ճանըմըզընն իւզէրինէ սէլ կէչէր իտի ։

5 Օլ զէման օլ գապարմըշ տուլար Ճանըմըզընն իւզէրինէ կէչէր իտի ։

6 Բապպ միւպարէք օլսուն ։ քի պիզէ ծնլարըն տիշլէրինէ շիքեար վէրմէտի ։

7 Հ՚անըմըզ սէրչէ կիպի ազատլարըն տուզաղընտան ազատ օլտուգ ։ տուզագ գըրըլար ։ վէ պիզ ազատ օլտուգ ։

8 Հ՚արտըմըմըզ՝ կէօգլէրի վէ եէրի եարատտան Բապպըն խմինտէ տիր ։

ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ ՆԻՒ

Տերէտէլէք խաչիւ։

1 Պապպա կիւվէնէնլէր՝ գըմըլտանմայըպ
Եպէտէն տուբան Միօն տաղը կիպի տիր ։
2 Երուսաղէմին էթրաֆընտա տաղլար օլ-
տուղու կիպի՝ Պապպ չիմոիտէն թա էպէ-
տէտէք գամընըն էթրաֆընտա էօյլէ տիր ։
3 Օխրա ֆասրդըն ա՛սասը՝ սատըգլարըն
գուրա՛սը իւզէրինէ գօնմազ • Թա քի սա-
տըգլար՝ էլլէրինի եարամազլըղա սալմայա-
լար ։
4 Ինյիլէրէ վէ եհուդիքլէրի տօղրուլարա
էյլիք էյլէ՝ եա՞ Պապպ ։
5 Ինյիլիքլէրինէ մէյլ էտէնլէրի իսէ՝
Պապպ օնլարը՝ եարամազլըգ իշլէյէնլէր իլէ
սիւրթճէք • Իսրայէլին իւզէրինէ սէլամէթ
օլսուն ։

ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ ՆԻՒ

Տերէտէլէք խաչիւ։

1 Պապպ Միօնուն էսիրլիյինի տէօնտէ-
րինճէ , սիւրշ կէօրէնլէր կիպի օլտուգ ։
2 Օլ զէման աղզըմըզ կիւլիւշ իլէ՝ վէ

տիւրմիզ ալեզրէ իւր տօլատու · օր զեման թայիֆելէրատ տէտիւէր քի՝ Թապպ պուռնատ իչինէն պէօյիւք իշխէր գըլատը :

3 Թապպ պիզիմ իչինէն պէօյիւք իշխէր գըլատը · շատ ու մէսթուր օլտուզ :

4 Այ՞ Թապպ էսիրլիյիմիզի՝ գըսպէնին ապդընթըլատը կիպի տէօնատէր :

5 Կէօզեհաշլարը իւէ էքէնլէր՝ ալեզրէ իւէ պիչէլէր :

6 Այքիլէճէք թօխում կէօթիւրիւ՝ աղայարագ չըգըպ կիտէն՝ էլպէթթէ տէմէտա-լէրինի կէթիրէրէք ալեզրէ իւէ տէօնէճէք :

ՊԱՆ ՀԱՄՈՒՐ ՀԱՒԱՏ

Սոզմանուն տէրէճէլէր իւսիւնի :

1 Այ յէր Թապպ էվի հափմազսա , օնու խոփանըլար նաֆիւէ չալըշըրլար · էյէր Թապպ շէհրի պէձլէմէզ իսէ , պէձճի նաֆիւէ ուս յանըզ գալար :

2 Այրըքէն գալաճակ կէճ օթուրմադ՝ վէ միհնէթի էքմէյի եէմէք սիզէ նաֆիւէ տիր · հապգսան օ՝ փէվճէյլիճէ ուդրատ վէրէր :

3 Այրէճ օղուլտար՝ Մաճալէրին միրասար ալը , գարդընըն մէյվէսի՝ ի՛վաղ տալը :

4 Գուժվէթլէհէմին էլինտէ օգլար նիձէ իսէ , կէնձլէրին օղուլլարը էօյլէ տիր ։

5 Նէ մութլու օլատմազ քի՝ թիրքէլինի ընլարտան տօլտուրտուղ . սիւլմէնլերի իլէ գափուտա սէօյլէշտիքլէրինտէ՝ ուխտանմայաճագլար ։

ՄԻՆՉՄՈՒՒ ՀԻՒ

Տէրէձէլէր իլհիմ ։

1 Նէ մութլու Բապպտան հէր գօրգան , ծնուն եօլլարընտա եհուդիյէնէ ։

2 Ոխրա էլինին էմէյինի եէյէճէքսին . նէ մութլու սանա , վէ սանա խայր օլաճագ ։

3 Էնինի գարըն էվինին հալվէթլէրինտէ մէյվէլի սամա կիպի՝ էվլատլարըն ասֆրանըն էթրաֆընտա զէյթունն ֆիտանլարը կիպի օլաճագլար ։

4 Իշթէ Բապպտան գօրգան ատէմ պէօյլէ պէրէքէթլէնիր ։

5 Բապպ սանա Միծհտան պէրէքէթ վէրէ , վէ էօ'մրիւնիւն ճիւմլէ կիհանլէրինտէ ևրուսաղէմին էյլիյինի կէօրէսին ։

6 Էմ օղուլլարընըն օղուլլարընը կէօրէսին ։ Իսրայէլին իւզէրինէ սէլամէթ օլսուն ։

ՄԻՆՉԱՄԻՍ ՀԻԹ

Տէրէձելէր խօհեթ։

1 Ասլա խորայէլ ասկին քի՝ կէնճլիւ-
յիմուէն պէրու պանա չօգ քէրրէ սըգլէթ
վէրտիլէր։

2 Կէնճլիյիմուէն պէրու պանա չօգ քէրրէ
սըգլէթ վէրտիլէր, ամմա կիւճլէրի պանա
եէթմէսի։

3 Ձիֆթճիլէր արգամըն իւզէրինէ չիֆթ
սիւրտիւլէր։ Էվլէքլէրինի ուզաթտըլար։

4 Բապպ սատըգ տըր։ օ՝ ֆասըգլարըն
խիինի գըրտը։

5 Ալօնատան հէվ իքրահ էտէնլէր ուխ-
սըն՝լար, վէ կէրի տէօնսիւնլէր։

6 Փօփարըլմազտան էվվէլ գուրուչան՝
տամլարըն օթու կիպի օլսունլար,

7 Վի օնուն իլէ օրագճը ավուճաունու՝ վէ
տէմէտճի գուճաղընը տօլտուրամազ,

8 Վ է կէչէնլէր տէմէզլէր՝ քի՝ Ափզէ Բապ-
պընն պէրէքէթի կէլսին։ սիզէ Բապպընն խս-
միտէ պէրէքէթի օգուրուզ։

ՄԻՆՉՄՈՒՐ ՀՈՂ

Ճերեմիայէ իւրմէ ։

1 Տէրինէլէրտէն սանա չապըրտըմ՝ եամ Բապպ ։

2 Նա՛ Նֆենտիմ սէսիմի ունկլէ , գու- լագլարըն նի յապըմըն սէսինէ մուգայէտ օլ- սունլար ։

3 Նյէր եարամաղլըգլարը խաթրտա սագ- լարսան եամ Բապպ , քիմ տայանա պիլիր եամ Նֆենտիմ ։

4 Նմմա սէնին եանընտա ա՛ֆվ լըգ վար , քի քի սէնտէն գորգալար ։

5 Պէն Բապպա միւնթազիր օլտում , ճա- նըմ միւնթազիր օլտու , վէ օնուն սէօզիւնէ իւմիտ էթտիմ ։

6 Ա՛նըմ Նֆենտիմ՝ սապահը պէքլէ- յէն սապահ պէքլիէրինտէն զի յատէ գնա- լըպէր փէր ։

7 Իսրայէլ Բապպա իւմիտ էթսին . զիրա Բապպըն եանընտա ի՛նայէթ վար . հէմ օնուն եանընտա չօգ խէյլա վար .

8 Վէ Իսրայէլի հէփ եարամաղլըգլարըն- սան օ ֆիտա էտէճէք ։

ՄԻՆՉԵՄԻՆ ՀՂԸ, ՀՂՈ

ՄԻՆՉՄԱՈՒՐ ՀՂԸ

Դասիքն սեռնհղեր իւրհիւ ։

1 Ընտ՝ Բազում եխբէկիմ գասպարմասը , վէ կէօղէրիմ եիւճէլմէտի , վէ հասիմանէն պէօյիւք վէ ա՛ճայըղ իշղէրտէ եիւբիւմէտիմ ։

2 Գէն ճանըմը՝ անասը եանընտա սիւտա- ւէն քէսիլմիշ մա՛սում կիսալի Թէնքին վէ իսքեսթի է՞Թմէտիմ մի . ճանըմ սիւտաւէն քէսիլմիշ մա՛սում կիսալի տիր ։

3 Խոբայէլ՝ շիմոիտէն Թա էպէտէսէք՝ Բազպա իւմիտ էԹոին ։

ՄԻՆՉՄԱՈՒՐ Ա՛ՂՐ

Տերէհղեր իւրհիւ ։

1 Ընտ՝ Բազպ ԴաւիԹին հազգընա՝ օ- նուն ճիւմլէ ուէրուլէրինի զիքր էյլէ ։

2 Վհի Բազպա նէմին էԹոի , Յակոբուն Գատոիքինէ աստագ էյլէտի քի ,

3 ԻնչպէԹէԹ էվիմին մէնքեանընա կիզմէ- յիմ , եամաղըմըն տէօղէյինէ չըգմայըմ ,

4 ԻնչպէԹէԹ կէօղէրիմէ ուչդու՝ քիչ- փիքլէրիմէ ուլուգլամագ վէրմէյիմ ,

5 Քանզի պէտք Իսպպ իշխէն մահալ՝ Հակո-
բուն Դատիրի իշխուն մէաքեանլար պուլուն-
ճայատէք պէտի ։
6 Իշխէ օնու Կիրաթատէ իշխիտիք ; օ-
նու թրմանըն օվասարընտա պուլտուդ ։
7 Օնուն մէաքեանլարընա վարալըմ . ա-
յտգլարընն պատամաղընա սէճուէ գըլալըմ ։
8 Ինչ Իսպպ բահաթընա գալը՝ սէն տէ
գուվվէթինին սանտուղու տէ ։
9 Վհահինէրին՝ սատագաթ կիյինսինէր .
վէ սալհէրին՝ ալգըշ էթսինէր ։
10 Դուլուն Դաւիթին խաթրը իշխուն՝ մէ-
սիհինին եիւզհունիւ տէօնտըմէ ։
11 Իսպպ Դաւիթէ հադիգաթ իլէ նէմին
էթտի , վէ օնտան տէօնմէզ . Դաւխաթընըն
իւզէրինէ գարնըն մէյվէսինտէն գօյաճաղըմ ։
12 Նյէր աղուլարըն ա՛հտըմ՝ վէ օնլարա
էօյքետճէյիմ շէհատէթլէրիմի սագլարար-
սա , օնլարըն օղուլարը տախի՝ Թա էպէտե-
տէք սէնին Թախթընտա օթուրաճագլար ։
13 Օխիա Իսպպ Կիօնու սէչտի . օնու-
քէնտինէ մէքան իշխուն արզուլէյիպ փէփ
+է ,
14 Բահաթըմ՝ էպէտէն պու տուր . պուն-
տա օթուրաճաղըմ . զէրա օնու արզուլէտիմ ։
15 Օնուն զախիրէսինի հէր վէճհ իլէ պէ-

բէթէլէն լեռնէն իմ . ձագերէն էքմէք իւէ աղյուսաձաղում :

16 վ է ծնուն քահինլէրինէ խելաս կիյտիքէն իմ . մէ սալխէլէրի գայէթ իւէ մէսրուր օլաստր :

17 Օրտաս Դաւթի իչուն պիր պուչուգ պիթիրէճէյիմ , ամսհիմ իչուն պիր չիրադ հազըրլատըմ :

18 Օնուն տիւշմընլէրինէ այրըգ կիյտիքէճէյիմ . վէ ծնուն իւզէրինատ թաճը չիչէքլէնէճէք տիր :

ՄԱՂԱՄԻԱՅԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆ

Դաւթին աւրհնէլէր իւտիսի :

1 Իշէյ՝ գաբրնատաշլարըն հէմման պիրլիքատ սազինն օլմասը՝ նէ խօշ մէ նէ լոթիճի տիր :

2 Ապաշա՝ Յհարնուն սազալընա ազըգ՝ էսմասպլարընէն քէնարընա էնէն՝ պաշ իւզէրինատ խօշ ճաղ կիպի տիր .

3 Ախծնուն տաղլարը իւզէրինէ էնէն Տէրմոնուն չիհի կիպի տիր . զէրա Յապագ օրտաս պէրէքէթի՝ էպէտէն հայաթ թայի՛ն էյլէճի տիր :

ՄԱՂՄՈՒՐ ՀԱԼԻ

Տէրեհէլէք Իլահիսէ ։

1 Ինձէ Թագաւոր պէրէքէթի օգուլյուն՝ էյ կէձէլէրտե Թագաւրն էվինտե տուրան Թագաւրն հէվի գուլլարը ։

2 Մագտէսէյե էլլէրինիզի գալդըրըպ՝ Թագաւա պէրէքէթի օգուլյուն ։

3 Կէօքլէրի վէ երկի եարատան Թագաւ՝ սէնի Ալճնտան միւպարէքլէյե ։

ՄԱՂՄՈՒՐ ՀԱԼԼ

1 Ալէլուիա ։ Թագաւրն խամինէ շիւքր էտին • շիւքր էտին էյ Թագաւրն գուլլարը ,

2 Էյ Թագաւրն էվինտե Իլահրմրզ էվինին ավլուլարընտա տուրանլար ։

3 Թագաւա շիւքր էտին , զիրա Թագաւ էյի տիր • օնուն իսմինէ մեզմուր օգուլյուն , զիր- քա լամիճ տիր ։

4 Օյիրա Թագաւ Յակոբու քէնտինէ Իս- թայէլի քէնտինէ մախասա աէյտի ։

5 Օյիրա պէն պիլտիմ քի Թագաւ ա՛զիմ՝ վէ Իֆէնտիմիզ հէվի ալահլարտան եիւճէ տիր ։

6 Բապել կէօքլէրեակ վէ եէրեակ՝ տէնիզ-
լէրեակ վէ ճիւմլէ տէբինլիքլէրուէ հէր նէ
խոթէտի իսէ էյլէեաի ։

7 Նէրին ուճալբընտան պուխարլար գալ-
մըըը , եաղմուրա շիմշէքլէր եափար , նէյլի
խաթընէլէրինտէն չըգարըը ։

8 Ընըըըն իլը տօղուշլարընը աւէմտէն
հայվանատ վարընճա վուրտու ։

9 Ընէնին իչինտէ եա՞ Ընըըը՝ փարաւո-
նուն իւզէրինէ վէ օնուն ճիւմլէ գուլլարընըն
իւզէրինէ ա՛լեամէթլէր վէ մի՛ճիպէթլար
կէօնտէրտի ։

10 Ղօգ թաչխֆէլէր վուրտու , վէ գուվ-
վէթլի փաստիշահլար էօլտիւրտիւ ։

11 Եա՛նի Ընօրհլուլարըն փաստիշահը Ա-
հոնու վէ Խասանըն փաստիշահը Ուզու՝ հէմ
Քանանըն ճիւմլէ փաստիշահլեգլարընը ։

12 Ույ օնլարըն տիչյարընը միրասա՝ քէնաի
գավմը Իսրայէլէ միրասա վէրտի ։

13 Եա՞ Բապ՝ իսմին էպէտի տիր ։ եա՞
Բապ՝ սէնին զիքրին տէվր պէ տէվր տիր ։

14 Օ, Իհա Բապ գավմընըն շէրաո՛թընը
կէօրէճէք ։ վէ գուլլարընըն հագգընա նա-
տիճ օլաճագ ։

15 Թայիֆէլէրին փութլարը կիւմիւշ վէ
ալթընա տուր , ատէմ էլլէրինին անէլի տիր ։

16 Օնլարըն աղզը վար , վէ սէյլէմէզլէր . վէօզլէրի վար , վէ կէօրմէզլէր .
17 Փուլագլարը վար , վէ իշիթմէզլէր . օնլարըն աղզընտա ուախի նէֆէս եօգ տուր :
18 Օնլարը եափանպար՝ հէվի օնլարա կիւվէնէնլէր օնլար կիսի օլաճագլար :
19 Ի՞նչ Իսրայէլ էվի՝ Բապպա պէրէքէթի օգուլուն . եա՞ Ըհարոն էվի՝ Բապպա պէրքէթի օգուլուն :
20 Ի՞նչ Կեւի էվի՝ Բապպա պէրէքէթի օգուլուն . էյ Բապպանն գօրգանլար՝ Բապպա պէրէքէթի օգուլուն :
21 Իրուսաղէմոէ սաքին օլան Բապպ՝ Միօնտան միւպարէք օլսուն : Ալէլուիա :

ՄԻՆՉՄՈՒԻՐ ՀՂ.

1 Բապպա համո էտին , զէրա էյի տիր . զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր :
2 Ըլլահլարըն Ըլլահընա համո էտին . զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր .
3 Ասհիպլէրին Ասհիպինէ համո էտին . զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր .
4 Ը՛զիմ միւ՛ճիզաթլար եալընըզ իշկէյէնէ , զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր .
5 Կէօքլէրի ի՛լմ իլէ եափանա , զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր .

6 Ինչպէս սուլաթը իւզէյնեաէ սապիթ է-
ոէնէ , զնրա օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .
7 Պէօյիւք նուրլար եափանա , զնրա օ-
նուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .
8 Ակինէչի կիւնէ հիւքիւմէթ էթմէք ի-
չիւն՝ զնրա օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .
9 Ճայր վէ նրլտրզլարը կէչէյէ հիւքիւ-
մէթ էթմէք իչիւն՝ զնրա օնուն ի՝նայէթի է-
պէտի տիր .
10 Ճընըրը իլէ ատուշլարը իլէ վուրանա ,
զնրա օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .
11 Ալէ սրալարընտան Իսրայէլի չըգարա-
նա , զնրա օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր ,
12 Կուվվէթլի էլ իլէ վէ ուզանմըշ գօլ
իլէ՝ զնրա օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .
13 Գընզլ տէնիզի խըխյէ եարանա , զնրա
օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .
14 Ալ է օրթաընտան Իսրայէլի կէչէթի ,
զնրա օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .
15 Ալ է փարաւոնու ա՝ձքէրի իլէ Գընզլ
տէնիզէ սիլձաի , զնրա օնուն ի՝նայէթի է-
պէտի տիր .
16 Գաւմընը չէօլտէ կէզտիրէնէ՝ զնրա օ-
նուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .
17 Պէօյիւք փատիշահլար վուրանա , զնրա
օնուն ի՝նայէթի էպէտի տիր .

18 Վ֊է գումվէթլի փատիշահլար էօլտիւրմիւ , զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։
19 Ըմօրհլուլարըն փատիշահը Ահմանու՝ զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ,
20 Վ֊է Խասան փատիշահը Ովքու՝ զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։
21 Վ֊է օնլարըն ախյարընը միրասէ վէրտի , զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ,
22 Գուլու Խարայէլէ միրաս իշլէն՝ զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։
23 Օնա քի ալէտգ հալիմիզտէ պիզի զէքր էթտի , զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։
24 Վ֊է պիզէ սըգլէթի վէրէնլէրտէն պիզի գուրթարտը , զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։
25 Հէր թէնէ էքմէք վէրիր , զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։
26 Կէօքլէրին Ըլլահընա համտ էտին ։ զէրա օնուն ի՛նայէթի էպէտի տիր ։

ՄԻՆՉԱՄԻՒՐ ՀՒԼԻՆ

1 Բաբիլոնուն ըրմագլարը հանընտա՝ օթուրտուգ , հէմ Ահմանու խաթրըմըզա կէթիրմէք իլէ աղլատըգ ։
2 Օնուն իշինտէ՝ թանապուրլարըմըզը սէօյիւտ աղաճլարընըն իւզէրինէ աստըգ ։

3 Ո՛վ երա օթատա պիզե էտիբլէյէ սիւրէն-
լէր իլահի սէօզլէրինտէն՝ վէ պիզե զուլմ
էտէնլէր Աիօն իլահիլէրինտէն պիր իլահի
օգուշուն տէյիւ պիզտէն շէնլիք տիլէտիլէր:
4 Փադիշահն իլահիսինի տիյարե ղուրտպէթ-
տէ նի՞ճէ օգուշալըմ:
5 Ո՛վ էր սէնի ունուտուրսամ ման Ղրու-
սաղէմ՝ սաղ էլիմ հէռնէրինէ ունութսուն:
6 Ո՛վ էր սէնի խաթրըմտա թուրմազսամ՝
էվէր Ղրուսաղէմի՝ սիւրիւրիմին պաշը էթ-
մէզսէմ՝ տիլիմ տիմաղմա ճափըշսըն:
7 Ո՛ւ Փադիշահ՝ Ղրգըն ծնուն թէմէլինէ-
տէք երգըն տէյէն Ղդովմ օղուլլարը Հագ-
գընա Ղրուսաղէմին կիւնիւնիւ խաթրընա
կէթիր:
8 Ո՛վ խարապ օլաճագ Բաբիլոն գըղը՝
նէ մուրթլու սէնին պիզե էթտիկինին ճէզա-
սընը սանա էօտէյէնէ:
9 Նէ մուրթլու թուրթուպ սէնին մա՝
տումլաբընը գայայա չարփանա:

ՄԻՆՉԱՐՈՒՐ ՀԱԼԸ

Դատիթին Մեղրութ:

1 Սանա պիւթիւն եիւրէյիմտէն Համա

էտէձէյիմ. ալքահլար էօնիւնտէ սանա մէզ-
մուր օգուչյաճաղըմ :

2 Այէհին ա՛զիզ Հէյքէլինէ տօղրու սէճ-
տէ գըլաճաղըմ , վէ սէնին ի՛նայէթին իչիւն
վէ Հափիզաթըն իչիւն խամինէ Համտ էտէ-
ճէյիմ. զիրա քէլամընը ճիւմլէ խամինտէն
ա՛զիմ էթտին :

3 Ղաղըրտըղըմ կիւնտէ՝ պանա ճէվապ
վէրտին . ճանըմտա գուվվէթ իլէ պանա ճէ-
սարէթ վէրիրսին :

4 Ի՞նչ Ֆապպ եէրին ճիւմլէ փատիշահ-
լարը՝ սէնին աղզընըն սէօզլէրինի իչիտինճէ ,
սանա Համտ էտէլէր :

5 Վ՚է Ֆապպըն հօլլարընտա իլահի օգու-
յալար . զիրա Ֆապպըն ճէլալի ա՛զիմ տիր :

6 Ֆապպ եիւճէ իսէ տե , սէֆիլ քիմսէյէ
նազար գըլար . վէ միւթէքէպիրի իրագուան
պիլէր :

7 Ալգէլէր օրթասընտա կէզէր խաէմ տէ՝
պէնի իՀնա էտէճէքսին . տիւշմէնլէրիմին
էօվքէսինէ գարշը էլինի սալաճաղըն , վէ
ասաղ էլին պէնի գուրթարաճագ :

8 Ֆապպ պէնիմ իչիւն իճրաա էտէճէք .
Հա՞ Ֆապպ՝ ի՛նայէթին էպէտի տիր . քէն-
տի էլլէրինին ա՛մէլլէրինի պրագամա :

ՄԻՆՉՄԻՒ ՀԱԼԹ

Մասնիգոր պատր Իչեւն՝ Դաւիթին Սեղմուած։

1 Ան՞ Թագաւ՝ պէնի սընաալն, վէ պի-
լէրսին։

2 Այէն օթուրուշումու վէ գալդըլմը պիլ-
մին • ֆիքրիմի ուզագտան անկլատըն։

3 Իզիմի վէ նամտըղըմ եէքի իզլէմին,
վէ հէվ հօլտըրմա աշնա օլտուն։

4 Ջիխա տիլիմոճ քէլտմ հօգ տուր •
իչիճ եա՞ Թագաւ՝ հէվիսինի պիլիճըսին։

5 Ընգատան վէ էօնտէն պէնի ատրտըն,
վէ ավուճճունու իւզէրիմէ գօրտուն։

6 Պո՞ ի՛լմ պանա փէք ա՛ճայըպ տըր •
նիւճճ տիր, օնա գուտուրէիմ նէմճէզ։

7 Այնին Ի՛ուհաննան նէ՞րէյէ կիտէիմ,
վէ այնին Հուզուրունան նէ՞րէյէ գաչայըմ։

8 Ի՞չէր կէօյճ չըգասա, այն օրատան •
վէ ճէհէննէմի ատօշէք էթասէմ, իչիճ Հաքը
սըն •

9 Այհէրին գանատլարընը ալսամ, տէնի-
ճին ուճկաբընտա տաքին օլսամ,

10 Օրատա տախի պէնի այնին էլճին գա-
լազուզլար, վէ տաղ էլճին պէնի Թուքտաք։

11 Վա՞ է ատեէմ քի՝ պէնի Հէման գարան-

լեզ էօրթէր , վէ էթթաֆըմտաքի այտընլեզ կէձէ սիր ։

12 Գատանլեզ պիւլ սանա գատանլեզ սէ-
յիլ , իլլա կէձէ կիւն կիպի այտընլեզ տըր ,
գատանլեզ՝ այտընլեզ կիպի տիր ։

13 Ո՛վքր պէօպրէքլէրիմի սէն եաթաքտըն ,
անտամըն գարընընտա պէնի սէն էօրթտիւն ։

14 Պանա համտ էտէրիմ , ծնուն իչիւն քի
պանա ա՛ճայիպ հիյայէթլէր գըլտըն . իշլէրին
ա՛ճայըպ տըր , վէ ճանըմ էյի պիլիր ։

15 Եվզլիտէ եարատըլտըղըմտա՝ եէրին ալ-
թընտա կէտլ նագշ օլուշտուղումտա՝ ձիս-
միմ պէնտէն կիզլի տէյիլ խոի ։

16 Եէօզլէրին՝ պէնի ձէնին իչէն կէօրտիւ .
կիւնլէր թէրթիպ օլուշտոււ , վէ տահա պի-
րիսի մվճուտ տէյիլ իչէն՝ Հէփիսի տէֆ-
թէրինտէ եազըլմըշ խոի ։

17 Յամուր մէրամլէրին պանա նէ գըյմէթլի
տիր՝ եա՛ Ըլլահ . ծնլարըն եէքիւնիւ նէ
չօգ տուր ։

18 Ծնլարը սայսամ , գուամտան չօգ տուր .
ույանըճա՝ տահա պէնին իչէ իմ ։

19 Յէտէրթէ եա՛ Ըլլահ ֆասըղը գըմըլ
էտէձէքսին . վէ պէնտէն ուզաղ օլտուն գան-
լը տաէմլէր ։

20 Ծնլար քի պէնին Հազգընտա խաստա

ՓԱՌՔ ԻՒԼԵ ԱԵՕՂԼԵՐԼԵՔ , ՕՂ ՄԻՒՇՄԵՆԼԵՐՔԻՆ ՔԵ ԽՄՆԵՔ ԱՕՇՈՒՆԱ ԱԼԵՐԼԱՐ ։

21 ՈՎՆԱՄԱՆ ԽՔԱՀ ԵՏԵՆԼԵՐԵՏԵՆ՝ ԵԱՀ ԼԱԱՊՊ՝ ԽՔԱՀ ԷՔՄԷՉ ՄԻ ԽՄ , ՎԵ ԱՆԵԼԻՆ ԻՒԶԵՐՔԻՆԵ ԳԱՂԱՆԼԱՔԱՆ ՄԻԹԱԻՆՄԷՉ ՄԻ ԽՄ ։

22 ՕՆԼԱՔԱՆ ԱԻԼՔԻՒԼԻՅԵ ԽՔԱՀ ԵՏԵ-ԼԻՄ . ՕՆԼԱՔ Ի՝ՆԱԻՄԱՆԵ ՄԻՒՇՄԵՆ ՄԻՐ ։

23 ՊԱՆԻ ԼԹՆՔԻՐԼ ԷՔ՝ ԵԱՀ ԼԱԱՊՊ , ՎԵ ԵԻՒԲԵՅԻՄ ԱԻԼ . ԱԼԵՆԻ ԼԹԵՃԲԻՒԱՔ ԷՅԼԵ , ՎԵ ԷՆՔԱԵԱՐԻՄԻ ԱԻԼ ։

24 ՍՅ ԱԼԵՆԱԵ ՓՈՒԼԹՓԵԲԵՍԹ ԵՕԼՈՒ ՎԱՐ ԽԱՀ՝ ԱԱԳ , ՎԵ ԱԼԵՆԻ ԵԱԵՍԻ ԵՕԼԱ ԳՈՒԼԱ-ՂՈՒԶԱ ։

ՄԻՆՉԱՍՈՒՐ ՀՃԻ

ՄՈՒՍԻՔԱՐ ԱԱՂԶ ԼԷԼԱՆ՝ ՎԱՒԼԹՆ ՄԵԶՄՈՐԱՒ ։

1 ԵԱՀ ԼԱԱՊՊ՝ ԱԼԵՆԻ ԵԱՐԱՄԱՂ ԱՒԵՒՄԵՆԵ ԶՈՒԼԹԱՐ , ԶԱԼԻՄ ՔԻՇԼԻՍԵՆ ԱԼԵՆԻ ՍԱԳԼԱ ։

2 ՔԱ ՕՆԼԱՔ ԵԻՒԲՔԱՍԵ ՔԵՄՂՔԵ ՄԻՒՇԼԻՒ-ՆԻՒԼԷՐ , ՀԷՐ ԿԼԻՒՆ ՃԷՆԿԵ ՃԷՄ՝ ՕՂՈՒԲԼԱՐ ։

3 ՏԻԼԼԷՐՆԻՆ ԵՐԼԱՆ ԿԻԱԱ ԱԼԻԼԷ ՄԻԼԷՐ , ՍՈՒՍ-ՍԱԳԼԱՐՐ ԱՂԹՆԱՍԱ ՍԱՂՂԱՐ ԵՐԼԱՆ ԱԱՂՍԱՍ-ՎԱՐ ։ ԱԿԼԱ ։

4 ՔԱՍԱՂՂԱՆ ԷԼՆԱՍԵՆ ԱԼԵՆԻ ՍԱԳԼԱ ԵԱՀ

Բապել ։ զայիմ քիշլուեն պէնի հրքիզ էյլէ ։ ծնլարտան քի այադլարըմը չէլմէյէ տիւ-
շէնտիւլէր ։

5 Պաղրուբլար պանա տուզաղ վէ քէ-
մէնտլէր գուրտուլար ։ ևօլ ևանընտա աղ
եայտրլար · պէնիմ իչիւն ֆադլար գօտու-
լար · Պէլա ։

6 Բապպա տէտիմ քի՝ Ընլահրմսըն · եա՜
Բապպ՝ նիյազըմըն սէսինէ գուլաղ վուր ։

7 Այ՜ խէլասըմըն գուվվէթի Այֆէնտիմ
Բապպ՝ ճէնք կիւնիւնտէ պաշըմը էօրթտիւն ։

8 Ֆասըղըն մուրատընը վէրմէ՝ եա՜
Բապպ · օնուն գաստընը միւյէսսէր էթմէ ։
պէրա եիւճէլէնէճէքսէր · Պէլա ։

9 Այթաֆըմը ալանլարըն պաշընը՝ քէնտի
տուտուգլարընն մէյվէսի գափլասըն ։

10 Ծնլարըն իւզէրինէ գօրլար տիւշէճէք ·
ծնլարը աթէշէ՝ կիրտասլարտա աթմաճաղ ։ քի
արթըգ գալմայալար ։

11 Ղամմաղ քիշի եէրտէ գայիմ օլմազ ·
եարատմազլըգ՝ զալիմ քիշիյի հէլաքլըգ իչիւն
ապլայաճագ տուր ։

12 Պէլլիրիմ քի Բապպ աէրտլինին տա՜-
վասընը՝ վէ ֆադիքին շէրատ՜թընը իճրա է-
տէճէք տիր ։

13 Ծահգիպան սատրգլար՝ խամինէ հատա

էանէհէքլէէր • ասօղջուլար՝ սէնին հուզուրսուն-
տա սաքին օլաճագլար ։

ՄԻՆՉԱՒՈՒՐ ՀԱՒԸ

Դաւթին Սկզմբու ։

1 Եա՛ Թադպ՝ սանա նէտա էտէրիմ , ադա-
նա Թէզ նէՏԻՒՐ • սանա նէտա էՏՈՒՒՐԻՄՃԷ ,
սէսիմի գուլագ վուր ։

2 Ահյազըմ սէնին հուզուրսունտա սղուշ-
խուր՝ էլիմին գալդըրդըմատը ահշամ վէՏՒ-
քէշի էլ-պէ ասօղջուլսուն ։

3 Եա՛ Թադպ՝ ադղըմա մուհաֆիզլագ գօ •
սուստագլադըմըզըն գահուսուն • հըզմգ էյլէ ։

4 Ադուրէյիմի քէօթիւ շէյէ մէյլ էՐՏՈՒՐ-
մա , քի նադամազլըգ իշլէյէն ադամլէրլէ ֆի-
ֆասըգ ամէլլէր իշլէյիմ • վէ օնլադըրըն նէՏՖԻս
Թաս՝մլադըտան նէՄԷյիմ ։

5 Ցաադըգ սէնի ատօյսուն , ի՛նայէթ տիր •
վէ սէնի ա՛զադլադըրըն , ադաշ ճադը տըր •
ադաշըմ օնա՛ բէտտ էթմէգ • զիրա սէՀլադա-
դըրըտա սիլէ տահա տուս՝ էտէճէյիմ ։

6 Օնլադրըն հադթիլէրի գայա նանլադրըտա
սաֆդըտըլար • օլտեմ սէօզլէրիմի իշիթտիլէր ,
զիրա խօշ տուդըլար ։

7 Քեմիքելէրիմիզ մէզարդն աղաղնատ՝ չիփթէհնին վէ եարըշընըն եէրէ պապլափըզ-լորը կիսալի ատազլըսը ։

8 Ոխրա կէօզլէրիմ սանա տօղրու տուր՝ ևա՛ Իֆէնտիմ Եապպ . սանա կիւվէնտիմ , ճանըմը չըփլագ գօմա ։

9 Պանա գուրտուգլարը տուզաղընն՝ վէ եարամաղըգ իշլէյընլէրին քէմիէնտլէրի էլինա-տէն պէնի հըփզը էյլէ ։

10 Փասըգլար քէնտի աղլարընա տիւշէճէք-լէր , պէն իսէ Թէքմիլէն կէչէյիմ ։

ՄԻՆՉՈՒՐ ՅՈՒՆ

Դաւիթին՝ մաղթատու օլատուղս զմեան չ'ը տա՛տալ ։

1 Ալէսիմ իլէ Եապպա ֆէրեատ էտէրիմ . ալէսիմ իլէ Եապպա եավվապըրըմ ։

2 Օնուն հուզուրունատա շէքվամը տէօ-քէրիմ . օնուն հուզուրունատա սրգլէթիմի նագը էտէրիմ ։

3 Թուհում պէնտէ պայըլտըգատա , օլտէմ ալէն իլալէրիմի պիլտին . շու կէզտիյիմ եօլատա՝ պէնիմ իչիւն ատազագ գուրտուլար ։

4 Ալաղա պագ , վէ կէօր քի՝ պէնի Թա-նըյան եօգ տուր . պանա սրգնաճագ եէր

գալմատը , ձանրմամբ հալէնի սօրան ևօգ տուր :

5 Որովհետև էթիմ՝ եա՛ր Աստուած , տէտիմ քի՝ Էն փէնահեաՀըմ՝ եաշայանելը բըն եէրինտէ Հիսէմ սին :

6 Փիզանըմա տիգգամ էյլէ , զիրա ղայէթ իլէ սէֆիլ օլտում . պէնի գօվայեանլարտան՝ պէնի գուրթար , զիրա պէնտէն գաւվէթլի օլտուլար :

7 Ա՛նըմը Հապտան չըգար , քի խամինէ Համտ էտէյիմ . սէն պանա իՀսան էտինճէ՝ սատըգլար էթրաֆըմը ալաճաղլար :

ՄԻՆՉԱՄՈՒՐ Ա՛ԽՊ

Խաւթին Մէզմաւտ :

1 Եա՛ Աստուած՝ նիյազըմը իշիթ , ըձամա գուլագ վուր . Հագիգաթըն իլէ՝ սաստագաթըն իլէ պանա ՀԷվապ վէր .

2 Վէ գուլուն իլէ չէրսա՛թա կէլմէ . զիրա սէնին Հուզուրունտա Հիչ ապր եաշայան սաստըգ չըգմազ :

3 Ճիւն քի տիւշմէն ճանըմը գօվալատը , է՛օմրիւմիւ եէրէ չարփտը . պէնի՝ չօգտան պէրտա էօլիւչէր կիսի գարանլըգլատտա օթուրթտուր :

4 Վէ թուհում պէնտէ պայըլըք , եիւրէ-
յիմ տէրունիմտէ ալթիւսթ օլուբ :
5 Գատիմտէն քի կիւնլէրի խաթրըմա կէ-
թիրտիմ. ճիւմլէ աչքին իշլէրին իւզէրինէ
միւլահազա էթտիմ. աչքին էլլէրինին իշլ
իւզէրինէ թէֆէքքիւր էտէրիմ :
6 Իլլէրիմի սանա տօղրու ուզաթտըմ.
ճանըմ սանա սուսուզ եէր կիպի ատ-ամըշ.
Ակէլա :
7 Պանա թէզ ճէվապ վէր եա՛ Բապպ ,
թուհում տիւքէնտի . եիւզիւնիւ պէնտէն
կիզլէմէ , քի չուգուբա էնէնլէրէ պէնկզէր
օլմայըմ :
8 Պանա սապահլայըն ի՛նայէթինի իշլիթ-
տիր , զէրա սանա կիւվէնտիմ. շու կիտէ-
ճէյիմ եօլու պանա պիլտիր , չիւն քի ճա-
նըմը սանա տօղրու գալտըրտըմ :
9 Պէնի տիւշմէնլէրիմտէն գուրթար եա
Բապպ , սանա սըղընտըմ :
10 Ակէնին միւքատտընը էթմէյէ պանա էօյ-
րէթ , զէրա Ալլահըմ սէն սին . սէնին էյի
Թուհուն պէնի տօղրու եէրտէ գուլաղուզլա-
սըն :
11 Ակէնին խամին իչիւն եա՛ Բապպ՝ պէնի
իհնա էյլէ . սատտաթտըն իլէ ճանըմը սըղ-
լէթտէն չըգար .

12 Վ[ա]յ [ի]նայէթին իւլէ տիւշմէնլէրիմ-պէր-սան էտէճէքսին , վէ ճանըմա հէմ սըղլէթ վէրէնլէրի խարսափ էտէճէքսին . զիրա պէն սէնին գուլլուն ուամ :

ՄԻՆՉՕՒՈՒՐ ՀԻՒ

Դատէթին Մնմ-տու- :

1 Ջայամ Լաւպ միւսաթէք օլսուն , քի էլլէրիմի մուհարէպէյէ՝ փամպագլարըմը ճէնկէ թա՛լիմ էտէր :

2 Ի՛նայէթիմ վէ գալէ՛մ՝ գուլլէմ վէ փէնակեահ-րմ տըր . գալգանըմ տըր , վէ ծնա կիւվէնիրիմ . գավմըմը պանա թապի՛ էտէն տիր :

3 Ա՛յ՝ Լաւպ աստէմ նէ՞ տիր քի՝ օնա աշնա օլասըն , աստէմ օղլու քի՝ օնու հիսաբ պէ գոյասըն :

4 Ըսէմ պաթըլլըգա պէնկզէր . օնուն կիւնլէրի՝ կէչկէ կէօլկէ կիպի տիր :

5 Ի՛նայ Լաւպ կէօքլէրինի էյ , վէ էն . առաղլաբա տօգան , վէ տիւթտիւնլէր :

6 Ը՞ էտիա շիմշէք կէօնտէր , վէ ծնլարը տօղղրի . օգլարընը սալ , վէ ծնլարը թապատմար էյլէ :

7 Ի՛նքաէտէն էլինի սալըգ՝ պէնի գուր-

քեար, վէ պէնի չօգ աուլարտան խելաս էյլէ, շօլ նատ օղուլլարըն էլինտէն՝

8 Քի ընլարըն աղզը պաթըլազ սէօյլէր. վէ սաղ էլլէրի՝ նալան սաղը տըր։

9 Ն՞ Ըլլահ՝ սանա եէնի իլահի օգուլյաճաղըմ. սանա ան թէլլի սանթուր իլէ մէզմուր օգուլյաճաղըմ։

10 Փաուհշահլարա խելաս վէրէն՝ գուլու Դաւիթի քէօքիւ գըլըճտան գուրթարան օ ատուր։

11 Պէնի գուրթար, վէ նատ օղուլլարըն էլինտէն պէնի խելաս էյլէ, քի ընլարըն աղզը պաթըլազ սէօյլէր. վէ սաղ էլլէրի՝ նալան սաղը տըր.

12 Ք էօյլէ քի օղուլլարըմըզ կէնճլիքլէ քինատ պէօյիւմիւշ ֆիտանլար կիպի օլալար. գըզլարըմըզ սէրայ պինատ իչուն օյուլմազ քէօշէ թաշլարը կիպի օլալար.

13 Ընմպարլարըմըզ տօլու օլուպ՝ տիւքլիւ տիւրլիւ նի՛յմէթ տէօքէլէր. գօյունլարըմըզ վարօջլարըմըզտա պինլէրճէ՝ ընպինլէրճէ չօ ղալալար.

14 Ընօքիւզլէրիմիզ նիւքլիւ օլալար. մէ յանլարըմըզտա նիւրիւյիւշ օլմայա, վէ չըդըշ օլմայա, վէ պաղըրըշ օլմայա։

15 Ն՞ մութլու ատու Հալտէ օլան գամ-

մա. նէ՛ մուխլու Ըլլահը Բազպ օլան գալմա։

ՄԻՆՉԱՐԻՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

Դաւիթին թէշեքքիւրը։

1 Ես Ըլլահըմ փոսախշահ, ալեկ ճիւ-
ճէլտէճէյիմ. վէ ալենին խամինէ էպէտ իւլ
ազատ պէրէքքէթ օգուլյաճաղըմ։

2 Էյէր կիւն սանա պէրէքքէթ օգուլյաճա-
ղըմ. վէ խամինէ էպէտ իւլ ազատ համո
էտէճէյիմ։

3 Բազպ ա՛զիմ տիր, վէ ղայէթ մէտհէ
լայըգ ուլը. վէ ա՛զամէթի թէֆթիշի օլուն-
մադ։

4 Ախլախլէյ ախլախլէյ ալենին իշլէթինի մէտհ
էտէճէք, վէ ալենին գուտուրէթլու իշլէթինի
խաւաղէր էտէճէք։

5 Ա՛էլիլ ի՛զզէթինին չանընը՝ վէ ա՛ճա-
յըպ ա՛մէլլէրինի զիւքր էտէճէյիմ։

6 Էմ հէյալէթլու գուվվէթինի աէջայէ-
յէլէր. վէ պէն ալենին ա՛զամէթինի նադլ
էտէճէյիմ։

7 Ալենին չօգ էյլիքլէրինին զիքրինի նուխդ
էտէճէքլէր. վէ սատաձաթընա ալգըշ էտէ-
ճէքլէր։

8 Բապել թահիմ վէ լաթիֆ՝ սապրը ա՛-
զիմ՝ վէ ի՛նայէթի չօք տուր ։
9 Բապել ճիւմլէյէ էյի տիր • վէ մէքհա-
մէթլէրի ճիւմլէ ա՛մէլլէրի իւզէրինտէ տիր ։
10 Նյա՛ Բապել՝ հէփ ա՛մէլլէրին սանա
համտ էտէրլէր • վէ սալիհլէրին սանա պէ-
ղէնքէ օգուրլար ։
11 Անէնին փատիշահլըղընըն ի՛ղէթինի
սէօյլէյէճէքլէր • վէ գուսուրէթլու իւլէրինի
խասլար էտէճէքլէր ,
12 Վի առէմ օղուլլարընա օնուն գուս-
ուրէթլու իւլէրինի՛ վէ փատիշահլըղընըն ճէլիլ
շանընըզ պիլտիրէլէր ։
13 Անէնին փատիշահլըղըն՝ ճիւմլէ էպէտ-
լէր փատիշահլըղը՝ վէ սալթանաթընըն տէվ-
պէ տէվ տիր ։
14 Բապել հէփ տուշմիւշլէրին տէթէքէկիրի
տիր • վէ ճիւմլէ չէօքմիւշլէրի գալտըրըր ։
15 Ա՛իւմլէնին կէօղլէրի՝ սէնի կէօղէտիր •
վէ ծնլատա վագիրընճա թաա՛մլաթընը վէրէն
սէն սին ։
16 Նյլինի աշարսըն , վէ հէր հաշայանըն
արզուտունու տօյուրտուտուն ։
17 Բապել ճիւմլէ հօլլաթընատ սատրգ՝ վէ
հէփ ա՛մէլլէրինտէ ի՛նայէթլի տիր ։
18 Բապել օնա ճիւմլէ չաղրանլատա՝ օնա

կերկնքելիք իւր չաղբանեալս հագչն տըր։
19 Օնաան գօգանդեալքն միւբատընը իճա էաէր. վէ ֆիկիատալըքնը իշխոխ՝ ծնլորը խելաս էաէր։
20 Պապ՝ ծնու ճիւմլէ աէվէնլէրի հըֆիզ էաէր. վէ հէվ ֆաղդլորը պէրապաս էաէր։
21 Ընդամ Պապըն մէհտինի աէօյլէյճէնէր. վէ հէր քէն՝ ծնուն ա՛զիզ խաֆնէ էպէս իւլ ապաս պէրէքէթի օգուչյաճագ։

ՄԻՆՉԱՒՕՐԻ ԱՒՕ

1 Ալէլուխա։ Էյ՝ ճանդմ՝ Պապպա համա գըլ։
2 Յ՝օմքիւմոճ Պապպա համա էաէճէյիմ պէն տուբտուգճա՝ Ալլահըմա մէզմուր օգուչյաճաղամ։
3 Պէյլերէ՝ աաէմ օղլուներա կիւվէնմէն, քի ծնուա գուրթուլուշ հօգ տուր։
4 Բաշոտ չըգար, թօփրաղընա ասէճներ. հէման օղ կիւնոճ միւլահաղալորը ղայ՝ օղլուր։
5 Նէ մուրթլուճ հոգտամճրոր Յակոբուն Ալլահը օլմոճ՝ իւմիտի Ալլահը Պապպա օլմոճ,
6 Օնաա քի՝ կէօգլէրի վէ երքի՝ ասէիղի

վէ ծնողաւտա հէր օլանը եւափտը • քի էպէ-
աէն կերչէքլիք սագլար •

7 Պաղումլարըն շէրաա՛թընը կէօրիւր ,
աճլարա թաա՛մ վէրիր • Պապպ պաղլըլարը
չէօզէր •

8 Պապպ քէօրլէրին կէօզլէրինի աչար •
Պապպ չէօքմիւշլէրի գալըրըր • Պապպ սա-
տըլարը սէվէր •

9 Պապպ պէրիպլէրի սագլար , էօքսիւզլիւ
վէ տուր գարըյր գայիմ էտէր • ամմա ֆա-
սըգլարըն եօղունա էյրի էտէր :

10 Պապպ էպէսէն՝ եա՛ Սիօն սէնին Ա-
լահըն տէվը պէ տեվը վաստիշահլըգ սիւրէ-
ճէք : Ալէլուիա :

ՄԻՆ ՕՐՈՒՆԻՐ ՆՈՒՅՆ

1 Պապպա շիւքր՛ էտին • պիրա Ալլահը-
մըզա մէզմուր օգուռլասաք է յի տիր • չիւն քի
հասան էթմէք՝ լայիֆ վէ կիւզել տիր :

2 Պապպ Ինրուսաղէմի պինա էտէր , Իս-
րայէլին գօվուլմուշլարընը ճէմ՝ էտէր :

3 Նիւրէյի գըրըմըշլարա շիֆա վէրիր ,
վէ ծնլարըն եարալարընը պաղլար :

4 Ինրլարըզլարըն սայըսընը հիսապ էտէր •
Ճիւմլէսինէ իսմ էր գօր :

5 Լսեցեք ինձ՝ ամենայն ազգք, և գուժեցեք
ի Բաբելոն. ձայնի՛ր և լուիցի՛ Մեմփիս.
ասացէք ի Տեղի Ելից. ասացէք և մի՛ ծածկեսջիք.
6 Պատո՛ւ արձակեցէք զայիմ էառեալ. զաղա-
ղակս նոցա եկեսցէ՛ առ ձեզ ողորմութիւն:
7 Պատո՛ւ շինեցէք իւրեանց իսկոյն օգուտ.
Ընտրեսցի՛ զամենայն ազգ իւրեանց ի մէջ
յուն.
8 Եկեսցի՛ պատուհասք իւրեանց գաթիլայեան՝
եկեսցի՛ նաւմուրտս հաղթելոյն՝ տապալեսցին օձ
պիթիլտեն՝
9 Տավարեսցին վէ չաղթոյն գուդգուն նաւ-
րուեարքնա թաա՛մ վէրէն օ տուբ:
10 Ընթերն գուվվէթինտէն հաղթ էթմէզ.
առէմին պատրաստարքնտան խօշլանմազ:
11 Պատո՛ւ օնտան գօրգանլարտան՝ ի՛նա-
յէթինէ իւմիտ էտէնէրտէն խօշլանքը:
12 Նա՛ Աղուսաղէմ՝ Պատո՛ւ մեծ էյլէ.
եա՛ Աիօն՝ Ընտրեալ շինքը էյլէ:
13 Օ՛հխա օ՝ աչեին գասիուարքնէն մա-
տալարքնը գավիլէտի. աչենին իչինտէ օ-
ղուլարքնը միւսաթէքլէտի:
14 Աչենին սինօրուտա աէլամէթ գօյան օ
տուբ. աչեի պուգատայքն ա՛լտար իլէ տօյտա-
րուբ:
15 Աէօղլանիւ հէրէ կէօնտէրիր. սէօղիւ
՝ձէլէ սէյիտիր:

16 Կ՝ափաղը կիպի գալ վէրիդ , գըրաղուելդ քիւր կիպի աչքդ :
17 Պուղտունու փարչալար կիպի աթար . օնուն սովուղունա գարշը քիմ տուքա պիլիր :
18 Ըէօղիւնիւ կէօնտէրիր , վէ օնլարը Հրիսիր . եէլինի իւֆիւրտիւր , սուլար ագար :
19 Ըէօզէրինի Ճակռա՝ գանունլարընը վէ շէրքա՛թլէրինի Խոսայէլէ խապէր էտէր :
20 Հիչ պիր թայիֆէյէ էօյլէ էյլէմէտի . վէ օնլար՝ օնո՛ն շէրիա՛թլէրինէ պիլմէտիլէր : Ըէլլուիա :

ՄԻՆՉԱՐՈՒ Ա՛ԻՄ

1 Ա՛լելուիա : Բապպա կէօքլէրտէն շիւքր էտին . օնա եիւճէլէրտէ շիւքր էտին :
2 Ի՛յ հէփ մէլէքլէրի՝ օնա շիւքր էտին . եա՛ ճիւմլէ ա՛սքէրլէրի՝ օնա շիւքր էտին :
3 Ա՛ֆ՛ կիւնէշ իլէ այ՝ օնա շիւքր էտին . էյ բըզըլճն հէփ պըլտըզլարը՝ օնա շիւքր էտին :
4 Ա՛ֆ՛ կէօքլէրին կէօքլէրի վէ կէօքլէրտէն եօգարը օլան սուլար՝ օնա շիւքր էտին :
5 Օնլար Բապպըն իսմինէ շիւքր էթմինլէր . զիրա էմր էթտի , վէ եարադըլմըշլար :
6 Հէմ օնլարը էալէտ իւլ ապատ գայիմ

գրլոը • գանուն գօտու ։ վէ թէհավուլ ե-
ռեմէզլէր ։

7 Նէրտէն Իապպա չիւքր էտին՝ նա՞
ժոռէրլէր վէ հէփ էնկինլէր ։

8 Ընթէշ վէ ռօլու՝ գար վէ պուխար՝ օ-
նուն ռէօզկինիւ իմրա էտէն գասըզա կէլի ։

9 Տաղլար վէ ճիւմլէ ալայըլար՝ մէյվէ-
ռար աղաճլար վէ ճիւմլէ էրզ աղաճլորը ։

10 Ա՛նաղվարլար վէ ճիւմլէ ռուվայըլար՝
սիւրթիւնէնլէր վէ գանաատը գուշլար ։

11 Նէրին փատիշահլարը վէ ճիւմլէ իւմ-
մէթլէր՝ սէրվէրլէր վէ նէրին հէփ հագիմլէրի ։

12 Իյիթլէր հէմ տուխի՝ գըզլար՝ իխթիյար-
լար իլէ կէնճլէր ։

13 Իապպան իսմինէ շիւքր էթմինլէր • վի-
րա նալընգզ օնուն իսմի նիւճէ տիր • օնուն
շանը նէրին հէմ կէօյիւն իւսթիւնառ տիր ։

14 Վ է քէնառի գաւմընուն պուլունմընառ՝
քէնառի հէփ սալիհլէրինին՝ քէնառինէ նառգին
օլան գաւմը Խոսայէ օղուլլարընուն թէհլէ-
քիւրիւնիւ նիւճէլթառի ։ Ալէլուիա ։

ՄԻՆՉԱՄՒՐ Ա՛ԻԹ

1 Ա՛լէլուիա ։ Իապպա նէնի իլոհի՝ օ-
նուն շիւքրքիւնիւ սալիհլէրին ճէմաա՛թընառ
օզուլյուն ։

2 Իսրայէլ՝ քէնտի ճարտասանընտա շաղ
օլսուն ; Աիօն օղուլլարը՝ քէնտիլէրին փա-
ռաջաղրնտա մէտբուր օլսունլար :

3. Օնուն իամինէ բագս իլէ շիւքր էթմէն-
լէր • օնա ուէֆ վէ թանպուր իլէ մէշմուր օ-
ղուլսունլար :

4 Օ իքա Բազպ քէնտի գաւմընտան բա-
զի տիր • սէֆիլէրի խէլաս իլէ զիյնէթլէյէ-
ճէք տիր :

5 Պալհլէր Իզդէթ իլէ մէտբուր օլսուն-
լար • տէօշէքլէրի իւզէրինտէ ալգըշ էթմէն-
լէր :

6 Ըլլահին Թա՛զիմլէրի ծնլարըն աղզլա-
բընտա՝ վէ իքի աղզլը գըլըճ էլլէրինտէ օլա,

7 Վէ Թայիֆէլէրտէն ինթիգամ ալա-
լար , իւմմէթլէրի Թէսիլ էտէլէր ,

8 Օնլարըն փատիշահլարընը զինճիրլէր ի-
լէ՝ վէ մի՛լէթպէրլէրինի տէմիր պոզաղու-
լար իլէ պաղլայալար .

9 Ճ էօյլէ քի եազըլմըշ հիւքմիւ իւզէր-
լէրինտէ ինճրա էտէլէր • Ճիւմլէ սալհլէրին-
նին շէրէֆի պու տուր : Ըլէլուիա :

ՄԷ ՕՄՈՒՐ Ա՛Օ

1 Ալէլուիա : Ըլլահա Պազտէսինտէ

շիւքը էտին , ընա գուվլեթինին սէպաթըն-
սա շիւքը էտին :

2 Ընա գուտրէթլու իլէրի իչիւն շիւքը
էտին . ընա՝ ա՛ղաւէթինին չօգլուղունա կէօ-
քէ շիւքը էտին :

3 Ընա պօղոս սէտասը իլէ շիւքը էտին .
ընա ասնիթուք իլէ վէ թանպուք իլէ շիւքը
էտին :

4 Ընա տէֆ վէ բադ իլէ շիւքը էտին .
ընա թէլլէ ասղլար վէ միսգալ իլէ շիւքը է-
տին :

5 Ընա սէտալը զիլլէր իլէ շիւքը էտին .
ընա շէնլիք զիլլէրի իլէ շիւքը էտին :

6 Էր նէֆէս ալան՝ կ՚ապրա շիւքը էթ-
սին : Ա.ԼԷԼՈՒԻԱ :
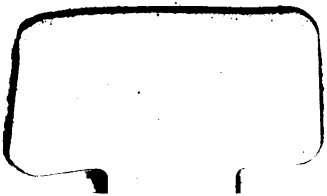
3 2044 038 361 580